This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

https://books.google.com

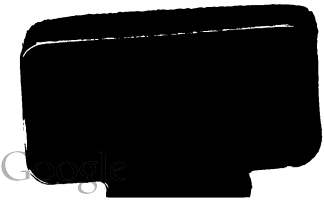
Digitized by Google

LIBRARY

OF

PRINCETON UNIVERSITY

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

SCRIPTORES AETHIOPICI

SERIES ALTERA — TOMUS XXII

VITAE SANCTORUM INDIGENARUM

Digitized by Google

Digitized by Google

v.33-34

CORPUS
SCRIPTORUM CHRISTIANORUM ORIENTALIUM

CURANTIBUS
J.-B. CHABOT, I. GUIDI
H. HYVERNAT, B. CARRA DE VAUX

SCRIPTORES AETHIOPICI

TEXTUS

SERIES ALTERA — TOMUS XXII

VITAE SANCTORUM INDIGENARUM

EDIDIT KAROLUS CONTI ROSSINI

PARISIIS
E TYPOGRAPHEO REIPUBLICAE

CAROLUS POUSSIELGUE, BIBLIOPOLA
15, RUE CASSETTE, 15

LIPSIAE : OTTO HARRASSOWITZ

MDCCCCIV

Digitized by Google

Digitized by Google

I

GADLA MARQORĒWOS

SEU

ACTA SANCTI MERCURII

QUAE SUPERSUNT

EDIDIT KAR. CONTI ROSSINI.

Marqorēwos, vulgari tigraico eloquio Menqeriòs, sive Mercurius, celeberrimus abbatis Ēwosṭātēwos discipulus, e provincia Manbartā oriundus, sedem in Sirē et Sarāwē provinciis elegisse, coenobium Dabra Demāḫ, scilicet «Monasterium Verticis»; in Danbalās condidisse, anno Domini 1419 ex hominum vita demigrasse traditur. Eius acta, sive Gadla Marqorēwos, in Europa nec nomine quidem nota; in Aethiopia unus tantum codex, sub XVIII° fere saeculo scriptus, cognitus, quem Dabra Demāḫ pretiosissimum habebat et in Sanctis Sanctorum, cum ipsum olim furto rapere experti essent, custodiebat. Codex autographus vel immediate ex autographo excriptus videbatur. Hoc opus, nisi forte maximum, haud dubie inter maxima ab Aethiopibus aethiopico idiomate scripta censeo : codex enim foliis CCCXXX, circiter mm. 310 × 250, binis columnis, constabat.

Codicem, quem aegre Yoḥannes Aethiopum Rex, Axumam transvectum, per hebdomadem retinere potuerat, mihi commodatum Asmarae legi; initium, Reginae Austri fabulam fabulosasque sancti Marqorēwos genealogias continens, a Māri Gētā Gabra Ēwosṭātēwos, aethiopico sacerdote, exscribendum curavi; excerpta ad historiam pertinentia ipse exscripsi; ceterarum rerum epitomen feci. Nocte autem IV-V mensis Iulii, anno 1902, scelesti homines, clam domus meae Asmarensis ianua fracta, manus a furto dum abstinebant, scriptis mei iuris nec non Erythraeae reipublicae omnibus inquisitis, eis ignem iniecerunt. Domum redux, primus scelus inveni: codex fere totus erat combustus, apographa laesa, epitome hac illac corrupta. — Omnia quae in Europam mecum adsportavi sequuntur.

228.1
.372
1902
415342
Digitized by Google

Digitized by Google

ገድለ ፡ መርቆሬዎስ ።

ከፍል ፡ ፲ወ፰ ። መጽአት ፡ ንግሥተ ፡ አዜብ ፡ ዘስማ ፡ ማክዳ ፡ ወም
ከንያተ ፡ ምጽአታኒ ፡ ሀልዋ ፡ ፩ ፡ ኦጋዲ ፡ ብእሲ ፡ ተንባላታዊ ፡ ዘስሙ ፡
ታምፊን ፡ ወወህበቶ ፡ ሬየ ፡ አግማለ ፡ ከመ ፡ ይንግድ ፡ ብሙ ፡ ዘይትፈቀ
ር ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ወገብጽ ፡ ወወፃፀቶ ፡ ብዙኀ ፡ ንዋየ ፡ ዘውእቶ
ሙ ፡ አፈዋት ፡ ወሰሙኃጤ ፡ ዘውእቱ ፡ ጥርኝ ፡ ወቀንአት ፡ ወማየ ፡
ልብን ፡ ወቀርነ ፡ ነጌ ፡ ዘውእቱ ፡ አስናኒሁ ፡ ወሰምፀ ፡ ወጽለ ፡ እለ ፡
ይትፈቀሩ ፡ ወይከብሩ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ከመ ፡ ያምጽኡ ፡ ላቲ ፡ ዲባገ ፡
ወሜላተ ፡ ወሐሬረ ፡ ቀይሐ ፡ ወፀባዳ ፡ ወነተ ፡ ወለየ ፡ ወሰንሰሬቆተ ፡
ቢሰሰ ፡ ወደርክና ፡ ወርቀ ፡ ወብሩረ ፡ ብርተ ፡ ወናኅሰ ፡ ወዓረረ ፡ ዘው
እቱ ፡ ርሳስ ፡ ወዘርዜታተ ፡ እለ ፡ ይሰመዩ ፡ በበልሳነ ፡ ብሔሮ ፡ ጀ
ዎኒ ፡ መከሞኒ ፡ ቁጥኒ ፡ ተግይጠ ፡ በእሱ ፡ ንዋያት ፡ ዘወህቦቶ ፡ እስመ ፡
ረሰየቶ ፡ ነጋዴያ ። ወከነ ፡ ይነግድ ፡ በመዋዕሊሁ ፡ ለዳዊት ። ወድኅረ ፡
ሞተ ፡ ዳዊት ፡ በመዋዕለ ፡ ወልዱ ፡ ሰሎሞን ፡ ወረደ ፡ ፀዝመ ፡ ልማዱ ፡
ኢየሩሳሌም ፡ ወርእየ ፡ ግብሮ ፡ ወጥበቢሁ ፡ ለሰሎሞን ፡ አንከረ ፡ ወተ
ደመ ፡ ብዙኀ ፡ ወገቢአ ፡ እምኢየሩሳሌም ፡ ነገሬ ፡ ለማክዳ ፡ እግዝእቲ ፡
ሡሉ ፡ ዘርእየ ፡ በዐይኑ ፡ ወዘሰምዐ ፡ በእዝኑ ። ወይቤላ ፲ ይደልወኪ ፡
ትሑሪ ፡ ወትርሕይ ፡ ጥበበ ፡ ለዝንቱ ፡ ንጉሥ ፡ እስመ ፡ ይጌይሰ ፡ ርሕ
ይ ፡ እምሰሚዕ ። ወእንዘ ፡ ይትናገራ ፡ ከመዝ ፡ መዓልተ ፡ ወሌሊተ ፡
አኅጥአ ፡ ንዋመ ፡ ወዕረፍተ ፡ እጕመ ፡ ከነ ፡ ፈቃደ ፡ እግዚአብሔር ።
ወትቤሎ ፲ አሠ ፡ እገብር ፡ ሡሉ ፡ ዘትቤለኒ ።

ከፍል ። ወእምዝ ፡ አዘዘት ፡ አገብርቲያ ፡ ወአእማቲሃ ፡ ከመ ፡ ያስተ
ደልዉ ፡ ስንቀ ፡ ዘይትፈቀድ ፡ ለፍናት ። እሱ ፡ እሙንቱ ፲ መሳር ፡ ወ
ቅብዕ ፡ ዘይት ፡ ወሜው ፡ ሥርናይ ፡ ዘይከውን ፡ ለሰንዳሉ ፡ ወለቂቅሕ ፡
ብርስን ፡ ወዓተር ፡ ወሰገም ። ወሥዩግኒየኒ ፡ ያብኡ ፡ አፍራሰ ፡ ወአብ
ቅልተ ፡ ወያልብሱ ፡ አግብርቲሆሙ ፡ ወአእማቲሆሙ ፡ ወይደለዉ ፡ ለ
ሐዊር ፡ ምስሌሃ ። ወአምጽአት ፡ ንዋያተ ፡ ብዙኃተ ፡ ዘይትፈቀሩ ፡ ወ
ይትፈቀዱ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ወወሰከቶ ፡ ላዕለ ፡ እሱንቱ ፡ ሬየ ፡ አግማ
ል ፡ ዘቀዳሚ ፡ ካልኣነ ፡ ሬየ ፡ አግማለ ። ወተንሥአት ፡ ለሐዊር ፡ ወከ
ነት ፡ ትዕይንተ ፡ ዐዋየ ፡ ወሐረት ፡ ወበጽሐት ፡ ውስተ ፡ ኢየሩሳሌም ።
ወሰምዐ ፡ ሰሎሞን ፡ ዜና ፡ ምጽአታ ፡ ወተወከፉ ፡ ፀትፍሥሕት ፡ ወወ
ሀቧ ፡ ሞኒደረ ፡ ስፋሐ ፡ ዘየአክል ፡ ላቲ ፡ ወሰሰብአ ፡ ዚአሃ ። ወክብረት ፡
፮ ፡ አውራኅ ፡ እንዘ ፡ ትጣየዋ ፡ ወእንዘ ፡ ትሬኢ ፡ ጥበበ ፡ ለሰሎሞን ፡

Digitized by Google

ወትዬመም ፡ ወታነክር ። ወአምዝ ፡ ሰበ ፡ ፈጸመት ፡ ግብፈ ፡ ፀአት ፡ ኀበ ፡ ሰሎሞን ፡ አሐተ ፡ ዕለተ ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ ጽምወ ፡ በባሕቲቱ ፡ ወ
ትቤሎ ፤ አስተሰነአለኒ ፡ ወፍትሐኒ ፡ ወባርከ ፡ ፍኖትየ ፡ አስመ ፡ አን
ተ ፡ ቡሩክ ፡ ንጉሥ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥት ፤ እምይእዜሰ ፡ እግዓእ ፡ ሀገር
የ ፡ አስመ ፡ ርኢኩ ፡ ጥበበከ ፡ ዘሰማዕኩ ፡ በአዝንየ ፡ እንዘ ፡ ሀሎኩ ፡
ውስተ ፡ ብሔርየ ፡ ወፈጸምኩ ፡ ዅሎ ፡ ጻህቀ ፡ ልብየ ። ወነበረ ፡ ሰሎ
ሞን ፡ ብዙኀ ፡ ሰዓተ ፡ እንዘ ፡ ያስተሐምም ፡ ዘይገብር ፡ በእንቲአሃ ፡ እ
ስመ ፡ አፍቀራ ፡ በልቡ ። ወይቤላ ፤ እንዘ ፡ ኢያሬኢኪ ፡ ሥርዓተ
መንግሥት ፡ ኢይፈንወኪ ፤ ንበሪ ፡ ኀእሙ ። ወበኋ ፡ ዕለት ፡ እምዕለታ
ት ፡ ተረክበ ፡ ሰሎሞን ፡ ውስተ ፡ ጽርሐ ፡ መንግሥቱ ፤ ዐቢይ ፡ ውእ
ቱ ፡ ወለውእቱ ፡ ጽርሕ ፡ ረሰዮ ፡ ፫ ፡ አብያተ ፡ ዘውእቶሙ ፡ ታሕታዊ ፡
ወማእከላዊ ፡ ወላዕላዊ ፡ ወተረክበቱ ፡ ለሰሎሞን ፡ ከነ ፡ በዝንቱ ፡ ዕለ
ት ፡ በቤት ፡ ታሕታይ ። ጸውዓ ፡ ወአንበራ ፡ ውስተ ፡ ጽርሕ ፡ ላዕላይ ፡
ከመ ፡ ትርአይ ፡ ዅሎ ፡ ሥርዓተ ፡ መንግሥት ። ወአዘዘ ፡ ለሊቀ ፡ ሐ
ዘጌ ፡ ጎብስት ፡ ዘውእቱ ፡ መጣዊ ፡ ለእግዚእ ፡ ከመ ፡ የሀባ ፡ መብልዐ ፡
ዘያጸምዓ ፡ ወለሊቀ ፡ ጸወርተ ፡ ሜስኒ ፡ ይቤሎ ፤ ሀባ ፡ ስቴ ፡ ዘያጸምዓ ።
ወወዐለ ፡ ሰሎሞን ፡ አምጽባሕ ፡ አስከ ፡ ምሴት ፡ እንዘ ፡ ያበልዕ ፡ ወያ
ሰቲ ፡ ዅሉ ፡ ሰብአ ፡ መንግሥቱ ፡ ወይእቲኒ ፡ ለለትሬኢ ፡ ዘንተ ፡ ዅ
ሉ ፡ ታነክር ፡ ወትዬመም ። ወከነ ፡ ሠርሖተ ፡ ሕዝብ ። ወሖሩ ፡ ዅ
ሎሙ ፡ በበቤቶሙ ፡ ወተርፉ ፡ ንኡሳን ፡ አግብርት ። ወወረደት ፡ አምዝ
ንቱ ፡ መካን ፡ ዘአንበራ ፡ ወትቤሎ ፤ አምይእዜሰ ፡ እሑር ፡ ወእኁም ፡ ው
ስተ ፡ መካንየ ። ወይቤላ ፡ ሰሎሞን ፤ ኦሚ ፡ ወአምይእዜሰ ፡ ዝየ ። ወ
ትቤሎ ፤ እነ ፡ ድንግል ፡ ወአንተ ፡ ወሬዛ ፤ አፎ ፡ ይከውን ፡ ዝንቱ ፡ ነ
ገር ፤ ሣዕር ፡ ወአሳት ፡ አመ ፡ ተራከቡ ፡ በበይናቲሆሙ ፡ አሳትኩ ፡ ኢይ
በልዕ ፡ ወሣዕርኩ ፡ ኢይትበላዕ ፤ ከማሁ ፡ ውእቱ ፡ ዝንቱ ፡ ነገር ፡ ዘት
ቤለኒ ። ወይቤላ ፡ ሰሎሞን ፤ ንትመሐል ፡ መሐላ ፡ ፩ነ ፡ አነሂ ፡ ከመ ፡
ኢይኤምጸኪ ፡ ወከመ ፡ ኢይመጽእ ፡ ኀቤኪ ፡ በኀይል ፡ ወአንቲኒ ፡ ከ
መ ፡ ኢታንሥኢ ፡ ፩ ፡ ንዋየ ፡ እምንዋያተ ፡ ቤትየ ። ወኀብሩ ፡ ፪ኤሆ
ሙ ፡ በዝንቱ ፡ ነገር ፡ ወመሐለ ፡ ሰሎሞን ፡ በፍርሃተ ፡ ዳዊት ፡ አቡሁ ፡
ይእቲኒ ፡ መሐለት ፡ በፍርሃተ ፡ ዴውስ ፡ አቡሃ ። ወሞመ ፡ ሰሎሞን ፡
ውስተ ፡ መንበሩ ፡ ዘወርቅ ፡ ይእቲኒ ፡ ኖመት ፡ ውስተ ፡ ካልኣ ፡ መንበ
ረ ፡ ወርቅ ። ወይቤሎ ፡ ሰሎሞን ፡ ለፀቃቤ ፡ መንበሩ ፡ ዘውእቱ ፡ ገብ
ር ፡ ንኡስ ፡ ዘያፈቅሮ ፤ ምላኤ ፡ ማየ ፡ ጽሩየ ፡ ወጥዑመ ፡ ወቈሪረ ፡ ዘ
ያስተፈሥሕ ፡ ልባ ፡ በአይገን ፡ ዘወርቅ ፡ ወአንብር ፡ ታሕተ ፡ ትርአሲ
የ ። ወወለጠ ፡ ሰሎሞን ፡ በይእቲ ፡ ሌሊት ፡ ንዋሞ ፡ ወፈጸመ ፡ ንዋሞ ፡
እንዘ ፡ ክሱታት ፡ አዕይንቲሁ ፡ እስመ ፡ ጠቢብ ፡ ውእቱ ፡ ወእንዘ ፡

ይከድን ፡ አዕይንቲሁ ፡ ነቅህ ፡ ወይእቲኒ ፡ ታስተሐይጽ ፡ ዘንተ ፡ ወመ
ሰላ ፡ ዘኖመ ፡ ወተንሥአት ፡ ወአውረደት ፡ እዴሃ ፡ ወአንሥአት ፡ አ
ይገነ ፡ ወርቅ ፡ ዘሞሉአ ፡ ማየ ፡ ወአንዘ ፡ ትሰቲ ፡ ማየ ፡ ተንሥአ ፡ ሰሎ
ሞን ፡ ወአኀዛ ፡ ወይቤላ ፡ ሰሎሞን ፤ ሐሰውኪ ፡ መሐላነ ። ወትቤሎ ፤
ዝንቱሰ ፡ ማይ ፡ ቀሊል ፡ ነገር ፡ ውእቱ ። ወይቤላ ፤ ምንት ፡ የዐቢ ፡
አምነ ፡ ማይ ፡ በታሕተ ፡ ሰማይ ፡ ወአምላዕለ ፡ ምድር ። ወትቤሎ ፤
ጎድጎኒ ፡ አስተይ ፡ ማየ ፡ ወግበር ፡ ፈቃደከ ፡ ወኢይከውነከ ፡ ሐሰዎ ፡
መሐላ ። ወሰትየት ፡ ማየ ፡ አስመ ፡ ጽምዕት ፡ ጥቀ ። ወአምዝ ፡ አአ
መራ ፡ ሰሎሞን ፡ በሩካቤ ፡ በከመ ፡ የአምርዎን ፡ አደው ፡ ለአንስት ፡
አስመ ፡ መፍቀሬ ፡ አንስት ፡ ውእቱ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ መጽሐፈ ፡ ነገሥ
ት ፡ ሣልስ ፡ በፀ ፡ ከፍል ፡ ሰሎሞንሰ ፡ ንጉሥ ፡ መፍቀሬ ፡ አንስት ።
ወፀንሰት ፡ እምኔሁ ፡ በዛቲ ፡ ሌሊት ። ወተመይጠት ፡ ብሔራ ፡ ወወ
ለጠት ፡ ፍኖተ ፡ ወኢመጽአት ፡ በዘሐረት ፡ ቀዳሚ ፡ አስመ ፡ ተንሥኡ ፡
ላዕሌሃ ፡ አጽራር ፡ ዘውእቶሙ ፡ ፉንጅ ፡ ወተዝሪር ፡ ወበለው ፡ አግብ
ርቲሃ ፡ ዐሊሙ ፡ ኪያሃ ፡ ወተጽዕነት ፡ በሐመር ፡ ምስለ ፡ አግብርቲሃ ፡
ወፈነወት ፡ አግማሊሃ ፡ ወአብቅልቲሃ ፡ አእዱጊሃ ፡ ወአፍራሲሃ ፡ በእግ
ር ፡ ምስለ ፡ ብዙኃን ፡ ሠራዊት ፡ በጽንፈ ፡ ባሕር ፡ ከመ ፡ ይሑሩ ፡ ጽ
ንፈ ፡ ጽንፈ ፡ ባሕር ፡ ወይጽንሕዋ ፡ ውስተ ፡ ቤርኬሃ ፡ ዘውእቱ ፡
በርዓረብ ፡ ወበ ፡ እለ ፡ ይቤሉ ፡ ዓደል ፡ ብሔሮሙ ፡ ለተንባላት ። ወበ
ጽሐት ፡ በኧ ፡ ወርኀ ፡ ወወረደት ፡ አምሐመር ፡ ወኀደረት ፡ በጽንፈ ፡
ባሕር ፡ ወነበረት ፡ ሰሙነ ፡ መዋዕለ ፡ እስመ ፡ ተንሥአ ፡ ደዌ ፡ ላዕሌሃ ፡
ዘውእቱ ፡ ሙጋኖ ። ወመጽኡ ፡ ኀቤሃ ፡ መሳፍንቲሆሙ ፡ ለተንባላት ፡
ወዐበይንቶሙ[1] ፡ እለ ፡ ስሞሙ ፡ አመር ፡ ወልደ ፡ ያጽ ፡ ብስጥያፍስ ፡ ሐ
ጅ ፡ ወአቡሆሙ ፡ ዘይብልዎ ፡ ፍቁራ ፡ ዘስሙ ፡ አብራሂም ፡ ከዊኖሙ ፡
ብዙኃን ፡ ሐራ ፡ ወሰገዱ ፡ ላቲ ፡ ወወህብዋ ፡ አምኃ ፡ ብዙኀ ፡ ወአንዘ ፡
ትንብር ፡ በአማንቱ ፡ ሰሙን ፡ ዕለታት ፡ ጽባሕ ፡ ወሠርከ ፡ ያኢ ፡ አባግ
ዐ ፡ ያኢ ፡ መጋዝአ ፡ ላህም ፡ ይድ ፡ አጣሌ ፡ ወአባሐኩ ፡ ወያኢ ፡ ደዋርህ ፡
ዘውእቶሙ ፡ ጉንድብ ፡ ፲፲ ፡ ሆሜረ ፡ ስንዳሌ ፡ ወፀፀ ፡ ሆሜረ ፡ ሰገም ፡
ለለዕለቱ ፡ ወ፲፲ ፡ ባዶስ ፡ ቅብዐ ፡ ፻፻ ፤ ኔባለ ፡ ወይነ ፡ ጽሩይ ፡ ወያኢ ፡
ኔባለ ፡ ጻሕፍ ፡ ዘውእቱ ፡ ሐዲስ ፡ ወአስተፍሥሐዋ ። ወባረከት ፡ ኪያ
ሆሙ ፡ ወህገሮሙ ። ወአምዝ ፡ ተንሥአት ፡ ለሐዊር ፡ ወአስተፋነውዋ ፡
ዅሎሙ ፡ ተንባላት ፡ ወአንዘ ፡ ይትመየጡ ፡ እምኀቤሃ ፡ ትቤሎሙ ፤ ሀ
ቡኒ ፡ መራሕያነ ፡ ፍኖት ። ወወህብዋ ፡ ፩ ፡ ተንባላታዌ ፡ መስፍነ ፡ ያ ፡
ሐራ ፡ ዘስሙ ፡ አግደር ፡ ዘየአምር ፡ ፍኖተ ፡ መርቄ ፡ ወደደክ ፡ መክነ ፡

[1] Sic in ms. : an vulgaris sit forma nescio.

Digitized by Google

ሐሩር ፡ መመክነ ፡ ማይ ። ወኢንቁ ፡ ይመርሓ ፡ ገዙ ፡ መራሒ ፡ ተንባላ
ታዊ ፡ በጽሐት ፡ በጽ ፡ ዕለት ፡ ብሐረ ፡ ናግራን ፡ ዘይእቲ ፡ ዓፀደ ፡ ሰ
ማዕታት ፡ ቡሩክን ። ወእምድኅረዝ ፡ በጽሐት ፡ ሀገረ ፡ ናባ ፡ በዓሱር ፡
ዕለት ፡ ወተመጽአ ፡ ገዙ ፡ መራሒ ፡ እምኅቤያ ፡ ወወሀቦ ፡ ንዋየ ፡
ብዙኅ ፡ ዓስበ ፡ ድኳሙ ፡ ወአመ ፡ ይንግር ፡ ከዕበ ፡ ለሰብአ ፡ ሀገሩ ፡ ዜ
ና ፡ ኂሩታ ። ወእምናባ ፡ በጽሐት ፡ ሀገረ ፡ በቅላ ፡ በሐሙስ ፡ ዕለት ፡
ወነዘረት ፡ ቮ ፡ አውራኅ ፡ እስመ ፡ ደከሙ ፡ ባቲ ፡ ንዋያቲያ ፡ ዘውእቱ ፡
ንዝ ። ወእምድኅረ ፡ ቮ ፡ አውራኅ ፡ ተንሥአት ፡ ወበጽሐት ፡ ጽንፈ ፡
ሐማሴን ፡ ዘውእቱ ፡ ሀገረ ፡ ቶርዓ ፡ ወተቀበልዋ ፡ እሙንቱ ፡ እኩያን ፡
ሰብኡ ፡ ወነዘረት ፡ ኀቤሆሙ ፡ ሰኑየ ፡ ዕለተ ። ወተንሥአት ፡ እምህገ
ረ ፡ ቶርዓ ፡ ወወጽአት ፡ ምድረ ፡ ሐማሴን ፡ ዘይእቲ ፡ ምድር ፡ ምድረ ፡
ፃይግኖት ፡ ወምስኪዩ ፡ ግሩዓን ። ወሀለው ፡ በውእቱ ፡ መዋዕል ፡ ፩ ፡ ብ
እሲ ፡ ባዕል ፡ ዘስሙ ፡ ሐርዌንሽ ፡ ወተቀፀላ ፡ ወአብአ ፡ ውስተ ፡ ቤቱ ።
ወሰሚያ ፡ ዜና ፡ ምጽአታ ፡ ፈነወ ፡ ላቲ ፡ መልአከ ፡ ምጽዋዕ ፡ ዘውእ
ቱ ፡ ናይብ ፡ አምኃ ፡ ብዙኅ ፡ ወበይእቲ ፡ ዕለት ፡ ተመሐሉ ፡ መሐላ ፡
በመልእክት ። ወበጽሐት ፡ ዕለተ ፡ ወሊዶታ ፡ ወወለደት ፡ ወልደ ፡ ፬
ቂሳርያ ፡ ወደኃራይ ፡ ስሙ ፡ ዘውእቱ ፡ ማይ ፡ በላ ፡ እስመ ፡ ለለጊዜ ፡
ወለለዘመን ፡ ይትዌለጥ ፡ ስመ ፡ እሀጉር ፡ በእስመ ፡ ተወለጠ ፡ ስማ ፡ ለ
ርሜ ፡ አስመ ፡ ይእቲ ፡ ትሰመይ ፡ ቀዳሚ ፡ ከይተዎ ፡ አመ ፡ ነፀሩ ፡ ባ
ቲ ፡ ውሉደ ፡ ከይተዎ ፡ እምቅድመ ፡ ዝንቱ ፡ ትሰመይ ፡ ነበረት ፡ አርዕ
ማማሊስ ፡ ዘውእቱ ፡ ብሂል ፡ ርስተ ፡ አማሌ ። ወአመ ፡ ነግሡ ፡ ሮም
ናስ ፡ ወርማሉስ ፡ ተሰምየት ፡ በርማሉስ ፡ ርሜ ፡ ወበርዮናስ ፡ ሮም ፡
በአመ ፡ ይነግር ፡ ጸውሉስ ፡ ዘብሔረ ፡ ሮሜ ። ወበአመ ፡ ተጸውዐት ፡
ቅድመ ፡ በራንዮን ፡ ወከዕበ ፡ በቈስጠንጢኖስ ፡ ኮስጥንጥንያ ፡ ወከዕበኒ ፡
በአመ ፡ አስጥንቡል ፡ ቀዳሚ ፡ ተሰምየት ፡ አስጥንቡል ። ወሰመየቶ ፡ ዕ
ሞ ፡ ኤብኅ ፡ ሐኪም ፡ ዘበትርጓሜሁ ፡ ወልደ ፡ ጠቢብ ፡ ውእቱ ፡ ምንሊ
ክ[1] ። ወነዘረት ፡ ፲ወ፪ ፡ ዓመተ ፡ እንዘ ፡ ተሐጽኖ ፡ ለወልዳ ፡ ወእምድኅ
ረዝ ፡ ፈነወቶ ፡ ኀቤ ፡ አቡሁ ፡ ሰሎሞን ፡ ምስለ ፡ ትእምርት ፡ ዘውእቱ ፡
ሕልቀተ ፡ ወርቅ ፡ ዘወሀቧ ፡ እንዘ ፡ ይብላ ፤ አመ ፡ ትፈንዊኮ ፡ ለወልድየ ፡
ዜተወልደ ፡ እምኔኪ ፡ መንገሴየ ፡ ሀቢኮ ፡ ዘንተ ፡ ሕልቀተ ፡ እስመ ፡ ው
እቱ ፡ ትእምርት ፡ ዘማእከሌነ ፡ ወአመ ፡ አሐ ፡ ኢየአምኖ ፡ ከመ ፡ ወል
ድየ ፡ ውእቱ ። ወዕቢ ፡ ሰሎሞን ፡ ዜና ፡ ምጽአተ ፡ ወልዱ ፡ ተ
ፈሥሐ ፡ ጥቀ ፡ ወፈነወ ፡ ሠራዊቶ ፡ ዙሎ ፡ ሠራዊተ ፡ ንኡሳን ፡ አግብር
ት ። ወበአ ፡ ውስተ ፡ ትዕይንት ፡ በበቢይ ፡ ግርማ ፡ ወአድለቅለቀት ፡

[1] Sic in ms. secundum vulgarem tigraicam pronunciationem : in Tigré etiam Melilek, Melelik dicitur.

Digitized by Google

ሙላ ፡ ትፅይንት ፡ ወትሣለ ፤ ሥጋ ፡ ውስቱ ፡ ገንቱ ፤ ወሰ ፡ እለ ፡ ይፍ
ሉ ፤ ዝንቱ ፡ ውስቱ ፡ ወልዱ ፡ ለፅሉዋን ፡ እዝኢነ ፡ ይመስኪ ፡ እምቀ
ሐረ ፡ ሐበሻ ፡ ዘውስቱ ፡ ኢትዮጲያ ። ወእንዘ ፡ ይትፌከዩ ፡ ፅሉዋን ፡
ለወልዱ ፡ ተኬነወ ፡ ከመ ፡ ያእምር ፡ እመ ፡ ጠቢብ ፡ ወአመ ፡ አስ ፡ አብ
ድ ፡ ወአንበረ ፡ ዲበ ፡ መንበሩ ፡ ዘወርቅ ፡ ጾ ፡ እምኵሉመርቲው ፡ እሞ
ሴሉ ፡ ኪያሁ ፡ ወያዜሉሙ ፡ ለመንፈቱ ፡ መኰላፍንቱ ፡ መሰወጺይቱ ፡
ወለሐፀይቱ ፡ ወለሥዩማኒሁ ፡ ወለአርእስቱ ፡ ጾ ፡ ሐራ ፤ ገፀሩ ፡ በዘ
መግርጊከሙ ። ወለሐራኒ ፡ ይቤሉሙ ፤ ኵሉ ፡ በዘመግርጊከሙ ፡ ተ
ሠርጊወከሙ ፡ በአልባቤ ፡ ወርቅ ፡ ወብሩር ፡ እጂዘከሙ ፡ ረምሐ ፡ መቅ
ደረ ። ወገፀረ ፡ ፅሉዋን ፡ ውቱተ ፡ መዓን ፡ ትሑት ፡ ተመሲሎ ፡ ከ
ልኣ ፡ ሐራዊ ፡ ዘውስቱ ፡ ዘሀሎ ፡ እለፀዋት ፡ ወመልአከ ፡ እፍራሲ ፡
መእፀቅልት ፡ አሉ ፡ እመንተ ፡ ንኡሳን ፡ እግርጥ ። ወእዎፃ ፡ እዘ
ዘ ፡ ይጸውዕዎ ፡ ለወልዱ ፡ ከመ ፡ ይትራከቦ ፡ ምስሌሁ ፡ ወሰአ ፡ ውስ
ቱ ፡ ጽርሕ ፡ ዘውስቱ ፡ ቤተ ፡ ድርሙቱ ፡ ወገዘአቱ ፡ ቤተ ፡ ምሔጽ ፡
ወቤተ ፡ መዛግብት ፡ ፀከመ ፡ ይሴ ፡ መጽሐፈ ፡ ንገሥት ፡ ግሩዕ ፡ ወሐንፀ ፡
ፅሉዋን ፡ ፀገጻመ ፡ ሊባናዊ ፡ ቤተ ፡ ድርሙቱ ። ወዘአእምር ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ ዘሀለወት ፡ ላዕሌሁ ፡ አእሚር ፡ ሰገደ ፡ ለፅሉዋን ፡ እግዘ ፡ ልቀቁ ፡
ኅቡር ፡ ወተአምኖ ፡ ወቀረሥሑ ፡ ፅሉዋን ፡ ዋቀ ፡ ወሰኑመ ፡ ፅሰዩ ፡
ቤቱ ፡ ወአንክሩ ፡ ወተደመ ፡ ወወሀበ ፡ ሕፅተተ ፡ ወርቅ ፡ ዘረዝወት ፡
እመ ፡ ወደቤ ፡ ፅሉዋን ፤ በአግን ፡ ዝውስቱ ፡ ወልድየ ፤ እምድኅረ ፡
ንጽረ ፡ ፪ ፡ ትእምርታተ ። ወነበረ ፡ እንዘ ፡ ይሜህር ፡ ሥርዓተ ፡ መንግ
ሥት ፡ ፫ ፡ አውሬት ፡ ወመንፈቀ ፡ ወርኀ ። ወእምዝ ፡ ተግዝረ ፡ ምስ
ለ ፡ ሕዝቡ ፡ እሥራኤል ፡ ወያዜሉሙ ፤ ንዑ ፡ ይኄይሰኩ ፡ እኒ ፡ እፈት ፡
ወልድየ ፡ ወእንትሙኒ ፡ ፈንዉ ፡ ኵሉ ። ወልድከሙ ፡ ምስለ ፡ ወልድየ ፡
ፀብሐረ ፡ ሐበሻ ፡ ወእመንተኒ ፡ ይኩንዎ ፡ መግዝርት ፡ ውእተኒ ፡ ይ
ንግሥ ፡ በሐበሻ ፡ ወይሜኖሙ ፡ በዘረመቶሙ ። ወይቤሉ ፤ ይኩን ፡ በዝ
ሙ ፡ ትቤ ፤ እስመ ፡ ረቂቅ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውእቱ ።

ክፍል ። ወተለቅኑ ፡ ትውልደ ፡ ንገሥት ፡ እምአማኖ ፡ እስከ ፡ ለሥዋ
ን ፡ ሞወጹ ፡ ወተደለዉ ፡ ለሐዊር ፡ ወወፅኡ ፡ እምኢየሩሳሌም ፡ ምኔል
ክ ፡ ምስለ ፡ ብሥጋን ፡ ሐራ ፡ ኦንሄ ፡ ይበክዩ ፡ ወይላህዩ ፡ እስመ ፡ አል
ዖ ፡ ዘኢረገመ ፡ ኦሪ ፡ በሰኮር ፡ ወለሥዋንኒ ፡ ነበረ ፡ እንዘ ፡ ይሰክ ፡ በእ
ንቲ ፡ ወልዱ ፡ እስመ ፡ ያፈቅር ፡ ዋቀ ። ወበጽሑ ፡ ምድረ ፡ አሥዋም ።
ወወለደ ፡ ክፍዮንኒ ፡ ዘክሙ ፡ ዐጋቢ ፡ መጽአ ፡ ምስሌሁ ። ወነበረ ፡ ምኒ
ልክ ፡ በእዮስያም ፡ ወነገሠ ፡ ወለዘአስተ ፡ ኦለ ፡ ወዕቤ ፡ ምስሌሁ ፡ ኄዋ
ሙ ፡ በዘምስዋኖሙ ፡ ለለኦሪ ። ወእነ ፡ ትራቢ ፡ ንገሥ ፡ ፀጋቢ ፡
ዘእምንገደ ፡ ርዕል ፡ ንገሥ ፡ ወዘኦለ ፡ ከመ ፡ የሀቦ ፡ ሎቱ ፡ ወለዘሎ ፡ ሕ

Digitized by Google

ዝቡ ፡ ምድረ ፡ ምሥራቅ ፡ ዘውእቱ ፡ መንበርታ ፡ እስመ ፡ ይእቲ ፡ ሀገ
ር ፡ ሠናይት ፡ ጥቂ ፡ ወብሔረ ፡ ጼውኒ ፡ ቅሩብ ፡ ጎቤሃ ፡ ወከመ ፡ ጼው
ኒ ፡ ህለወ ፡ ብዕል ፡ ብዙኅ ፡ በቱ ። ወወህበ ፡ ንጉሥ ፡ ዘከመ ፡ ጎረየ ፡
ዐጋቲ ። ወሖረ ፡ ምስለ ፡ ሕዝቡ ፡ ወነበረ ፡ ባቲ ፡ ወሐነፀ ፡ አህጉረ ።
ወሰብአ ፡ ሀገርሰ ፡ ከኑ ፡ ያመልኩ ፡ ፩ ፡ ሰይጣነ ፡ ዘስሙ ፡ ድልስጣሕ ፡ እ
ንዘ ፡ ይብሉ ፡ ፈጣሬ ፡ ጼው ፡ ወወሃቤ ፡ ጼው ። ወረከቦሙ ፡ በዘከመ
ዝ ፡ አምልኮት ፡ ወሐዘነ ፡ ጥቂ ፡ ወሰአለ ፡ ጎበ ፡ እግዚአብሔር ፡ እንዘ ፡
ይብል ፤ ሀበሙ ፡ አእምሮ ፡ ከመ ፡ ይስምዑ ፡ ቃልየ ፡ ወይእመኑ ፡ ብከ ።
ወመህሮሙ ፡ ሕገ ፡ ሙሴ ፡ ዘይእቲ ፡ አፈት ፡ ቅድስት ፡ ወይሰውጠሙ ፡
ትምህርተ ፡ ሙሴ ፡ ወይትመየጡ ፡ በሁሉ ፡ ልቦሙ ፡ እምስሕተት ፡ ጎበ ፡
አምልኮተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወሰቤሃ ፡ ከኑ ፡ ፩ ፡ ሕዝበ ፡ በሕገ ፡ አፈት ፡
ወተፈሥሐ ፡ ጥቂ ፡ ዐጋቲ ፡ በዝንቱ ፡ ነገር ፡ ወመጺአ ፡ ነገሮ ፡ ለንጉ
ሥ ፡ እምነቶሙ ፡ ወተፈሥሐ ፡ ንጉሥ ፡ በዝንቱ ፡ ወወህበ ፡ ፩ ፡ አም
ሴዋውያን ፡ ዘስሙ ፡ ጌድሰን ፡ ወሖረ ፡ ምስሴሁ ፡ ወነበረ ፡ ውስተ ፡ ቤ
ቱ ፡ ወመህሮሙ ፡ ዝንቱ ፡ ካህን ፡ በሕገ ፡ ሙሴ ፡ ፍጹመ ፡ ወይቤሎሙ ፤
ተገዝሩ ፤ ወተገዝሩ ፡ በከመ ፡ ይቤሎሙ ። ወአምድኅረ ፡ ተገዝሩ ፡ ሐፀ
የ ፡ ዐጋቲ ፡ እምአዋልደ ፡ ዐበይተ ፡ ሀገር ፡ አሐተ ፡ ወልተ ፡ ዘስማ ፡ እ
ንሱርያ ፡ ዘበትርጓሜሃኒ ፡ ሱራሬ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወአውሰባ ፡ ወከነቶ ፡
ብእሲተ ፡ ወአፍቀራ ፡ ጥቂ ፡ እስከ ፡ ፀአተ ፡ ነፍሱ ፡ እስመ ፡ ይእቲ ፡
ዕድምት ፡ ጥቂ ፡ ወሠናይተ ፡ ላህይ ። ወሰሎሙ ፡ አዝማዲሁ ፡ አውሰ
ቡ ፡ ከማሁ ፡ እምአዋልደ ፡ ሀገር ፡ አሐቲ ፡ አሐቲ ፡ በበርእስሙ ። ወእ
ምነ ፡ እሉ ፡ ነገድ ፡ እለ ፡ ተወልዱ ፡ ነገድ ፡ ተሠይሙ ፡ ሠየምት ፡ እስ
ከ ፡ ዮም ። ወእእመራ ፡ ዐጋቲ ፡ ለብእሲቱ ፡ በሩካቤ ፡ ወፀንሰት ፡ ወወ
ለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ወሰመየቶ ፡ ስሞ ፡ ሚሀሎን ፡ ትርጓሜሁኒ ፡ ተሣ
ህለኒ ። ወልህቀ ፡ ውእቱ ፡ ወእስተዋሰበ ፡ አቡሁ ፡ አሐተ ፡ ብእሲተ ፡
ዘስማ ፡ ሳሌዳ ፡ ዘበትርጓሜሃኒ ፡ ወግ ፡ ታሪክ ፡ ወፀንሰት ፡ እምኔሁ ፡
ወወለደት ፡ ወልደ ፡ ወሰመዮ ፡ አቡሁ ፡ አርዲኖን ፡ ዘበትርጓሜሁ ፡ ረዳ
ኢ ። ወአርዲኖን ፡ ነሥአ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ሐዳስ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ሐ
ዲስ ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ወሰመዮ ፡ አቡሁ ፡ መንክብዮን ፡ ዘ
ትርጓሜሁ ፡ በሁረ ፡ አጻብዕ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡
ሻሽና ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ሽምሽ ፡ ዘትርጓሜሁ ፡ ፀ
ሓይ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስ
ሙ ፡ አቶም ፡ ዘትርጓሜሁኒ ፡ ዘምሕረት ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲ
ተ ፡ ወወለደት ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ዬበን ፡ ዘበትርጓሜሁ ፡ መዲና ። ዝ
ንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ሐኖን ፡ ዘበትርጓሜሃ ፡ ጥዕምት ፡
ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ዲሰን ፡ ዘበትርጓሜሁ ፡ አበ ፡ ደሰ

Digitized by Google

ያት ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ አቅሴስያ ፡ ዘትርጓሜሁ ፡ ቤተ ፡ እግዚእ ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ሐያዜር ፡ ዘበትርጓሜሁ ፡ አጋዚ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ መሪና ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ መዓርዒር ፡ ወወለደት ፡ ወልደ ፡ ወሰመየቶ ፡ ስሞ ፡ በስመ ፡ አቡሁ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ዘሚላ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ዘለለ ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ድምሆይ ፡ ትርጓሜሁኒ ፡ መድምም ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ አዙርስያ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ በረከት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ያሰን ፡ ዘትርጓሜሁ ፡ መድኀኒት ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ አርቃድያ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ቀዳሚተ ፡ እንስት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ አውናን ፡ ትርጓሜሁኒ ፡ አውያን ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ በጥሬቃ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ እግዚእት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ልሔም ፡ ትርጓሜሁኒ ፡ ኅብስት ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ አፊዳ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ምሁራብ ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ በልባሎ ፡ ትርጓሜሁኒ ፡ ነበልባል ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ኑኃሚን ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ወቶቶ ፡ ጥዕምት ፡ ፍሥሕት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ወረደ ፡ ነጋሽ ፡ ትርጓሜሁኒ ፡ ቅኑይ ፡ ልንጉሥ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ሮምና ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ሮማን ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ አዲኖን ፡ ትርጓሜሁኒ ፡ ደናኒ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ሐይከል ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ታቦት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ረምሓይ ፡ ትርጓሜሁኒ ፡ ሥሉጥ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ሳቤላ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ቤተ ፡ ሣህል ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ደበሳይ ፡ ትርጓሜሁኒ ፡ ቤተ ፡ ብስራት ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ሚራሪ ፡ ትርጓሜሁኒ ፡ መፈር ። ትውልድ ፡ ከነ ፡ ፭ ። ወበመዋዕሊሁ ፡ ለዝንቱ ፡ ተወልደ ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ እምድንግል ። በ፻፻ ፡ ወሯ፪ ፡ ዓመት ፡ እምፍጥረተ ፡ ዓለም ፡ ወእሜሃ ፡ ከነ ፡ ፻ወ፱ ፡ ዓመተ ፡ ምሕረት ። ፲ወ፩ ፡ ቀመር ፡ እንዘ ፡ ዓበቅቴ ፡ ፀሓይ ፡ ፩ ፡ ወዓበቅቴ ፡ ወርኅ ፡ ፱ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ሰፍያ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ንግሥት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ጌራ ፡ ትርጓሜሁኒ ፡ ከማሁ ፡ ውእቱ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ አግያ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ሜላት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ሳፌላ ፡ ትርጓሜሁኒ ፡ ሣህል ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ቡአግያ ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ሕዝበ ፡ ናኝ ፡ ትርጓሜሁኒ ፡ ሕዝብ ፡ ቡሩክ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ አውሎግያ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ወልት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ድልነአድ ፡

Digitized by Google

ትርጓሜውኒ ፡ በዓል ፡ መዊእ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ዲበራ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ደብር ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ኤፍርኀበትኢት ፡ ትርጓሜውኒ ፡ በስደት ፡ በፍልሰት ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ሰኒራ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ሰፍረት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ሐድናክ ፡ ትርጓሜውኒ ፡ አድጎና ። ወበመዋዕሊሁ ፡ ለ ዝንቱ ፡ አምጽአ ፡ ጥምቀተ ፡ ጎድዋ ፡ ለሀንዳኬ ፡ ንግሥተ ፡ ኢትዮጵያ ፡ በአመ ፡ ይቤ ፡ መጽሐፈ ፡ አብራክሲስ ፡ ዘውእቱ ፡ መጽሐፈ ፡ ግብረ ፡ ልኡካን ፡ ዘጸሐፎ ፡ ሉቃስ ፡ ወንጌላዊ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ቀስዋ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ወርኀ ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ድል ፡ ሰገድ ፡ ትርጓሜውኒ ፡ ከማሁ ፡ ውእቱ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ሐና ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ዛብት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ሕዝበ ፡ ዳርክ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ አኪናሆም ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ፈውስ ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ጌዴዎን ፡ ትርጓሜውኒ ፡ ዓውድ ። ትውልድ ፡ ክኔ ፡ ፬ ። ወበ መዋዕሊሁ ፡ ለዝንቱ ፡ መጽአ ፡ ፍሬ ፡ ምናፀስ ፡ ዝውእቱ ፡ አፃ ፡ ፅላ ማ ፡ ከሣቴ ፡ ብርሃን ፡ በመዋዕሊሆሙ ፡ ለነገሥት ፡ ጻድቃን ፡ ዘውእቶ ሙ ። አብርሃ ፡ አጽባሐ ፡ ፅኒ ፡ ክርስትና ፡ እምልደተ ፡ ክርስቶስ ፡ እ ስከ ፡ አምነተ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ፱፻ወ፴ ፡ ዓመት ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእ ሲተ ፡ ዘስማ ፡ ሰፍያ ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ናውሐል ፡ ትርጓሜውኒ ፡ ምሕረት ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ አሜል ትያቲቂራስ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ከብብ ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ሕዝበ ፡ ዳርክ ፡ ትርጓሜውኒ ፡ በረከት ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ሜልካ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ንግሥት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ሕዝበ ፡ ቀድስ ፡ ትርጓሜውኒ ፡ ቅድሳት ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ብርስፍንያ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ብርሀት ፡ ዓይ ፡ ብዕልት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ኔድት ፡ ትርጓሜውኒ ፡ ህልው ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ቄርሳ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ርት ፡ ወ ወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ መራሒት ፡ እግዚእ ፡ ትርጓሜውኒ ፡ ክሡት ፡ ውእቱ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ዮሴቴና ፡ ት ርጓሜሃኒ ፡ ፍሥሐት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ኄር ፡ እግዚእ ። ዝን ቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ቴግላ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ማዕለል ት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ጥላዊነ ፡ እግዚእ ። ዝንቱኒ ፡ አው ሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ አብሮቅላ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ባሕርይ ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ እግዚእ ፡ ጎረዮ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲ ተ ፡ ዘስማ ፡ መሐላ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ከሡት ፡ ውእቱ ፡ ወወለደት ፡ ሎ ቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ያፈቅረነ ፡ እግዚእ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡

Digitized by Google

ዘስማ ፡ ርብቃ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ዕቅብት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘ
ስሙ ፡ ልዑል ፡ ሠምሮ ፡ ወሶሱ ፡ ድሙር ፡ እምዐጋቲ ፡ እስከ ፡ ዝችው
ልድ ፡ ፯ ፡ ትውልድ ፡ ክኒ ።

ክፍል ። ንዌጥን ፡ እንክ ፡ ጕልቈ ፡ ትውልድ ፡ ዳግመ ፤ ዐረክተ ፡ ረድ
ኤቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወፀጸሎቱ ፡ ለአቡሃ ፡ መርቀሬምስ ፡ ዐረክተ ፡ አ
ምላኩ ፡ ትኩን ፡ ምስሌ ፡ ሠልኒ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ። ዝንቱኒ ፡
አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ማሬ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ እመ ፡ ብዙኃን ፡ ወወ
ለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ምስግከኒ ፡ እግዚኦ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡
ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ዮክብድ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ምልአት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡
ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ህዘኒ ፡ እግዚኦ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡
አብ ፡ ሰልፋ ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ አሳሔል ፡ ትርጓሜው
ኒ ፡ ሣህል ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ባረክ ፡ ወወለደት ፡
ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ገላኤል ፡ ትርጓሜውኒ ፡ ገላኤ ። ዝንቱኒ ፡ አ
ውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ልድያ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ጒራት ፡ ወወለደት ፡
ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ሐወጺ ፡ እግዚኦ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲ
ተ ፡ ዘስማ ፡ ከርጢኖ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ዕጒን ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ፴ል
ደ ፡ ዘስሙ ፡ ነዐረ ፡ አብ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ አፎ
ምያ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ፍጽምት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ተ
ማህሊ ፡ እግዚኦ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ወልድ ፡ አዕ
ዚያ ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ አዕዚያነ ፡ እግዚኦ ። ዝንቱ
ኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ አድላክያ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ድሉት ፡ በሕ
ግ ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ብነ ። ዝንቱ
ኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ አውዶክስያ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ዐውድ ፡
ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ እግዚኦ ፡ ከብርነ ። እስከ ፡ ዝች
ውልድ ፡ ፱ ፡ ክኒ ።

ክፍል ። ንዌጥን ፡ እንክ ፡ ጕልቈ ፡ ትውልድ ፡ ዳግመ ፡ በትንብልና
ው ፡ ለአቡኒ ፡ መርቆሬምስ ፡ ጸሎቱ ፡ ወፀረቡቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓ
ለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ታውክል
ያ ፡ ትውክልት ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ትውክልት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡
ዘስሙ ፡ ትውክልትነ ፡ እግዚኦ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡
መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከብራ ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ መሐሎ
ን ፡ ትርጓሜሁኒ ፡ መሐላ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ወወለደት ፡
ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ተስፋ ፡ እግዚኦ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲ
ተ ፡ ዘስማ ፡ ኤትናስያ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ሕይወት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወ
ልደ ፡ ዘስሙ ፡ ከርስቶስ ፡ ፌዛኑ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡
ኢዮስራቅስያ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ሥእለት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘ

Digitized by Google

ስሙ ፡ መስቀል ፡ መዋእ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ኃሪ
ክ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ መሥዋዕት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡
ግርማነ ፡ እግዚእ ። ወበመዋዕሊሁ ፡ ለዝንቱ ፡ ክነ ፡ ተቃሕዎ ፡ ዐቢይ ፡
ውስተ ፡ ዙሉ ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናት ፡ እስመ ፡ ተንሥኡ ፡ ዐላውያን ፡
በዓመፃ ፡ እለ ፡ ይቤሉ ፤ ኢንሰግድ ፡ ለመስቀል ፡ ወለሥዕል ፡ እስመ ፡ ሥ
ዕል ፡ ጽላት ፡ ውእቱ ፡ ወመስቀል ፡ ዕፀ ፡ ኅልጎታ ፡ ውእቱ ። እስመ ፡
አስሐቶሙ ፡ ሰይጣን ፡ በከመ ፡ አስሐቶሙ ፡ ለአርዮስ ፡ ወለማኒ ፡ ለጳው
ሎስ ፡ ሳሚሳጢ ፡ ወለንስጥሮስ ፡ ለሰባልዮስ ፡ ወለመቅዶንዮስ ፡ ወለብዙ
ኃን ፡ መናፍቃን ፡ እስከ ፡ ተናገሩ ፡ ከሀደተ ፡ ብዙኃ ፡ ወደረሱ ፡ ድርሳ
ናተ ፡ ሰይጣናተ ፡ ወሊጠሙ ፡ መጻሕፍተ ፡ ወነቢያተ ፡ ዘጐልቆሙ ፡ ኳ
ወኄ ፡ ወመጻሕፍተ ፡ ሐዲሳት ፡ ዘጐልቆሙ ፡ ፴ወ፫ ፡ ወአዋልዲሃኒ ፡ ዘ
ውእቶሙ ፡ መጻሕፍተ ፡ ሊቃውንት ፡ እለ ፡ ጐልቍ ፡ አልቦሙ ። ወሰ
በ ፡ ሰምዐ ፡ ዝንቱ ፡ ግርማነ ፡ እግዚእ ፡ ነደ ፡ በእሳተ ፡ ፍቅሩ ፡ ለአም
ላክ ፡ ወቀንዐ ፡ ቅንዓተ ፡ መለኮታዊት ፡ ከመ ፡ ኤልያስ ፡ ቴስብያዊ ፡ ወ
ዘከመ ፡ ጳውሎስ ፡ ብንያሚ ፡ ዘይቤ ፡ በውስተ ፡ መልእክቱ ፡ ዳግሚት ፡
በ፲ወ፪ ፡ ምዕራፍ ፡ እንተ ፡ ጸሐፋ ፡ ለሰብአ ፡ ቆሮንቶስ ፡ ወገብረ ፡ ጉባ
ዔ ፡ ውስተ ፡ ሀገሩ ፡ ዘስማ ፡ ሲካር ፡ ወአስተጋብአሙ ፡ ለቀሳውስት ፡
ወለዲያቆናት ፡ ወለሁሎሙ ፡ ሥዩማነ ፡ ሀገሩ ፡ ዘቤቱ ፡ ክርስቲያን ፡ እ
ስመ ፡ ውእቱ ፡ መኰንና ፡ ለይእቲ ፡ ሀገር ። ወይቤልዎሙ ፡ እሙንቱ ፤
እሙንኑ ፡ ዘሰማዕነ ። ወይቤልዎሙ ፡ እሙንቱ ፡ መናፍቃን ፤ እወ ፡
ኢንሰግድ ፡ ለመስቀል ፡ ወለሥዕል ፡ እስመ ፡ መስቀል ፡ ዕፅ ፡ ውእቱ ፡
ወሥዕልኒ ፡ ጽላት ፡ ውእቱ ። ወአውሥእዎሙ ፡ ወይቤልዎሙ ፤ ኢትቤ
ሉኑ ፡ ለመስቀል ፡ ቀደሰ ፡ በደሙ ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ አ
መ ፡ ተረግዘ ፡ ገበዮ ፡ ዘየማን ፡ በሱናት ፡ ወወፅአ ፡ እምኔሁ ፡ ደም ፡
ወማይ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ዮሐንስ ፡ ወንጌላዊ ፡ በንኡስ ፡ ምዕራፍ ፡ ፲ፍወ
ሯ ። ወላዕለ ፡ ሥዕልኒ ፡ ኢየኅድርኑ ፡ ኀይል ፡ እግዚአብሔር ፡ ወኢይት
ገበርኑ ፡ ተአምራት ፡ ወመንክራት ፡ በሥዕላት ፡ እለ ፡ ተሥዕላ ፡ በሥዕ
ል ፡ እግዝእትነ ፡ ወበስመ ፡ ነቢያት ፡ ወሐዋርያት ፡ ወበስመ ፡ ጻድቃን ፡
ወሰማዕት ፡ ወበስመ ፡ መልአክ ። ለምንት ፡ ገብረ ፡ ሥዕለ ፡ እግዚእነ ፡
ዘፈነወ ፡ በእደ ፡ ሐዋርያ ፡ ታዴዎስ ፡ ኀበ ፡ አቃርዮስ ፡ ንጉሠ ፡ ሮሃ ፡
ተአምራቱ ፡ ወመንክራቱ ፡ እለ ፡ ተገብሩ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ወለምንት ፡
ተናገሮ ፡ ሥዕል ፡ ዘሰአሎ ፡ ለጢባርዮስ ፡ ንጉሠ ፡ ሮሜ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡
ለዮሐንስ ፡ ወልደ ፡ ነጐድጓድ ፤ ሰአሊሁ ፡ በከመ ፡ ተሰቀልኩ ፡ በኢየሩ
ሳሌም ፡ ከማሁ ፡ ዳግመ ፡ ትሰቅለኒኑ ፡ በሮሜ ፤ ወለምንት ፡ ሰዐሞ ፡ አ
ፋሁ ፡ ለዮሐንስ ፡ አፈ ፡ ሥዕል ፤ ወለምንት ፡ አውሐዘች ፡ ሐፈ ፡ በጹዮ
ንያ ፡ ሥዕለ ፡ እግዝእትነ ፡ ቅድስት ፡ ድንግል ፡ በጴጥርያም ፡ ወላዲተ ፡

አምላክ ፡ ወለምንት ፡ በዝንቱ ፡ ሐፍ ፡ ክኑ ፡ ይትፈወሱ ፡ ሕሙማን ፡ ወድውያን ፡ እለ ፡ ይመጽኡ ፡ በሃይማኖት ። ወይቤልዎ ፤ ሐሰትኑ ፡ አው ፡ እዉንኑ[1] ፡ ዝንቱ ፡ ነገር ። ወአበዩ ፡ ተመይጦ ፡ እምስሕተቶሙ ፡ ወፈርሁ ፡ አውግዘቶሙ ፡ እስመ ፡ እሙንቱ ፡ እምዐበይተ ፡ ሀገር ፡ እሙንቱ ። ወእሙ ፡ ተንሥአ ፡ ግርማነ ፡ እግዚእ ፡ ወሖረ ፡ ጎበ ፡ ንጉሥነ ፡ ርቱዐ ፡ ሃይማኖት ፡ ዘስሙ ፡ አግብአ ፡ ጽዮን ፡ ወልዱ ፡ ለይኩኖ ፡ አምላክ ፡ ዘአግብአ ፡ መንግሥተ ፡ ድኅረ ፡ ወሰድዎ ፡ ዛኅ ፡ መንግሥተ ፡ እምድልነዓድ ፡ ወልዱ ፡ ለአንበሳ ፡ ውድዎ ፡ በርኪወርዓመት ፡ በጸሎቱ ፡ ለአቡነ ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት ፡ ወበጽሐ ፡ ጎቤሁ ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ ገቢሮ ፡ ትዕይንተ ፡ በአዙሰም ፡ እንተ ፡ ይእቲ ፡ መካነ ፡ ጽዮን ፡ ወነገሮ ፡ ስሕተቶሙ ፡ ዙሎ ፡ ወተምዐ ፡ ንጉሥ ፡ ወአውረዳ ፡ ለሥዕል ፡ ዘሥዕልት ፡ በቀለመ ፡ ወርቅ ፡ ዘይጼሊ ፡ ጎቤሃ ፡ ዙሎ ፡ ጊዜ ፡ ወይሰግድ ፡ ላቲ ፡ ከመ ፡ ከሂሎቱ ፡ እምዲበ ፡ ተስላስ ፡ ዘዓረፍተ ፡ ቤቱ ፡ ወአንበራ ፡ ዲበ ፡ አትሮንሱ ፡ ዘቀርነ ፡ ነጌ ፡ ወቀልዐ ፡ ግልጣዬ ፡ ርእሳ ፡ ወከሠታ ፡ በቅድመ ፡ ውእቱ ፡ ግርማነ ፡ እግዚእ ፡ ወበቅድመ ፡ ዙሎሙ ፡ መኳንንቲሁ ፡ ወሠራዊቱ ፡ ወሰገደ ፡ ላቲ ፡ ሥልሰ ፡ ጊዜያተ ፡ ወፈጸመ ፡ ጸሎቶ ፡ ዘኂ ፡ ጊዜያት ፡ ተተኪሎ ፡ በርእሱ ፡ ወተንሥአ ፡ እንዘ ፡ ያንጸፈጽፍ ፡ ሐፋ ፡ ከመ ፡ ማይ ፡ ብዙኅ ፡ ወይውኅዝ ፡ አንብዑ ፡ ከመ ፡ ዝናመ ፡ ከረምት ፡ ወይቤላ ፤ አእግዝእትየ ፡ ኢይደሉኑ ፡ ሰጊድ ፡ ለሥዕልኪ ፡ በከመ ፡ ይቤሉ ፡ ዐላውያን ፡ እለ ፡ አስረፀ ፡ ዕልወት ፡ ውስተ ፡ ልቡሙ ፡ ዲያብሎስ ፡ ዘወለዶሙ ፡ በግብር ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ እግዚእነ ፡ በወንጌል ፡ በጅወኟ ፡ ከፍል ፡ አንትሙሰ ፡ አምአቡክሙ ፡ ሰይጣን ፡ አንትሙ ፡ ወፍትወቱ ፡ ለአቡክሙ ፡ ትፈቅዱ ፡ ትግበሩ ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ቀታሌ ፡ ነፍሰ ፡ ሰብእ ፡ እምትካት ፡ ወኢይቀውም ፡ በጽድቅ ፡ ወሰበኒ ፡ ይነብብ ፡ ሐሰተ ፡ እምዚአሁ ፡ ይነብብ ፡ እስመ ፡ ሐሳዊ ፡ ውእቱ ፡ ወአቡሃ ፡ ልሐሰት ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ፪ኖከ ፡ በሃወኮ ፡ ከፍል ፡ ዓመፃ ፡ ወፅአት ፡ እመዝግብቲሃ ፡ ወኢይደሉኑ ፡ ሰጊድ ፡ ለመስቀል ፡ ወልድኪ ፡ ዘተቀደሰ ፡ በደሙ ፡ ከቡር ። ወእምዝ ፡ ሰበ ፡ ርእየት ፡ ጥብዓተ ፡ ልቡ ፡ ወጽንዓ ፡ ሃይማኖቱ ፡ ተሰጥወቶ ፡ ወተናገረቶ ፡ እምውስተ ፡ ሥዕል ፡ ከመ ፡ ገባራዊ ፡ ዘያወትር ፡ አንብዐ ፡ ሰላማ ፡ ለ ለዕለቱ ፡ ሰርክ ፡ ወነግሀ ፡ እንዘ ፡ ትብል ፤ ይደሉ ፡ ሰጊድ ፡ ለሥዕልየ ፡ ወሰጊድ ፡ ልመስቀል ፡ ወልድየ ። ወሰበ ፡ ሰምዐ ፡ ንጉሥ ፡ ዘንተ ፡ ነገረ ፡ ተፈሥሐ ፡ ጥቀ ፡ ወዙሎሙ ፡ ሐረሁ ፡ ወመኳንንቲሁ ፡ ምስለ ፡ ግርማነ ፡ እግዚእ ፡ አንከሩ ፡ ወሰመይዎ ፡ ለይእቲ ፡ ሥዕል ፡ ሥዕለ ፡ ስምዕ ።

[1] Tigraice.

Digitized by Google

ወዘመጽአ ፡ ፩ ፡ እምዕልዋን ፡ ለተዋከቦ ፡ በቅድመ ፡ ንጉሥ ፡ ወድቀ ፡ በገጹ ፡ ወከነ ፡ ከመ ፡ በድን ፡ መጠነ ፪ ፡ ሰዓት ፡ ወእምዝ ፡ ተንሥአ ፡ ወይቤ ፤ ተመየጥኩ ፡ እምኀሕቱትየ ፡ ወእሰግድ ፡ ለመስቀል ፡ ወለሥዕ ል ። ወእምዝ ፡ አዘዘ ፡ ንጉሥ ፡ ጸሐግልግል ፡ ዘርኩስ ፡ ላዕሌ ፡ ፪ ፡ ሐራ ፡ ከመ ፡ ይሑር ፡ ምስለ ፡ ግርማነ ፡ እግዚእ ፡ ጎበ ፡ ሀገሩ ፡ ወይ ንግር ፡ ቃል ፡ ንጉሥ ፡ ለሠሎሙ ፡ ሰብአ ፡ ሀገር ፡ እንዘ ፡ ይብል ፤ ሰ ገዱ ፡ ለመስቀል ፡ ወለሥዕል ፡ ዘኢሰገደ ፡ ለመስቀል ፡ ወለሥዕል ፡ ክሳ ዱ ፡ ለሐብልየ ፡ ወንዋዩኒ ፡ ዘአጥረዮ ፡ ለሠራዊትየ ፡ ወቤቱኒ ፡ ለዋዕ የ ፡ አሳት ፡ ዘትወፅዕ ፡ እምአፈ ፡ መንገኒቅ ። ወሰበ ፡ በጽሐ ፡ ሐመ ልማል ፡ ላእክ ፡ ንጉሥ ፡ ጎበ ፡ ሲኳር ፡ ሀገሩ ፡ ለግርማነ ፡ እግዚእ ፡ አስተጋብአሙ ፡ ለሠሎሙ ፡ ሰብአ ፡ ሀገር ፡ አድ ፡ ወአንስት ፡ አዕሩግ ፡ ወሕፃናት ፡ ወነገርሙ ፡ ቃል ፡ ንጉሥ ፡ ወሰበ ፡ ሰምዑ ፡ ይቤሉ ፡ ዙሉ ሙ ፡ በኀብረት ፤ ንገብር ፡ ዙሉ ፡ ዘአዘዘነ ፡ ንጉሥ ፡ ወንሰግድ ፡ ለመስ ቀል ፡ ወለሥዕል ። ወተመይጡ ፡ እሙንቱ ፡ ዕልዋን ፡ እምኀሕቶሙ ፡ ወከነ ፡ ዐቢይ ፡ ፍሥሐ ፡ በይእቲ ፡ ሀገር ፡ ወተመይጠ ፡ ሐመልማል ፡ ጎበ ፡ ንጉሥ ፡ ወነገሮ ፡ ዙሉ ፡ እምነቶሙ ፡ ወእሠ ፡ ብሂሎቶሙ ፡ ሰጊ ድ ፡ ለመስቀል ፡ ወለሥዕል ። ወሰበ ፡ ሰምዐ ፡ ንጉሥ ፡ ተፈሥሐ ፡ ወይ ቤ ፤ በእንተ ፡ ፍሥሐ ፡ ዘአስተፍሥሑኒ ፡ ይኩኑ ፡ ፪ ፡ ዓመት ፡ አግዓ ዝያነ ፡ እምፀላእት ። ወለግርማነ ፡ እግዚእ ፡ ረሲያ ፡ ለሀገሩ ፡ ሚዕለት ልተ ፡ ሎቱ ፡ ወለውስጡ ፡ እስከ ፡ ለዓለም ፡ እንዘ ፡ ይብል ፤ ትኩን ፡ ሎቱ ፡ ጽንፋ ፡ አሳት ፡ ወማዕከላ ፡ ገነት ። ወጎልቈ ፡ ትውልድ ፡ እ ምአኃው ፡ እስከነ ፡ ዐጋቲ ፡ ወልደ ፡ ርቤል ፡ ዘውእቶሙ ፡ አቡሆሙ ፡ ለሠይዎንት[1] ፡ አጋሜ ፡ ፴ወሯ ። ወእምዐጋቲ ፡ እስከ ፡ ግርማነ ፡ እግዚእ ፡ ትውልድ ፡ ፱ወሯ ፤ ከነ ፡ ወሎሉ ፡ ከነ ፡ ድሙሩ ፡ እምአኃው ፡ እስከ ፡ ግርማነ ፡ እግዚእ ፡ ፯ ።

ከፍል ። ንዌዋን ፡ እንከ ፡ ጎልቈ ፡ ትውልድ ፡ ጳግሜ ፡ በከዕለቱ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወረከቶ ፡ አዎላኩ ፡ የሀሉ ፡ ምስለ ፡ ዙልነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ። ዝንቱ ፡ ግርማነ ፡ እግዚእ ፡ አውሰበ ፡ ብእ ሲቶ ፡ ዘስማ ፡ ጽርሐቅላ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ጎብስቶ ፡ ሕይወት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ጽዮን ፡ ሞአ ፡ ዘውእቱ ፡ መስቀል ፡ ሞአ ፡ ወ ሞተ ፡ አግብአ ፡ ጽዮን ፡ ንጉሥ ፡ እሞዘነግሠ ፡ ዐሠ ፡ ዓመት ፡ ዘነግሠ ፡ እምቅድም ፡ ጽንፈ ፡ አስገድ ፡ ሐዝፀ ፡ አስገድ ፡ ጽንፍ ፡ አርዕድ ፡ ይቲ ሠ ፡ ፫ ፡ ዓመተ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲቶ ፡ ዘስማ ፡ ጠርሴዳ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ጥሬት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ይውዳ ፡ ዘዐ

[1] Sic in ms. : haec est vulgaris tigraica forma.

Digitized by Google

ትርጓሜውኒ ፡ አእምኖ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ሄርድያ
ኖ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ጎፊት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ኢውሎ
ጊ ፡ ትርጓሜውኒ ፡ ብርሃን ፡ ወኀዲ ፡ ንዋይ ፡ ጎሩይ ። ዝንቱኒ ፡ አውሰበ ፡
ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ሶፍያ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ መክፈርት ፡ ወወለደት ፡ ሎቱ ፡
ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ስምዖን ፡ ትርጓሜውኒ ፡ ሰምዐኒ ፡ እግዚአብሔር ። ዝ
ንቱኒ ፡ አውሰበ ፡ ብእሲተ ፡ ዘስማ ፡ ክርስቶስ ፡ ዮገሳ ፡ ወወለደት ፡ ሎ
ቱ ፡ ወልደ ፡ ዘስሙ ፡ ቶማስ ፡ ትርጓሜውኒ ፡ ፅሓይ ፡ እስመ ፡ አበ ፡ ፅሓ
ይ ፡ ውእቱ ፡ ፀሀፐር ፡ እንተ ፡ መንበርታ ፡ ወስመ ፡ መዲናሃኒ ፡ ሐይቅ ፡
መክሐል ፡ ይትበሀል ፡ ዝንቱኒ ፡ ነበረ ፡ በመዋዕሊሁ ፡ ለሞዖደ ፡ ጽዮን ፡
ንጉሥ ፡ ዘመዋዕለ ፡ መንግሥቱ ፡ ፵ ፡ ዓመት ፡ ወነሥአ ፡ ብእሲተ ፡ ዘ
ስማ ፡ ሰሎሜ ፡ በአማን ፡ ከልእታ ፡ ለሰሎሜ ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ሰላም ። እ
ምዘቤይተ ፡ ሀገር ፡ ይእቲ ፡ ዘስማ ፡ ለሀገር ፡ አጋሜ ፡ ወክኑ ፡ አበዊሃ ፡
ብፁላን ፡ ፬ንዋይ ፡ ወበምጣረ ፡ ሠናይ ፡ ከመ ፡ አብርሃም ፡ ወኢዮብ ፡
ወአልበሙ ፡ ውሉድ ፡ ኢተዛዕተ ፡ ወኢአንስት ፡ ወነበሩ ፡ እንዘ ፡ ይሐ
ዝኑ ፡ በእንተ ፡ ዘአልዐሙ ፡ ውሉድ ፡ ብዙኅ ፡ መዋዕለ ፡ ወአሐተ ፡ ዕለ
ተ ፡ እንዘ ፡ ይጼሊ ፡ አቡሃ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ጸሎቱ ፡ ዘስሙ ፡ ሕይወት ፡
ብሂ ፡ አስተርአዮ ፡ መልአክ ፡ እግዚአብሔር ፡ በጊዜ ፡ ተስዓቱ ፡ ዘመዓ
ልት ፡ ከመ ፡ አስተርአዮ ፡ ለቆርኔሌዎስ ፡ ገብርኤልኒ ፡ ለዘካርያስ ፡ መ
ንገለ ፡ የግኒ ፡ ምሥዋዕ ፡ ዘዕጣን ፡ ዑራኤልኒ ፡ ለጌናክ ፡ ወዕዝራ ፡ ሱ
ርያልያኒ ፡ ለኖኅ ፡ ሙኤናክ ፡ ወዕዝራ ፡ ወመላእክትኒ ፪ ፡ ለሎጥ ፡
ከለዳዊ ፡ ወይቤሎ ፡ ለቶማስ ፤ ብእሲትክ ፡ ዘስማ ፡ እንባሞሬና ፡ ትወል
ድ ፡ ልክ ፡ አሐቲ ፡ ወልተ ፡ ዘአልበ ፡ ዘከማየ ፡ ኢአምቅድሜየ ፡ ወኢእ
ምድኅሬየ ፡ እምዙሎን ፡ አዋልዲየ ፡ ለሔዋ ፡ እለ ፡ ወለዳ ፡ ነቢያተ ፡
ወጻድቃነ ፡ ወሰማዕታተ ፡ እምታሕተ ፡ እግዝእትነ ፡ ቅድስት ፡ ድንግ
ል ፡ ፀዳግርያም ፡ ወላዲተ ፡ አምላክ ። ወሰሚዖ ፡ ዘንተ ፡ ነገረ ፡ እም
አፈ ፡ ገብርኤል ፡ መልአክ ፡ ተፈሥሐ ፡ ዐቢየ ፡ ፍሥሐ ፡ ወነገራ ፡ ም
ታ ፡ ሕይወት ፡ ብነ ፡ ለብእሲቱ ፡ እንባሞሬና ፡ ትርጓሜሃኒ ፡ ማኅቶት ፡
ወሰሚዓ ፡ ይእቲኒ ፡ ጸለየት ፡ እንዘ ፡ ትብል ፤ አስተርአየኒ ፡ ሊተኒ ፡
በከመ ፡ አስተርአይከ ፡ ለምትየ ፡ ወዜንወኒ ፡ በከመ ፡ ዜነውከ ፡ ለምት
የ ፡ ከመ ፡ ንግበር ፡ ላቲ ፡ ዘይትፈቀድ ፡ ለዛቲ ፡ ወለት ፡ ቡርክት ፡ በከ
መ ፡ አዘዝከነ ። ወእምዝ ፡ ወረደ ፡ መልአክ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘቀዲ
ሙ ፡ ዘስሙ ፡ ሩፋኤል ፡ ትርጓሜውኒ ፈዋሲ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዓዲ ፡
ፈወሶ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዓዲ ፡ መሥተፍሥሒ ፡ አልባብ ፡ እንዘ ፡ ህለወ
ት ፡ ቀዊማ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ጸሎት ፡ እንዘ ፡ ትጼሊ ፡ ወሰበ ፡ ርአየ
ቶ ፡ ለመልአክ ፡ ብርሃናዊ ፡ ደንገፀት ፡ ወፈርሀት ፡ ወርዕደት ፡ በከመ ፡
ደንገፀት ፡ አንትኩ ፡ ወላዲተ ፡ ሰምዖን ፡ በከመ ፡ ነገረ ፡ ብሔረ ፡ መሲ

Digitized by Google

ፍንት ፡ ዘውእቱ ፡ አንቀጸ ፡ መሳፍንት ፡ ሰበ ፡ ርእየቶ ፡ ለመልአክ ፡ ብ
ርሃናዊ ፡ ወአዕተተ ፡ ፍርሃተ ፡ እምኔሃ ፡ ወተንሥአት ፡ እምኀበ ፡ ዘወድ
ቀት ፡ ምድር ፡ ወይቤላ ፤[1] እምዘሊዓ ፡ ሥጋ ፡ ወእምሰትየ ፡ ሜስ ፡ ዘው
እቱ ፡ ጻፈ ፡ ወይን ፡ ከራሚ ፡ ወጼተሎ ፡ ከመ ፡ ኢንዘል ፡ እምአይቴ ፡
ይረክቡ ፡ ዘንተ ፡ ዅሎ ፡ ብውላን ፡ ጥቀ ፡ በወርቅ ፡ ወብሩር ፡ በመዓር ፡ 5
ወቅብዕ ፡ በዘይት ፡ ወበወይን ፡ በልብስ ፡ ወበእክል ፡ አስከ ፡ ይሰአን ፡
ጐልቈቶ ፡ ለዝንቱ ፡ ዅሉ ፡ ከመ ፡ ሞፃ ፡ ዘክንፈፈ ፡ ባሕር ፡ ወከመ ፡ ክ
ዘበ ፡ ሰማይ ። ወሰበ ፡ ሰምዐት ፡ ዘንተ ፡ ነገረ ፡ እምአፈ ፡ መልአክ ፡
ተፈሥሐ ፡ ልባ ፡ ወዜነወቶ ፡ ለምታ ፡ ዅሉ ፡ ዘከነ ፡ ወአስተዐፀቡ ፡
ፀኤሆሙ ፡ ወይቤሉ ፤ ፈቃደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለይኩን ። ወነበሩ ፡ በ 10
ጸምዖ ፡ ወበጸሎት ፡ ወበምጽዋት ፡ እምአመ ፡ ሰምዑ ፡ ብስራቶ ፡ መል
አክ ፡ አመ ፡ ፷ወ፰ ፡ ለወርኀ ፡ ኔሳን ፡ ዘውእቱ ፡ መርሙድ ፡ ወበግዕዝ ፡
ሚያዝያ ፡ አስከ ፡ ፯ ፡ ለነሐሴ ። በይእቲ ፡ ሌሊት ፡ ሰዱሰ ፡ ነሐሴ ፡ ዘ
ውእቱ ፡ ለጸቢሐ ፡ ሐሙስ ፡ አእመረ ፡ ሕይወት ፡ ብነ ፡ በሩካቤ ፡ ለእን
ባምሬና ፡ ብእሲቱ ፡ በከመ ፡ የአምርዎን ፡ እደው ፡ ለአንስት ፡ መፀንሰ 15
ታ ፡ ለሰሎሜ ፡ እሙ ፡ ለመርቆሬዎስ ፡ ፀሓየ ፡ ጽድቅ ፡ አመ ፡ ፯ ፡ ለነ
ሐሴ ፡ በዕለተ ፡ ፅንሰታ ፡ ለእግዝእትነ ፡ ቅድስት ፡ ድንግል ፡ በደማርያ
ም ፡ ወላዲተ ፡ አምላክ ።

(Fol. 23 r°.) ..... ወእምዝ ፡ እምድኅረ ፡ ከነ ፡ ፯ ፡ ዓመት ፡ ፡ ፡ ፡ ፡ 20
ወወርኁ ፡ ወርኀ ፡ ሳብዋ ፡ ዘውእቱ ፡ የካቲት ፡ በልሳነ ፡ ግዕዝ ፡ መጽ
አ ፡ ሥዩመ ፡ ተንቤን ፡ ዘሰሙ ፡ በጎይለ ፡ እግዚእ ፡ ምስለ ፡ ብዙኃን ፡ መ
ወልጣን ፡ ወምስለ ፡ ብዙኃን ፡ ሰራዊት ፡ እስመ ፡ ወሀበ ፡ ፡ ፡ ፡ ፡ ፤ ምኔ
ናተ ፡ ወመክሊተ ፡ ብሩር ፡ ፩ ፡ ለሥዩመ ፡ መምበርታ ፡ ከመ ፡ የሀበ ፡ ፄ
ወ ፡ በመጠነ ፡ ከነ ፡ ወሐሰዎ ፡ ወተፋትሑ ፡ ኀበ ፡ ንጉሥ ፡ ወኢረከቦ ፡
ሰማዕተ ፡ ሥዩመ ፡ ተንቤን ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ወሀበ ፡ በእምነት ፡ እ 25
መ ፡ ከነ ፡ ፍቅር ፡ ማእከሌሆሙ ። ወብእሲቱ ፡ ለንጉሥ ፡ ከነት ፡ እኅ
ቱ ፡ ለሥዩመ ፡ ተንቤን ። ወትቤሎ ፤ እመ ፡ ይትከሀለከ ፡ ቅትላ ፡ ለሀ
ገሩ ፡ ወአውዕያ ፡ በእሳት ፤ እንኒ ፡ ሀለውኩከ ፡ ቅድመ ፡ ንጉሥ ። ወበ
እንተዝ ፡ ምክንያት ፡ መጽአ ፡ ለተቃትሎ ። ወፈርሀ ፡ ሥዩመ ፡ መም
በርታ ፡ ወጐየ ፡ ኀበ ፡ ዓዘበ ፡ ዘውእቱ ፡ ብሔረ ፡ ጋላ ፡ ወበጽሐ ፡ 30
ወተከለ ፡ ጎይመቶ ፡ ውስተ ፡ ስፍሕት ፡ መርሕብ ፡ ዘከመ ፡ ወግዳ ፡
ወዘከመ ፡ ፍፃ ፡ ወአዱራ ፡ ዘሀለወት ፡ መትሕተ ፡ ቤቱ ፡ ለሕይወ
ት ፡ ብነ ።

[1] Quae sequuntur e Raphaëlis verbis corrupta sunt.

Digitized by Google

(Fol. 24 v°.) ..... ወእምዝ ፡ ተንሥአ ፡ ጲጲስ ፡ እምትዕይንት ፡ ዘይእቲ ፡ አዙስም ፡ ዓፀደ ፡ መንግሥት ፡ ዘስሙ ፡ ያዕቆብ ፡ ጽዩ ፡ ዘው እቱ ፡ እምጉልቆሙ ፡ ለጲጲሳት ፤ ፲ወ፪ ፡ ወሖረ ፡ ምድረ ፡ ተንፄን ፡ ከመ ፡ ይሣሀር ፡ በዓሉ ፡ ለሰላማ ፡ አቡሁ ፡ ውስተ ፡ ደብሩ ፡ ዘተሰምየ ፡ አንባ ፡ ከበሮ ፡ ዘየዐርጉ ፡ ወይወርዱ ፡ ባቲ ፡ በሐብል ፡ አስመ ፡ እዝዝ ት ፡ ወልዕልት ፡ ደብር ፡ ይእቲ ።

(Fol. 32 r°.) ..... ወተቀበልዋ ፡ ሰብአ ፡ ሀገር ፡ በዐቢይ ፡ ክብካ ብ ፡ ወብዙኅ ፡ ትፍሥሕት ፡ ወአብአ ፡ ውስተ ፡ ወናይት ፡ ጽርሕ ፡ ዘ ስማ ፡ አደይ ፡ ሳላ ። ..... ዝንቱኒ ፡ ነበረ ፡ በመዋዕሊሁ ፡ ለነገሥት ፡ ጻድቃን ፡ ረምሓይ ፡ ሳይፋይ ፡ ወመዋዕለ ፡ መንግሥቱ ፡ ለእለ ፡ ነገ ሥት ፡ ፷ወ፪ ፡ ዓመት ። ሳይፋይ ፡ ነግሠ ፡ ፶ወ፪ ፡ ዓመተ ፡ ወከነ ፡ በ መዋዕለ ፡ መንግሥቱ ፡ ለሳይፋይ ፡ ዘውእቱ ፡ ፷ወ፭ ፡ ዓመተ ፡ (v°) ሕ ይወቱ ፡ ተሠይመ ፡ ነሚኦ ፡ ሚመተ ፡ እምጎበ ፡ ንጉሥ ፡ ጳውሎስ ፡ አ ቡሁ ፡ ለሰምዖን ፡ እምተከዜ ፡ እስከ ፡ አርሆ ፡ ሱሎ ፡ በሓውርተ ፡ ዘውእቶሙ ፡ መንበርታ ፡ ወዐጽቢ ፡ ወዳራ ፡ ወጽራዕ ፡ ወእንደርታ ፡ ወሰሐርት ፡ ወተንቤን ፡ ወገራልታ ፡ ወሐውዜን ፡ ወአምባ ፡ ስኒት ፡ እ ስከ ፡ ጽንፈ ፡ ዓድዋ ። ወከነ ፡ መዋዕለ ፡ ሚመቱ ፡ ፷ወ፭ ፡ ዓመተ ። ወ ሜሞ ፡ በካልአ ፡ ዓመት ፡ እምዘነግሠ ፡ ሳይፋይ ። ወበ፷ወ፰በዐቱ ፡ ዓ መተ ፡ መንግሥቱ ፡ ለሳይፋይ ፡ አዕረፈ ፡ ጳውሎስ ። ወተሠይመ ፡ ሀየ ንተ ፡ አቡሁ ፡ ሰምዖን ፡ በእሳንቱ ፡ አህጉር ፡ ሱሉ ። ወሞተ ፡ ሳይፋ ይ ፡ በ፯ወ፪ ፡ ዓመት ፡ እምዘ ፡ ነግሠ ፡ ወነግሠ ፡ እጉሁ ፡ ረምሓይ ፡ ወ አጽንዐ ፡ ሚመቶ ፡ ለሰምዖን ፡ አስመ ፡ ውእቱ ፡ ያፈቅሮ ፡ እምቅድመ ፡ ይንግሥ ። ወበ፯ ፡ ዓመተ ፡ መንግሥቱ ፡ ለረምሓይ ፡ ወበ፪ ፡ ዓመት ፡ እምዘመጽአት ፡ ሰሎሜ ፡ አዕረፈ ፡ ሰምዖን ፡ አቡሁ ፡ ለቶማስ ። ወነሥአ ፡ ሚመቶ ፡ ለሰምዖን ፡ ካልአ ፡ መኰንን ፡ ዘስሙ ፡ ወሰን ፡ ሰገድ ፡ ወተአ ተተ ፡ ሚመት ፡ እምቶማስ ፡ እስመ ፡ ሥርዐታ ፡ ለዛቲ ፡ ዓለም ፡ ከመ ዝ ፡ ውእቱ ። ወኢሐዘነ ፡ በዝንቱ ፡ ነገር ፡ ቶማስ ፡ አላ ፡ አእኰቶ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ኢዮብ ። ወከነ ፡ ሎቱ ፡ ብዕል ፡ ብዙኅ ፡ ወይ ዑበሙ ፡ ለነዳያን ፡ ወለምስኪናን ። ትውልድ ፡ እምአዳም ፡ እስከ ፡ ቶ ማስ ፡ ፸ወ፭ ፤ ወእምዐጋቲ ፡ ወልደ ፡ ርቤል ፡ አቡሆሙ ፡ ለሠየምት ፡ ትውልድ ፡ እስከ ፡ ቶማስ ፡ ፵ወ፭ ፤ ወበ፷ወ፰ወ፰ ፡ እምፍዋረቱ ፡ ዓለ ም ፡ ወበ፲፪ ፡ ወ፱፪ ፡ እምዓመተ ፡ ሥጋዌ ፤ ወበ፱፪ ፡ እምዓመተ ፡ ሰማ ዕታት ፡ ወበ፫፪ ፡ አመንግሥቱ ፡ ተንበላት ።

(Fol. 35 v°.) ..... አቡነ ፡ ብሶይ ፡ ትርጓሜሁ ፡ ፀሓይ ። ወአቡነ ፡

Digitized by Google

[illegible] ፡ አብ ፡ ድልው ። መአቡነ ፡ አውጊን ፡ ትርጓሜውኒ ፡ ዐውደ ፡ አግዚአብሔር ። መአቡነ ፡ [illegible] ፡ ትርጓሜውኒ ፡ ግቡር ። መአቡነ ፡ በርሶግ ፡ ትርጓሜውኒ ፡ ወልደ ፡ ጸም ። መአቡነ ፡ ዘርእየ ፡ ትርጓሜውኒ ፡ ዘርኅ ። መአቡነ ፡ ድምያናስ ፡ ትርጓሜውኒ ፡ ትድምርት ። ፪ ፡ መጽኡ ፡ [illegible] ፡ በፈቃደ ፡ አግዚአብሔር ፡ አንዘ ፡ ይጸሪኑ ፡ ደመና ። ወሶ ፡ መጽኡ ፡ እምገዳም ፡ ዘስግ ፡ ግዝባ ፡ ዘሀለወት ፡ በማእከለ ፡ ሀገረ ፡ ዕር ፡ ዘስሙ ፡ ጥልጣል ፡ ወማእከለ ፡ ሀገረ ፡ አረሚ ፡ ዘስሙ ፡ ዓዘብ ። አሱ ፡ ፮ ፡ ተንሢኦሙ ፡ እምኔ ፡ ሙታን ።

(Fol. 37 r°.) ..... ወሐረ ፡ ቶማስ ፡ ከመ ፡ ይሰአል ፡ ዜና ፡ ጸብኣ ፡ እስመ ፡ ገብሩ ፡ ጸብኣ ፡ ሥዩመ ፡ ጽራዕ ፡ ወበዓል ፡ ጋኅ ፡ ምስለ ፡ አረሚ ፡ ወከነ ፡ ሎሙ ፡ መዊኦ ፡ ወበጽሐ ፡ እስከ ፡ ፍሸ ፡ ወተራከበ ፡ ምስለ ፡ ሥዩማን ።

(Fol. 38 v°.) ..... እምርሑቃን ፡ እሀጕር ፡ ዘስሞ ፡ ደባ ፡ ወ ወፍላ ፡ እለ ፡ ሀለዉ ፡ በገበየ ፡ ለላስታ ፡ ዘውስቴታ ፡ ሐነፀ ፡ መቅደሰ ፡ በአምሳለ ፡ ገነት ፡ ወመንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ ጻድቅ ፡ መናኔ ፡ መንግሥት ፡ ወመፍቀሬ ፡ ምጽዋት ፡ ላሊበላ ፡ ትርጓሜሁ ፡ የማን ።

(Fol. 42 v°.) ..... አግዚ ፡ ይጸውዕ ፡ ስሙ ፡ አጋንንት ፡ እለ ፡ ዓየር ፡ እለ ፡ ይብልዎሙ ፡ ጴኔሙኦ ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ዘአስሐተ ፡ ሁሎ ፡ ደቂቀ ፡ ሴት ፡ ወአውረዶሙ ፡ እምደብረ ፡ አርሞን ፡ ወረሰዮሙ ፡ ፩ ፡ ምስለ ፡ አዋልደ ፡ ቃየል ፡ ወከልኡኒ ፡ ጋድርኤል ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ዘአስሐታ ፡ ለሔዋን ፡ ወጎልሱ ፡ አስብዔል ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ዘመሀሮ ፡ ቀቲል ፡ ነፍስ ፡ ለቃየል ፡ ወራብዑ ፡ ይቆን ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ዘአትረፍ ፡ ለጳዕ ፡ ከመ ፡ ኢያግብእ ፡ መልእክቶ ፡ ኅቡ ፡ ኖኅ ፡ ወኃምሱ ፡ ከስድያዕ ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ዘመሀሮ ፡ ለአርዌ ፡ [illegible]ለ ፡ ይጼውዮሙ ፡ ዝንቱ ፡ ቆጽርያናስ ፡ ፩ ፡ በጕልሞ ።

(Fol. 49 v°.) ..... ወአመ ፡ ሠረቀ ፡ ወርኅ ፡ ታስዕ ፡ ዘውእቱ ፡ ኀሙሲ ፡ ሖረት ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ዘተሐንፀት ፡ በስመ ፡ እግዝእትነ ፡ ቅድስት ፡ ድንግል ፡ በደማርያም ፡ ወላዲተ ፡ አምላክ ፡ በመካን ፡ ዘስማ ፡ ደበሽን ፡ አንተ ፡ ቅርብት ፡ ለትዕይንት ፡ ዘስማ ፡ ሐይቅ ፡ መስሐል ፡ ዘይትመሐፀኑ ፡ ባቲ ፡ ሁሎሙ ፡ ክርስቲያን ፡ ወይሰእሉ ፡ ኀጢያ ፡ በልብ ፡ ጥቡዕ ፡ ወበሃይማኖት ፡ ርቱዕ ።

Digitized by Google

(Fol. 8o v°.) ..... ወዝንቱ ፡ ክነ ፡ ዘመንግሥተ ፡ ዛጌ ፡ አመ ፡ ተጎይደት ፡ መንግሥት ፡ እምአደ ፡ ድልነዓድ ፡ ወልደ ፡ ዳዊት ፡ ወተመ ይጠት ፡ መንግሥት ፡ ወነግሠ ፡ ይሱፍ ፡ እምላከ ፡ ወልደ ፡ ዳዊት ።

(Fol. 88 r°.) ..... ቂርቆስ ፤ ኤፊ ፤ አበሊ ፤ ዮሐንስ ፡ ከግ ፤ አውፋብዮስ ፤ ማርቆስ ፤ መድኅኒነ ፡ እግዚእ ፤ ቴዎድሮስ ፤ እባ ፡ ኔር ፤ ናቡቴ ፤ ተክለ ፡ እግዚእ ፡ ወፀሓየ ፡ (v°) ልዳ ፤ እሱ ፡ እሙንቱ ፡ እለ ፡ ነአምር ፡ እስማቲሙ ፡ ረኪበነ ፡ እመጻሕፍተ ፡ ድርሳኖሙ ።

(Fol. 88 v°.) ..... ወአንበዉ ፡ ሞጎያተ ፡ ሬደል ፡ በከመ ፡ ተምህረ ፡ ቅድመ ፡ እምቀዳሚዉ ፡ ሬደል ፡ እስከ ፡ ፍጻሜሃ ፡ እንዘ ፡ ኢይሰሕት ፡ ፯ ፡ ጉልቈ ፡ ሬደላት ፡ እምግዕዝ ፡ እስከ ፡ ቀብዕ ። ..... [ወእምድኅረዝ ፡ ተምህረ ፡] በብሐታቱ ፤ ማሕሌተ ፡ ዘተሰርዐ ፡ ወዘተአዘዘ ፡ በአፈ ፡ ሊቃውንት ፡ ዘኢትዮጵያ ፡ ዘውእቶሙ ፡ መዝሙረ ፡ ዳዊት ፡ ወቃለ ፡ ወንጌላውያን ፡ ማቴዎስ ፡ ወማርቆስ ፡ ወሉቃስ ፡ ወዮሐንስ ፤ ወማሕሌተ ፡ ያሬድ ፡ መንፈሳዊ ፤ ንኡስ ፡ መጽሐፈ ፡ ሐዋርያ ፡ ዘውእቱ ፡ መጽሐፉ ፡ ለዮሐንስ ፡ ወልደ ፡ ዘብዴዎስ ፡ ወጢኖ ፡ እምነ ፡ ዘይብል ፡ ንዜንወከሙ ፡ በእንተ ፡ ውእቱ ፡ ዘሀሎ ፡ እምቅድሞ ፡ አስከ ፡ ኀቡ ፡ ይብል ፡ ወደሙ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ያነጽሐነ ፡ እምኵሉ ፡ ኀጣውኢነ ፤ መጽሐፈ ፡ ሐዋርያ ፡ ዘውእቱ ፡ መልእክ (Fol. 89 r°.) ታቲሁ ፡ ለጴጥሮስ ፡ ቀዳማዊ ፡ ወዳግማዊ ፡ ወመልእክታቲሁ ፡ ለዮሐንስ ፡ ቀዳሚት ፡ ወዳግማይት ፡ ወሣልሲት ፡ ወመልእክተ ፡ ያዕቆብ ፡ አሐተ ፡ ወመልእክተ ፡ ይሁዳ ። መጽሐፈ ፡ ራእዩ ፡ ለዮሐንስ ፡ አቡቀለሞሲስ ። መጽሐፈ ፡ ግብረ ፡ ልኡካን ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ዜና ፡ ሐዋርያት ፡ ንጹሓን ፡ ዘጸሐፎ ፡ ሉቃስ ፡ ወንጌላዊ ። ፲ወ፱ ፡ መልእክታተ ፡ ጳውሎስ ። ፱ ፡ ወንጌላት ። መጽሐፈ ፡ ሐዋርያ ፡ ዘውእቶሙ ፡ ሲኖዶስ ፡ ወዲዲስቅልያ ። መጽሐፈ ፡ ኪዳን ፡ ዘመሀሮሙ ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ለሐዋርያቲሁ ፡ ቅዱሳን ፡ ድኅረ ፡ ተንሥኡ ፡ እሙታን ። መጽሐፈ ፡ ጌኖክ ። መጽሐፈ ፡ ኢዮብ ። መጽሐፈ ፡ ኦሪት ፡ ዘልደት ፡ ዘፀአት ፡ ዘሌዋውያን ፡ ዘጉልጦ ፡ ዘዳግም ፡ ሕግ ። ፫ ፡ አፊት ፡ ዘኢያሱ ፡ ዘመሳፍንት ፡ ዘሩት ። መጽሐፈ ፡ ኩፋሌ ፡ ዘተከፍለ ፡ እምኦሪት ። ፱ ፡ መጽሐፈ ፡ ነገሥት ፡ ዘይብል ፡ ፷፮ ። ፱ ፡ መጽሐፈ ፡ ዘውእቶሙ ፡ ኢሳይያስ ፡ ኤርምያስ ፡ ሕዝቅኤል ፡ ዳንኤል ። ፭ ፡ መጽሐፈ ፡ ሰሎሞን ፡ ዘውእቶሙ ፡ ምሳሌ ፡ ወተግሣጽ ፡ መክብብ ፡ ወጥበብ ፡ ወመኃልየ ፡ መኃልይ ። ፲ወ፪ ፡ መጻሕፍቲሆሙ ፡ ለደቂቀ ፡ ነቢያት ። ሲራክ ፤ ሱቱኤል ፡ ዕዝራ ፡ ወካልኡ ፡ ዕዝራ ። ፪ ፡ መጽሐፈ ፡

Digitized by Google

ጎጹጸን ፡ ዘውእቶሙ ፡ ትሩፋተ ፡ ነገሥት ። ወኮ ፡ መጽሐፈ ፡ መቃ
ብያን ።

(Fol. 93 v°.) ..... ዘከመ ፡ ሐረ ፡ ጎበ ፡ ጳጳስ ፡ ዘስሙ ፡ [illegible]ወ
ልደ ፡ ጴጥሮስ ፡ አልቀብቀሊስ ፡ በጸጋ ፡ እንዘ ፡ ሀለወት ፡ መንግሥት ፡
በብሔረ ፡ ሽዋ ፡ ወትዕይንትኒ ፡ ስማ ፡ ኤረር ፡ ወእንዘ ፡ ነገሥታቲነ ፡
ቅድመ ፡ አስገድ ፡ ሕዝብ ፡ አስገድ ፡ ጽንፍ ፡ አርዓድ ፡ እሱ ፡ ነግሡ ፡
ፎቱ ፡ ዓመተ ፡ በበአብሪቶሙ ። ወእምዝ ፡ ወዕአ ፡ መርቆሬዎስ ፡ እም
ገዳመ ፡ ቃሔን ፡ .....

(Fol. 94 v°.) ..... ወተንሥኡ ፡ ወበጽሑ ፡ ውስተ ፡ ፈለግ ፡ ዘስ
ሙ ፡ ባሽሎ ፡ ወጎደሩ ፡ ውስተ ፡ ጽንፉ ፡ ወበጽባሕ ፡ ዐደዉ ፡ ፈልገ ፡
ባሽሎ ፡ ወበጽሑ ፡ ምድረ ፡ አምሐራ ፡ ወጎደሩ ፡ በመለክ ፡ ሳንቃ ፡ ወ
እምዝ ፡ ተንሥኡ ፡ ወሐሩ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ትሎማ ፡ ወአሰንበቱ ፡
ወበይ ፡ ወርኀ ፡ እምዘ ፡ ተንሥኡ ፡ በጽሑ ፡ ምድረ ፡ ሽዋ ፡ ወበኡ ፡
ውስተ ፡ ትዕይንት ፡ ዘስማ ፡ ኤረር ፡ እንዘ ፡ ንጉሥ ፡ ጽንፍ ፡ አርዓድ ፡
ወርእሰ ፡ ሰራዊት ፡ ድልነዓድ ፡ ወንግሥት ፡ ብእሲተ ፡ ንጉሥ ፡ ድል ፡
ሞገሳ ፡ ወወርጎ ፡ ዘበጽሑ ፡ በቱ ፡ ወርኀ ፡ የካቲት ።

(Fol. 99 v°.) ..... እስመ ፡ ውእቱ ፡ ጎደረ ፡ በዛቲ ፡ ዕልት ፡ ለተ
ግከሮ ፡ ምስለ ፡ ጳጳስ ፡ ከመ ፡ ይፈንዉ ፡ ሊቀ ፡ ካህናት ፡ ይ ፡ ውስተ ፡
ምድረ ፡ አምሐራ ።

(Fol. 100 v°.) ..... መጽሐፈ ፡ ሥርዓቶመ ፡ [= ለይያይጅ ፡ ርቱዓ
ነ ፡ ሃይማኖት ፡] ዘይሰመይ ፡ ፍትሐ ፡ ነገሥት ፡ ዘሀሎ ፡ ውስቴቱ ፡ ፍ
ትሕ ፡ ሥጋዊ ፡ ወፍትሕ ፡ መንፈሳዊ ፡ ወአስማቲሁ ፡ እሱ ፡ እሙንቱ ፡
ተጥላስ ፡ ዝውእቱ ፡ ብሂል ፡ ዘተቀድሐ ፡ አምሲኖዶስ ፡ ወዳግማይ ፡ ስ
ሙ ፡ መክ ፡ ዝውእቱ ፡ ብሂል ፡ ፍትሐ ፡ ነገሥት ፡ ዳግም ፡ ወሣልሳይ ፡
ስሙ ፡ መግ ፡ ዝውእቱ ፡ ብሂል ፡ ፍትሐ ፡ ነገሥት ፡ ሣ (Fol. 101 r°.)
ልስ ፡ ወራብዕ ፡ ስሙ ፡ መጅ ፡ ዝውእቱ ፡ ፍትሐ ፡ ነገሥት ፡ ራብዕ ።

(Fol. .....) ወይእቲ ፡ ደብር ፡ ዘሀለወት ፡ በጥቃየ ፡ ለትዕይንተ ፡
መኳንንተ ፡ ሕንጣሎ ፡ ወበአንጻሪሃ ፡ ሀለወት ፡ ደብረ ፡ አባ ፡ ሳሙኤል ፡
ጻድቅ ፡ ዘስማ ፡ መረዳ ፡ ዘአክ ፡ ሳሙኤል ፡ ዘዋልድባ ።

(Fol. .....) ወአመ ፡ ይመነኵስ ፡ መርቆሬዎስ ፡ በእዴሁ ፡ ለአቡ

Digitized by Google

ነ ፡ ኤዎስጣቴዎስ ፡ ፴ወ፫ቱ ፡ ሎቱ ፡ ዓመቱ ፡ እምዘተወልደ ፡ ወይእቲ ፡ ራብዒት ፡ ዓመት ፡ መንግሥቱ ፡ ለዐዎደ ፡ ጽዮን ፡ ንጉሥ ፡ ጻድቅ ፡ ዘ ስመ ፡ መንግሥቱ ፡ መብረቅ ፡ ሰገድ ፡ ርቱዐ ፡ ሃይማኖት ።

(Fol. . . . .) . . . ሐረ ፡ [ኤዎስጣቴዎስ ፡] ውስተ ፡ ሀገር ፡ ካልእት ፡ እምእሀጉራት ፡ ትግሬ ፡ ዘስማ ፡ ላስታ ፡ ወእትለዎ ፡ ለአብሳዲ ፡ ወልዱ ፡ ባሕቲቱ ፡ ለተራከበ ፡ ምስለ ፡ አቡነ ፡ ጌርሎስ ፡ ዘሀለወ ፡ ውስተ ፡ አሐ ቲ ፡ ደብር ፡ እንተ ፡ ስማ ፡ ግብጻዊት ፡ ወይእቲ ፡ ደብር ፡ ሀለወት ፡ ማእከሌሆሙ ፡ ለአረሚ ፡ ዘእሀጉሪሆሙ ፡ ዶባ ፡ ወወፍላ ፡ ወምእመናን ኒ ፡ ጥቀ ፡ ውኁዳን ፡ በእግንቱ ፡ መዋዕል ።

(Fol. . . . .) ወእሀጉሪሆሙኒ ፡ ለእሙንቱ ፡ ሰብእ ፡ እለ ፡ መጽኡ ፡ ይርአይዎ ፡ ለሰይጣን ፡ ዘስቁል ፡ ፡ በነፍስ ፡ እለ ፡ እማንቱ ፤ ብሔረ ፡ ዋ ጅራት ፤ ወትዕይንትኒ ፡ ዐባይ ፡ ሕንጣሎ ፤ ወብሔረ ፡ መረዳ ፤ ወብሔ ረ ፡ ሰሐርት ፡ እስከ ፡ አድያሚሃ ፡ ለተንቤን ፡ ወእስከ ፡ ጽንፋ ፡ ለላስታ ፡ ወእስከ ፡ ጽንፋ ፡ ለእንደርታ ።

(Fol. 143 v°.) . . . . . ዘውእቶሙ ፡ ሲኖዶስ ፡ ወዲድስቅልያ ፡ ዳዊት ፡ ወ፬ ፡ ወንጌላት ፡ ወ፬ ፡ ሐዲሳት ፡ ወመጻሕፍተ ፡ ጸሎትሂ ፡ ዘውእቶ ሙ ፡ ውዳሴ ፡ አምላክ ፡ ዘጊ ፡ ዕለታት ፡ ወስምዖን ፡ ዘዐምድ ፡ ወመጻሕ ፍተ ፡ ጸሎት ፡ ዘአበዊነ ፡ ግብጻውያን ።

(Fol. 149 v°.) ወዐደወ ፡ ፈለገ ፡ ዘስሙ ፡ ግባ ፡ ወበጽሐ ፡ ውስተ ፡ ሀገር ፡ ዘስሙ ፡ አበርገሌ ፡ ዘሀለወ ፡ በጽንፈ ፡ ተከዚ ፡ ወለውእቱ ፡ ሀገ ር ፡ እኩያን ፡ ጥቀ ፡ ሰብአ ፡ ዚአሃ ፡ ወኢያፈቅሩ ፡ እናግዶ ፡ ወሰበ ፡ ይ ራእዩ (*sic!*) ፡ መነከሰ ፡ ይመስሎሙ ፡ አርዌ ፡ ዘይበልዕ ፡ ሰብአ ።

(Fol. . . . .) . . . ደብረ ፡ ጰንጣሌዎን ፡ ዘሀለወት ፡ በዋቃ ፡ እዙስ ም ፡ ዘትሰመይ ፡ ዓፀበ ፡ ወበአ ፡ ኀበ ፡ አበ ፡ ምኔት ፡ ዘስሙ ፡ ዘኢየሱስ ።

(Fol. 157 r°.) ወሰበ ፡ ሰምዑ ፡ ዘንተ ፡ ቃለ ፡ ዮዕዳን ፡ እምአፉሁ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ይቤሉ ፡ በኅብረት ፤ አሆ ፡ ንገብር ፡ ኵሎ ፡ ዘአ ዘዝከነ ፡ ወይኩነነ ፡ ሥርዐተ ፡ ለነ ፡ ወለውሉድነ ። ወአጽንዕዎ ፡ ለይእ ቲ ፡ ሥርዐት ፡ እሉ ፡ ትውልድ ፡ እስከ ፡ ጊዜ ፡ ሞቶሙ ፡ ወውሉድ ፡ ዘ ተንሥኡ ፡ እምድኅሬሆሙ ፡ ገደፍዋ ፡ ወመነንዋ ፡ ለዛቲ ፡ ሥርዐት ፡ እ ስከ ፡ ኀለቁ ፡ ወሞቱ ፡ በብድብድ ።

Digitized by Google

(Fol. 159 r°.) ሑረቱ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ አግ
ድ ፡ ዘሀለወት ፡ ግእዝለ ፡ ደራ ፡ ወቃርዳ ፡ ሀገረ ፡ ወይን ፡ (v°) ወከነ ፡
ሰበ ፡ ዐደወ ፡ ፈለገ ፡ ተከዚ ፡ ተራከበ ፡ ምስለ ፡ ሰብኤ ፡ ነጋድያን ፡ እለ ፡
የሐውሩ ፡ ምድረ ፡ ጕጃም ፡ ጽዒኖ ፡ በአግማል ፡ ወበአእዱግ ፡ ሰንዱ
ናተ ፡ ወጸሊግነ ፡ ሕብር ፡ አልባሰ ፡ እለ ፡ ይለብስዎ ፡ ጊዜ ፡ ሐዘን ፡
አብዕልት ፡ ወከቡራን ፡ ወዓዲ ፡ አልባሰ ፡ ዘሕብሮ ፡ ቀይሕ ፡ እለ ፡
የዐጥቅዎ ፡ ነገሥት ፡ ወመኳንንት ፡ ወጎፈረ ፡ ጸዓዳ ፡ ወያከንተ ፡ ወ
ለየ ፡ ወቢሰሰ ፡ ወብዙኅ ፡ ጼወ ።

(Fol. 167 v°.) ... ወእምኀመ ፡ ረገፀ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ በአገ
ፊሁ ፡ ኪያየ ፡ ገዳመ ፡ አውፅአት ፡ ሣዕረ ፡ ጥሉለ ፡ ወብዙኅ ፡ ዘይብልዎ ፡
ጋኅ ፡ ወልሚ ፡ ወሸንከረ ፡ ወኑኅ ፡ ዘይበጽሕ ፡ አስክ ፡ ክሳደ ፡ አእዱግ ።

(Fol. 171 v°.) ..... ወነበረ ፡ አቡነ ፡ [በደብረ ፡ አግድ ፡] በዐቂበ ፡
አእዱግ ፡ ፪ ፡ ዓመተ ፡ ወበከዊነ ፡ አብ ፡ ፫ተ ፡ ዓመተ ፡ ወምስለ ፡ አሊ ፡
ዐምደ ፡ የይግኖት ፡ ፫ ፡ ዓመተ ። ወኩሉ ፡ መዋዕለ ፡ ንብረቱ ፡ ለአቡነ ፡
መርቆሬዎስ ፡ በገዳመ ፡ አግድ ፡ ኗቱ ፡ ዓመተ ። ወለይእቲ ፡ ገዳም ፡ ይ
ብልዋ ፡ ቀዲሙ ፡ ሰብአ ፡ ሀገር ፡ ወግኅበር ፡ እምኀመ ፡ ጌርሎስ ፡ አስክ ፡
አሊ ፡ ዐምደ ፡ የይግኖት ፡ ዘበመዋዕሊሁ ፡ አንገደ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎ
ስ ፡ እግ ፡ ሸንከሮ ፡ ወድኅረ ፡ ንብረቱሰ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ኀቤየ ፡
ተወለጠ ፡ ስማ ። ወምክንያተ ፡ ተውላጠ ፡ ስማሰ ፡ መጽአ ፡ ፩ ፡ ብእሲ ፡
ድዉይ ፡ ወፈወሰ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ኖላዌ ፡ አእዱግ ። ወውእቱ ፡
ወልደ ፡ ብእሲ ፡ ክቡር ፡ እምዐበይቶ ፡ ሀገር ፡ ዘይብልዋ ፡ ውዶ ፡ ወሐ
ረ ፡ ኀበ ፡ አቡሁ ፡ ወእሙ ። ወይቤልዎ ፡ አቡሁ ፡ ወእሙ ፡ ወአዝማዲ
ሁ ፲ መኑ ፡ ፈወሰክ ። ወይቤሎሙ ፡ ውእቱ ፡ ወልድ ፲ መርቆሬዎስ ፡ ኖ
ላዌ ፡ አግድ ፡ ፈወሰኒ ፲ ረሲዖ ፡ ከመ ፡ አእዱግ ። ወመጽኡ ፡ አቡሁ ፡
ወእሙ ፡ ምስለ ፡ አምኃ ፡ ወመባእ ፡ ብዙኅ ፡ ድኅረ ፡ ሞቱ ፡ አሊ ፡ ዐም
ደ ፡ የይግኖት ፡ ወአሊ ፡ ፀሓየ ፡ ልዳ ፡ ወድኅረ ፡ ክነ ፡ አበ ፡ መንፈሳዌ ፡
አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወበጽሑ ፡ ኀበ ፡ ይእቲ ፡ ገዳም ፡ አንተ ፡ ስማ ፡
እግ ፡ ሰንከሮ ፡ ወይቤሉ ፲ አይቴ ፡ ሀሎ ፡ አሊ ፡ መርቆሬዎሰ ፡ ኖላዌ ፡
አግድ ፲ ከመ ፡ ነገርዎ ፡ ወልዶሙ ። ወአንከሩ ፡ ግኅበር ፡ እንዘ ፡ ይ
ብሉ ፲ ምንት ፡ ብሂሎቶሙ ፡ ለእሉ ፡ ሰብእ ፡ ኖላዌ ፡ አግድ ፡ ወምንት ፡
ትርጓሜሁ ፡ ለኖላዌ ፡ አግድ ። ወነገርዎ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ። ወ
በኡ ፡ ወይቤልዎ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፲ አንተኑ ፡ ኖላዌ ፡ አግድ ፡
ዘፈወስክ ፡ ለወልድነ ። ወሰቤየ ፡ አከሞሰሰ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወይ
ቤሎሙ ፡ ለግኅበር ፡ ወለእሉ ፡ ሰብእ ፲ ረሲዖ ፡ ውእቱ ፡ ወልድ ፡ ይቤ

Digitized by Google

ለኒ ፡ ፕላቊ ፡ አግድ ፡ አንዘ ፡ ይመስሎ ፡ ዘብህልኬ ፡ ፕላቊ ፡ አድግ ። ወአንከሩ ፡ ማኅበር ፡ ወአሉ ፡ ሰብአ ፡ መወሀቡ ፡ ዘአምጽኬ ፡ ለማኅበር ፡ ወተመይጡ ፡ ቅሐርሙ ። ወበአንተዝ ፡ ነገር ፡ ይቤሉ ፡ ጸሐፍተ ፡ ታሪክ ፡ ሰመይዋ ፡ ሰብአ ፡ ሀገር ፡ መማኅበር ፡ እለ ፡ ተንሥኬ ፡ ድኅረ ፡ ይእቲ ፡ መዋዕል ፡ ደብረ ፡ አግድ ፡ አስክ ፡ ዮም ።

(Fol. 173 r°.) ..... በክሙ ፡ ተጽሕፈ ፡ ዝንቱ ፡ ታሪክ ፡ ውስተ ፡ ክብረ ፡ ነገሥት ፡ ዘደረሰ ፡ አባ ፡ ጎርጎርዮስ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ዘአርማን ያ ፡ ወሰማዕት ፡ ዘአንበለ ፡ ክዕወተ ፡ ደሞ ፡ በእንተ ፡ ክብረ ፡ ለጽዮን ፡ ታቦተ ፡ እምላክ ፡ ፳ኤል ፡ ወበእንተ ፡ ክብሮሙ ፡ ለነገሥተ ፡ ኢትዮጵያ ፡ እለ ፡ ተወልዱ ፡ እምሐቌሁ ፡ ለምንይልክ ፡ ወልደ ፡ ሰሎሞን ፡ ወልደ ፡ ዳዊት ።

(Fol. 177 v°.) ..... መዕሰ ፡ ሰምዑ ፡ እለ ፡ ውስተ ፡ (v°) ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ዘንተ ፡ ነገረ ፡ ጸብአ ፡ ጽኑዕ ፡ መቀትል ፡ ዐቢይ ፡ መፅኡ ፡ እምቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ክህናት ፡ መመዘምራን ፡ መሥዬማን ፡ መቀደምት ፡ እለ ፡ ተስዕሩ ፡ መእለ ፡ ዐሚት ፡ ህለዉ ፡ እለ ፡ ይብልዎ ፡ ነብርድ ፡ ሚክኤል ፡ መነብርድ ፡ ፍሥሓ ፡ ጽዮን ፡ መነብርድ ፡ ዘጊዮርጊስ ፡ መነብርድ ፡ ፀምደ ፡ ሃይማኖት ፡ መነብርድ ፡ በቃለ ፡ ጽዮን ፡ መነብርድ ፡ በጎይለ ፡ ጽዮን ፡ መነብርድ ፡ ዐምደ ፡ ጽዮን ፡ መነብርድ ፡ በሥረ ፡ ጽዮን ፡ ነብርድ ፡ ኢሳይያስ ፡ መነብርድ ፡ መልደ ፡ ሃይማኖት ፡ ነብርድ ፡ አጋምስ ፡ መነብርድ ፡ መልደ ፡ ልዑል ፡ መእምነ ፡ እስኒ ፡ ዘመናውያን ፡ መእለ ፡ በሙ ፡ ሚመት ፡ በይእቲ ፡ ዓመት ፡ ፪ ፡ እውንቱ ፡ ነብርድ ፡ ሚክኤል ፡ መነብርድ ፡ ፍሥሓ ፡ ጽዮን ፡ በክሙ ፡ ይቤ ፡ መንገል ፡ ቅዱስ ፡ ዘጸሐፍ ፡ ዮሐንስ ፡ መንገላዊ ፡ በየወጌ ፡ ንኡስ ፡ ምዕራፍ ፡ መበፀወፂ ፡ ፀቢይ ፡ ምዕራፍ ፡ አክ ፡ እምልቡ ፡ ዘንተ ፡ ዘተነበየ ፡ አላ ፡ እስመ ፡ ሊቀ ፡ ክህናት ፡ ውእቱ ፡ መዕብራቱ ፡ ይእቲ ፡ ዓመት ፡ በእንተ ፡ ቀያፋ ፡ ሊቀ ፡ ክህናት ። ወፀኑሰ ፡ ቀደምት ፡ እለ ፡ ተስዕሩ ፡ ወሳሕቱ ፡ ክብርሰ ፡ በሙ ፡ ክመ ፡ ዘመናዊ ፡ ነብርድ ፡ መኢይትፈለጡ ፡ ኢ ፡ በፍትሕ ፡ መኢ ፡ በምክር ፡ ኢበናስታ ፡ መኢ ፡ በብያኔ ፡ ኢ ፡ በሥሉ ፡ ሥርዐታ ፡ ለትዕይንተ ፡ አዙስ ፡ እንተ ፡ ይእቲ ፡ መክነ ፡ ጽዮን ፡ ሰማያዊት ። መመነከሳት ፡ መመነኮሳይያት ፡ መኳንንት ፡ መመሳፍንት ፡ አዋልደ ፡ ንጉሥ ፡ ውፅዋን ፡ እደው ፡ ወአንስት ፡ አእሩግ ፡ መሕፃናት ፡ እጊዘሙ ፡ ታቦተ ፡ መወንጌል ፡ መመስቀለ ፡ መማዕጠንተ ፡ መባርሀተ ፡ ወተድባላተ ፡ ወፂ ፡ ክበር ፡ ዘመርቅ ፡ መዘብሩር ፡ ዘመሀቡ ፡ ነገሥት ፡ ቀደምት ፡ አንዘ ፡ ህለወት ፡ መዲና ፡ በአኩስም ፡ ዘውአቶሙ ፡ ክሎብ ፡ መገብረ ፡ መስቀል ፡ ዘበመዋዕሊሁ ፡

Digitized by Google

ደረሰ ፡ ያሬድ ፡ ሥርዐተ ፡ መዝሙር ፡ ዘዓመት ፡ በበመትልው ፡ ወበበሥ
ርዐቱ ፡ ወዳግሙ ፡ ሐነጻ ፡ ለደብረ ፡ አባ ፡ አረጋዊ ፡ ዘበማ ፡ ዳሞ ፡ ውእ
ቱ ፡ ገብረ ፡ መስቀል ፡ ለባሴ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወጸናጽለ ፡ ዘወርቅ ፡
ወዘብሩር ። ወተርፈ ፡ ግሕሴት ፡ ዘይከውን ፡ በእንተ ፡ ክብራ ፡ ለጽዮ
ን ፡ ሰማያዊ ፡ ወአልበ ፡ ዘተርፈ ፡ ውጣጤ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወው
ጣጤ ፡ ቅጽር ፡ እንበለ ፡ ፲ወ፪ ፡ ልኡካን ፡ እለ ፡ ይቄርቡ ፡ ቍርባነ ፡
እስመ ፡ ወረዱ ፡ (Fol. 178 r°.) ዐቃቢ ፡ ወዲያቆን ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡
ልሔም ፡ ወበጽሐ ፡ ሥርዐተ ፡ ቍርባን ፡ በሕጉ ፡ ወሥርዐቱ ፡ በከመ ፡
አዘዙ ፡ አበዊነ ፡ ሐዋርያት ፡ በሲኖዶስሙ ፡ ወ[illegible] ፡ ድኩማን ፡ ወዝ
ጉሓን ፡ ወፈላስያን ፡ እለ ፡ ይለብሱ ፡ ዘብድወ ፡ ጠሊ ፡ [illegible] ፡ ልብሰ ፡
ደጎዕሴ ፡ ወልብሰ ፡ አንዳ ፡ እለ ፡ ይነብሩ ፡ ገቢርሙ ፡ ምጽላለ ፡ በሥ
ርዐ ፡ አውልዕ ፡ ወበሥርዐ ፡ ጳውቄና ፡ ወበዋቃ ፡ ቅጽረ ፡ ቤተ ፡ ክር
ስቲያን ፡ ወበታሕተ ፡ እብን ፡ ዐቢይ ፡ ዘተኬነዋ ፡ ሰይጣን ፡ አቡሃ ፡ ለ
ሐሰት ፡ ወጸረ ፡ ዙሉ ፡ እንለ ፡ አመሕያው ፡ እምቅድመ ፡ ትምጻእ ፡
ታበተ ፡ አምላክ ፡ አስራኤል ፡ ጽዮን ፡ ሰማያዊት ። ወሰበ ፡ ሰምዐ ፡
ዜና ፡ ምጽአታ ፡ እምርሑቅ ፡ መጠነ ፩ ፡ ወርኅ ፡ የአክል ፡ ምሕዋረ ፡
ፍኖቱ ፡ ደንገፀ ፡ ሰይጣን ፡ ወይቤ ፲ ኢይነብር ፡ ውስተ ፡ ዛቲ ፡ መካነ ፡
ሰም ፲ እስመ ፡ ዕንቁ ፡ ሰቀለ ፡ ማእከሌሃ ፡ ከመ ፡ ይብልዎ ፡ አምላክ ፡
ብርሃን ፡ እለ ፡ ርእዩ ፡ ዘንተ ፡ ስመ ። ወፍከሬሁኒ ፡ ለሰም ፡ ዕንቁ ፡
ብሂል ። ወበእንተዝ ፡ ተሰምየ ፡ ስማ ፡ ለይእቲ ፡ ሀገር ፡ አዙስም ፡
እስመ ፡ ትርጓሜሃ ፡ ለአዙስም ፡ መካነ ፡ ስም ፡ ብሂል ፡ ዘውእቱ ፡ መ
ካነ ፡ ዕንቁ ፡ ብሂል ፡ በእንተ ፡ ሰቀለ ፡ ስመ ፡ ሰይጣን ፡ ማእከለ ፡ መቅ
ደስ ፡ ዘሐነጻ ፡ ከመ ፡ ይትበሀል ፡ ገባሬ ፡ ብርሃናት ። ወቅድመሰ ፡ ስ
ማ ፡ ለይእቲ ፡ ሀገር ፡ ዓጸበ ። ወዘንተ ፡ ብሂድ ፡ ዝኩ ፡ ሰይጣን ፡ ሰበ
ራ ፡ ለይእቲ ፡ ስም ፡ ዘሰቀለ ፡ ማእከለ ፡ ሕንጻ ፡ ዘሐነጻ ፡ በኪኑ ፡ ለአ
ስሕቶ ፡ ዙሉ ፡ ፍጥረት ። ወተንሥአ ፡ ወሐረ ፡ ሀገረ ፡ መካ ፡ ዘይእቲ ፡
ጅዳ ፡ ዘወድቀ ፡ ባቲ ፡ ቅድመ ፡ ዲያብሎስ ፡ ሊቁ ፡ ከመ ፡ ይባርክ ፡ ኪ
ያሃ ፡ መካነ ፡ ለመሐመድ ፡ ወልዱ ፡ ወዝኩኒ ፡ ሰይጣን ፡ ፩ ፡ እምሐራ
ው ፡ ለዲያብሎስ ፡ ነበረ ፡ ውስተ ፡ ይእቲ ፡ መካን ፡ እንዘ ፡ ያስተሜኒ ፡
ኪያሃ ፡ መካነ ፡ ለመሐመድ ፡ ወልዱ ፡ እስክ ፡ አስተርአየ ፡ መሐመድ ።
ወሰበ ፡ አስሐቶ ፡ ለመሐመድ ፡ ወሀበ ፡ ኪያሃ ፡ ትኩኖ ፡ ማዕለልተ ፡
ሶቱ ፡ ወውሉዱ ፡ አስክ ፡ ይእዜ ። ወእምዝ ፡ ሖረ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡
ሽዋ ፡ ወነበረ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ሽዋ ፡ እንዘ ፡ ያስሕት ፡ ዙሉ ፡ ሰብአ ፡
ምድረ ፡ ሽዋ ። ወለአቡነኒ ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት ፡ ርሕቀ ፡ እምኔሁ ፡
በመዋዕለ ፡ ስብከቱ ፡ ወአምሠጠ ፡ ሐዊሮ ፡ ምድረ ፡ ዓደል ። ወእምድ
ኅረ ፡ ዕረፍቱ ፡ ለአቡነ ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት ፡ ተመይጠ ፡ (v°) ውስተ ፡

Digitized by Google

ምድረ ፡ ሸዋ ፡ ወኢያንከሮሙ ፡ ወኢፈርሆሙ ፡ ጥቀ ፡ ለውሉደ ፡ አቡ
ነ ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት ፡ ወነበረ ፡ በአስሕቶ ። ወሰበ ፡ ሐረ ፡ አቡነ ፡
መርቆሬዎስ ፡ ለነሚአ ፡ ሚመተ ፡ ክህነት ፡ ብሔረ ፡ ሸዋ ፡ ረከበ ፡ ለዝ
ኩ ፡ ሰይጣን ፡ እንዘ ፡ ያስሕት ፡ ዙሎ ፡ ሰብአ ፡ ምድረ ፡ ሸዋ ፡ ወሰቀ
ሎ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ማእከለ ፡ ትዕይንት ። ወአምዝ ፡ አውረዶ ፡
እምስቅለት ፡ ወአውደቆ ፡ ውስተ ፡ ማዕምቅ ፡ ዐቢይ ፡ እንዘ ፡ ይብሎ ፤
ንበር ፡ እስከ ፡ ዳግም ፡ ምጽአቱ ፡ ለእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ።
ወተመይጠ ፡ ብሔሮ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ። ወዘተርፈሰ ፡ ዜና ፡ መን
ከራቲሁ ፡ ዘገብረ ፡ በምድረ ፡ ሸዋ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ናሁ ፡ ጸሐ
ፍነ ፡.....

(Fol. 191 v°.) ወይእቲ ፡ ገዳም ፡ ጽንዕት ፡ ጥቀ ፡ ወጽኑዕ ፡ ሐሩ
ራ ፡ ወበ ፡ ውስቴታ ፡ ግብ ፡ ዐቢይ ፡ ወስፋሕ ፡ ውሥጡ ፡ ወበ ፡ ፍኖ
ት ፡ ውሥጥ ፡ ለውሥጥ ፡ ዘያሐውር ፡ ወያበጽሕ ፡ እስከ ፡ አሁስም ።

(Fol. 196 r°.) ወአምዝ ፡ አልፀሰሙ ፡ አልዓሰ ፡ ምንኩስና ፡ ለአቡነ ፡
ዘካርያስ ፡ ዘቀርነ ፡ አንበዛ ፡ ወለተከስተ ፡ ብርሃን ፡ ዘክስያት ፡ ወለያዕ
ቆብ ፡ ዘጎድባር ። ወዘካርያስ ፡ ወለዶ ፡ ለገብረ ፡ ክርስቶስ ፡ ወገብረ ፡
ክርስቶስ ፡ ወለዶ ፡ ለጳኩሚስ ፡ ወጳኩሚስ ፡ ወለዶ ፡ ለአቡነ ፡ ተስፋ ፡
ሐዋርያት ፡ ዘዋልድባ ።

(Fol. 197 v°.) ..... ንትመየጥ ፡ ኀበ ፡ ዘቀዳሚ ፡ ነገርነ ፡ እንዘ ፡
ንብል ። ለአቡነ ፡ ገብር ፡ ኄር ፡ ሀገረ ፡ ልደቱ ፡ ወምድረ ፡ ሙላዱ ፡
ትሰመይ ፡ ኳኑላ ፡ ወለአቡነ ፡ ዘካርያስ ፡ ሀገረ ፡ ልደቱ ፡ ወምድረ ፡ ሙ
ላዱ ፡ ትሰመይ ፡ አምባ ፡ ጉዳ ፡ ወይእቲ ፡ ሀገር ፡ ቅርብት ፡ ለሀገር ፡ እ
ንተ ፡ ስማ ፡ ኳሁላ ። ወዝንቱ ፡ ዙሉ ፡ ዘከነ ፡ በገዳመ ፡ ጎረሳ ፡ ዘይትበ
ሀሉ ፡ አድዋሊሃ ፡ ወቅሩባኒሃ ፡ አህጉር ፡ ፈልፈሊት ፡ ወቃግማ ፡ አምባ ፡
ኳኑላ ፡ ወኳሁላ ፡ ወአምባ ፡ ጉዳ ፡ ወበምልኡሰ ፡ ይትበሀል ፡ አምተከ
ዚ ፡ እስከ ፡ መረብ ፡ ሀገረ ፡ ስሬ ።

(*Ibid.*) ... ወሰምዐ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ በገዳመ ፡
ጎረሳ ፡ ከመ ፡ ሀሎ ፡ አቡሁ ፡ አባ ፡ ኤዎስጣቴዎስ ፡ በገዳመ ፡ በራቂት ፡
ዘሀለወት ፡ በማእከለ ፡ ሀገር ፡ ዘስማ ፡ ቈሐይን ፡ (Fol. 198 r°.) ወሐረ ፡
ላዕለ ፡ ላዕለ ፡ ወዘይሬእይዎ ፡ ኀለፍተ ፡ ፍናት ፡ ይመስሎሙ ፡ ደመና ፡
ዘተጠብለለ ፡ በነፋስ ፡ ዘስሙ ፡ ጠሮ ፡ ወይብልዎ ፡ ዙሉ ፡ ኀለፍተ ፡ ፍ
ኖት ፡ መንፈቆሙ ፡ ለመንፈቆሙ ፤ ርኢከሙኑ ፡ ዘንተ ፡ ጠሮ ፡ ዘከነ ፡

Digitized by Google

አምሳለ ፡ ተመን ፡ እምርእሱ ፡ እስከ ፡ ዘነሡ ። እስመ ፡ ጊዜሁ ፡ ጊዜ ፡ ከረምት ፡ ውኣቱ ፡ ወበእንተዝ ፡ ይቤሉ ፡ ጠሮ ።

(Fol. 200 v°.) .... ኀበ ፡ ሀለዉ ፡ ብዙኃን ፡ አዕሞ ፡ አውልዕ ፡ ወ ያዐርገከ ፡ እስከ ፡ መንፈቀ ፡ ውኣቱ ፡ ደብር ፡ ወበጸሐ ፡ ይሰክብ ። ወአ ንተሂ ፡ ተአምር ፡ ከመ ፡ ውኣቱ ፡ መካን ፡ ዘወሰነ ፡ ለከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወለይእቲኒ ፡ ገጻሞ ፡ ትእምርታ ፡ ሀለዉ ፡ መልዕልቴሃ ፡ ፪ ፡ አድባር ፡ ፩ ፡ እምለፌ ፡ ወ፩ ፡ እምለፌ ፡ ወግእከለ ፡ እሉ ፡ በ ፡ መጽያሕት ፡ ርቱዕ ፡ ዘያወርድ ፡ ታሕተ ፡ [illegible] ፡ ያዐርግ ፡ ላዕለ ። ወለይእቲኒ ፡ መካን ፡ ስግ ፡ አምጥንቱ ፡ ምዴራ ፡ በእንተ ፡ ዘነበሩ ፡ ውሳቴታ ፡ መሠርያን ፡ ሰብአ ፡ ወአራዊት ፡ እኩያን ፡ ድውራን ፡ እለ ፡ ይትኤዘዙ ፡ ለእሉ ፡ መ ሠርያን ፡ በጎይለ ፡ ሥራይ ፡ ዘተምህሩ ፡ እምኀበ ፡ ሰይጣን ። ውእቶሙ ኒ ፡ መሠርያን ፡ ወእሉ ፡ አራዊት ፡ እኩያን ፡ ጠፍኡ ፡ ሰበ ፡ መጽአ ፡ ታበተ ፡ ጽዮን ፡ ወአዕረፈት ፡ በምድረ ፡ አዙሰም ። ወበእንተዝ ፡ ተሰም የት ፡ ምዴራ ፡ እስከ ፡ ዮም ። ወእምይእዜሰ ፡ ትሰመይ ፡ ቀርነ ፡ እንበ ዛ ፡ በአፈ ፡ ዙሉ ፡ ትውልድ ፡ እለ ፡ ይመጽኡ ፡ እምድኅረየ ፡ ወእምድ ኅረክሙ ፡ በእንተ ፡ ዘረከብክ ፡ ለእንበሳ ፡ መትሕቴሃ ፡ ወበእንተ ፡ ዘመርሐ ክ ፡ ፍኖተ ፡ ወበእንተ ፡ ዘመሰሉ ፡ እሉ ፡ አድባር ፡ ፪ ፡ አቅርንተ ፡ እንዘ ፡ አልበቱ ፡ አቅርንተ ፡ ለእንበሳ ፡ ዳእሙ ፡ ዙርናዕ ፡ ወአስናን ፡ ወአጽፋር ፡ ወዘነብ ፡ ነዊሕ ፡ ወመትከፍቱ ፡ ፀጋር ፡ ወግርማ ፡ ገጽ ፡ ሀለውዎ ፡ ወበእ ንተዝ ፡ ትሰመይ ፡ ቀርነ ፡ እንበዛ ፡ እስመ ፡ እንበዛ ፡ ብሂል ፡ በልሳነ ፡ እግ ዓዚ ፡ ዘውኣቱ ፡ ልሳነ ፡ ትግሬ ፡ ዘበትርጓሜሁ ፡ እንበሳ ፡ ብሂል ፡ ውኣቱ ።

(Fol. 202 r°.) ... አእመረ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱ ስ ፡ ከመ ፡ ይመጽእ ፡ ፩ ፡ መኰንን ፡ ፀዪይ ፡ ዘስሙ ፡ ድምፀ ፡ ሥሉስ ፡ ዘሜሞ ፡ ዐምደ ፡ ጽዮን ፡ ንጉሥ ፡ እምፈለገ ፡ ተክዚ ፡ እስከ ፡ ፈለገ ፡ መ ረብ ፡ ወእምፈለገ ፡ መረብ ፡ እስከ ፡ ባሕር ፡ ፀዪይ ፡ ዘውኣቱ ፡ ምጽዋ ፡ እስመ ፡ ውኣቱ ፡ አውሰበ ፡ ለእሳቱ ፡ ሉድ ፡ ስና ፡ ዘተወልደት ፡ ቅድመ ፡ እምኔሁ ፡ ለዐምደ ፡ ጽዮን ፡ ንጉሥ ፡ ወያፈቅራ ፡ ፈድፋደ ፡ እስመ ፡ ፩ ፡ አቡሆሙ ፡ ወአሐቲ ፡ እሞሙ ። ወበእንተ ፡ ዘከነ ፡ መስተቃትለ ፡ ዝን ቱ ፡ መኰንን ፡ ድምፀ ፡ ሥሉስ ፡ ወከቡረ ፡ ዘመድ ፡ ወበዓለ ፡ ዐፅም ፡ ዐ ቢይ ፡ ወዓዕለ ፡ ጥቀ ፡ በንዋየ ፡ ዝንቱ ፡ ዓለም ፡ ኀላፊ ፡ ወማእምረ ፡ ፍ ትሕ ፡ ወዐቃቤ ፡ ነዳያን ፡ ወሀበ ፡ ዐምደ ፡ ጽዮን ፡ ንጉሥ ፡ እኅቶ ፡ ዘስ ማ ፡ ሉድ ፡ ስና ፡ ትኩኖ ፡ ብእሲተ ።

(Fol. 208 v°.) ወእምዝ ፡ ተንሥአ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ በጽወኗቱ ፡

Digitized by Google

ዓመቱ ፡ ወበጽ ፡ ዓመተ ፡ መንግሥቱ ፡ ለሰይፈ ፡ አርዓድ ፡ ንጉሥ ፡ ዘጉ
ልቈ ፡ ዓመተ ፡ መንግሥቱ ፡ ኖወጽ ፡ ዓመት ፡ እምገጻመ ፡ ጎረሳ ።

(Fol. 225 r°.) ..... መጽአ ፡ ኖ ፡ ብእሲ ፡ በመዋዕሊሁ ፡ ለምኒልክ ፡
ንጉሥ ፡ ወልደ ፡ ሰሎሞን ፡ ዘስሙ ፡ ንጉሥን ፡ እምድረ ፡ አዙስም ፡ ወ
ዐደወ ፡ ፈለገ ፡ መረብ ፡ ምስለ ፡ ብዙኃን ፡ ሰራዊት ፡ ከመ ፡ ይትወከፍ ፡
ፀባሕተ ፡ ብሩር ፡ ወአልሀምተ ፡ ወአብሓኩ ፡ አግሊ ፡ መጻዜላተ ፡ ጠሊ ፡
እምኀበ ፡ ደቂቁ ፡ ለካነዓን ፡ ወልደ ፡ ካም ፡ ወልደ ፡ ኖኅ ፡ አቡሆሙ ፡
ለያፌት ፡ ወሜም ፡ እንዘ ፡ ይብልዎሙ ፤ ወልደ ፡ ካነዓን ፡ ይኩን ፡ ገብረ ፡
ለአኀዊሁ ፤ አለ ፡ ይነብሩ ፡ ውስተ ፡ ሀገር ፡ እንተ ፡ ስማ ፡ ዱበኒ ። ወኀ
ለፈ ፡ በይእቲ ፡ ገዳም ፡ ወበጽሐ ፡ ኀበ ፡ ምድረ ፡ ዱበኒ ፡ ወተወ (v°)
ከፍዎ ፡ ደቂቀ ፡ ካነዓን ፡ በዐቢይ ፡ ክብር ፡ ደቂቀ ፡ ካነዓን (*sic*) ፡ እስመ ፡
ውእቱ ፡ መስፍኖሙ ፡ ዘሜሮ ፡ ላዕሌሆሙ ፡ ምኒልክ ፡ ንጉሣ ፡ ለምድረ ፡
አግዓዚ ። ወነበረ ፡ ኀቤሆሙ ፡ ፯ ፡ አውራኅ ፡ እንዘ ፡ ያስተጋብኦ ፡ ጸባ
ሕተ ፡ ንጉሥ ። ወእምድኅረ ፡ ፯ ፡ አውራኅ ፡ ተመይጠ ፡ ኀበ ፡ ንጉሥ ፡
ወገብረ ፡ ምኅላፈው ፡ ወምሕዋፊሁ ፡ በይእቲ ፡ ገዳም ፡ ወበጽሐ ፡ በከመ ፡
ልማዱ ፡ ኀበ ፡ ይእቲ ፡ ገዳም ፡ እምድረ ፡ ዱበኒ ፡ ወተከለ ፡ ኀይመቶ ።
ወሐረውኒ ፡ ገብሩ ፡ ልገቶ ፡ በበጸታሆሙ ፡ ውስተ ፡ መርሐቤ ። ወእለ ፡
መጽኡ ፡ እምደቂቀ ፡ ካነዓን ፡ መላእክቲያ ፡ ለምድረ ፡ ዱበኒ ፡ እለ ፡ ስሞ
ሙ ፤ ቶቤል ፤ ወብርትኃል ፤ ዮቃጢን ፤ ወአብፊብ ፤ እሱ ፡ እሙንቱ ፡
፱ ፡ እለ ፡ ተሠይሙ ፡ እምታሕቴሁ ፡ ለንጉሥን ፡ ገብረ ፡ ምኒልክ ፡ ተክ
ሉ ፡ ኀይመታቲሆሙ ፡ ከማሁ ፡ ወአሕዛቢሆሙ ፡ ገብሩ ፡ ልገታተ ፡ ከመ ፡
ሐራሁ ፡ ለንጉሥን ፡ ወተዐየኑ ፡ ውስተ ፡ መርሐባ ፡ ለይእቲ ፡ ገዳም ።
ወበይእቲ ፡ ሌሊት ፡ ደወየ ፡ ንጉሥን ፡ ደዌ ፡ ጽኑዐ ፡ ወአልጸቀ ፡ ለመ
ዊት ። ወሕዝብኒ ፡ ነበሩ ፡ እንዘ ፡ የዐቅብዎ ፡ ወለአኩ ፡ ሐዋርያተ ፡ ኀ
በ ፡ ንጉሥ ፡ ከመ ፡ ያጠይቅዎ ፡ ዜና ፡ ደዌሁ ። ወበጽሑ ፡ ሐዋርያት ፡
ወነገርዎ ፡ ለንጉሥ ፡ ሕማሞ ፡ ለንጉሥን ፡ ገብሩ ፡ ወይቤ ፡ ንጉሥ ፤
ይንበር ፡ አስክ ፡ ይትፈወስ ፡ ኀበ ፡ ሀገር ፡ ዘደወየ ፡ ባቲ ፡ መሰብአ ፡ ሀ
ገር ፡ እለ ፡ ቅሩባን ፡ ውስተ ፡ ዛቲ ፡ ሀገር ፡ የሀቡ ፡ መፍቅዳቲሁ ፡ ወሲ
ሳየ ፡ ሐራሁ ፡ ወይምጽኡ ፡ መላእክተ ፡ ዱበኒ ፡ እለ ፡ ሜምክምሙ ፡ ታሕ
ተ ፡ ንጉሥን ፡ ገብርየ ፡ እኂዘሙ ፡ ጸባሕተ ፡ መንግሥትየ ። ወመጽኡ ፡
ልኡካን ፡ ወነገሩ ፡ ቃለ ፡ ንጉሥ ፡ ወተንሥኡ ፡ ወሖሩ ፡ መላእክተ ፡ ዱ
በኒ ፡ እኂዘሙ ፡ ጸባሕተ ፡ መንግሥቱ ፡ ወበኡ ፡ ኀበ ፡ ንጉሥ ፡ ወወድ
ቁ ፡ ወሰገዱ ፡ ወሰዐሙ ፡ ዘርዌተ ፡ ወወህቡዎ ፡ ቅድመ ፡ አስትዓ ፡ ወጋ
ዳ ፡ ወአምኃ ፡ ወእምዝ ፡ ወህቡዎ ፡ ጸባሕተ ፡ መንግሥቱ ፡ በጉልኮ ፡
ወተወከፈ ፡ መልአክ ፡ ቀጢን ፡ ዘውእቱ ፡ መጋቢ ፡ ላዕለ ፡ ዙሉ ፡ ንዋ

ይ ። ወሰምዐት ፡ ብእሲቱ ፡ እንትጣ (?) ፡ ከመ ፡ ደወየ ፡ ምታ ፡ ንጉሥን ፡ ወመጽአት ፡ ምስለ ፡ እሙንቱ ፡ መላእክተ ፡ ጹበኒ ፡ ፅዒና ፡ በብዙኃን ፡ አእዱግ ፡ እክለ ፡ ብዙኅ ፡ ወ (Fol. 226 r°.) መዓረ ፡ ወቅብዐ ፡ ወዘይተ ፡ ወበጽሐት ፡ ኀበ ፡ ምታ ፡ ንጉሥን ። ወእሙንቱኒ ፡ መላእክተ ፡ ጹበኒ ፡ ርእዩ ፡ ጽንዐ ፡ ደዌሁ ፡ ወሐዘኑ ፡ ወተመይጡ ፡ ብሐሮሙ ፡ ምስለ ፡ ሰራዊት ። ወነበረ ፡ ንጉሥን ፡ ውስተ ፡ ዝንቱ ፡ ሕማም ፡ ፲ ፡ አውራኅ ፡ ወንጉሥኒ ፡ ይፈኑ ፡ ላእክነ ፡ ኀቤሁ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፲ ተፈወስክኑ ፡ ወጥዒና ፡ ረክብክኑ ፡ ወኀየስክኑ ፡ ጎዳጠ ፡ ሕማም ፡ ወአቅለለኑ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለክ ፡ ክብደ ፡ ሕማም ። ወእምድኅረ ፡ ፲ ፡ አውራኅ ፡ ተፈወሰ ፡ ወረከበ ፡ ጥዒና ፡ ወከነ ፡ ጥዑየ ፡ ወሕያወ ፡ ከመ ፡ ቀዳሚ ፡ ወተመይጠ ፡ ዅሉ ፡ መልክኡ ፡ ወዅሉ ፡ ጎይል ፡ ዘቀዳሚ ፡ ወእለ ፡ ይመጽኡ ፡ ሰብእ ፡ እምርሑቅ ፡ ይርአይዎ ፡ አመ ፡ ደዌሁ ፡ ሰመይዋ ፡ ለይእቲ ፡ ገዳም ፡ በስመ ፡ ንጉሥን ፡ ዐድ ፡ ንግሣ ፡ ወበአንተዝ ፡ ተሰምየት ፡ በመዋዕለ ፡ ፮ ፡ ነገሥት ፡ እለ ፡ ነግሡ ፡ እምድኅሬሁ ፡ ዐድ ፡ ንግሣ ።

(Fol. 234 v°.) ገዳም ፡ ዘይእቲ ፡ ፀይለላ ፡ ኢትመስል ፡ ካልእቶ ፡ አላ ፡ ገዳምክ ፡ ይእቲ ፡ ወትርኃሜሃኒ ፡ ለፀይለላ ፡ አማን ፡ ፀሓያ ፡ አንተ ፡ ለዛቲ ፡ ገዳም ፡ በሕይወትክ ፡ ወሞትክ ።

(Fol. 236 v°.) ..... ሀሎ ፡ በውስቴታ ፡ ፩ ፡ ብእሲ ፡ ዘስሙ ፡ ሐረ ስፍሲ ፡ ወስመ ፡ ብእሲቱ ፡ አድለክልያ ፡ ወደቂቁኒ ፡ ፲ወ፪ ፡ በጕልቈ ፡ ደቂቁ ፡ ለያዕቆብ ። ..... ወዝንቱኒ ፡ ሐረስፍሲ ፡ ነፀረ ፡ አመ ፡ መንግሥተ ፡ ዛን ፡ ወኀያል ፡ ውእቱ ፡ እምንእሱ ፡ ወአልበ ፡ ወሬዛ ፡ ዘከማሁ ፡ በመዋዕሊሁ ። ወአመ ፡ ወርኀ ፡ ግእረር ፡ ወፈሩ ፡ ውስተ ፡ ገራህት ፡ ብእሲቱ ፡ ወውሉዱ ፡ ወአግብርቲሁ ፡ ከመ ፡ ይትገበሩ ፡ ግብረ ፡ ገራህት ፡ ዘውእቶሙ ፡ ዐጺደ ፡ ሥርናይ ፡ ወሰገም ፡ ወአስተጋብኦ ፡ ክልስት ፡ ወወጥሐ ፡ ወሐንከ ፡ ግእከለ ፡ ምድር ፡ ወናይት ። ወተርፈ ፡ ውእቱ ፡ ውስተ ፡ ቤት ፡ ሰትዮ ፡ ቅብዐ ፡ ላህም ፡ ምስለ ፡ መዓር ። ወእንዘ ፡ ሀሎ ፡ ይትመወቅ ፡ ፀሓየ ፡ በእንቀጸ ፡ ቤት ፡ ላዕለ ፡ ዐራት ፡ ሐፂር ፡ አንበሮ ፡ ዘርቤተ ፡ ወላዕለ ፡ ዘርቤት ፡ አነዳ ፡ ላህም ፡ አስመ ፡ ውእቱ ፡ ባዕል ፡ ከመ ፡ ዐቅሙ ፡ መጽአ ፡ ንዋም ፡ ላዕሌሁ ፡ ወኖመ ፡ ወንጎረ ። ወሰሚዖ ፡ ድምፀ ፡ ንጎሩ ፡ መጽአ ፡ አንበሳ ፡ እምገዳም ፡ ወሰረረ ፡ ላዕለ ፡ ክሳዱ ፡ ወአጎዘ ፡ ክሳዶ ፡ ወውእቱኒ ፡ ነቅሐ ፡ ወአጎዘ ፡ ጕርዔሁ ፡ ወሐነቆ ፡ ወቀተሎ ፡ ወተቃተሉ ፡ በበይናቲሆሙ ፡ አንበሳ ፡ ወሐረስፍሲ ። ወመጽኡ ፡ ጊዜ ፡ ሰርክ ፡ ብእሲቱ ፡ ወውሉዱ ፡ ወአግብርቲሁ ፡ ወረከቦ ፡ ለአንበሳ ፡ ውዱቀ ፡ በለፌ ፡ ወለውእቱኒ ፡ ረክቦ ፡ ውዱቀ ፡ ታ

Digitized by Google

ሕተ ፡ ዝንቱ ፡ ዐራት ፡ ሐፂር ፡ እንዘ ፡ ሥጡ ፡ ክርሙ ፡ ወዘሰትየ ፡ ቅብዕ ፡ ምስለ ፡ መዓር ፡ ከዕው ፡ ውስተ ፡ ምድር ። ወእምጽአት ፡ ብእሲቱ ፡ ቀሡተ ፡ ወዓዲ ፡ መቅዱተ ፡ ዐባየ ፡ ወእንበረት ፡ ላዕለ ፡ (Fol. 237 r°.) መንበር ፡ መቅዱተ ፡ ወእንደደት ፡ እሳተ ፡ መትሕቴሁ ፡ ወሰጠት ፡ ቅብዐ ፡ መዓረ ፡ ዘተከዕወ ፡ እምከርሙ ፡ ለምታ ፡ ዘቀተሎ ፡ እንበሳ ፡ ወአፍልሐቶ ፡ በእሳት ፡ ወአጽረየቶ ፡ ወከነ ፡ ከመ ፡ ቀዳሚ ፡ ውጉዐ ፡ ቅብዐ ፡ ወጽሩየ ፡ መዓረ ፡ ወቀድሐት ፡ በቀሡት ፡ ወመልአ ፡ ፪ ፡ ቀሡታተ ፡ እንዘ ፡ ይብላ ፡ ዝንቱ ፡ ምታ ፡ በሕይወቱ ፡ እንዘ ፡ ህሎ ፤ ሰበ ፡ ሰተይኩ ፡ ቅብዐ ፡ ወመዓረ ፡ ይመጽእ ፡ እንበሳ ፡ ወይቀትለኒ ፡ ወእቀትሎ ፡ አነሂ ፡ ወንትቃተል ፡ ፪ነ ፡ በዘይናቲነ ፡ ወይሠዋጣ ፡ ለከርሥየ ፡ ወይትከዐው ፡ ቅብዕ ፡ ወመዓር ፡ ዘሰተይከምሙ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ወአነሂ ፡ እመትር ፡ ጉርዔዬ ፡ በአፅፋረ ፡ መንኩብያትየ ፡ ወእንቲሂ ፡ አስተጋብኢዮሙ ፡ ለእሉ ፡ ቅብዕ ፡ ወመዓር ፡ ወአፍልሐዮሙ ፡ ዘእሳት ፡ ወአጽሪዮሙ ፡ ወቅድሐዮሙ ፡ በቀሡታት ፡ ወእንቢረኪ ፡ ፩ ፡ ሱባዔ ፡ ዕለታት ፡ ወእምድኅረ ፡ ፩ ፡ ሱባዔ ፡ አፍሊሐኪ ፡ በእሳት ፡ ዳግመ ፡ ስተዩ ፡ እንቲ ፡ ብእሲትየ ፡ ወእሉ ፡ ፲ወ፪ ፡ ውሉድየ ፡ ወሰበ ፡ ሰተይከሙ ፡ እንቲኒ ፡ ትከውን ፡ ከመ ፡ እንስትያዊት ፡ እንበሳ ፡ ወትከውን ፡ እግዝእቶን ፡ ለዙሉን ፡ እንስተ ፡ ምድር ፡ ወይሰግዳ ፡ ለኪ ፡ በዜና ፡ ወበድምጽ ፡ በበብሔሮን ፡ ወሰበ ፡ ርእያኪ ፡ ይመውታ ፡ በፍርሀት ፡ ምስለ ፡ ደቂቆን ፡ ወእሉኒ ፡ ውሉድየ ፡ ይከውኑ ፡ ከመ ፡ እጓለ ፡ እንበሳ ፡ ወየኅድር ፡ ላዕሌሆሙ ፡ ኅይል ፡ ወግርማ ፡ ወይጼውዮሙ ፡ ንጉሥ ፡ ወሰበ ፡ ይሬእዮሙ ፡ ይትነሣእ ፡ ንጉሥ ፡ እመንበሩ ፡ ወይሰግድ ፡ በገጹ ፡ ታሕተ ፡ እገሪሆሙ ፡ እምግርማ ፡ ዘኅደረ ፡ ላዕሌሆሙ ፡ ወእምዝ ፡ ይመክርዎ ፡ መማክርቲሁ ፡ ወይብልዎ ፤ ፈንዎሙ ፡ ለእሉ ፡ እደው ፡ ኅያላን ፡ ብዙኅ ፡ ወርቀ ፡ ወብሩረ ፡ ብዙኅ ፡ ወአሰርጊወከ ፡ ኪያሆሙ ፡ ሜላተ ፡ ቀይሐ ፡ ወጸዓዳ ፡ ወዓዲ ፡ ፀጊወከ ፡ እፍራሰ ፡ ረዋጽያነ ፡ ወአብቅልተ ፡ ሰጋርያነ ፡ እግብርተ ፡ ወአእማተ ፡ አልሀምተ ፡ ወአጣሌ ፡ አዛግዐ ፡ አአዱገ ፡ ወአግማለ ፡ እስመ ፡ እሙንቱ ፡ እመ ፡ ነበሩ ፡ በትዕይንት ፡ ይነግሡ ፡ ላዕሌከ ፡ ዘእንተ ፡ ሰገድከ ፡ ይእዜ ፡ ታሕተ ፡ እገሪሆሙ ፡ መኑ ፡ ይፈርሀከ ፡ እምይእዜ ፡ እምአሕዛብ ፡ ምድር ፡ ወእምሰ (v°) ራዊትከ ፡ እለ ፡ ትቤሎሙ ፡ ዘቆመ ፡ ግዝሙ ፡ ወዘዕከበ[1] ፡ ሥፅሩ ። ወእምዝ ፡ ሰበ ፡ ሰምዐ ፡ ቃለ ፡ መማክርቲሁ ፡ ይፈንዎሙ ፡ ምስለ ፡ ንዋይ ፡ ብዙኅ ፡ ዘየአክሎሙ ፡ ለብዙኅ ፡ ዓመታት ፡ ወይትመየጡ ፡ ወይገብኡ ፡ ኀቤኪ ፡ በትፍሥሕት ፡ ወበሰላም ። ወሰበ ፡ ይገብኡ ፡ ኀቤኪ ፡ ኢትንበሩ ፡ ኀበ ፡ ዝን

[1] Sic in ms.

Digitized by Google

ቱ ፡ ገዳም ፡ አንቲ ፡ መውሲድኪ ፡ ውሉድየ ፡ አላ ፡ ኮኢአከሙ ፡ አዕፅም ትየ ፡ መአስተጋቢአክሙ ፡ ንዋያቲክሙ ፡ ወሠሎ ፡ ቁስቈሰ ፡ ፌትክሙ ፡ ወሠሎ ፡ እንስሳክሙ ፡ ሐሩ ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ አደል ፡ እስመ ፡ ይእቲ ፡ ርስትክሙ ። መሰበ ፡ በጻሕኪ ፡ ኀበ ፡ ይእቲ ፡ ሀገር ፡ አስተዋሰቢዮሙ ፡ ውሉድየ ፡ እምአዋልደ ፡ ይእቲ ፡ ሀገር ፡ አሐተ ፡ አሐተ ፡ ወለተ ፡ ወዘ ተርፈሰ ፡ ድኅረ ፡ ያውስቡ ፡ ከመ ፡ ከሂዶቶሙ ፤ አመኒ ፡ ፲ ፡ ወአመኒ ፳ ፡ ወአመኒ ፯ ፡ እስመ ፡ ዝ ፡ ፈቃዱ ፡ ውእቱ ፡ ለአምላኪየ ፡ ሰጥና ኤል ፡ ወሰበ ፡ አስተዋሰብኪዮሙ ፡ ትመውቲ ፡ አንቲ ፡ ወይቀብሩኪ ፡ ምስሌየ ፡ ወይደምሩ ፡ ሥጋኪ ፡ ምስለ ፡ ሥጋየ ። ወይክውኑ ፡ ፀ ፡ ወአ አላፈ ፡ ውሉድነ ፡ መንግሥት ፡ ይትመሀብ ፡ ለውሉዶሙ ፡ ወለውሉ ደ ፡ ውሉዶሙ ፤ በ ፡ እምውሉዶሙ ፡ ወውሉደ ፡ ውሉዶሙ ፡ ዘይክውን ፡ ንጉሠ ፡ ወዘይትበሀል ፡ ፍቁረ ፡ ወዘይሰመይ ፡ ሐጀ ፡ ወዘይክውን ፡ ትርኩባሽ [1] ፡ ወዘይክውን ፡ ነጋዴ ፡ ላዕለ ፡ ሐመር ፡ ወዘይክውን ፡ ባንያ ፡ ወዘይክውን ፡ ናይብ ፡ ወትጸንዕ ፡ ለውሉዶሙ ፡ ወለውሉደ ፡ ውሉዶሙ ፡ ሥርዐቶሙ ፡ ለእስማዔል ፡ ወአብራሂም ፡ ወሞሐመድ ፡ ወይመር ፡ ወብ ስጥያናስ ፡ አበውየ ፡ ወትቀውም ፡ ሥልጣነ ፡ ተንሣላት ፡ ዘግብጽ ፡ ወዘ ኢትዮጵያ ፡ በእዴሆሙ ፡ ወበእደ ፡ ውሉደ ፡ ውሉዶሙ ፡ እስከ ፡ ለዓለ ም ፡ ወይትሔደሳ ፡ አህጉረ ፡ አበውየ ፡ በዘመናሙ ፡ ወበዘመነ ፡ ውሉዶ ሙ ፡ ዘውአቶሙ ፤ ዓደል ፤ ወብር ፡ ዐረብ ፤ [illegible] ፤ ወምዕዋ ፤ ምስር ፤ ወአስጥንቡል ፤ ምድያም ፤ ወሐቅለ ፡ ፋራን ። እስመ ፡ ከመዝ ፡ ወከመ ዝ ፡ ይቤላ ፡ ሐረስፍሲ ፡ ለአድላክያ ፡ ብእሲቱ ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ ቅድመ ፡ በሕይወቱ ፡ በዘከመዝ ፡ ለብዎ ፡ ነገሩ ። ..... (Fol. 238 r°.) ... ። ወከነ ፡ ዙሉ ፡ በከመ ፡ ይቤላ ፡ ወበጽሑ ፡ ላቲ ፡ ወለውሉዳ ፡ ዙሉ ፡ ዘተናገረ ። ..... ወበዘከመዝ ፡ ተሰምዮተ ፡ ስም ፡ በስመ ፡ ጎዳፊው ፡ ተሰምየት ፡ ገዳምክ ፡ ወተብህለ ፡ ዐድ ፡ በሳ ።

(Fol. 242 v°.) ..... ወዘተብህለት ፡ ዐድ ፡ መራ ። መጽአ ፡ ጎቤሃ ፡ ፩ ፡ ነጋዲ ፡ እስማዔላዊ ፡ ምስለ ፡ ብዙኅ ፡ ንዋይ ፡ አምሀገረ ፡ ወፍላ ፡ ወዶባ ፡ ወከሙ ፡ ለውእቱ ፡ ነጋዲ ፡ እመር ። ወበጽሐ ፡ ውስተ ፡ ደሴ ት ፡ ዘስማ ፡ ምጽዋ ፡ ወተጣየጠ ፡ ዙሉ ፡ ዘጎሠሠ ፡ ወዘተመነየ ፡ ወረ ከበ ፡ ዙሉ ፡ ዘረቀደ ፡ ውተርፈ ፡ በሐመር ፡ ሐዊረ ፡ ጅዳ ፡ ወአምጅዳ ፡ ሐዊረ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ እስመ ፡ ረክበ ፡ ዙሉ ፡ ዘተመነየ ፡ በዛቲ ፡ ደ ሴተ ፡ ምጽዋ ፡ በንኡስ ፡ ዐቢየ ፡ ወበጎዳጥ ፡ ብዙኅ ፡ ወበእኩይ ፡ ሠ ናየ ። መእንዘ ፡ ሀሎ ፡ በይእቲ ፡ ደሴተ ፡ ምጽዋ ፡ ተባአሱ ፡ ሰብአ ፡

[1] Tigraica haec forma est.

Digitized by Google

ምጽዋ ፡ መሳብአ ፡ ሐማሴን ፡ ወተሐፅረ ፡ ፍኖት ፡ ላዕላዊ ፡ ፍኖተ ፡ ዙሉ ፡ ነጋድያን ። ወፍነ ፡ ዘመነ ፡ (Fol. 243 r°.) ተጻብኦቶሙ ፡ ወእ ከለ ፡ መጠነ ፡ ፲ ፡ ዓመት ፡ ወረኃብ ፡ ከነ ፡ በደሴተ ፡ ምጽዋዕ ፡ አመ ፡ ተርፈ ፡ ዙሉ ፡ ነጋዲ ። ወሰበ ፡ ተሐፅረ ፡ ፍኖቱ ፡ ዘመጽአ ፡ በቱ ፡ ቅድመ ፡ ተማከረ ፡ ምስለ ፡ አብያጺሁ ፡ ነጋድያን ፡ እለ ፡ መጽኡ ፡ ምስ ሌሁ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፤ ንሑር ፡ እመርቂ ፡ ለመርቂ ፡ ወንጎልፍ ፡ ህገ ረነ ፡ በፍኖተ ፡ ስሬ ። ወይቤልዎ ፡ አሆ ፡ አብያጺሁ ። ወተንሥኡ ፡ ፩ ፡ ትዕይንተ ፡ ከዊናሙ ፡ ወበጽሑ ፡ ውስተ ፡ ዛቲ ፡ ገዳም ፡ ወሐጸሩ ፡ ሐጼረ ፡ ግእከሌ ፡ ወተከሉ ፡ ጎይመታቲሆሙ ፡ በበርእሰሙ ፡ ወነብሩ ፡ ባቲ ፡ መጠነ ፡ ፯ ፡ አውራኅ ፡ እንዘ ፡ ይንዕዉ ፡ ነጌያተ ፡ ውስተ ፡ መር ቄሃ ፡ ህየንተ ፡ አቅርንቲሆሙ ፡ ዘውእቱ ፡ ያረብሑሙ ፡ ንዋየ ፡ ብዙኅ ፡ እመ ፡ ነገዱ ፡ በቱ ፡ ውስተ ፡ ባሕር ፡ ወአስተጋብኡ ፡ ብዙኅ ፡ አቅርን ተ ፡ ነጌ ፡ መጠነ ፡ ሯደ ፡ አክ ፡ ዘንተ ፡ ዙሉ ፡ ዘአስተጋብኡ ፡ በንዒው ፡ አላ ፡ ጽኑዕ ፡ በሙ ፡ ሥራይ ፡ ዘይነሥኡ ፡ በቱ ፡ አስናኒው ፡ ባሕቲቶሙ ፡ እንዘ ፡ ኢይረግዙ ፡ ኪያሁ ፡ በኩናት ፡ ወበዘከመዝ ፡ ግብረ ፡ ሥራይ ፡ ጽኑዕ ፡ ሐልቀ ፡ ዙሉ ፡ ነጌያት ፡ በረኃብ ፡ ወእውንቱኒ ፡ አስተጋብኡ ፡ ብዙኅ ፡ አቅርንተ ፡ ነጌ ። ወእንዘ ፡ ህለዉ ፡ በዘከመዝ ፡ ግብር ፡ ከነ ፡ ዕርቅ ፡ ግእከለ ፡ ባሕር ፡ ወየብስ ፡ ወተርኅወ ፡ ፍኖት ፡ ላዕላዊ ፡ ዘተ ሐፅረ ። ወሰምዑ ፡ አሉ ፡ ዜና ፡ ዕርቅ ፡ ከዊናሙ ፡ በዛቲ ፡ ገዳም ። ወሰመይዋ ፡ ለዛቲ ፡ ዙሉ ፡ ሰብአ ፡ በስመ ፡ እግዚአሙ ፡ ዐድ ፡ መር ። ወእምዝ ፡ ተንሥኡ ፡ ወሖሩ ፡ በፍኖት ፡ ላዕላዊ ፡ ወገብኡ ፡ ብሔሮ ሙ ። ወበእንተዝ ፡ ተሰምየት ፡ ዐድ ፡ መር ።

(Fol. 244 r°.) እኩያን ፡ እመንቱ ፡ ሰብአ ፡ ዚአሃ ፡ ወአልበሙ ፡ ሕግ ፡ ወሥርዐት ፡ ከመ ፡ አረሚ ፡ ወኢ ፡ አክብሮ ፡ በዓላት ፡ ወኢ ፡ አፍቅሮ ፡ ፈላስያን ፡ ወኢ ፡ ተወክፎ ፡ አናግድ ።

(Fol. 260 v°.) ወመራደ ፡ ዓቀቡኒ ፡ ሙሳአ ፡ አረሚ ፡ ውእቱ ፡ እለ ፡ ይትባህሉ ፡ ሸንቅላ ፡ ውሉደ ፡ ውሉዱ ፡ ለከም ፡ ዘከመ ፡ ህገሮሙ ፡ ጹበኒ ፡ ወከመ ፡ መዲናሆሙ ፡ መተከ ፡ እለ ፡ ኢየኅዝኑ ፡ በቀቲል ።

(Fol. 262 v°.) እመኒ ፡ ቆራ ፡ ወእመኒ ፡ ዓፈጋ ፡ ወእመኒ ፡ አሲላ ፡ አው ፡ ተኒሳ ፡ አው ፡ ሲዓላ ፡ አው ፡ ወይጠል ፡ አው ፡ ደስኤዳ ፡ አው ፡ ሆባይ ፡ አው ፡ ሐልከትዮ ፡ አው ፡ ቍንጽል ፡ እመኒ ፡ ደስከኖ ፡ አው ፡ ኢነዝ ፡ አው ፡ ሐራውያ ፡ አው ፡ ዓድገ ፡ መረብ ፡ አው ፡ ኬረግ ልዮን ።

Digitized by Google

(Fol. 265 r°.) ውስተ ፡ ፩ ፡ ግብ ፡ ዐቢይ ፡ ዘስሙ ፡ አንከክራ ፡ ምስ ጋደ ፡ አረሚ ፡ ዘሀለወ ፡ በማእከለ ፡ ምድረ ፡ አረሚ ፡ እለ ፡ ያመልክዎ ፡ ለውእቱ ፡ አርዌ ።

(Fol. 265 v°.) ተጋብኡ ፡ ዙሉ ፡ አህጉር ፡ ዘርሑቅ ፡ ወዘቅሩብ ፡ በፀ ፡ መዓዝን ፡ እለ ፡ ሀለዉ ፡ ፍጥረተ ፡ ሰብእ ፡ እምበቅላ ፡ እስከ ፡ ይእቲ ፡ ሀገር ፡ ወእምኀር ፡ ባርያ ፡ እስከ ፡ ዝየ ፡ ወእምሀገረ ፡ ስራ ፡ እስከ ፡ ዝየ ፡ ወእምሀገረ ፡ ጹብኒ ፡ እስከ ፡ ዝየ ፡ ወእምባሕርኒ ፡ ወእ ምሀገረ ፡ ቆርዓኒ ፡ እስከ ፡ ዝየ ።

(Fol. 266 v°.) ..... ወእምኔሆሙ ፡ ዐበይት ፡ ወቀዳማውያን ፡ ውስጡ ፡ እለ ፡ ይመስልዎ ፡ በምግባረ ፡ ትሩፋት ፤ እሳ ፡ እንድርያስ ፡ ዘእፋን ፤ ወእሳ ፡ እንድርያስ ፡ ዘብሕኑና ፤ ወእሳ ፡ አብርሃሞ ፡ ዘዐድ ፡ ሰረዋት ፤ ወእሳ ፡ ሕይወት ፡ ብነ ፡ ዘስመ ፡ ቆብዉ ፡ ዳግመ ፡ ኢይመውት ፡ ዘሕልልሕ ፤ ወእሳ ፡ ይስሐቅ ፡ ዘዐድ ፡ ዝ (Fol. 267 r°.) ዋብ ፤ ወ እሳ ፡ ስምያን ፡ ዘጨዓት ፤ ወእሳ ፡ እንጠንዮስ ፡ ዘማይ ፡ ልዑይ ፤ ወእሳ ፡ ማርምሕናም ፡ ጸጣሬ ፡ ዘዐድ ፡ መዓምን ፤ ወእሳ ፡ ነአምን ፡ በእግዚእ ፡ ዘብላላሕ ፤ ወእሳ ፡ ዳግማይ ፡ ገሪማ ፡ ዘማይ ፡ ዐይን ፤ ወእሳ ፡ አርካሌ ድስ ፡ ዘድጌ ፡ ድሩይ ፤ ወእሳ ፡ ብስይ ፡ ዘናዴር ፤ ወእሳ ፡ ናፍር ፡ ዘአቆ ታብ ፤ ወእሳ ፡ ዮስጢናስ ፡ ዘዐደጐልበ ። ..... ወሐነጹ ፡ ቤተ ፡ ማኅ በር ፡ ነዊኅ ፡ ወርኂበ ፡ ዐቢየ ፡ ወሠናየ ፡ ዘየአክል ፡ ኑኁ ፡ ፻ ፡ እመተ ፡ ወራሕዩ ፡ ፲ወ፫ ፡ እመተ ፡ ወስዝረ ፡ ወፀ ፡ አጻብዐ ፡ ወመንፈቀ ፡ አጽ ባት ። ወገብሩ ፡ በጥቃ ፡ ቤተ ፡ ማኅበር ፡ ለለ ፡ ፩፩ ፡ እምኔሆሙ ፡ ፩፩ ፡ ልገተ ፡ መጠነ ፡ ልገተ ፡ ዐቃቤ ፡ ቀምሕ ፡ ... ወቤተ ፡ ክርስቲያ ን ፡ ሐነጹ ፡ ሠናይተ ፡ ወአዳመ ፡ ዐቢይተ ፡ ወስፍሕተ ፡ ዘትመስላ ፡ በሥነ ፡ ውራሬ ፡ ለአግያ ፡ ሶፍያ ፡ ዘሐነጻ ፡ ቈስጠንጢኖስ ፡ ንጉሥ ፡ ርቱዐ ፡ የይማኖት ፡ እንዘ ፡ ይትራድኦሙ ፡ መኳንንተ ፡ ሐማሴን ፡ ወመኳንንተ ፡ ሰራዌ ፡ እለ ፡ ይትአመኑ ፡ በጸሎቱ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬ ዎስ ፡ አቡሆሙ ። ወአቀመ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ውስተ ፡ ይእቲ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ታቦተ ፡ ጽዮን ፡ ዘወሀበ ፡ አቡሁ ፡ ዘተወክፈ ፡ እም እደ ፡ አባ ፡ ብንያሚ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ እለ ፡ እስክንድርያ ፡ አመ ፡ ተመ ይጠቱ ፡ እምድረ ፡ አርማንያ ፡ ወቀደሳ ፡ አመ ፡ ፳ወ፱ ፡ ለሰኔ ፡ ዘውእ ቱ ፡ ቅዳሴ ፡ ቤታ ። ወእንስቶ ፡ ብዙኃተ ፡ አመንኩሰ ፡ አቡነ ፡ መርቆ ሬዎስ ። ወክነ ፡ ጉልቈ ፡ ማኅበር ፡ ዘእደው ፡ ፲ደ ፡ ወሯደ ፡ ወጉልቈ ፡ እንስትኒ ፡ መነኮሳይያት ፡ (v°) ክነ ፡ ሯደ ። ወፈለጠ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬ ዎስ ፡ መክነ ፡ እደው ፡ ወመክነ ፡ እንስት ፡ ወረሰየ ፡ መክነ ፡ እንስት ፡

Digitized by Google

ዝባን ፡ አስሐታ ፡ ወመካነ ፡ አደው ፡ ደብረ ፡ ድማኅ ። ወሐነጸ ፡ ሎን ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ሠናይተ ፡ ወአብአ ፡ ውስቴታ ፡ ታቦተ ፡ ቅዱስ ፡ ሚካኤል ። ወከነ ፡ የዐውድ ፡ አመካን ፡ ውስተ ፡ መካን ፡ አቡነ ፡ መር ቆሬዎስ ፡ ወይሔውጸው ፡ ለደቂቁ ፡ ወለአዋልዲሁ ፡ ወይሜህሮሙ ፡ ሥርዐተ ፡ ቅኖና ፡ በከመ ፡ ሕጉ ፡ ወሥርዐቱ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ መጽን ዔ ፡ ሎሙ ፡ ወሎን ፡ ወእምድኅረ ፡ መሀሮሙ ፡ ይትመየጥ ፡ ውስተ ፡ ውጡሕ ፡ መካነ ፡ ድማዊሁ ፡ ወሰበ ፡ ክነ ፡ ጊዜ ፡ ንዋም ፡ የሐውር ፡ ውስተ ፡ ባሕር ፡ ዘስሙ ፡ ድጉብ ፡ ዐባይ ፡ ወይበውኣ ፡ ምስለ ፡ ዐጽፋ ፡ ወቀሚሱ ፡ ወሰበኑ ፡ ወቆብዑ ፡ ወቅናቱ ፡ ወሠቁ ፡ ወዐዲሙ ፡ ወየኅ ድር ፡ ቀዊሞ ፡ በጸሎት ፡ ወበአንብዕ ፡ በአስተብቍዖ ፡ ወበገሳር ፡ ውሱ ከ ፡ ወበአስተምህሮ ፡ ፍጹፋድ ።

(Fol. 270 v°.) ..... በሀገረ ፡ መርቁ ፡ ዘስማ ፡ ደምበላስ ፡ ወከ ማ ፡ ለጸማዕቱ ፡ ሙሐጥ ፡ ዐባይ ፡ ወበ ፡ ዘይቤሉ ፡ እምሰብአ ፡ ታሪክ ፡ ግይ ፡ ሞኒ ።

(Fol. 272 v°.) ..... እስመ ፡ ፀነ ፡ ንሕነ ፡ ይቂቀ ፡ አቡነ ፡ አብሳ ዲ ፡ ወደቂቀ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ኀ ፡ ንሕነ ፡ በየይማኖት ፡ ወኀ ፡ በቆብዕ ፡ ወቆብዕነ ፡ ይእቲ ፡ ቆብው ፡ ለአቡነ ፡ ኤዎስጣቴዎስ ፡ ወሀገ ርነ ፡ አስክንድርያ ፡ ወአኮ ፡ ሮድረ ፡ ሮሜያ ።

(Fol. 276 r°.) ወሐነጸ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ አብያተ ፡ መነኮሳት ፡ ውስጡ ፡ በውስተ ፡ ገዳም ፡ ዘስማ ፡ በርበር ፡ ዘኂ ። ወለይእቲ ፡ ገዳ ም ፡ በድሕሬየ ፡ ፀድፍ ፡ ዐቢይ ፡ ወበቅድሜየ ፡ እመ ፡ ወረዱ ፡ ሙራ ደ ፡ ዓቀባ ፡ ስፋሕ ፡ ሀገር ፡ ውእቱ ።

(Fol. 277 v°.) ከፍል ። ወእምድሕረ ፡ ሞቱ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎ ስ ፡ በዝኅ ፡ ማኅበር ፡ ጥቀ ፡ በኅይለ ፡ ኪዳኑ ፡ ወነበሩ ፡ ብዙኅ ፡ መ ዋዕለ ፡ በምግባር ፡ ወበየይማኖት ፡ ወከኑ ፡ ይወፅኡ ፡ መምህራን ፡ ዐበ ይት ፡ እምውእቱ ፡ ደብር ፡ እለ ፡ ይለብሱ ፡ ልብሰ ፡ ጸምር ፡ ወልብሰ ፡ ኳኳ ፡ ዘውእቱ ፡ ግምጃ ፡ በርናስ ፡ ወእለ ፡ ይጸዐኑ ፡ በአባቅልት ፡ እስ ከ ፡ የአክል ፡ ጉልቆው ፡ ኀ ፡ ዘመነ ፡ ፷ወኀ ▒▒ፀ ፡ እው ፡ (Fol. 278 r°.) ፤ ። ወቀንዐ ፡ ላዕሌሆሙ ፡ ኀ ፡ መኰንን ፡ ዘስሙ ፡ ድሩይ ፡ ወአስተጋብ አሙ ፡ በጕሕሉት ፡ ወይቤሎሙ ፤ ንዑ ፡ ባርኩ ፡ መርዓ ፡ ወልድየ ፡ ዙል ከሙ ፡ መምህራን ፡ ወመነኮሳት ፡ ዘታሕቴከሙ ። ወእሙንቱሰ ፡ ኢያእ መሩ ፡ ጕሕሉቶ ፡ ወሖሩ ፡ በገውየተ ፡ ልቦሙ ፡ ወሰበ ፡ በጽሑ ፡ አርጎ

Digitized by Google

ወ ፡ ሎሙ ፡ አንቀጸ ፡ ወአብአሙ ፡ ውስተ ፡ ዳስ ፡ በተሐ ፡ ዘየአክል ፡ ኑኁ ፡ ፪ ፡ እመተ ፡ ወግድሙ ፡ ፯ ፡ እመተ ፡ ወመልኡ ፡ እሙንቱ ፡ ውስ
ተ ፡ ውእቱ ፡ ዳስ ። ወይቤሎሙ ፡ ለሰብአ ፡ ቤቱ ፤ ዕፅዉ ፡ አንቀጸ ። ወቀትሩ ፡ ወገብሩ ፡ በከመ ፡ ይቤሎሙ ። ወእምዝ ፡ አቅረበ ፡ ሎሙ ፡
መብልዐ ፡ ወመስቴ ፡ ብዙኀ ፡ ወበልዑ ፡ ወሰትዩ ። ወእምዝ ፡ ይቤሎሙ ፡ ለኀያላኒሁ ፤ ፀዉ ፡ ኀ ፡ ኢያምሥጥከሙ ፡ እምኔሆሙ ፡ ወእመ ፡ አምሠ
ጠከሙ ፡ ነፍስከሙ ፡ ህየንተ ፡ ነፍሱ ። ወተንሥኡ ፡ ላዕሌሆሙ ፡ ወቀ
ተልዎሙ ፡ በመጥባሕት ፡ ወበኩናት ፡ በሰይፍ ፡ ወበቀስት ፡ በከመ ፡ ይ
ቤ ፡ መጽሐፍ ፤ እስመ ፡ በእንቲአከ ፡ ይቀትሉነ ፡ ዙሉ ፡ አሚረ ፡ ወከነ ፡
ከመ ፡ አባግዕ ፡ ዘይጠብሑ ። ወከነ ፡ ጕልቆሙ ፡ ለእለ ፡ ተቀትሉ ፡ ኀ ፡
ወፍተ ፡ ዐበይት ፡ እለ ፡ በጽሑሙ ፡ ሚመት ፡ ወእለ ፡ ኢበጽሑሙ ፡ ሚመ
ት ። ወመምህርኒ ፡ በውእቱ ፡ ጊዜ ፡ አባ ፡ ዕንቁ ፡ መርቆሬዎስ ፤ ውእ
ቱኒ ፡ ተቀትለ ፡ ቅድሜሆሙ ፡ ከመ ፡ ኄር ፡ ዋላዊ ፡ ዘይሜጡ ፡ ነፍሰ ፡
ቤዛ ፡ አባግኢሁ ። ወጕልቄ ፡ መነኰሳትኒ ፡ እለ ፡ ተቀትሉ ፡ ፻ወኀሙሳ ። ወከኑ ፡ ሰማዕታተ ፡ በእደ ፡ ውእቱ ፡ መምዕላይ ፡ ዘከሙ ፡ ድሩይ ፡ ክል
ኡ ፡ ለዲዮቅልጥያኖስ ፡ ወዘውጥ ፡ ለመክሰምያኖስ ፡ ወልዱ ፡ ለዲያብሎ
ስ ፡ ወእጕሁ ፡ ለዱድያኖስ ፡ ላእኩ ፡ ለጌርዶስ ፡ ወቅሩቡ ፡ ለዳኬዎስ ፡
አምፀሊሁ ፡ ለጺሩጳይጳን ፡ ፈታዊሃ ፡ ለእኪት ፡ ዘቀተሎሙ ፡ ለፎ ፡ መቃ
ብያን ፡ ..... መእምዝ ፡ (Fol. 278 v°.) ግሰነት ፡ ይእቲ ፡ ደብር ፡ ወ
ከነት ፡ ብዱተ ፡ ወተዘርዉ ፡ ግኅበር ፡ ወከኑ ፡ ከመ ፡ ዘርአ ፡ ጼው ፡
ወከመ ፡ ፄና ፡ ግይ ። ወውእቱኒ ፡ መምዕላይ ፡ ነበረ ፡ ውስተ ፡ ሀገሩ ፡
ዘስማ ፡ ዙዶ ፡ ፈላሲ ፡ ወትርጓሜሁ ፡ ለስማኒ ፡ ለይእቲ ፡ ሀገር ፡ ደብ
ረ ፡ ፈላሲ ፡ ውእቱ ፡ እስመ ፡ ዙዶ ፡ ይትበሀል ፡ ደብር ፡ በልሳነ ፡ ግዕ
ዝ ። ወድኅረ ፡ ብዙኀ ፡ መዋዕል ፡ ይቤልዎ ፡ ለውእቱ ፡ መኰንን ፡
ዘከሙ ፡ ዲሩይ ፤ ይቀሥፈከ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወይትቤቀለከ ፡
በሞተ ፡ ውሉዱ ፡ መነኰሳት ። ወሰበ ፡ ይቤልዎ ፡ ከመዝ ፡ ፈራሀያነ ፡
እግዚአብሔር ፡ ፈርሀ ፡ ውእቱ ፡ መኰንን ፡ ወፈነወ ፡ መንበሮ ፡ ለአቡ
ነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ምስለ ፡ ንብቲራ ፡ ብርት ፡ ዘነሥአ ፡ ውስተ ፡ ደብሩ ፡
ደብረ ፡ ድማኅ ፡ ወካልኣተ ፡ ንዋያተ ፡ ብዙኃተ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፤ መሐ
ሩኒ ፡ አበውየ ፡ ወሰእሉ ፡ ሊተ ፡ ኀበ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ከመ ፡
ይሥረይ ፡ አበሳየ ፡ ወኢይትበቀለኒ ፡ በሞተ ፡ ውሉዱ ፡ መነኰሳት ።
ወእምዝ ፡ ተወክፉ ፡ ንዋዮ ፡ ዘፈነወ ፡ ወእሙንቱኒ ፡ መንበር ፡ ወንብ
ቲራ ፡ ብርት ፡ ሀለዉ ፡ እስከ ፡ ይእዜ ። ወባሕቱ ፡ ኢተባረኩ ፡ ውሉ
ዱ ፡ ወውሉደ ፡ ውሉዱ ፡ ወኢተረከበ ፡ ፩ ፡ እምኔሆሙ ፡ ዘይነብር ፡
በመከኑ ፡ ወይሠየም ፡ ህየንቴሁ ። ..... ወእምዝ ፡ ተንሥአ ፡ አቡ
ነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ በ፻ወ፩ ፡ ዓመተ ፡ ሕይወቱ ፡ ወበ ፡ ፩ ፡ ዓመተ ፡ መ

Digitized by Google

ንግሥቱ ፡ ለንጉሥነ ፡ ዳዊት ፡ ዳግማይ ፡ ወልደ ፡ ሰይፈ ፡ አርዐድ ፡ እምደብሩ ፡ ዘስማ ፡ በርበር ፡ ዘጊ ፡ ዘሀለወት ፡ ግእስለ ፡ ሀገር ፡ ዘስማ ፡ ዙዶ ፡ ፈላሲ ፡ ወበጽሐ ፡ ውስተ ፡ ደብሩ ፡ ደብረ ፡ ድማኅ ፡ ወተአምኖ ፡ ለውስጡ ፡ ወእመንቱኒ ፡ ተአምኅዎ ፡ በአምኃ ፡ መንፈቅቲት ።

(Fol. 289 v°.) ..... ወተሰምዐ ፡ ዜና ፡ ጽድቁ ፡ ወትሩፋቲሁ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ውስተ ፡ ዙሉ ፡ ምድረ ፡ ኢትዮጵያ ፡ እስከ ፡ ምድረ ፡ ሸዋ ። ወሰምዐ ፡ ዜና ፡ ጽድቁ ፡ ወትሩፋቲሁ ፡ ዳዊት ፡ ንጉሥ ፡ ወልደ ፡ ሰይፈ ፡ አርዐድ ፡ ዘነግሠ ፡ በውእቱ ፡ መዋዕል ። በረክቱ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አሜን ።

(Fol. 290 r°.) በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፩ ፡ አምላክ ፡ ንጽሕፍ ፡ በረድኤተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዜና ፡ [illegible] ፡ በመልእክት ፡ ለዳዊት ፡ ንጉሥነ ፡ ወመርቆሬዎስ ፡ አቡነ ። ወሶበ ፡ ሰምዐ ፡ ዳዊት ፡ ንጉሥ ፡ ዜናሁ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ለአክ ፡ ጎቤሁ ፡ ፩ ፡ ኄረ ፡ አምዐማዱ ፡ ዘስሙ ፡ ወልደ ፡ እግዚእ ፡ ዘየአምኖ ፡ ለምስጢሩ ፡ ወይፈንዎ ፡ ኀበ ፡ ባሕታውያን ፡ ፍቁራኒሁ ፡ ወቅዱሳን ፡ አበዊሁ ፡ አለ ፡ የዐቅቡ ፡ መንግሥቶ ፡ በጸልቶሙ ፡ ወበስእለቶሙ ። ወተንሥአ ፡ እምትዕይንት ፡ ዘስማ ፡ ኤረር ፡ ወጎደረ ፡ ውስተ ፡ ሀገር ፡ ዘስማ ፡ መልዘ ፡ ምስለ ፡ ሰብኡ ፡ ወጕልቄ ፡ ሰብእኒ ፡ አለ ፡ ተለውዎ ፡ ፱ ፡ እመንቱ ፡ ወእምኔሆሙ ፡ ፲ ፡ አለ ፡ ይጼዐኑ ፡ አብቅልቱ ፡ ወ፲ ፡ አግብርት ፡ አለ ፡ ይእኅዙ ፡ አስይፍተ ፡ ወፀ ፡ ሰብአ ፡ ወልታ ፡ ዘእንበለ ፡ ጸወርተ ፡ ሥንቅ ፡ ወአንስት ፡ ጸወርተ ፡ ሜስ ፡ ወሐላዝያት ፡ መጻዕዊት ፡ መመበስላት ፡ ወአብቅልት ፡ ወአፍራስ ፡ ወአአዱግ ፡ ወአግብርት ፡ አለ ፡ የዐዱ ፡ ማዕረ ፡ ለአስ ፡ ጊዜ ፡ ሠርቅ ፡ በውስተ ፡ ማኅደር ፡ አስመ ፡ ውእቱ ፡ ቅሩበ ፡ ንጉሥ ፡ መኧ ፡ እምሥዩማን ። ወበትዕይንትሰ ፡ ያተሉ ፡ ሯያ ፡ መስተዕዕናን ፡ ፈረስ ፡ ወሯያ ፡ አጋራት ፡ ወበፍናትሰ ፡ ኅደገ ፡ መብዝኅቶሙ ፡ ለሐራሁ ፡ ወወዕአ ፡ ኅዳጠ ፡ ከሢኖ ፡ በዘከመዝ ፡ ጕልቍ ፡ ዘጕለቍናሁ ። ወበጽሐ ፡ ምድረ ፡ አምሐራ ፡ ወአሰንበተ ፡ በሀየ ፡ ወነሥአ ፡ እመስፍን ፡ ሐራ ፡ ፪ ፡ መራሕያነ ፡ ፍኖት ፡ አለ ፡ ይመርሕም ፡ አስከ ፡ ምድረ ፡ ላስታ ። ወበጽሐ ፡ ምድረ ፡ ላስታ ፡ ወአግብአሙ ፡ ለእሉ ፡ ፪ ፡ ውስተ ፡ ምድሮሙ ፡ ምድረ ፡ አምሐራ ፡ ወነበረ ፡ ፩ ፡ ወርኀ ፡ ምድረ ፡ ላስታ ። ወተቀበሎ ፡ መስፍነ ፡ ላስታ ፡ በዐቢይ ፡ ክብር ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ምዝክሩ ፡ ሎቱ ፡ ዘየኅልፍ ፡ ፀባሕተ ፡ ላስታ ፡ ለንጉሥ ፡ ወሰበ ፡ የሐውር ፡ ውስተ ፡ ምድረ ፡ ሸዋ ፡ ውእቱ ፡ መስፍነ ፡ ላስታ ፡ ይበውኡ ፡ ውስተ ፡ ቤቱ ፡ ወይነብር ፡ እስከ ፡

Digitized by Google

ዕለተ ፡ ሚመት ፡ እንዘ ፡ ይፀልዕ ፡ ወይሰቲ ፡ ምስሌሁ ፡ ወይትፈለጥ ፡
በዙሉ ፡ ግብር ፡ እንበለ ፡ ብእሲት ፡ እስመ ፡ አዕር (v°) ክት ፡ እሙን
ቱ ፡ ዘልብ ፡ ወአከ ፡ በአፍአ ። ወፀእንተዝ ፡ ተቀበሎ ፡ በዐቢይ ፡ ክብ
ር ፡ ወበትፍሥሕት ፡ ብዙኅ ። ወመጽአ ፡ ምስሌሁ ፡ እስከ ፡ ምድረ ፡
ትግሬ ፡ ወበጽሐ ፡ እስከ ፡ ዋጅራት ፡ ወተመይጠ ፡ ውስተ ፡ ብሔሩ ፡
ወጎለፈ ፡ እምዋጅራት ፡ እስከ ፡ ሕንጣሎ ፡ ወወሀበ ፡ በዓለ ፡ ጋዳ ፡
መራሔ ፡ ወአብጽሖ ፡ እስከ ፡ ከሬ ፡ ወሥዩመ ፡ ከሬ ፡ ወሀበ ፡ መራሔ ፡
ወዐደወ ፡ ፈለገ ፡ መረብ ፡ ወበጽሐ ፡ ማይ ፡ ጸዓዳ ፡ ወነበረ ፡ ብዙኅ ፡
መዋዕለ ፡ ወተንሥአ ፡ እማይ ፡ ጸዓዳ ፡ ወበጽሐ ፡ ዅዶ ፡ ፈላሲ ፡ ወወ
ሀበ ፡ መራሔ ፡ ሐቤ ፡ ፪ ፡ ዘሰራዌ ፡ ወአብጽሖ ፡ ውስተ ፡ ደብረ ፡ ድማ
ኅ ፡ ወመርሐዎ ፡ አርድእት ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ማኅበር ፡ ወአንስትኒ ፡
ኅለፉ ፡ ኀበ ፡ ዝዛን ፡ አስሐታ ፡ ዓጸደ ፡ መነኰሳይያት ፡ አንስት ፡ ወወ
ሀበቶን ፡ እመ ፡ ምኔት ፡ ቤተ ፡ ለባሕቲቶን ። ወወአ ፡ ኀበ ፡ አቡነ ፡
መርቆሬዎስ ፡ ውእቱ ፡ ላእከ ፡ ንጉሥ ፡ ዘስሙ ፡ ወልደ ፡ እግዚእ ፡
ወተራከበ ፡ ምስለ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወነገሮ ፡ ቃለ ፡ ንጉሥ ፡ እግ
ዚኡ ፡ ወዘይቤሎ ፡ ዙሎ ፤ አባ ፡ ኢትርስዐኒ ፡ በጸሎትከ ። ወዳግመ ፡
ዘይቤሎ ፤ አንተ ፡ ኩን ፡ አኀዘ ፡ ለነፍስየ ፡ ወአነኒ ፡ አከውነከ ፡ ወልደ ፡
ወዘትቤለኒ ፡ እገብር ፡ ለከ ። ወሰበ ፡ ሰምዐ ፡ ዘንተ ፡ መልአከተ ፡ ንጉ
ሥ ፡ ይቤ ፡ አቡነ ፡ በቃለ ፡ ትሕትና ፤ አንሰ ፡ ኃጥእ ፡ ወአባሲ ፡ ወኢ
አከልኩ ፡ ከመ ፡ ይቤሉኒ ፤ አባ ፡ ኢትርስዐኒ ፡ በጸሎትከ ፤ ንጉሥኒ ፡
ዳዊት ፡ ካልኡ ፡ ለዳዊት ፡ ቀዳማዊ ። እስመ ፡ ይደልዎ ፡ ቃለ ፡ አክብ
ሮ ፡ ለንጉሥ ። ወበእንተዝ ፡ ወሀቦ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ቃለ ፡
ብዙኃን ፡ እንዘ ፡ ፩ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ መጽሐፈ ፡ ዳንኤል ፤ ለከሙ ፡ ይ
ብሉከሙ ፡ ንጉሥ ፡ ወባሕቱ ፡ እግዚአብሔር ፡ ያኑኅ ፡ ዕድሜሆሙ ፡
ወያግርር ፡ ፀሮሙ ፡ ዘርሑቅ ፡ ወዘቅሩብ ። ወሰበ ፡ ይቤ ፡ ዘንተ ፡ ቡ
ሩኬ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ እለ ፡ ነበሩ ፡ አእባን ፡ ወዕፀው ፡ በአፍአ ፡
በዐቱ ፡ ይቤሉ ፡ በቃለ ፡ ሰብእ ፤ አሜን ፡ ወአሜን ፡ ለይኩን ፡ ለይኩን ፡
ወይብጽሐ ፡ ሀብተ ፡ ቡራኬከ ፡ ለንጉሥኒ ፡ ዳዊት ፡ እስመ ፡ አልበ ፡ ን
ጉሥ ፡ ሠናይ ፡ ዘከማሁ ፡ ኢ ፡ አምቅድሜሁ ፡ ወኢ ፡ እ (Fol. 291 r°.)
ምድኅሬሁ ። ወዘንተ ፡ ብሂሎሙ ፡ ዕፀው ፡ ወአእባን ፡ አርመሙ ። ወ
ሰሚዖ ፡ ዘንተ ፡ ላእከ ፡ ንጉሥ ፡ አስተዐጸበ ፡ ጥቀ ፡ ወኅለየ ፡ መጠነ ፡
አሐቲ ፡ ሰዐት ፡ ወአምዝ ፡ አውሥአ ፡ ወይቤ ፤ አአባ ፡ በከመ ፡ ሰማዕ
ኩ ፡ ዜና ፡ ተአምፅከ ፡ በሀገርየ ፡ ከማሁ ፡ መጺአየ ፡ ዮም ፡ ርኢኩ ፡
በአዕይንትየ ። ወአትባረከ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘአስተራከበኒ ፡ ምስሌከ ፡
ወዘአርአየኒ ፡ ገጸከ ፡ ወዘአስምዐኒ ፡ ቃለከ ። ቡሩክን ፡ እሙንቱ ፡ ው
ሉድከ ፡ እለ ፡ ይሰምዑ ፡ ቃለ ፡ በረከትከ ፡ ወብጹዓን ፡ አርድእቲከ ፡

Digitized by Google

እለ ፡ ይነብሩ ፡ ታሕተ ፡ ትእዛዝከ ፡ ወከቡራን ፡ ሰብአ ፡ ዓለም ፡ እለ ፡ ይነብሩ ፡ በቅሩብከ ፡ እስመ ፡ ይትዐቀቡ ፡ በጸሎትከ ፡ ወቅድስት ፡ ደብርከ ፡ ዘተቀደሰ ፡ በጸበለ ፡ እግርከ ፡ ብጽዕት ፡ ከርሥ ፡ እንተ ፡ ጸረተከ ፡ ወብጹዓት ፡ አጥባት ፡ እለ ፡ ሐፀናከ ። ወበዘከመዝ ፡ ቃለ ፡ ብጽዓን ፡ አስተብጽዖ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ላእከ ፡ ንጉሥነ ፡ ዳዊት ፡ ሰበ ፡ ገብረ ፡ ተአምረ ፡ በቅድሜሁ ፡ በአንብዐ ፡ ዕፀው ፡ ወአእባን ፡ በልሳነ ፡ ሰብእ ፡ ነባቢ ፡ ከመ ፡ ኢአእባን ፡ ዘሆሣዕና ። ለአቡነሰ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ዝንቱ ፡ ተአምር ፡ ቀሊል ፡ በቅድሜሁ ፡ እስመ ፡ ገብረ ፡ ተአምራተ ፡ ዘየዐብዩ ፡ ወይፈደፍዱ ፡ እምዝንቱ ፡ አዕፀፍጮ ፡ አዕፀፍጮ ። ወሎቱሰ ፡ ዕጹበ ፡ ጥቀ ፡ ከኖ ። ወእምዝ ፡ ነበረ ፡ ፩ ፡ ወርኀ ፡ በደብረ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ላእከ ፡ ንጉሥ ፡ ወበዋቃ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ተከለ ፡ ፬ ፡ ጎይመታተ ፡ ፩ ፡ ለመብልዕ ፡ ወ፩ ፡ ለጎዲር ፡ [illegible] ፡ ዘውሥዋ ፡ አግብርቲሁ ፡ ወ፩ ፡ ለቅሩባኒሁ ፡ ወለወዐልቱ ፡ ወ፩ ፡ ለአናግድ ፡ እለ ፡ ይመጽኡ ፡ ይትአምኅዎ ። ወሶሎሙ ፡ ሰብአ ፡ ሐማሴን ፡ ወሰራዌ ፡ ያመጽኡ ፡ ሎቱ ፡ አባግዐ ፡ ወአልህምቶ ፡ ወአጣሴ ፡ ብሩረ ፡ ወአልባሰ ፡ ወያበልዖሙ ፡ ወያሰትዮሙ ፡ ለማኅበር ። ወለለጽባሕ ፡ ወለለሠርክ ፡ ይመጽኡ ፡ ወዓልያኒሁ ፡ እምዓፀደ ፡ መንክሳይያት ፡ ወእንስትሰ ፡ እመታቲሁ ፡ ኢይመጽኣ ፡ እስመ ፡ እንስት ፡ ኢይበውኣየ ፡ ለይእቲ ፡ ደብረ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎሰ ፡ በከመ ፡ ሥርዐተ ፡ አበው ፡ ቅዱሳን ። ወበበጽባሕ ፡ ያነክር ፡ ዝ (v°) ንቱ ፡ ላእከ ፡ ንጉሥ ፡ እስመ ፡ አልበ ፡ ዘኢይሬኢ ፡ ፩ ፡ ዕለተ ፡ ዕጹበ ፡ ግብረ ፡ እንዘ ፡ ይነብር ፡ ፩ ፡ ወርኀ ። ወእምዝ ፡ ተሰነአሎ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ውእቱ ፡ ላእከ ፡ ንጉሥ ፡ ወአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ባረከ ፡ ወለአከ ፡ ኀበ ፡ ንጉሥ ። በረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

ክፍል ። ወእምዝ ፡ ተንሥአ ፡ በያወኋ ፡ ዓመተ ፡ ሕይወቱ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወበኋ ፡ ዓመተ ፡ መንግሥቱ ፡ ለንጉሥነ ፡ ዳዊት ፡ ወገብአ ፡ ፍኖተ ፡ እንተ ፡ ባቲ ፡ መጽአ ። ወበጽሐ ፡ ኀበ ፡ እግዚኡ ፡ ንጉሥነ ፡ ዳዊት ፡ ወነገሮ ፡ ቃለ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወዓዲ ፡ ዜነዎ ፡ ተአምራተ ፡ ዘገብረ ፡ በቅድሜሁ ፡ እመ ፡ በዓቱ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፤ ሰበ ፡ ፈጸመ ፡ ባርከ ፡ ለመንግሥትከ ፡ አእግዚአየ ፡ ንጉሥ ፡ ወይቤሉ ፡ አእባን ፡ ወዕፀው ፡ በልሳነ ፡ ሰብእ ፡ ተናጊሮሙ ፤ አሜን ፡ ወአሜን ፡ ለይኩን ፡ ለይኩን ፡ በከመ ፡ ትቤ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ። ወአይድዖ ፡ ሙሎ ፡ ጎይላቲሁ ፡ ዘገብረ ፡ በቅድሜሁ ፡ እስመ ፡ ነበረ ፡ ምስሌሁ ፡ ፩ ፡ ወርኀ ። ወሰሚዖ ፡ ንጉሥነ ፡ ዳዊት ፡ ዜና ፡ ተአምራቲሁ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ተሠጥመ ፡ በአንክሮ ፡ ወይቤ ፤ በአማን ፡ ፈላሲ ፡ ውእቱ ፡ ወምሕረቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ያስተራክበኒ ፡ ምስሌሁ ፡ ወያርአየኒ ፡ ገጸ ፡ ከመ ፡ እሰ

Digitized by Google

ማዕ ፡ ቃለ ፡ ቡራኬሁ ፡ ወእርአይ ፡ ጎይለ ፡ መንክራቲሁ ፡ ወእትናዘዝ ፡ በኑዛዜ ፡ ጽድቁ ፡ ወትርክቢኒ ፡ ጸጋሁ ፡ ወትብጽሐኒ ፡ ምገሰ ፡ ረድኤቱ ። ወእምይእቲ ፡ ዕለት ፡ ወእምአሜሃ ፡ ሰዐት ፡ ተአስረት ፡ ነፍሰ ፡ ንጉሥ ፡ ዳዊት ፡ ምስለ ፡ ነፍሰ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወነፍሰ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ በነፍሰ ፡ ንጉሥነ ፡ ዳዊት ፡ በከመ ፡ ተአስረት ፡ ነፍሰ ፡ ዳዊት ፡ በነፍሰ ፡ ዮናታን ፡ ወነፍሰ ፡ ዮናታን ፡ በነፍሰ ፡ ዳዊት ። ወባ ውእቱ ፡ መዋዕል ፡ ተንሥአ ፡ ፩ ፡ ዐላዊ ፡ ዘስሙ ፡ ሰአለዲን ፡ ወልዱ ፡ ለሐቅለዲን ፡ በብሔረ ፡ ዓደል ፡ ወአፅረሮ ፡ ለንጉሥነ ፡ ዳዊት ፡ ወልደ ፡ ንጉሥነ ፡ ሰይፈ ፡ አርዐድ ፡ ወፈነወ ፡ ንጉሥ ፡ ሐራ ፡ ብዙኅ ፡ ወሰራዊ ተ ፡ አለ ፡ አልፀሙ ፡ ጉልቍ ፡ (Fol. 292 r°.) ወገብሩ[1] ፡ ኅፉራኒሆሙ ። ወሰበ ፡ ርእየ ፡ ዳዊት ፡ ንጉሥ ፡ ከመ ፡ ተሰብሩ ፡ ሐራሁ ፡ ወከመ ፡ ገብኡ ፡ ኅፉራኒሆሙ ፡ ኅቤሁ ፡ ሐዘነ ፡ ጥቀ ፡ ወኀዋአ ፡ ዘይገብር ፡ ወባ ሕቲ ፡ ተወከለ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ወበጸሎቱ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወኢቀብጸ ፡ ተስፋሁ ፡ ከመ ፡ ነገሥተ ፡ አረሚ ፡ እለ ፡ አልፀሙ ፡ አሞላክ ፡ ወመነከስ ፡ ተንባሊ ። ወአምዝ ፡ ፈነወ ፡ ፩ ፡ መኰንነ ፡ ዘስሙ ፡ ድል ፡ ሰገድ ፡ ኅበ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ዘተአስረት ፡ ነፍሱ ፡ በፍቅሩ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፤ ርኢ ፡ ትዕይርቶ ፡ ለሰአለዲን ፡ ወልደ ፡ ሐቅለዲን ፡ ወዓዲ ፡ አእምር ፡ ጽልአቶ ፡ ወጽርፈቶ ፡ ላዕለ ፡ መንግሥት ፡ እንተ ፡ ወሀበነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ናስተራትዕ ፡ ባቲ ፡ ዓለመ ፡ ወመንተ ፡ እነግረክ ፡ አአቡየ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ዘረከቡኒ ፡ ሐዘን ፡ ወትካዝ ፡ በእንተ ፡ ዝንቱ ፡ ዐላዊ ፡ ሰአለዲን ፡ ካልኡ ፡ ለሰናክሬም ፡ ንጉሠ ፡ ነነዌ ፡ ዘተአየሮ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ አምላክከ ፡ በመዋዕሊሁ ፡ ለሕዝቅያስ ፡ ንጉሠ ፡ ይሁዳ ፡ አቡየ ፡ ወባሕቲ ፡ ያቅልል ፡ ሊተ ፡ ሐዘንየ ፡ ጸሎትከ ፡ ሰአል ፡ በእንቲአየ ፡ ወጸሊ ፡ በእንተ ፡ ሰራዊትየ ፡ ወአስተብቍዕ ፡ በእንተ ፡ መንግሥትየ ፡ ወአክሊልየ ፡ ወመንበርየ ፡ ወኢታርምም ፡ አአባ ፡ ለባሴ ፡ እግዚአብሔር ፡ እስመ ፡ አንተ ፡ አበ ፡ ከመ ፡ ኢሳይያስ ፡ ወልደ ፡ አሞጽ ፡ ዘቀመፍሙ ፡ መልአከ ፡ እግዚአብሔር ፡ በአሐቲ ፡ ዕለት ፡ ለ፸ወ፭ሺ፱፻፹፬ ፡ ሰራዊቱ ፡ ለሰናክሬም ፡ በጸሎቱ ፡ ለዝንቱ ፡ ነቢይ ፡ ወአንሂ ፡ ከመ ፡ ሕዝቅያስ ፡ ወልደ ፡ አካዝ ፡ ንጉሥ ፡ ይሁዳ ፡ ወምንዳቤየኒ ፡ ከመ ፡ ምንዳቤሁ ፡ ይእቲ ፡ ወመልእክተየኒ ፡ ከመ ፡ መልእክቱ ፡ ይእቲ ። ወበጽሐ ፡ መኰንን ፡ ድል ፡ ሰገድ ፡ ላእከ ፡ ንጉሥነ ፡ ዳዊት ፡ ኅበ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወነገሮ ፡ መልእክተ ፡ ሐዘኑ ፡ ለንጉሥ ፡ ወአርአዮ ፡ ጦማረ ፡ ብኪዩ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ። ወሰበ ፡ ሰምዐ ፡ ቃለ ፡ መልእክቱ ፡ ወርእየ ፡ ጦማረ ፡ ብኪዩ ፡ ሐዘነ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬ

[1] Corruptum videtur.

Digitized by Google

ዮስ ፡ መአስተሰነአሎ ፡ ለዝንቱ ፡ ላእክ ፡ ንጉሥ ፡ ድል ፡ ፅገድ ፡ አንዘ ፡ ይብል ፤ በሎ ፡ ለእግዚአነ ፡ ንጉሥ ፤ ኢትፍራህ ፡ እስመ ፡ እግዚአብሔ
ር ፡ ይረድአከ ፡ ወየዐቦዎ ፡ ው (v°) ስቱ ፡ እዴከ ፡ ለሰአለዲን ፡ ፀርከ ። ወተመይጠ ፡ ላእክ ፡ ንጉሥ ፡ ድል ፡ ሰገድ ፡ ወበጽሐ ፡ ኀበ ፡ ንጉሥ ፡
5 ወይቤሎ ፡ ዘነገሮ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወተፈሥሐ ፡ ንጉሥ ፡ ወተአ
መነ ፡ በጸሎቱ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ በኀይለ ፡ እግዚአብሔር ፡ አም
ላኩ ። በረከተ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለ
ም ፡ አሜን ።

ክፍል ። ወእምዝ ፡ በአ ፡ ውስተ ፡ ጸግዕቱ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡
10 ወሰአለ ፡ በእንተ ፡ ንጉሥ ፡ ዳዊት ፡ ወልደ ፡ ሰይፈ ፡ አርዐደ ፡ ..... (Fol. 293 r°.) ... ወሰብ ፡ አንጎ ፡ ወአብዝኅ ፡ ነገረ ፡ ጸሎቱ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ በውዕየተ ፡ ልብ ፡ ወበአውሕዞ ፡ አንብዕ ፡ ውዑይ ፡ በዘ
ከመዝ ፡ አምሳለ ፡ ነገር ፡ ሰምዐ ፡ ቃለ ፡ እምሰማይ ፡ ዘይብል ፤ ናው ፡
ሰግዕኩ ፡ ጸሎተከ ፡ ወተወከፍኩ ፡ አንብዕከ ፡ ወይእዜኒ ፡ አገብኦ ፡ ለ
15 ሰአለዲን ፡ ዐላዊ ፡ ወልደ ፡ ሐቅለዲን ፡ ጸራዊ ፡ ውስተ ፡ እደ ፡ ዳዊት ፡
ንጉሥ ፡ መሲሓዊ ፡ በከመ ፡ ትቤ ፡ አንተ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ገብርየ ፡ ወረ
ንዎ ፡ ለወልድከ ፡ ማርዮሐናኖ ። ወሰብ ፡ ሰምዐ ፡ ዘንተ ፡ ቃለ ፡ ትፍ
ሥሕት ፡ ወመዊአ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ፅገደ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ አም
ላኩ ፡ ዘአስምዖ ፡ ዘንተ ፡ ቃለ ፡ ፍሥሓ ፡ ወመዊአ ፡ ወወፅአ ፡ እምጸ
20 ግዕቱ ፡ ወነገርመ ፡ ለደቂቁ ፡ ዘሰምዐ ፡ ቃለ ፡ እምሰማይ ፡ በእንተ ፡
መዊኦቱ ፡ ለንጉሥ ፡ ወበእንተ ፡ ተመውኦቱ ፡ ለሰአለዲን ። ወሰሚዖ
ሙ ፡ ደቂቁ ፡ ተፈሥሑ ፡ ወሰብሕዎ ፡ ለእግዚአብሔር ። በረከቱ ፡ የሀ
ሉ ፡ ምስለ ፡ ዙልኒ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

ክፍል ። ንጽሕፍ ፡ ዜና ፡ መልእክቱ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ኀበ ፡
25 ዳዊት ፡ ንጉሥ ፡ ወልደ ፡ ሰይፈ ፡ አርዐድ ። በየወኀወጹ ፡ ዓመተ ፡ ሕ
ይወቱ ፡ ወበኀወጹ ፡ ዓመተ ፡ መንግሥቱ ፡ ለንጉሥነ ፡ ዳዊት ፡ ወልደ ፡
ሰይፈ ፡ አርዐድ ፡ ፈነዎ ፡ ለማርዮሐናኖ ፡ ወልዱ ፡ ዘምጣሩ ፡ ሠናይ ፡
ወርትዕት ፡ ሃይማኖቱ ፡ ወአጻዎ ፡ ቃሉ ፡ ወፍጹሞ ፡ ትሕትናው ፡ ወፅ
ቁብ ፡ በሥሉ ፡ ፍናዊሁ ፡ ወለባዊ ፡ ከመ ፡ ሉቃስ ፡ ጠቢብ ፡ ዘለበወ ፡
30 ለጽሕፈ (v°) ፈ ፡ ዜና ፡ ጴጥሮስ ፡ ወጳውሎስ ፡ መምህራኒው ፡ ምስለ ፡ ፪ ፡
አኀዊው ፡ እለ ፡ ስሞሙ ፡ ሩሲለደስ ፡ ወብሶይ ። ወእምዝ ፡ ይቤሎ ፡ አቡ
ነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ለማርዮሐናኖ ፡ ወልዱ ፤ ሑር ፡ ንግር ፡ ለንጉሥ ፡
ወበሎ ፤ እግዚአብሔር ፡ አግብአ ፡ ለፀርከ ፡ ውስተ ፡ እዴከ ፤ ወፀምን
ት ፡ አእምር ፡ እመ ፡ ይቤልከ ፡ ከመ ፡ አግብኦ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለፀርየ ፡
35 ውስተ ፡ እዴየ ፤ በሎ ፤ አምጽእ ፡ ሰኣላ ፡ ለእግዚእትነ ፡ ማርያም ፡ ወይ
አቲ ፡ ትነግረከ ፡ በልሳነ ፡ ሰብአ ፡ ነቢባ ። ወተሰነአሎ ፡ ማርዮሐናኖ ፡

ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወወዕአ ፡ ወሖሩ ፡ ኮሾሙ ፡ እንዘ ፡ ጎይለ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ይመርሖሙ ፡ ወረድኤተ ፡ ጸሎቱ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡
ተዐቅበሙ ፡ ከመ ፡ ብንተ ፡ ዐይን ፡ ወበጽሑ ፡ ኀበ ፡ ንጉሥ ፡ ወበአ ፡ አ
ባ ፡ ማርዮሐናም ፡ ወሰገደ ፡ ወቆመ ፡ ቅድመ ፡ ንጉሥ ፡ ወነገሮ ፡ ዙሉ ፡
ዘይቤሎ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወይቤሎ ፡ ንጉሥ ፤ በምንት ፡ አእምር ፡ 5
ከመ ፡ ይከውን ፡ ዝንቱ ፡ ዘትቤለኒ ፡ ወባሕቱ ፡ ኑፋቄ ፡ አልብየ ፡ በጽድ
ቀ ፡ ቃሉ ፡ ለአቡየ ፡ መርቆሬዎስ ። ወይቤሎ ፡ አባ ፡ ማርዮሐናም ፤ አም
ጽእ ፡ ሥዕለ ፡ አድኅኖ ፡ ወይእቲ ፡ ትነግረከ ፡ ዘይቤለከ ፡ አቡነ ፡ መርቆ
ሬዎስ ። ወአውረደ ፡ ንጉሥ ፡ ሥዕለ ፡ አድኅኖ ፡ እምውስተ ፡ ተሥላስ ፡
ዘሀለወ ፡ በትርአሰ ፡ መንበሩ ፡ ወይእቲ ፡ ሥዕል ፡ ሥዕልት ፡ በቀለመ ፡ 10
ወርቅ ፡ ወሥርጉት ፡ በዘዘዚአሁ ፡ ቀለማት ፡ ወአዳም ፡ ጥቀ ፡ ይእቲ ፡
ለርእይ ፡ ወትመስል ፡ ዘለብሰት ፡ ሥጋ ፡ ወይቤላ ፡ አቡነ ፡ ማርዮሐናም ፡
ለይእቲ ፡ ሥዕል ፤ ንግሪዮ ፡ ለንጉሥ ፡ ዘከመ ፡ ይቤለኪ ፡ አቡነ ፡ መርቆ
ሬዎስ ፡ ገብርኪ ፡ ከመ ፡ ይትዐወቅ ፡ ጽድቀ ፡ ቃሉ ፡ ብኪ ። ወተሠጥወ
ቶ ፡ ሥዕል ፡ ለንጉሥ ፡ ወትቤሎ ፤ እሩ ፡ ይቤ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ፍቁር 15
የ ፡ ወፍቁረ ፡ ወልድየ ፡ ወአልበ ፡ ሐሰት ፡ በነገሩ ፡ ወበዕለተ ፡ ሐሙስ ፡
አመ ፡ ፲ወ፯ ፡ ለወርኀ ፡ ጥር ፡ ይሰቲ ፡ ወይነ ፡ ብዙኀ ፡ ሰአለዲን ፡ ወይሰ
ክር ፡ ጥቀ ፡ [illegible] ፡ ምስለ ፡ ሰራዊትከ ፡ ወፈረሱ ፡ አስባብ ፡ ዘጼነም ፡ ሜ
ስ ፡ ወያበውኦ ፡ ማእከለ ፡ ኀያላኒከ ፡ ወይቀትልዎ ፡ ኀያላኒከ ፡ ወይመ
ትሩ ፡ ርእሰ ፡ ወያመጽኡ ፡ ኀቤከ ፡ ዮምኒ ፡ ፲ወ፱ ፡ እምዝ ፡ ሠረቀ ፡ 20
ጥር ፡ (Fol. 294 r°.) ወበ፲ወ፱ ፡ ትሰምዕ ፡ ዜና ፡ ተመውኦቱ ፡ ወበሶወድ ፡
ያመጽኡ ፡ ርእሰ ፡ ኀቤከ ፡ ወኢይምሰልከ ፡ ሐሰተ ፡ ነገሩ ፡ ለመርቆሬዎ
ስ ፡ ዘባረከ ፡ ወልድየ ። ወእምዝ ፡ አርመመት ፡ ይእቲ ፡ ሥዕል ፡ እም
ነቢብ ። ወሰበ ፡ ሰምዐ ፡ ዘንተ ፡ ዜና ፡ ዕጹበ ፡ እምአፈ ፡ ሥዕል ፡ ንጉ
ሥ ፡ ወሥዩማኒሁ ፡ ወኩሎሙ ፡ ሰራዊቱ ፡ አንከሩ ፡ ጥቀ ፡ ወይቤሉ ፤ 25
ኢርኢነ ፡ በመዋዕሊነ ፡ ከመዝ ፡ ተአምረ ፡ ወኢሰማዕነ ፡ እምቀደምት ፡
አበዊነ ። ወእምዝ ፡ በኡ ፡ አኀዊሁ ፡ መነኰሳት ፡ ወሰገዱ ፡ ወቆሙ ፡
ቅድሜሁ ፡ ወይቤሎሙ ፤ ንበሩ ። ወነበሩ ። ወእምዝ ፡ ተንሥኡ ፡ ወባ
ረክዎ ፡ ወጸለየ ፡ ጸሎተ ፡ አቡነ ፡ ማርዮሐናም ፡ ወይቤ ፤ በሉ ፡ አቡነ ፡
ዘበሰማያት ። ወድኅረ ፡ ዛቲ ፡ ጸሎት ፡ ወሀበ ፡ ሥርየተ ፡ ወኩዛዜ ፡ 30
ወእምዝ ፡ ወዕኡ ፡ እምኀቤሁ ፡ ወወሀብዎ ፡ አግብርተ ፡ ንጉሥ ፡
ማኅደረ ፡ ንጹሐ ፡ ውስተ ፡ ውግጢተ ፡ ውግጢት ፡ በገቦ ፡ ጽርሐ ፡ ብ
እሲቱ ፡ ዘስማ ፡ ድንግል ፡ ጸወና ። ወእምዝ ፡ ኮነ ፡ ዙሉ ፡ ዘከመ ፡
ትቤ ፡ ሥዕል ፡ ወበከመ ፡ ይቤ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወገብኡ ፡ ሰራዊ
ቱ ፡ ንጉሥ ፡ ብዙኀ ፡ ጎይለ ፡ ገቢሮሙ ፡ ወዕልዋነ ፡ ቀቲሎሙ ፡ እስከ ፡ 35
ኢያትረፉ ፡ ፩ ፡ ነፋጺቱ ፡ ወመዊአ ፡ ረኪበሙ ፡ በብዙኀ ፡ ትፍሥሕት ፡

ወአድለቅለቀት ፡ ሙላ ፡ ትዕይንት ፡ እምቃሎሙ ፡ ወወፅኡ ፡ ሙሉ ፡ ሰ
ብአ ፡ ትዕይንት ፡ ወተቀበልዎሙ ፡ በክብሮ ፡ ወበቃለ ፡ ቀርን ፡ ወበመ
ሰንቆ ፡ ወበብዕዛ ፡ በናቁስ ፡ ወበናብሊስ ፡ በማኅሌት ፡ ሐዋዝ ፡ ወከነ ፡
ትፍሥሕት ፡ ዐቢይ ፡ በይእቲ ፡ ዕለት ፡ ወንጉሥኒ ፡ ተረክበ ፡ ላዕለ ፡
መንበረ ፡ ወርቅ ፡ ዐቢይ ፡ ወተተክሉ ፡ ፪ ፡ ተድባባተ ፡ ወርቅ ፡ በየማ
ኑ ፡ ወበጸጋሙ ፡ ውስተ ፡ መስሕብ ፡ ስፉሕ ፡ ዘመልኡ ፡ በቱ ፡ አእባነ ፡
በከንፉረ ፡ ባሕር ፡ ዘሀሎ ፡ ውሣጤ ፡ ቅጽረ ፡ ቤቱ ፡ ወተርኅዉ ፡ ፬ ፡
አናቅጽ ፡ ዐበይት ፡ እለ ፡ ስሞሙ ፤ ካልሂበር ፤ ወጣረስምባ ፤ ኧን ፡ ተ
ከል ፤ አቡን ፡ በር ፤ ወበኡ ፡ ሙሉ ፡ ሰራዊት ፡ ከመ ፡ ይግድፉ ፡ ዕል
ገተ ፡ ለንጉሥ ፡ አጋራውያን ፡ ወመስተዕዕናን ፡ አፍራስ ፡ ሰብአ ፡ ቀስ
ት ፡ ወሰብአ ፡ መንገኒቅ ፡ ወገደፉ ፡ ዕልገቶሙ ፡ ለለፅኢ ፡ በበርእስሙ ፡
ወአምጽኡ ፡ ርእሰ ፡ ለሰአለ (ν°) ዲን ፡ ጻግማይ ፡ ጐልያድ ፡ ዘአንሥአ ፡
ርእሰ ፡ ላዕለ ፡ ጻዊት ፡ ጻግማይ ፡ ወልደ ፡ ሰይፈ ፡ አርዐድ ፡ ወሰበ ፡
ርእየ ፡ ጻዊት ፡ ርእሰ ፡ ምቱረ ፡ ወግዱፈ ፡ በቅድሜሁ ፡ ተፈሥሐ ፡ ጥ
ቀ ፡ ወዘመረ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፤

መርቆሬዎስ ፡ ገባሬ ፡ ጎይል ።
ቀተሎ ፡ ለሰአለዲን ፡ ንጉሠ ፡ አደል ።
በወልታ ፡ አዴሁ ፡ መስቀል ።
ወበኩናቴ ፡ ቃለ ፡ ወንጌል ።
ወበሰይፉ ፡ ጸሎት ፡ ዘታሠልጥ ፡ ወትክል ።
ወጎይሉ ፡ ቃለ ፡ አብ ፡ ልሁል ።
[illegible]ጎይል ።

ወእምዝ ፡ ይቤሎሙ ፡ ለሰራዊቱ ፡ ንጉሥ ፡ ጻዊት ፤

በ[illegible] ፡ ወጎይል ፡ ዘመርቆሬዎስ ፡ ብእሴ ፡ ጸሎት ፡ ተወክሎ ።
ዘጻዊት ፡ ወዘመርቆሬዎስ ፡ አአምኖ ።
ዘጻዊት ፡ ወዘመርቆሬዎስ ፡ አድጎኖ ።
ጸብአ ፡ ዘጻዊት ፡ ወጸብአ ፡ ዘመርቆሬዎስ ።

ወየበዙ ፡ ሙሉ ፡ ሰራዊት ፡ እንዘ ፡ ይብሉ ፡ ከመ ፡ ይቤሎሙ ፡ [illegible] ፡ ንጉሥ ፡ ወከነ ፡ ቃለ ፡ ውውዓ ፡ ብዙኅ ፡ ወድምፀ ፡ ይባቤ ፡ ሐዋዝ ፡ በ[illegible] ፡ ወበአጽሕሰ ፡ አእጋር ፡ በአስተላህዮ ፡ አፍራስ ፡ ወነበሩ ፡ እስ
ከ ፡ ሠስስ ፡ ዕለት ፡ በዘከመዝ ፡ ቃለ ፡ ማኅሌት ፡ እስከ ፡ ሠርቁ ፡ ለወ
ርኅ ፡ የካቲት ። ወእምዝ ፡ ጸውዖ ፡ ንጉሥ ፡ ለአቡን ፡ ማርምሐናም ፡
ወይቤሎ ፤ አንተ ፡ ሑር ፡ ኀበ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወንግሮ ፡ ሙሉ ፡
ትፍሥሕትየ ፡ ወእሉ ፡ ፪ሆሙ ፡ አኀዊከ ፡ ይንበሩ ፡ ኀቤየ ፡ እስከ ፡ ይገ

Digitized by Google

ብር ፡ [ፈቃዶ ፡] እግዚአብሔር ። ወእምዝ ፡ ጸውዖ ፡ ለሥዩመ ፡ ሰራዊ ፡ ዘስሙ ፡ ደባሲን ፡ እግዚእ ፡ ወይቤሎ ፤ ንግረኒ ፡ እፎ ፡ ከመዝ ፡ ይእቲ ፡ ደብሩ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወምንት ፡ ውእቱ ፡ ሀገርናሃ ፡ መርቂኑ ፡ ይእቲ ፡ ወደደክኑ ፡ ይእቲ ፡ ወበዐውዳ ፡ ሀለዋኑ ፡ ብዙኃት ፡ አህጉር ። ወይቤሎ ፡ ደባሲን ፡ እግዚእ ፤ እወ ፡ መርቂ ፡ ይእቲ ፡ ወበዐውዳ ፡ ሀለዋ ፡ ብዙኃት ፡ አህጉር ። ወይቤሎ ፤ ጽሒፈክ ፡ አምጽኢ ፡ አላንቲ ፡ አህጉረ ፡ ሊቶ ፡ ዘመርቂሃ ፡ ወዘደደክ ። ወወሀበ ፡ ጽሒፍ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ንጉሥ ። ወንጉሥኒ ፡ ወሀበ ፡ ለጀዋር ፡ መጋቤ ፡ ቤቱ ፡ ብሂሎ ፤ አንብር ፡ በጽኑዕ ። ወአቡነ ፡ ማርምሕናም ፡ (Fol. 295 r°.) በጽሐ ፡ ኀበ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወነገሮ ፡ ዘለአከ ፡ ንጉሥ ፡ ወይቤሎ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፤ ሠናየ ፡ ገብረ ፡ ሎቱ ፡ ለንጉሥ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላከ ፡ ጻዊት ፡ አቡሁ ። በረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

ክፍል ። ንጽሕፍ ፡ ምክንያተ ፡ ተራክቦቱ ፡ ለንጉሥነ ፡ ጻዊት ፡ ምስለ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ በምድረ ፡ ሰራዊ ። ወመጽአ ፡ ጦግረ ፡ መልእክት ፡ እምኀበ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ዘእስክንድርያ ፡ ዘትብል ፤ ተገፋዕኩ ፡ ብዙኀ ፡ ወለግፍዕየ ፡ አልባቲ ፡ ጉልቍ ፡ ወአልባቲ ፡ መስፈርት ፡ ወአከ ፡ አነ ፡ ባሕቲትየ ፡ ዘተገፋዕኩ ፡ አላ ፡ ሁሉሙ ፡ ጳጳሳት ፡ ወኤጲስ ፡ ቆጶሳት ፡ ወአብያተ ፡ ክርስቲያናት ፡ ወሁሉሙ ፡ ምእመናን ፡ ክርስቶሳውያን ፡ በእዴሁ ፡ ለሥልጣነ ፡ ምስር ፡ ወሐሰወ ፡ መሐላሁ ፡ ዘተመሐለ ፡ ብንያሚ ፡ አቡየ ፡ ምስለ ፡ አቡሁ ፡ እመር ፡ ወልደ ፡ አፅ ። ወባሕቱ ፡ ኢይት ገፋዕ ፡ እንዘ ፡ ሀሎከ ፡ አንተ ፤ ነኅ ፡ ኀቤየ ፡ ምስለ ፡ ሰራዊትከ ፡ ወኢት ሕዝን ፡ በእግረ ፡ ፈረስ ፡ ወበቅል ፡ ወአድኅንኒ ፡ እምእዴሁ ፡ ለሥልጣነ ፡ ምስር ። ወሶበ ፡ አንበላ ፡ ለጦግረ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ንጉሥነ ፡ ጻዊት ፡ ሐዘነ ፡ ጥቀ ፡ ወአስተጋብአ ፡ ሰራዊቶ ፡ ወተንሥአ ፡ ወበጽሐ ፡ ምድረ ፡ ሰራዊ ፡ ወኀለፈ ፡ ወበጽሐ ፡ ምድረ ፡ ሐማሴን ። ወእንዘ ፡ ሀሎ ፡ በምድረ ፡ ሐማሴን ፡ ጸውዖ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ። ወአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ሖረ ፡ ምስለ ፡ ደቂቁ ፡ ወተራከበ ፡ ምስለ ፡ ንጉሥ ፡ ወተፈሥሐ ፡ ንጉሥ ፡ ወይቤ ፤ ይትባረክ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘአርአየኒ ፡ ገጸ ፡ ዚአከ ። ወሶበ ፡ ርእየ ፡ ቅጥነተ ፡ አካሉ ፡ ወድክመተ ፡ ቃሉ ፡ እስመ ፡ ሁለንታሁ ፡ ኀልቀ ፡ በረኃብ ፡ ወበጽምዕ ፡ በፅጊድ ፡ ወበአስተብርከ ፡ በትጋህ ፡ ወበቀዊም ፡ በትኅርምት ፡ ብዙኀ ፡ አስከ ፡ መሰለ ፡ ጽላሎተ ፡ ወምትሐተ ፡ ወአስከ ፡ ተወለጠ ፡ ቂሐተ ፡ ገጹ ፡ ወከነ ፡ ከመ ፡ ጸለሎ ፡ [illegible] ወይቤሎ ፤ አአዛ ፡ ኢኮንከኑ ፡ ሰብአ ፡ ወኢትጥዕምኑ ፡ ሕቀ ፡ እክለ ፡ መጠነ ፡ [illegible] ፡ ይተርፍ ፡ ፩ ፡ ጳኩሲማ ፡ ይቡሰ ፡ (v°) እው ፡ መንፈቀ ፡ ኅብስት ፡ [illegible] ፡ እው ፡ ራብዕተ ፡ ኅብስት ። ወይቤሎ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፤ አበልዕ ፡ ብዙኀ ፡ [illegible] ፡ ወባሕቱ ፡ ድግዳጌየሰ ፡ ሰይጣን ፡ ጸላ

Digitized by Google

ኤ ፡ ሠናያት ፡ ዘገብር ፡ ወዘ[illegible] ፡ በዐይንከ ፡ ኀዲተ ፡ ሙሉ ፡ ምንዱባን ፡ ከመ ፡ እጽገብ ፡ [illegible] ፡ ከንቶ ፡ በልሳንከ ፡ አእግዚአየ ፡ ንጉሥ ። ወይ ቤሉ ፡ ንጉሥን ፡ ጻዊት ፤ [illegible] ፡ እስመዝ ፡ ቃለ ፡ ትሕትናከ ፡ ያሌምር ፡ ከመ ፡ መንከስ ፡ እንተ ፡ ዘበአማን ። ወእምዝ ፡ ይቤሎ ፡ ንጉሥ ፡ ለአቡ ሃ ፡ መርቆሬዎስ ፤ ጽንሐኒ ፡ ዝየ ፡ እስከ ፡ እገብእ ። ወይቤሎ ፤ ሠናይ ፡ አጸንሐከ ፡ ወአሆ ፡ እትኤዘዝ ፡ ለቃልከ ። ወተንሥአ ፡ ንጉሥ ፡ ምስለ ፡ ኀይል ፡ ክቡድ ፡ ወአልበሙ ፡ ጉልቍ ፡ ለሰራዊተ ፡ መንግሥቱ ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ግሩም ፡ ንጉሥ ። ወንጽሕፍ ፡ እንከ ፡ ዜና ፡ ብዝኀተ ፡ ሰራዊቱ ፡ ለንጉሥን ፡ ጻዊት ፡ ዘሰማዕነ ፡ እምአበዊነ ፡ ቀደምት ፡ ወይቤሉ ፡ ሰብአ ፡ ዜና ፡ ኃጥ ፡ አፍራስ ፡ ሀለዉ ፡ በትዕይንቱ ፡ እንበለ ፡ አፍራስ ፡ ዘሥዩማኒሁ ፡ ወዘመኳንንቲሁ ፡ ወዘሐራ ፡ መንግሥቱ ፡ ወጻግሙ ፡ ረከ ብነ ፡ እመጽሐፈ ፡ ጥቢያት ፡ እንዘ ፡ ይብሉ ፡ ሰብአ ፡ ዜና ፡ በዘጎደረ ፡ መልአክ ፡ ፍጽሙ ፡ ምስለ ፡ ሰራዊቱ ፡ ዘተዘርኡ ፡ ዐተር ፡ ወብርስን ፡ በቍሉ ፡ ወወረጹ ፡ ወአውሥኡ ፡ ሰብለ ፡ ወከኑ ፡ ሰዊተ ፡ እስከ ፡ ይመጽ ኡ ፡ ደኃርት ፡ ሰራዊቱ ፡ ወዘመጽኡ ፡ ድኅረ ፡ ሰራዊት ፡ በልዑ ፡ ሰዊቶ ሙ ፡ ወአረሩ ፡ ፍሬሆሙ ፡ ማእረርኒ ፡ ይበጽሕ ፡ በቦ ፡ አውራኅ ፡ እም ዘተዘርአ ፡ ወሰራዊቱ ፡ ለንጉሥን ፡ ጻዊት ፡ ኢያንተጉ ፡ ሐዊረ ፡ እንዘ ፡ ኢይትበተኩ ፡ ሰራዊት ፡ ምስለ ፡ ሰራዊት ፡ ወሥዩማን ፡ ምስለ ፡ ሥዩማ ን ። ወበጽሐ ፡ ንጉሥን ፡ ጻዊት ፡ እስከ ፡ ምድረ ፡ ከናር ። ወሰበ ፡ ሰምዐ ፡ ዜና ፡ ምጽአቱ ፡ ሥልጣነ ፡ ምስር ፡ ፈርሀ ፡ ጥቀ ፡ ወጸበበቶ ፡ ምድር ፡ በምልኡ ፡ ወገብረ ፡ ዕርቀ ፡ ምስለ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ በብዙኅ ፡ አስተብቍ ዖ ። ወፈነወ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ መጽሐፈ ፡ መልእክት ፡ ም (Fol. 296 r°.) ስለ ፡ መክቀለ ፡ ኢየሱስ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፤ ግላኤ ፡ ውስተ ፡ ሀገርከ ፡ በሰ ላም ፡ እስመ ፡ ገበርኩ ፡ ዕርቀ ፤ እግዚአብሔር ፡ ይባርከ ፡ መንግሥተከ ፡ ወያብዝኅ ፡ ሰራዊተከ ፡ ወይሕንጽ ፡ መንበረከ ፡ ለትውልደ ፡ ትውልድ ፡ ወየሀብከ ፡ ልከ ፡ ዙኃኤሁ ፡ ለንጉሥ ፡ ወልደ ፡ ንጉሥ ፡ ወያግርር ፡ አጽ ራሪከ ፡ ወያንኅ ፡ መዋዕሊከ ። ወርእዮ ፡ ንጉሥን ፡ ጻዊት ፡ ጠግረ ፡ ሊ ቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ተፈሥሐ ፡ ጥቀ ፡ በእንተ ፡ ዘገብረ ፡ ዕርቀ ፡ ምስለ ፡ ሥል ጣነ ፡ ምስር ፡ ወነሢአ ፡ መክቀለ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ አምላእክነ ፡ ሊ ቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ተመይጠ ፡ በሰላም ፡ ወበጽሐ ፡ ምድረ ፡ ሐማሴን ፡ ወተራ ከበ ፡ ምስለ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወተናገሩ ፡ ዕበያቲሁ ፡ ለእግዚአብ ሔር ፡ ወይቤሎ ፡ ንጉሥ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፤ ኢትዕበየኒ ፡ አአብ ፡ መርቆሬዎስ ፡ እስመ ፡ ብየ ፡ ነገር ፡ ዘእስእለከ ። ወይቤሎ ፡ አቡነ ፡ መር ቆሬዎስ ፤ አሆ ፡ በእመ ፡ ትቤ ፡ አእግዚአየ ፡ ንጉሥ ። ወይቤሎ ፡ ንጉ ሥ ፤ ተመጠው ፡ እምኔየ ፡ አህጉረ ፡ ወበሓውርተ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ ለው ሉድከ ፡ ወለደቂቅከ ፡ ወከመ ፡ ይኩንኒ ፡ ሊተ ፡ ተዝካረ ፡ እስከ ፡ ለዓለም ፡

Digitized by Google

ከመ ፡ ያዕርጉ ፡ መሥዋዕተ ፡ ወቍርባነ ፡ ወከመ ፡ ይግበሩ ፡ ጸሎተ ፡ ወ
ስእለተ ። ወሰሚያ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ዘንተ ፡ እምቃለ ፡ ንጉሥ ፡ ተ
ንሥአ ፡ በመዐት ፡ ዐቢይ ፡ ወንጉሥ ፡ እንበርዖ ፡ በብዙኅ ፡ አስተብቍዖ ፡
ተንሢአ ፡ እመንበሩ ፡ በጸሎት ፡ ወበስእለት ፡ ኦሦ ፡ አብሀሎ ፡ ወተፈሥ
ሐ ፡ ጻዊት ፡ በእንተ ፡ ኦሦ ፡ ብሂሎቱ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ። ጸሎቱ ፡ 5
ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ አሜን ።

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልደ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፩ ፡ አምላክ ፡ ንጽሕፍ ፡
ዜና ፡ ተመዋዖቱ ፡ ለአህጉረ ፡ ወበሓውርተ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ እም
አደ ፡ ንጉሥነ ፡ ጻዊት ፡ ዕበ ፡ ገብአ ፡ እምድረ ፡ ከናር ፡ ኒሢአ ፡ መስ
ቀለ ፡ ኢየሱስ ፡ እምላእካነ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ዕበ ፡ ይቤሎ ፲ ገበርኩ ፡ 10
ዕርቀ ፡ ምስለ ፡ ሥልጣነ ፡ ምስር ፡ እምይእዜሰ ፡ ግባኢ ፡ ሀገረከ ፡ በሰላ
ም ። ወይቤሎ ፡ (v°) ንጉሥ ፡ ለጀዋር ፡ መጋቤ ፡ ቤቱ ፲ አምጽእ ፡ ሊ
ተ ፡ ክርታሰ ፡ ዘወሀብኩከ ። ወአምጽአ ፡ ክርታሰ ፡ በከመ ፡ ይቤሎ ፡ ወ
ጸውዖ ፡ ለሥዩመ ፡ ሰራዌ ፡ ደባሲነ ፡ እግዚእ ፡ ወአንበበ ፡ በቅድሜሁ ፡
አላንተ ፡ አህጉረ ፡ ወከና ፡ ጕልቆን ፡ ፍወሬ ፡ ወወሀበ ፡ አላንተ ፡ አህጉ 15
ረ ፡ ንጉሥነ ፡ ጻዊት ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፲ ይኩን ፡
ለከ ፡ ወውሉድከ ፡ እስከ ፡ ለዓለም ። ወከዕበ ፡ ይቤሎ ፲ ትኩን ፡ ለከ ፡
ጽንፋ ፡ እሳት ፡ ወማእከላ ፡ ገነት ። ወፈነወ ፡ እለ ፡ ይዘብጡ ፡ አቅርን
ቲ ፡ መንግሥቱ ፡ ወከለዋ ፡ በቃለ ፡ አቅርንት ፡ እንዘ ፡ የዐውዱ ፡ እም
ጽንፋ ፡ እስከ ፡ ጽንፋ ፡ ወገብኡ ፡ በሣልስ ፡ ሱባዔ ። ወእምዝ ፡ ተመይ 20
ጠ ፡ ንጉሥነ ፡ ጻዊት ፡ ውስተ ፡ ሀገሩ ፡ ኒሢአ ፡ ቡራኬ ፡ እምኀበ ፡ አ
ቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ አተወ ፡ ውስተ ፡ ደብሩ ፡ ደ
ብረ ፡ ድማኅ ። ጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስለ ፡ ኵልነ ፡ አሜን ።

ክፍል ። ንጽሕፍ ፡ እንከ ፡ ጕልቈ ፡ አህጉር ፡ ዘወሀበ ፡ ንጉሥነ ፡
ጻዊት ፡ ወልደ ፡ ሰይፈ ፡ አርዐድ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ዐሓያ ፡ ለደብ 25
ረ ፡ ድማኅ ። ፩ ፲ ደብረ ፡ ድማኅ ። ፪ ፲ አንቀጸ ። ፫ ፲ ዐድ ፡ ሰብአ ፡ ስ
ሬ ። ፬ ፲ ዐድ ፡ ካህሱ ። ፭ ፲ ዐድ ፡ ጨንዶግ ። ፮ ፲ ጕጻዕ ። ፯ ፲ ማይ ፡
ልጹይ ። ፰ ፲ አምባ ፡ ጉጻድ ። ፱ ፲ ዐድ ፡ አበዛ ። ፲ ፲ ዐድ ፡ ጸንፋ ።

፲፩ ፲ ዐድ ፡ ዘርጌን ።
፲፪ ፲ ዐድ ፡ ወራሲ ።
፲፫ ፲ ዐድ ፡ ሳምራ ።
፲፬ ፲ ዐደ ፡ ደቅ ፡ ባርያ ።
፲፭ ፲ ዐድ ፡ መአምን ።
፲፮ ፲ ዐድ ፡ ደቅ ፡ መሽ ።
፲፯ ፲ ዐድ ፡ ገባ ።
፲፰ ፲ ማይ ፡ አጋም ። 30
ውእቱ ፡ ዐድ ፡ ረፋይ ።[1]
፲፱ ፲ ደንበላስ ።
፳ ፲ ማይ ፡ ሞኒ ።
፳፩ ፲ ማይ ፡ ደንሌ ።

[1] A posteriore manu adiectum in codice videbatur.

Digitized by Google

ⷧ፪ ፤ ጋቅ ።
ዐድ ፡ ሊባን ፡ ዝባን ፡ ሰማዕታት ፡ እስክ ፡ ዱበኒ ።[1]
ⷧ፫ ፤ አንልዕ ።
ዐድ ፡ ፀፀር ።[1]
ⷧ፬ ፤ ዳልክ ።
ዐድ ፡ ባሪ ።[1]
ⷧ፭ ፤ ዐድ ፡ ተመናይ ።
ዐድ ፡ አማል ።[1]
ⷧ፮ ፤ ዐድ ፡ ሾመር ።
ዐድ ፡ ማና ።[1]
ⷧ፯ ፤ አይጸገብና ።
ጸዓዳ ፡ ዓዲ ።[1]
ⷧ፰ ፤ [illegible] ፡ እስክ ፡ ዱበኒ ።
ዐድ ፡ ፍንዕ ።[1]
ⷧ፱ ፤ ማይ ፡ ሐሪስ ።
ⷩ ፤ ዐድ ፡ ወይለይ ።
ⷩ፩ ፤ ንዕድ ።
ⷩ፪ ፤ ዐድ ፡ በልሰይ ።
ⷩ፫ ፤ ዐድ ፡ ሥልጣን ።
ⷩ፬ ፤ ካኸያ ፡ መካነ ፡ አባ ፡ ገብር ፡ ኬር ።[1]
ⷩ፭ ፤ ዳምባ ፡ ሚፅ ።
ⷩ፮ ፤ ምሩቅ ። (Fol. 297 r°.)
ⷩ፯ ፤ ዐድ ፡ ጐረቶ ።
ⷩ፰ ፤ ዐድ ፡ ፃዕዲ ።
ⷩ፱ ፤ ዐቢይ ፡ ዓዲ ።
ⷪ ፤ ዐድ ፡ ገንደፈር ።
ⷪ፩ ፤ ዐድ ፡ ከቡድ ።
ⷪ፪ ፤ ዐድ ፡ አቢሳ ።
ⷪ፫ ፤ ዐድ ፡ ቡላድ ።
ⷪ፬ ፤ ጎሊልክ ፡ መካነ ፡ ዳግሙ ፡ ኢይመውት ።[1]
ⷪ፭ ፤ ዐድ ፡ ጅመል ።
ⷪ፮ ፤ ዐድ ፡ አዲናይ ።
ⷪ፯ ፤ በዓት ፡ አንፅሞ ።
በርሳ ። ዐድ ፡ ሐፀሳ ።[1]
ⷪ፰ ፤ ጥውም ፡ ኩዶ ።
ⷪ፱ ፤ ብሕኑና ።
ⷫ ፤ ዐድ ፡ ኪሮስ ።
ⷫ፩ ፤ ዐድ ፡ ሰራዋት ፡ በቀልቀል ።[1]
ⷫ፪ ፤ ዐድ ፡ ዮሐንስ ፡ በማየ ፡ ማጡ ።[1]
ⷫ፫ ፤ ዐድ ፡ አዩ ፡ በርሳ ፡ ማዕደውያ ።[1]
ⷫ፬ ፤ ዐድ ፡ ከቢበ ።
ⷫ፭ ፤ ማይ ፡ ላሐም ፡ በማይ ፡ ሀሮ ፡ ዘወረደ ፡ ማይ ፡ ፀቀምጤ ።[1]
ⷫ፮ ፤ ዐድ ፡ ሰርጊስ ።
ⷫ፯ ፤ እዳ ፡ አባ ፡ አናንያ ።
ⷫ፰ ፤ አርቅዛና ።
ⷫ፱ ፤ ዐድ ፡ ሳምራይ ።
ⷬ ፤ ዐድ ፡ ማኒ ።
ⷬ፩ ፤ ዳምባ ፡ ወወሰናሂ ፡ ሙጻአ ፡ መጥሐን ፡ ወአምባ ፡ ባርያ ፡ ወማየ ፡ ኢመች ፡ እስክ ፡ መረብ ።[1]
ⷬ፪ ፤ ዐድ ፡ ካላ ።
ⷬ፫ ፤ ዐድ ፡ ጎበር ።
ⷬ፬ ፤ ዐድ ፡ ማሌ ፡ እስክ ፡ ምትካል ፡ አላማ ።
ⷬ፭ ፤ ደሀደክ ፡ ናበ ።

[1] A posteriore manu adiectum in codice videbatur.

Digitized by Google

ድጀ ፤ አዶጋልበ ።
ድፈ ፤ ቤት ፣ አባ ፣ ገፊማ ፣ እስከ ፣ ማይ ፣ ዐይን ።
ድፍ ፤ እዳ ፣ አባ ፣ እንድርያስ ፣ ዘአፋን ።
ድፀ ፤ ዐድ ፣ ተስፋ ፣ ልውል ።
ፍ ፤ አአ ።
ፍፈ ፤ መረገኛ ፣ ዐድ ፣ ሸንጉ ።
ፍፀ ፤ በርበር ፣ ዘጊ ።
ፍቨ ፤ ሙዶ ፣ ፈላሲ ።
ዐድ ፣ ባሪ ።[1]
ፍፀ ፤ ምድረ ፣ ሥሉሲት ።
በራሀ ።[1]
ፍፍ ፤ ዐድ ፣ ጉኩበ ።
ዐድ ፣ ዘርናሃ ።[1]
ፍፈ ፤ መካ ፣ ረዳኢ ።
ታኪታ ።[1]
ፍፈ ፤ ዐድ ፣ ዘመር ።
ዐድ ፣ አገራይ ። ፀረንታ ።
ዐድ ፣ ገርጠጢ ።[1]
ፍፍ ፤ ዐድ ፣ ድቡስ ።
ፍፀ ፤ ዐድ ፣ አበዛ ፣ ሀብቶይ ።
ፐ ፤ ጸንዕቶ ።
ፐፈ ፤ ፂአት ።
ፐፀ ፤ ዐድ ፣ ደቅ ፣ ጽንዓ ።
እዳጋ ፣ ድጎና ።[1]
ፐቮ ፤ ባዖብቆ ።
ፐፀ ፣ በሐማሴንፂ ፣ አድቂ ።
ቃቅብዳ ።[1]
ፐፍ ፤ ዐድ ፣ አብዘማት ።
ወገሪቆ ።[1]
ፐፈ ፤ ዐድ ፣ ጎዕዳድ ።
ፐፈ ፤ ዳዕሮ ፣ ጸውሎስ ።
ፐፍ ፤ መቀርካ ።
ፐፀ ፣ አቆታብ ።

ዝንቱ ፣ ውእቱ ፣ ጕልቈ ፣ አህጉሪሁ ፣ ለአቡነ ፣ መርቆሬዎስ ፣ ዘወሀበ ፣ ንጉሥነ ፣ ዳዊት ፣ ወልደ ፣ ሰይፈ ፣ አርዐድ ፣ ወከመ ፣ ይኩኖ ፣ መርሐ ፣ ለመንግሥተ ፣ ሰማያት ። ወይእዜኒ ፣ አንትሙ ፣ ደቂቀ ፣ ብሔን ፣ ሰገዱ ፣ ወሰብአ ፣ ሰራዌ ፣ ኢትትዐደዉ ፣ ወኢትትዐገሉ ፣ አመፂ ፣ ጕልታ ፣ ወ አመፂ ፣ ገራውፂያ ፣ ወዙሎ ፣ ዘከነ ፣ ንዋዮ ፣ ለደብረ ፣ ድማኅ ፣ ኢትርአ ይዋ ፣ ከመ ፣ ካልኣት ፣ መካናት ፣ አስመ ፣ ሀለዉ ፣ በውስቴታ ፣ ብዙኃን ፣ ጻድቃን ፣ ወአምሑሎን ፣ አድባረ ፣ አባ ፣ መርቆሬዎስ ፣ ተዐቢ ፣ ደብረ ፣ ድማኅ ። በረከቱ ፣ ለአቡነ ፣ መርቆሬዎስ ፣ የሀሉ ፣ ምስለ ፣ ሁልነ ፣ ለዓለመ ፣ ዓለም ፣ አሜን ።

(v°) ክፍል ። ንጽሕፍ ፣ ጕልቈ ፣ አህጉሪሁ ፣ ለአቡነ ፣ መርቆሬዎስ ፣ ዘሀለዉ ፣ በምድረ ፣ ስሬ ። ፩ ፤ ቀርነ ፣ አንበዛ ። ፪ ፤ አጸምማ ። ፫ ፤ ጕረሳ ። ፬ ፤ አምባ ፣ ኋጕላ ። ፭ ፤ ቃግማ ። ፮ ፤ ጸሐሎ ። ፯ ፤ ፍልፍሊ ። ፰ ፤ ሰቀር ፣ ጻምባ ። ፱ ፤ ዐድ ፣ ጎድጎይ ። ፲ ፤ አደቄ ። ፲፩ ፤ በርቃሆ ። ፲፪ ፤ መደልባ ። ፲፫ ፤ መጽለሊባ ። ፲፬ ፤ ጨረምባ ። ወበምድረ ፣ አዴትፂ ፣ እጻባ ፣ ብሰይ ። ጸሎቱ ፣ ወበረከቱ ፣ ለአቡነ ፣ መርቆሬዎስ ፣ የሀሉ ፣ ምስለ ፣ ሁልነ ፣ ለዓለመ ፣ ዓለም ፣ አሜን ፣ ወአሜን ።

[1] A posteriore manu adiectum in codice videbatur.

Digitized by Google

(Fol. 3o1 v°.) ..... እንዘ ፡ ሀሎ ፡ አቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ውስተ ፡ ደብሩ ፡ ደብረ ፡ ድማጎ ፡ ሰሚዓ ፡ ዜናው ፡ አሐቲ ፡ ብእሲት ፡ ብዕልት ፡ ዘስማ ፡ ድንግል ፡ ጽዮን ፡ ተንሥአት ፡ እምሀገራ ፡ ወሀገራኒ ፡ ምድረ ፡ ጸለምት ፡ ውእቱ ፡ ወበክፍሉ ፡ ይትበሀል ፡ ጃን ፡ አሞራ ። ወመጽአት ፡ ወዐደወት ፡ ፈለገ ፡ ተከዚ ፡ ወምስሌሃ ፡ ብዙኃን ፡ ሰብእ ፡ ወወልዳኒ ፡ ፅውስ ፡ ወሕሙም ፡ በዐራት ፡ የሐውር ፡ ወበጽሐት ፡ ምድረ ፡ ሰራዌ ፡ ወበጽሐት ፡ ኀበ ፡ ደብሩ ፡ ጐረሳ ።

(Fol. 3o4 v°.) ... ወበውእቱ ፡ መዋዕል ፡ ሞተ ፡ ንጉሥነ ፡ ዳዊት ፡ ወልደ ፡ ሰይፈ ፡ አርዓድ ፡ በሸወኀ ፡ ዓመት ፡ ወሬ ፡ ወርኀ ፡ ወነግሠ ፡ ቴዎድሮስ ፡ ወልዱ ፡ ቮ ፡ ዓመተ ።

(Fol. 3o6 r°.) ... በሃ ፡ ወሬ ፡ ዓመተ ፡ ሕይወቱ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ አዕረፈ ፡ ንጉሥነ ፡ ዳግማይ ፡ ዳዊት ፡ አመ ፡ ፱ ፡ ለጥቅምት ፡ ወበ ፡ ፲ሬወቮ ፡ ዓመተ ፡ ሕይወቱ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ አዕረፈ ፡ ንጉሥነ ፡ ቴዎድሮስ ፡ ወልዱ ፡ ለዳግማይ ፡ ዳዊት ፡ አመ ፡ ፴ሁ ፡ ለሰኔ ፡ ወነግሠ ፡ ይስሐቅ ፡ ዘሐነጻ ፡ ለመቅደሰ ፡ ጊዮርጊስ ፡ በዲማ ። ወበ፲፰ቱ ፡ ዓመት ፡ እምዘ ፡ ነግሠ ፡ ንጉሥነ ፡ ይስሐቅ ፡ ወበ፲ ፡ ወ፬ ፡ ዓመተ ፡ ሕይወቱ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወረደ ፡ አምሰማይ ፡ .....

(Fol. 3ı3 v°.) . . / ወዕለት ፡ ነፍሱ ፡ እምሥጋሁ ፡ ጊዜ ፡ መንፈቀ ፡ ሌሊት ፡ ዘሐሙስ ፡ ለጸቢሐ ፡ ዳርብ ፡ አመ ፡ ፲ ፡ ለወርኀ ፡ ፋሜኖታ ፡ በልሳነ ፡ ዕርዕ ፡ ወአመ ፡ ፲ወ፩ ፡ ለወርኀ ፡ ፈርማ ፡ በልሳነ ፡ አፍርንጊ ፡ ወአመ ፡ ፲ወሜ ፡ ለወርኀ ፡ ስባጥ ፡ በልሳነ ፡ ቅብጢ ፡ ወበግዕዝ ፡ አመ ፡ ፲ወሜ ፡ ለወርኀ ፡ ታኅሣሥ ።

(Fol. 3ao r°.) ክፍል ። ንጽሕፍ ፡ ዳግመ ፡ ዜና ፡ ጥልቀ ፡ ልደቱ ፡ መንፈሳዊ ፡ ለአቡነ ፡ ተክለ ፡ ኢየሱስ ፡ ባሕታዊ ። አቡነ ፡ ዘካርያስ ፡ ወለደ ፡ ለአቡነ ፡ ጳዙሚስ ፲ ወአቡነ ፡ ጳዙሚስ ፡ ወለደ ፡ ለአቡነ ፡ ተስፋ ፡ ሐዋርያት ፲ ወአቡነ ፡ ተስፋ ፡ ሐዋርያት ፡ ወለደ ፡ ለአቡነ ፡ ቶማስ ፡ ዘአቲ ፲ ወአቡነ ፡ ቶማስ ፡ ወለደ ፡ ለአቡነ ፡ ጴዋ ፡ ድንግል ፡ ዘጉናጉና ፲ ወአቡነ ፡ ጴዋ ፡ ድንግል ፡ ወለደ ፡ ለአቡነ ፡ ምእመነ ፡ ድንግል ፡ ዘጨጊ ፲ ወአቡነ ፡ ምእመነ ፡ ድንግል ፡ ወለደ ፡ ለአቡነ ፡ ተወልደ ፡ መድኅን ። ወአቡነ ፡ ተወልደ ፡ መድኅን ፡ (v°) መጽአ ፡ እምአዳጋት ፡ ውስተ ፡ ሰራዌ ፡ ወወለደ ፡ ለአቡነ ፡ ፊልጶስ ፡ ዘባምብቆ ፡ ወተመይጠ ፡ አቡነ ፡ ተወልደ ፡ መድኅን ፡ ውስተ ፡ ምድሩ ፡ አዳጋት ። ወጊዜ ፡ ምንዙስናው ፡

Digitized by Google

ለአቡነ ፡ ፊልጶስ ፡ አንበሮ ፡ ላዕለ ፡ መንበር ፡ በሥርዐተ ፡ መምህራን ፡ ወወህበ ፡ መስቀለ ፡ አቡሁ ፡ ተወልደ ፡ መድኅን ፡ ወተመይጠ ፡ ብሔሮ ፡ በሰላም ። ወአቡነ ፡ ፊልጶስ ፡ በአ ፡ ውስተ ፡ ደብሩ ፡ ባምብቆ ። በረከቱ ፡ ለአቡነ ፡ ተወልደ ፡ መድኅን ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

ክፍል ። ንጽሕፍ ፡ ዳግመ ፡ ዜና ፡ ምንዙስናሁ ፡ ለአቡነ ፡ ተክለ ፡ ኢየሱስ ፡ ነባቤ ፡ መሰንቆ ፡ በእደ ፡ አቡሁ ፡ ፊልጶስ ፡ ዘባምብቆ ። ወለአቡነ ፡ ተክለ ፡ ኢየሱስ ፡ ጥንተ ፡ ውላዱ ፡ ወብሔረ ፡ ነገዱ ፡ ዐድ ፡ ሕዝባይ ፡ ይእቲ ። ወስሙ ፡ ለአቡሁ ፡ አሚነ ፡ አብ ፡ ወስማ ፡ ለእሙ ፡ ኤልሳቤጥ ። ወግብሩኒ ፡ በመዋዕለ ፡ ደቂቅናሁ ፡ ከመዝ ፡ ውእቱ ። ከነ ፡ ከመ ፡ ዳዊት ፡ ወልደ ፡ እሴይ ፡ ጥላቄ ፡ አባግዕ ። ወሀሎ ፡ ፩ ፡ ቢጽ ፡ ዘያፈቅሮ ፡ ዘስሙ ፡ ግርማ ፡ ሥላሴ ። ወበአሐቲ ፡ ዕለት ፡ እንዘ ፡ ይትዋነዩ ፡ ፪ሆሙ ፡ ተበሀሉ ፤ ንምትር ፡ አባለ ፡ ዘርእነ ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ያወርድ ፡ ውስተ ፡ ሲኦል ፡ ይቤሉነ ፡ አበዊነ ። ወእምዝ ፡ መተሩ ፡ አባለ ፡ ዘ (v°)[1] .....

.....

ወጸርዎሙ ፡ ወወሰድዎሙ ፡ ውስተ ፡ ቤት ። ወእምዝ ፡ ተረፈሱ ፡ እምሕማመ ፡ ቍስል ። ወሰቤሃ ፡ ወሰድዎሙ ፡ ኀቡ ፡ አቡነ ፡ ፊልጶስ ፡ ዘባምብቆ ፡ ወከንዎ ፡ አርዳኢሁ ፡ ወመጽአ ፡ አቡነ ፡ ፊልጶስ ፡ ውስተ ፡ ደብረ ፡ ድማጎ ፡ ዘተቀብረ ፡ ባቲ ፡ አቡሁ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወነበረ ፡ ውስተ ፡ ጽንፋ ፡ ወአልበሰ ፡ አልባሰ ፡ ምንዙስና ፡ ለአቡነ ፡ ተክለ ፡ ኢየሱስ ፡ ወልዱ ፡ በሯወሯ ፡ ዓመት ፡ እምዘተወልደ ፡ ወተነበየ ፡ ለ.....

(Fol. 321 r°.)[2] .....

.....ዘንተ ፡ ብሂሎ ፡ ተመይጠ ፡ አቡነ ፡ ፊልጶስ ፡ ውስተ ፡ ደብሩ ፡ ባምብቆ ። ወነበረ ፡ አቡነ ፡ ተክለ ፡ ኢየሱስ ፡ ፲ ፡ ዓመተ ፡ ውስተ ፡ ዐድ ፡ ሰብአ ፡ ገሬ ፡ እኂዘ ፡ ታቦተ ፡ ቅዱስ ፡ ሚካኤል ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ፡ አንዘ ፡ ይመጽእ ፡ በበ ፡ ዓመት ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ ተዝካረ ፡ አቡሁ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ውስተ ፡ ደብረ ፡ ድማጎ ፡ ዘተቀብሩ ፡ ባቲ ፡ አዕፅምቲሁ ፡ ምስለ ፡ ብዙኃን ፡ ሰራዊት ፡ እስመ ፡ ይእቲ ፡ ታፈርሀ ፡ እምጽአተ ፡ አረሚ ፡ ኀቤሃ ፡ በከመ ፡ ታፈርሀ ፡ ይእዜ ፡ ገዳመ ፡ አብረንታቲ ፡ ዘየሐውሩ ፡ መንገሌሃ ፡ ብዙኃን ፡ ሰራዊት ፡ በግርማ ፡ ዐቢይ ፡ በበዓመት ፡ በበዓለ ፡ ፶ ፡ አንስሳ ፡ አመ ፡ ፭ ፡ ለጎዳር ። ወእምዝ ፡ መጽአ ፡ አቡነ ፡ ፊልጶስ ፡ በሯወሯ ፡ ዓመት ፡ እምዘተወልደ ፡ ወበ፲ ፡ ዓመት ፡ እምዘተመንኰሰ ፡ በአዴሁ ፡ ወአንበሮ ፡ ላዕለ ፡ መንበር ፡

[1] Quinque manuscripti versus igne deleti. — [2] Quatuor versus igne deleti.

Digitized by Google

ለአቡነ ፡ ተክለ ፡ ኢየሱስ ፡ ወወሀበ ፡ መስቀለ ፡ ወእወፅአ ፡ እምይእቲ ፡ ዕለት ፡ እስከ ፡ ጊዜ ፡ ሞቱ ። ወበዚ ፡ ዓመተ ፡ መንግሥቱ ፡ ለንጉሥነ ፡ ሱስንዮስ ፡ አጽንዐ ፡ ንብረቶ ፡ አቡነ ፡ ተክለ ፡ ኢየሱስ ፡ ውስተ ፡ ደብረ ፡ ድማኅ ። ወበኃወር ፡ ዓመተ ፡ ሕይወቱ ፡ ለአቡነ ፡ ተክለ ፡ ኢየሱስ ፡ አዕ
5 ረፈ ፡ ንጉሥነ ፡ ሱስንዮስ ፡ ዘጸልዐ ፡ ሃይማኖተ ፡ እስከንድርያ ፡ ወአፍ ቀረ ፡ ሃይማኖተ ፡ ሮሜ ፡ ወነግሠ ፡ ወልዱ ፡ ፋሲለደስ ፡ ርቱዐ ፡ ሃይማ ኖት ፡ ዘስመ ፡ መንግሥቱ ፡ ዓለም ፡ ሰገድ ፡ ወሐነጻ ፡ ወሐደሳ ፡ ለደብረ ፡ ድማኅ ፡ አቡነ ፡ ተክለ ። ኢየሱስ ፡ ወበዝኁ ፡ ማኅበር ፡ ጥቀ ፡ ወአመንኰ ሰ ፡ በእ ፡ ዕለት ፡ ፻ወ፲ ፡ ወራሁተ ፡ ወአእሩገ ፡ ወ፯ወሬ ፡ አንስተ ። ወ
10 ዳግመ ፡ ተወልዱ ፡ እምኔሁ ፡ በቆብዕ ፡ ወበአስኬማ ፡ ፬ቱ ፡ ደቂቅ ፡ እለ ፡ ተጸውዑ ፡ በሙ ፡ ስሙ ፡ ወስመ ፡ አቡሁ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ወበዝኁ ፡ ደቂ ቆሙ ፡ ወደቂቀ ፡ ደቂቆሙ ፡ ወሀለዉ ፡ እስከ ፡ ዮም ፡ አቡነ ፡ ምሥራቃ ዊ ፡ ወ (ν°) አቡነ ፡ መፍቀሬ ፡ ክርስቶስ ፡ ወአቡነ ፡ ትምህርተ ፡ ኅቡዓ ት ፡ ወአቡነ ፡ መሥዋዕተ ፡ ጽዮን ፡ እሱ ፡ እሙንቱ ፡ እለ ፡ ሐደሰዋ ፡
15 ለደብረ ፡ ድማኅ ፡ እምድኅሬሁ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ። ወነበረ ፡ አቡ ነ ፡ ተክለ ፡ ኢየሱስ ፡ እስከ ፡ ፲ወ፪ ፡ ዓመተ ፡ መንግሥቱ ፡ ለንጉሥነ ፡ ዮሐንስ ፡ ዘስመ ፡ መንግሥቱ ፡ አእላፍ ፡ ሰገድ ። ወአፍቀሮ ፡ ዝንቱ ፡ ንጉሥነ ፡ ዮሐንስ ፡ ለአቡነ ፡ ተክለ ፡ ኢየሱስ ። ወበመዋዕሊሁ ፡ ለዝን ቱ ፡ ንጉሥ ፡ ተሐደሰት ፡ ጥቀ ፡ ደብረ ፡ ድማኅ ። ወነበሩ ፡ በምክረ ፡
20 ዝንቱ ፡ ንጉሥ ፡ ወበምክረ ፡ አቡነ ፡ ተክለ ፡ ኢየሱስ ፡ አንስት ፡ ወአደ ው ፡ ኅቡረ ፡ ወቅድመ ፡ አክ ፡ ሥርዐቱ ፡ ከመዝ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎ ስ ። ወከነ ፡ ዙሉ ፡ ድውር ፡ መዋዕለ ፡ ሕይወቱ ፡ ለአቡነ ፡ ተክለ ፡ ኢየ ሱስ ፡ ፻ወ፲ ፡ ዓመተ ። ወአዕረፈ ፡ አመ ፡ ፭ወ፱ ፡ ለወርኀ ፡ ሐምሌ ፡ ወ ተቀብረ ፡ ውስተ ፡ ደብሩ ፡ ደብረ ፡ ድማኅ ፡ ዘሐደሳ ፡ በጸሎቱ ፡ ወበስእ
25 ለቱ ። በረከቱ ፡ ለአቡነ ፡ ተክለ ፡ ኢየሱስ ፡ የሀሉ ፡ ምስለ ፡ ዙልን ፡ ለዓ ለመ ፡ ዓለም ። ለይኩን ፡ ለይኩን ። አሜን ፡ ወአሜን ።

Digitized by Google

FRAGMENTA BREVISSIMA

QUAE IN COMPENDIO AETHIOPICE TRANSCRIPSERAM.

1. — (Fol. 31 v°.) ፀገሞ ፡ በበ ፡ ፀ ፡ ዓባይተ ፡ ፄወ ፡ ዘውእቱ ፡ ጋንፉር ፡ ወበበ ፡ ፲ፀ ፡ ዘይንዕስ ፡ ፄወ ፡ ዘውእቱ ፡ አሞሌ ።

2. — (Fol. 39 v°.) ርእሰ ፡ ቀባውስት ፡ ዘውእቱ ፡ ካህዝ ።

3. — (*Ibid.*) ሊቀ ፡ ዲያቆናት ።

4. — (Fol. 87 r°.) ውስተ ፡ ገጻሙ ፡ ቃሌን ፡ ኅበ ፡ ሀለዉ ፡ አበው ፡ ቅዱሳን ፡ ወአምኔሆሙ ፡ ፩ ፡ ምሁረ ፡ መጽሐፍ ፡ ዘስሙ ፡ አውሉስ ።

5. — (Fol. 127 v°.) ቤተ ፡ አልጅሮ ፡ ዘውእቱ ፡ ቤተ ፡ ጸሎት ።

6. — (Fol. . . .) መኰንን ፡ ዘስሙ ፡ ዘርአ ፡ ጽዮን ።

7. — (Fol. . . .) ዘስሙ ፡ መካነ ፡ ፈያት ።

8. — (Fol. . . .) መፍቀሬ ፡ እግዚአብሔር ።

9. — (Fol. . . .) ተሰምረ ፡ እግዝእትነ ፡ ማርያም ።

10. — (Fol. . . .) ውዶ ፡ ዘይበውዕ ፡ ውስተ ፡ ዛሕር ፡ ዘስሙ ፡ ፃና ።

11. — (Fol. 172 r°.) ወበጽሑ ፡ እስከ ፡ ቅርጵ ፡ ዘሀለወ ፡ በጽንፈ ፡ ባሕር ፡ ዓቢይ ፡ ዘስሙ ፡ ፃና ።

12. — (Fol. 172 v°.) ሀምደ ፡ ጽዮን ፡ ንጉሠ ፡ ሰላም ፡ ዘያመልክ ፡ በጽድቅ ፡ ለንጉሥ ፡ አርያም ።

13. — (*Ibid.*) አቡሰም ፡ ትዕይንተ ፡ ነገሥት ፡ ውሉዱ ፡ ለምኒልክ ፡ ወልደ ፡ ሰሎሞን ፡ ወልደ ፡ ዳዊት ።

14. — (Fol. 179 v°.) ጸሊማን ፡ ከመ ፡ ቋዕ ፡ ወከመ ፡ እግብርት ፡ ዘምድረ ፡ ጹበኒ ።

15. — (Fol. 180 r°.) ..... ከመ ፡ ያፈቅሩ ፡ ሜሰ ፡ ወሰከር ፡ ይኄይሎሙ ፡ ወንዋሞሙ ፡ ከመ ፡ ንዋመ ፡ ሐርሽ ፡ ዘተከዚ ፡ አመሂ ፡ በሬት ፡ ወአመሂ ፡ በገዳም ።

16. — (Fol. 191 r°.) ተሰምዐ ፡ ዜና ፡ ትሩፋቲሁ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ዓለም ፡ ዘቅሩብ ፡ ወዘርሑቅ ፡ እስከ ፡ ምድረ ፡ ሸዋ ፡ ወእስከ ፡ ምድረ ፡ ሐማሴን ።

17. — (*Ibid.*) ዜና ፡ ሐዊሮቱ ፡ ለአቡነ ፡ መርቆሬዎስ ፡ ኅበ ፡ ገዳመ ፡ ጐረሳ ፡ ወይእቲኒ ፡ ሀለወት ፡ ማእከለ ፡ ሰሬ ፡ ታሕታይ ።

18. — (Fol. 192 r°.) ረከበ ፡ በፍኖት ፡ ፩ ፡ እንስሳ ፡ ዘይሰመይ ፡ ቶራ ፡ ሰኪበ ፡ ውስተ ፡ ማዕር ፡ ዘውእቱ ፡ ቋያ ።

19. — (Fol. 193 r°.) መንገኒቅ ፡ ዘውእቱ ፡ ነፍጥ ።

20. — (Fol. . . .) ዓፀድ ፡ ዘስማ ፡ አደቅመሽ ።

21. — (Fol. . . .) ማይ ፡ ጸዓዳ ፡ አስመ ፡ ይእቲ ፡ ሀገረ ፡ አዝማዲሁ ።

Digitized by Google

22. — (Fol. 224 r°.) ዐድ ፡ ንግዱ ፡ መካነ ፡ ኔጋዲ ፡ ብሂል ።

23. — (Fol. 240 v°.) እደ ፡ ኩና ፡ ቅድመ ፡ ጸላኢነ ።

24. — (Fol. 255 v°.) መቀርካ ፡ ወይእቲ ፡ ሀገር ፡ ዘሀለወት ፡ ማእከለ ፡ ሐማሴን ።

25. — (Fol. 258 v°.) ደብረ ፡ ድማጎ ፡ ብሂል ፡ ደብረ ፡ ርእሰ ።

26. — (Fol. 289 r°.) ወእእመራ ፡ ከመ ፡ የአምርዎን ፡ ዕደው ፡ ለአንስት ፡ ወሰዓራ ፡ ድንግልናሃ ፡ እስመ ፡ ይእቲ ፡ ድንግል ።

27. — (Fol. 303 r°.) ወእምዝ ፡ ተንሥኡ ፡ እምገዳመ ፡ ጐረፅ ፡ ወወደዉ ፡ ፈለገ ፡ መረብ ፡ ወበጽሑ ፡ ደብረ ፡ ድማጎ ።

Digitized by Google

Digitized by Google

SCRIPTORES AETHIOPICI

SERIES ALTERA — TOMUS XXII

VITAE SANCTORUM INDIGENARUM

Digitized by Google

Digitized by Google

CORPUS
SCRIPTORUM CHRISTIANORUM ORIENTALIUM
CURANTIBUS
J.-B. CHABOT, I. GUIDI
H. HYVERNAT, B. CARRA DE VAUX

SCRIPTORES AETHIOPICI

VERSIO

SERIES ALTERA — TOMUS XXII

VITAE SANCTORUM INDIGENARUM

EDIDIT KAROLUS CONTI ROSSINI

PARISIIS
E TYPOGRAPHEO REIPUBLICAE

CAROLUS POUSSIELGUE, BIBLIOPOLA
15, RUE CASSETTE, 15

LIPSIAE : OTTO HARRASSOWITZ

MDCCCCIV

Digitized by Google

Digitized by Google

SCRIPTORES AETHIOPICI

SERIES ALTERA — TOMUS XXII

VITAE SANCTORUM INDIGENARUM

Digitized by Google

Digitized by Google

CORPUS
SCRIPTORUM CHRISTIANORUM ORIENTALIUM
CURANTIBUS
J.-B. CHABOT, I. GUIDI
H. HYVERNAT, B. CARRA DE VAUX

SCRIPTORES AETHIOPICI

VERSIO

SERIES ALTERA — TOMUS XXII

VITAE SANCTORUM INDIGENARUM

EDIDIT KAROLUS CONTI ROSSINI

PARISIIS
E TYPOGRAPHEO REIPUBLICAE

CAROLUS POUSSIELGUE, BIBLIOPOLA
15, RUE CASSETTE, 15

LIPSIAE : OTTO HARRASSOWITZ

MDCCCCIV

Digitized by Google

Digitized by Google

I

GADLA MARQORĒWOS

SEU

ACTA SANCTI MERCURII

QUAE SUPERSUNT

INTERPRETATUS EST KAR. CONTI ROSSINI.

Aethiopis sancti Mercurii (Marqorēwos) actorum codicem, qui unus mihi nec non Dabra Demāḫ monachis cognitus erat, a criminosis incendiariis fere absolute deletum iam dixi. Fragmentorum quae aethiopice edidi versio et epitome quam ante scelus feceram sequuntur : versio minoribus typis, epitome vero maioribus impressa est. Locorum nomina quae interdum secundum vulgarem tigraicam pronuntiationem codex ostendebat, ego, diligenter codicem secutus, transcripsi.

Ut in praefatione ad textum adnotavi, S. Mercurius, Manbartā oriundus, post varias peregrinationes coenobium Dabra Demāḫ seu « Monasterium Verticis » condidit in Danbalās, et anno Domini 1419 diem supremum obiit.

K. C. R.

Romae, a. d. XVIII Kal. Septembris A. D. 1903.

Multas post preces et deprecationes, quae ab Auctore *Fides Patrum*[1] appellantur, haec sequuntur :

CAPUT XV. — Regina Austri[2], cui erat nomen Mākedā, advenit : eius adventi quidem causa *haec fuit.* Erat illi mercator quidam islamicus, cui erat nomen Tāmrin : *Regina* ei quingentos camelos dederat, quibus quae Hierosolymae et in Egypto diliguntur negotiaretur; multa etiam, scilicet aromata, et seṭuqāṭē, quod hyaenae *p. 3.

[1] Hāymānota Abaw. — [2] Multa de Regina Austri e Kebra nagast excerpta aut ad litteram exscripta sunt.

Digitized by Google

odoriferae est stercus, et galbanum, et styracis aquam, et elephantum cornua, quae eorum dentes sunt, et ceram, et margaritas quae Hierosolymae diliguntur et magni aestimantur, ei dederat ut vestes sericas ad eam afferret et auro intextas, et purpuram et alba serica et rubra serica et coccum et coccinum et alias sericas vestes, byssum et purpuram hyacinthinam, aurum et argentum, ferrum et aes et plumbum quod ignearum balistarum telum est, et tapeta quae eorum (= Hierosolymitanorum) idiomate ǧawoni, makmoni, quṭni dicuntur, cum quae ipsa dederat venderet : suum enim mercatorem Tāmrin instituerat. Ille autem Davidis temporibus mercaturam gesserat; Davide mortuo, eius filii Salomonis diebus Hierosolymam, ut assolebat, descendit : Salomonis facinora et sapientiam vidit, obstupuit et miratus est valde. Hierosolyma regressus, quae oculis suis viderat auribusque suis perceperat omnia dominae suae Mākedā enarravit et dixit : « Te ire et huius Regis sapientiam videre decet; namque videre quam audire melius est. » De his cum ei die noctuque verba faceret, Reginam somno et quiete privavit; haec enim Domini voluntas erat. Dixit ei Regina : « Sane, quae mihi dixisti omnia faciam! »

Caput. — Deinde suis servis et ancillis commeatum itinere necessarium, id est mel et butyrum, oleum et sal, triticum propter similaginem et florem farinae, lentes et cicera et hordeum parare; praefectis equos et mulos afferre, servos suos ancillasque novis vestibus induere et semetipsos ad iter parare iussit. Multa quae Hierosolymae diliguntur et magni faciuntur adduxit; ad quingentos qui antea iter fecerant camelos quingentos alios adiunxit, et proficiscitura se extulit. Magna equidem castra erant. *Regina* vero profecta est et Hierosolymam pervenit. Salomon, *Reginae* adventus rumore audito, eam benigno vultu excepit et magnas ipsi suisque aptas aedes dedit. Septem menses Austri Regina, cum mercaturam ageret
p. 4. et Salomonis sapientiam adspiceret * et obstupesceret et miraretur, mansit; denique, rebus suis confectis, olim ad Salomonem processit qui solus et animo erat sedato, et ei : « Veniam mihi abeundi da, inquit, et me solve et itineri meo benedic, quia tu beatus rex, rex regum; nunc autem ad patriam meam revertar, nam sapientiam tuam, de qua, cum domi essem, auribus meis audiveram, vidi, et omnia mei cordis desideria explevi. » Salomon diu quid de ea esset faciendum sollicite studuit; in eam enim amore tenebatur, et ei dixit : « Antequam imperii instituta tibi ostenderim, tibi abeundi

Digitized by Google

veniam non dabo : morare!» Die quadam, Salomon in regiis aedibus, quae magnae erant et tribus partibus, sive inferiore, media et superiore, constitutae, congressus est : Salomonis congressus ea die in inferiore domu erat. *Austri Reginam* advocavit et in superiore domu, ut omnia imperii instituta videret, posuit ; Reginae epulas sitim incendentes dare pistorum magistro, qui domino ministrabat, potionesque esuriem incendentes Reginae dare servorum qui hydromeli ferunt magistro praescripsit. Salomon a mane usque ad vesperam, cum omnibus imperii viris comedendum et bibendum daret, diem egit : illa, vero, omnia cum aspiceret, mirabatur et obstupefiebat. Populus laetatus est (?). Et omnes domum profecti sunt, et pueruli servi constiterunt. Regina e loco quo Salomon posuerat descendit et ei : «Nunc vero, inquit, egrediar domumque meam cubitum ibo.» — Salomon autem ei : «Hic equidem, inquit, dormi.» — Et ei illa : «Virgo ego, tu puer, inquit; quomodo haec fient? Herba et ignis sibi invicem si occurrunt, an vero ignis non comedit et herba non comeditur? Sic quae dixisti sunt.» — At Salomon ei : «Ambo iureiurando, inquit, pactum sancimus, ne ego te iniuria afficiam nec vi ad te veniam, tu autem de domus meae rebus nihil suscipias.» — Ambo in haec consenserunt. Salomon metu Davidis patris sui, illa autem metu Dēws patris sui iuravit; et Salomon super aureum thronum suum somno se dedit, illa super alium thronum aureum cubuit. Salomon throni sui custodi, qui puerulus servus erat, quem diligebat : «Aureum urceum, inquit, limpida et dulci et frigida aqua, quae reginae cor gaudio afficiat, reple et sub eius cervical depone.» — Salomon ea nocte somnum suum mutavit et apertis oculis explevit, sapiens enim erat; et, cum *oculos suos velasset, evigilavit. Illa autem, Salomone abcurate inspecto, cum dormientem arbitraretur, se extulit, manum suam demisit et aureum urceum aqua plenum sustulit; cum aquam biberet, Salomon se extulit, eam apprehendit, et ei : «Fidem rupisti», inquit. Illa ei : «Haec aqua, inquit, pauca est res». — Et ille ei : «Quid sub caelo et super terram, inquit, nobis aqua maius?» — Et illa ei : «Sine me bibere, inquit, et voluntatem tuam fac! tibi enim fidem non rumpam», et, siti laborans, bibit. Postea, Salomon eam concubitu cognovit, ut mares feminas cognoscunt; namque feminarum amator erat, ut Liber Regum, cap. xxx, dicit : «Salomon vere feminarum amator». — *Regina Austri* ex eo ipsa nocte concepit. Et ad terram suam rediit. Iter autem mutavit; nec iter quo antea venerat fecit, nam

*p. 5.

Digitized by Google

hostes, qui Funǧ, Takuerir et Balaw[1] erant, eius servi, ad rebellionem in ipsam incitati, surrexerant; navem cum servis suis conscendit; camelos et mulos, asinos et equos suos magnis cum copiis peditum iuxta maris litora misit qui iuxta maris litora procederent ipsam expectaturi in Barkēmā oppido, quod est Barʿārab, alii autem ʿAdal, Islamicorum terram, appellant. Mense confecto, venit, e navi egressa et ad maris litora commorata est, septemque ibi dies, cum eam morbus mugāñā[2] dictus invasisset, mansit. Islamicorum principes et optimates, quorum nomina erant Emar filius ʿOṣ, Besṭyānos Ḥaǧ et eorum pater, Fequrā dictus, cui erat nomen Abrāhim, magnis cum copiis ad eam venerunt, se eius conspectu prosternarunt magnaque ei praebuerunt munera : per septem dies, quos ibi Regina confecit, mane et vespere centum oves, iuvencas centum, capras arietesque septuaginta; gallinas, quae guendeb[3] sunt, centum, homēr similaginis decem, homēr hordei triginta, bados butyri decem, nēbāl meri vini quinquaginta, et nēbāl novi ṣāḥf centum dederunt[4], et eam solatio affecerunt. Illa ipsis ipsorumque terris benedixit. Deinde, profectura se extulit, et ei Islamici omnes valedixerunt. Redeuntibus vero: « Mihi, inquit, viae praemonstratores date! » — Islamicum quendam, centum militum praefectum, cui erat nomen Agdar, qui aestuosas et frigore recreantes
p. 6. vias et *torridas regiones et aquae stationes agnoscebat, ei dederunt. Hoc praemonstratore islamico viam praemonstrante, viginti diebus confectis, Nāgrān civitatem, martyrum chorum, attigit. Post haec, Nobā *provinciam* decima die attigit : iste viae praemonstrator illinc rediit, illa autem magna munera, eius operis mercedem, ad eius civitatis homines de sua praestantia certiores faciendos, dedit. *Regina* e Nobā *provincia* quinta die Baqlā provinciam attigit, ibique tres menses commorata est; eius enim res — sive mulierum, puerorum, servorum, sarcinariorum agmina — itinere defessae ibi pervenerant. Tribus mensibus confectis, se extulit, et Ḥamāsēn fines, qui sunt terra Torʿā, attigit; mali illi homines benigno vultu eam exceperunt, apud quos duos dies perfecit. E terra Torʿā profecta in terram Ḥamāsēn, quae religionis est terra oppressorumque asylum, ingressa est. Diebus illis, quidam homo locupletissimus, Ḥarbagoš dictus, erat. *Ḥarbagoš Reginam* benigno vultu excepit, et domum suam induxit.

[1] Gentes quae Nili, Atbarā, Barkā regiones incolebant. — [2] Vulgari tigraico eloquio, uteri morbus. — [3] An gundul legendum? gundul vulgari tigraico eloquio capus est. — [4] Cf. I *Reg.*, IV, 22-23.

Digitized by Google

De eius adventu certior factus, Meṣwāʿ *civitatis* praesul, qui nāyb est, ei magna munera misit, atque per litteras ea die invicem de foedere iusiurandum dedere. Cum partus dies adesset, marem in Qisāryā peperit. Posterius huius terrae nomen Māybalā[1] fuit, interdum enim locorum nomina mutantur, ut Romae nomen mutatum est, nam antea, filiis Kaytam urbem colentibus, urbs Kaytam appellata erat, et ante haec Arestātālis, sive Aṭas *hominis* haereditas, vocata fuerat : cum autem Romnos et Romālos reges facti fuerunt, a Romālos nomine Roma et a Romnos nomine Rom dicta fuit, ut Paulus de urbe Roma ait. Eodem modo, urbs ante Barāntyā[2], postea a Constantini nomine Questentenyā[3] dicta, iterum ab Estenbul nomine antea Estenbul vocata. *Regina* Ebna Ḥakim nomen filio imposuit, id est «sapientis filius», Menelik[4]. Duodecim annos filium suum *Regina* educavit; denique, eum ad patrem eius misit signumque ei commisit, aureum annulum quod Salomon Reginae dederat dicens : «Cum filium meum a te conceptum ad me mittes, tunc ei hoc annulum dabis, namque hoc inter nos signum erit, nec eum, si hoc signo carebit, pro filio meo habebo.» — Salomon, de filii sui adventu certior factus, laetitia perfusus, omnes misit, praeter puellulos servos, milites suos; *Menilek* in castra magna cum gravitate ingressus est. *Castra omnia contremuere, atque : «Quis vero iste est?» dixere. Nonnulli autem : «Salomonis dni nostri filius est, dixere, qui e terra Ḥabašā, id est Aethiopia, venit.» — Salomon, cum ad filium suum excipiendum iret, utrum filius sapiens esset an stultus quomodo agnosceret cogitavit : tunc quendam ex servis suis semetipsum referentem super thronum suum aureum consistere iussit; oeconomis, optimatibus, procuratoribus, praefectis et centurionibus suis : «Se quisque, inquit, pro dignitatis gradu struat!»; militibus : «Se quisque, inquit, pro dignitatis gradu aureis et argenteis vestibus exornatus, hasta et gladio sumptis, in aciem struat!»; ipse autem, ac si miles ex boum sacrificulis vel equorum mulorumque curatoribus (qui pueri servi sunt) inferiore loco constitit : post haec ut secum conveniret filium suum appellare iussit.

*p. 7.

[1] Māybalā ad Asmara urbem est torrens : haud longe, Ṣaʿadā Krestiyān pagum versus, fabulosum reginae partus locum Aethiopes nostris quoque temporibus ostendunt. Māybalā «aquam dixit!» a vulgo interpretatur; ibi enim aquam Regina parturiens petisse traditur. — [2] Id est برانطيه, corruptum e بزانطيه sive Byzantium. — [3] Constantinopolis. — [4] Menelik, Melelik, vulgari tigraico eloquio, pro Men Ylek, Menilek.

Digitized by Google

Ebna Ḥakim in aedes, quae bēta dermus sunt, quod est prandiorum et thesaurorum domus (ut liber III Regum ait[1] ; et condidit Salomon in Libani deserto bēta dermus) ingressus est; et, propter Dni sapientiam quae super eum erat agnoscens Salomonem, quamvis eius vestis vilis esset, veneratus est et consalutavit. Magna laetitia affecti, Salomon omnesque eius domus homines mirati sunt atque obstupuere. *Ebna Ḥakim* aureum annulum, quod mater sua miserat, patri tradidit; et Salomon, duo cum vidisset signa : «Vere, inquit, is filius meus est!» — Tres menses et dimidium, cum imperii constitutiones eum doceret, explevit. Deinde, consilio cum populo suo Israel inito, eis : «Agite, inquit, me filium meum vos filios vestros cum filio meo ad terram Ḥabašā mittere decet : filii vestri consiliarii sunto, ille autem super Ḥabašā rex esto, eosque muneribus eligito!» — Populus : «Sicut dixisti, inquit, fiat»; namque haec Domini erat voluntas.

Caput. — Regum generationum numerum ex Adamo usque ad Salomonem XXXV. Magni cum essent fletus et luctus — nemo, enim, qui primogenitum suum non misisset erat : Salomon quidem propter filium suum, quem summa benevolentia complectebatur, flebat — Menilek magnis copiis itinere paratus e Hierosolyma egressus est. Terram Akuesem[2] attigit : cum eo Sefionis filius, cui erat nomen ʿAgāti, venerat.

Menilek Akuesem commoratus est et imperavit : qui secum e *Hierosolyma* egressi erant, omnibus singillatim munus dedit. ʿAgāti Regi proximus erat, Ruben enim tribus erat eius tribus ; ei
p. 8. *terram orientalem, quae Manbartā est, sibi suisque omnibus petivit, nam pulcherrima haec terra et salis terrae proxima et propter agmina quae sal ferebant divitiis plena erat; et Rex quae ʿAgāti elegerat ei dedit, ʿAgāti cum suis ivit, ibi commoratus est et urbes condidit. Sed huius loci incolae daemonen quendam, cui erat nomen Delsetāh, colebant eumque salis creatorem et salis datorem dicebant. In hoc cultu eos cum invenisset, magno dolore affectus, ʿAgāti Dominum deprecatus est dicens : «Intellectum ut aures voci meae praebeant et fidem tuam teneant, eis concede, quaeso!» — Mosis leges, sive Testamentum sanctum, eos docuit et Mosis sapientiam in eos infundebat; ipsi toto corde ex errore ad Domini religionem rever-

[1] I *Reg.*, VII, 2 — [2] In *Gadla Marqorēwos* semper Akuesem, quod secundum tigraicam vulgarem pronuntiationem est, pro Aksum invenitur.

Digitized by Google

tebantur. Tunc, unus populus in Testamenti lege fuere. Qua re ʿAgāti, magno gaudio affectus, ad Regem congressus, eorum fidem ei enarravit; et propter haec Rex laetatus est, et ex Levitis quendam cui erat nomen Gēdson ei commisit. Sacerdos cum ʿAgāti profectus eius domi mansit, incolas leges Mosis omnes docuit, et : «Agedum, vosmetipsos circumcidete!», iussit; illi semetipsos, ut sacerdos dixerat, circumcidere. Postquam circumcisi fuere, ʿAgāti ex civitatis optimatum filiis quandam, cui erat nomen Ensuryā, quod Surārē Egzi'abeḥēr[1] interpretatur, despopondit uxoremque sibi coniunxit, illaque ei uxor fuit : ʿAgāti usque ad animae suae exitum eam, quae suavissima erat et speciei pulchritudine insignis, deamavit. Eius gentiles omnes pariter civitatis puellas in matrimonium duxerunt. E gente quae ex hac gente orta est, praefecti adhuc constituuntur. ʿAgāti uxorem suam concubitu cognovit; *uxor vero* concepit et filium ei genuit quem ipsa Sāhlon appellavit, quod Tasāhalani[2] interpretatur. *Sāhlon* autem adolevit, et pater ei uxorem, cui erat nomen Sālēdā — quod Wag Tarik[3] interpretatur — in matrimonium dedit. *Sālēdā* ex eo concepit et filium genuit cui pater Ardinon — quod Radā'i[4] interpretatur — nomen imposuit. — Et Ardinon uxorem cui erat nomen Ḥadās — quod Ḥadis[5] interpretatur — duxit; *uxor* ei filium genuit cui pater Mankobyon — quod Bakuera Aṣāb'e[6] interpretatur — nomen imposuit. — Hic vero uxorem cui erat nomen Sāšenā duxit; *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Šamš — quod Ṣaḥāy[7] interpretatur. Hic vero uxorem duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Atom — quod Zameḥrat[8] interpretatur. — Hic vero uxorem duxit, et *uxor* filium genuit cui fuit nomen Dēbon, quod Madinā[9] interpretatur. — Hic vero uxorem cui erat nomen Ḥanon — quod Ṭeʿemt[10] significatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui nomen fuit Dison — quod Abba Dasayāt[11] interpretatur. — *Hic vero uxorem cui nomen erat Aqlēsyā — quod *p. 9.
Bēta Egzi'[12] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui nomen fuit Ḥayāzēr — quod Aḥāzi[13] interpretatur. — Hic vero uxorem cui erat nomen Marinā — quod Maʿarʿir[14] interpretatur — duxit, et *uxor* filium genuit, quem ipsa a nomine patris nomi-

[1] «Domini Fundatio.» — [2] *I. e.:* Miserere mei. — [3] *I. e. : provinciae* Wag Historia? — [4] *I. e. :* Auxiliator. — [5] *I. e. :* Novus. — [6] *I. e. :* Digitorum Primogenitus. — [7] *I. e. :* Sol. — [8] *I. e. :* Misericordiae, Pietatis. — [9] *I. e. :* Civitas, Metropolis. — [10] *I. e. :* Suavis. — [11] *I. e. :* Insularum Pater. — [12] Domini Domus. — [13] *I. e. :* Potestate Praeditus. — [14] *I. e. :* Mellitus.

Digitized by Google

navit. — Hic vero uxorem cui erat nomen Zawilā — quod Zalala[1] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Demhoy — quod Madmem[2] interpretatur. — Hic vero uxorem cui nomen erat Akuerosyā — quod Barakat[3] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Yāson — quod Madḫanit[4] interpretatur. — Hic vero uxorem cui nomen erat Arqādyā — quod Qadāmita Anest[5] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui nomen fuit Awnān — quod Awyān[6] interpretatur. — Hic vero uxorem cui erat nomen Baṭriqā — quod Egzi'et[7] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui nomen fuit Leḥēm — quod Ḫebest[8] interpretatur. — Hic vero uxorem cui nomen erat Aridā — quod Mekuerāb[9] interpretatur — duxit, et ei *uxor* filium genuit cui fuit nomen Balbālo — quod Nabalbāl[10] interpretatur. — Hic vero uxorem cui erat nomen Nuḫāmin — quod Wetoto Ṭe'emt Fesseḥt[11] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Warada Nagāš — quod Qenuy la Negus[12] interpretatur. — Hic vero uxorem cui nomen erat Romnā — quod Romān[13] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit, cui fuit nomen Adinon — quod Danāni[14] interpretatur. — Hic vero uxorem cui nomen erat Ḫaykal — quod Tābot[15] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Ramḫāy — quod Seluṭ[16] interpretatur. — Hic vero uxorem cui nomen erat Sābēlā — quod Bēta Sāhl[17] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui nomen fuit Dabaṣāy — quod Bēta Besrāt[18] interpretatur. — Hic vero uxorem duxit, et *uxor* ei filium genuit cui nomen fuit Mirāri — quod Marir[19] interpretatur. — Generationes XX fuere.

Huius *Mirāri* diebus, anno a mundo creato MMMMMD, Dominus noster Iesus Christus e Virgine natus est : tunc misericordiae annus CLXXX, cyclus XI, epacta solis IV, epacta lunae IX.

Hic *Mirāri* vero uxorem cui erat nomen Soſyā — quod Negest[20] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Gērā — quod eodem modo interpretatur. — Hic vero uxorem cui erat

[1] *I. e. :* Salivit. — [2] *I. e. :* Admirabilis. — [3] *I. e. :* Benedictio. — [4] *I. e. :* Salus. — [5] *I. e. :* Prima ex mulieribus. — [6] *I. e. :* Vineae, Vites. — [7] *I. e. :* Domina. — [8] *I. e. :* Panis. — [9] *I. e. :* Delubrum. — [10] *I. e. :* Flamma. — [11] *I. e. :* Lac (?) dulce iucundum. — [12] *I. e. :* Regi Subiectus. — [13] *I. e. :* Malus Punica. — [14] *I. e. :* Se Inclinans. — [15] *I. e. :* Sanctuarium. — [16] *I. e. :* Auctoritate Praeditus. — [17] *I. e. :* Benignitatis Domus. — [18] *I. e. :* Laeti Nuntii Domus. — [19] *I. e. :* Amarus. — [20] *I. e. :* Regina.

Digitized by Google

nomen Agyā — quod Mēlāt[1] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Sāfēlā — quod Sāhel[2] interpretatur. — Hic vero uxorem cui erat nomen Bu'agyā duxit, et ei *uxor* filium genuit cui fuit nomen Ḥezba Nāñ — quod Ḥezb Buruk[3] interpretatur. — Hic vero uxorem cui erat nomen Awlogyā — quod Walat[4] interpretatur — duxit, et ei *uxor* filium genuit cui fuit nomen Delna'ad — *quod Ba'āla Mawi'[5] interpretatur. — Hic *p. 10. vero uxorem cui erat nomen Diborā — quod Dabr[6] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Ēborkābote'it, — quod Baseddat Bafelsat[7] interpretatur. — Hic vero uxorem cui erat nomen Sapirā — quod 'Efrat[8] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Ḥadnok — quod Adḥeno[9] interpretatur. Huius diebus Eunuchus Hendākē reginae Aethiopiae baptismum adduxit, ut liber Abrāksis, id est Acta Apostolorum, dicit, quem Lucas evangelista scripsit. — Hic vero uxorem cui erat nomen Qaswā — quod Warḥ[10] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui nomen fuit Del Sagad — quod eodem modo[11] interpretatur. — Hic vero uxorem cui erat nomen Ḥannā — quod Habt[12] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui nomen fuit Ḥezba Bārek. — Hic vero uxorem cui erat nomen Akināhom — quod Faws[13] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Gēdēwon — quod 'Awd[14] interpretatur. — Generationes XXX fuere.

Huius diebus, Frumentius, qui est Abbā Salāmā, lucis revelator, venit, iustorum Regum diebus, qui Abrehā Aṣbāḥa sunt : religio Christiana a Christi ortu usque ad Aethiopiae conversionem annis CCCC XXX fuit.

Hic vero uxorem cui erat nomen Soſyā duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Nāmuḥēl — quod Meḥrat[15] interpretatur. — Hic vero uxorem cui erat nomen Amēltyāsqirās — quod Kokab[16] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Ḥezba Bārek — quod Barakat[17] interpretatur. — Hic vero uxorem

[1] *I. e.* : Purpura. — [2] *I. e.* : Benignitas. — [3] *I. e.* : Populus Beatus. Ḥezba Nāñ, autem, aethiopica lingua «Populorum dispersor» est. — [4] *I. e.* : Filia. — [5] *I. e.*: Dominus Victoriae. — [6] *I. e.* : Mons. — [7] *I. e.* : In exilio, In migratione. — [8] *I. e.* : Unguentum. — [9] *I. e.* : Servatio. — [10] *I. e.*: Luna. — [11] *I. e.*: Victoria cum venerata est. — [12] *I. e.* : Donum. — [13] *I. e.* : Medicamen. — [14] *I. e.* : Orbis. — [15] *I. e.* : Misericordia. — [16] *I. e.* : Astrum. — [17] *I. e.* : Benedictio : Ḥezba Bārek autem «Populo benedice» est.

Digitized by Google

cui erat nomen Mēlkā — quod Negest[1] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Ḥezba Qaddes — quod Qedsāt[2] interpretatur. — Hic vero uxorem cui erat nomen Bersefenyā — quod Bereht etiam Be'elt[3] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Hēlut — quod Helew[4] interpretatur. — Hic vero uxorem cui erat nomen Qērsā — quod Ret[5] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Marāḥina Egzi' — cuius interpretatio manifesta est[6]. — Hic uxorem cui erat nomen Yosētēnā — quod Feseḥt[7] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium Ḫār Egzi' genuit. — Hic vero uxorem cui erat nomen Tēglā — quod Mā'elalt[8] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Nolāwina Egzi'. Hic vero uxorem cui erat nomen Abroqlā — quod Bāḥrey[9] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Egzi' Ḫarayo. Hic vero uxorem cui erat nomen Maḥalā — cuius interpretatio est manifesta[10] — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Yāfaqerana Egzi'.

p. 11. Hic vero uxorem *cui erat nomen Rebqā — quod 'Eqebt[11] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Le'ul Samro. Generationes omnes ab 'Agāti usque ad hanc generationem XXXX.

Caput. — Iterum numerum igitur generationum incipimus scribere; benedictio auxilii Domini et, patris nostri Marqorēwos precibus, benedictio Dei eius nobis cum omnibus sint, in sempiternum, Amen. — Hic vero uxorem cui erat nomen Sārā — quod Ema Bezuḫān[12] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Mesmākna Egzi'. — Hic vero uxorem cui erat nomen Yokābed — quod Mele'et[13] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui nomen fuit Habana Egzi'. Hic vero uxorem cui erat nomen Ab Sa'alā duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Asāḥēl — quod Sāhel[14] interpretatur. — Hic vero uxorem cui erat nomen Bārakā duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Gabā'ēl — quod Gabā'i[15] interpretatur. — Hic vero uxorem cui nomen erat Ledyā —

[1] *I. e.* : Regina. — [2] *I. e.* : Res Sacra : Ḥezba Qaddes autem «Populum consecra!» est. — [3] *I. e.* : Fulgens, Dives. — [4] *I. e.* : Existens. — [5] Haud dubie erratum est. — [6] *I. e.* : Marāḥina Egzi' «Dominus ductor noster est» interpretatur. — [7] *I. e.* : Laeta. — [8] *I. e.* : Distincta. — [9] *I. e.* : Margarita. — [10] Maḥalā vero «foedus iuramento sanctum» est. — [11] *I. e.* : Custodita. — [12] *I. e.* : Multorum Mater. — [13] *I. e.* : Plena. — [14] *I. e.* : Benignitas. — [15] *I. e.* : Rediens.

Digitized by Google

quod Ḥirut[1] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui nomen fuit Ḥawaṣana Egzi'. Hic vero uxorem cui erat nomen Kerṭinā — quod Sehin[2] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Naṣara Ab. Hic vero uxorem cui erat nomen Afomyā — quod Feṣemt[3] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Tasāhalana Egzi'. — Hic vero uxorem cui erat nomen Wald A'ebayā duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen A'ebayana Egzi'. Hic vero uxorem cui erat nomen Adlākyā — quod Delut Baḥeg[4] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Egzi'abeḥēr Bena. — Hic vero uxorem cui fuit nomen Awdoksyā — quod 'Awd[5] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Egzi' Keberna. Usque ad hanc generationem generationes L.

Caput. — Iterum, numerum igitur generationum incipimus scribere, patre nostro Marqorēwos intercedente. Eius preces et benedictio nobiscum sint, in sempiternum, Amen. Hic vero uxorem cui erat nomen Tāwklyā — quod Tewekelt[6] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Tewekeltena Egzi'. — Hic vero uxorem cui erat nomen Manfas Qedus Kebrā duxit, et *uxor* ei filium genuit* cui fuit nomen Maḥalon — quod Maḥalā[7] interpretatur. — Hic vero uxorem duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Tasfā Egzi'. — Hic vero uxorem cui erat nomen Atenāsyā — quod Ḥeywat[8] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Krestos Bēzāna. — Hic vero uxorem cui erat nomen Iyoprāqsyā — quod Se'elt[9] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Masqal Mawā'i. — Hic vero uxorem cui erat nomen Ḥārik — quod Maswā'et[10] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Germāna Egzi'. *p. 12.

Huius diebus, magna fuit in omnibus ecclesiis certatio; namque exsurrexerant iniuriis haeretici dicentes: «Crucem et effigiem precibus non veneramur; effigies enim tabula, et crux est Golgothae lignum», quos Diabolus seduxerat, ut Arium, Manetem, Paulum Samosatenum, Nestorium, Sabellium, Macedonium multosque usque adeo seduxerat hypocritas, cum errores multissimos colloquerentur et diabolicas dissertationes scriberent, sanctos libros mutantes et prophetas XLVII et novos XXXV libros, et eorum filios qui innumeri sunt

[1] *I. e.* : Virtus. — [2] *I. e.* : Thus. — [3] *I. e.* : Perfecta. — [4] *I. e.* : Legibus Digna. — [5] *I. e.* : Diadema. — [6] *I. e.* : Confisio. — [7] *I. e.* : Foedus iuramento sanctum. — [8] *I. e.* : Vita. — [9] *I. e.* : Deprecata. — [10] *I. e.* : Sacrificium.

Digitized by Google

magistrorum libri. Quae cum audisset, Germāna Egzi' amoris erga Dominum igne exarsit, divina zelotypia zelavit ut Elias Thesbites et Paulus Beniaminita qui *haec* in ep. II ad Corinthios, cap. XII dicit. In urbe sua, Sikār dicta, concilium indixit, presbyteros diaconosque et omnes civitatis suae, quae ecclesia erat, principes congregavit, illius enim terrae praefectus erat; et haereticis: «An quod accipimus, dixerunt, verum est?» — Hypocritae eis: «Sane, dixerunt; crucem effigiemque precibus non veneramur; namque crux lignum, effigies tabula est.» — Responderunt et dixerunt: «Nonne crucem a Domini nostri I. Chr. sanguine sanctam factam dicitis, cum *Dominus* sinistro latere hasta transfossus esset et sanguinem aquamque emisisset, ut Iohannes Evangelista in parvo cap. CLXI dicit? An super effigiem vero Domini vis non consedit, et miracula et prodigia a Dominae nostrae, Prophetarum, Apostolorum, Iustorum, Martyrum et Angelorum effigiebus non operantur? Cur Domini nostri effigies, quam Ipse per Tadaeum apostolum ad Acarium Edesscnorum regem miserat, miracula operavit et prodigia, quae Hierosolymae facta sunt? Cur effigies, quam Tiberio Romae imperatori pinxit, cum Iohanne tonitruum filio collocuta est dicens: «Pinge; ut Hierosolymae crucifixus fui, eodem modo iterum Romae me crucifigito?» Cur effigiei os Iohannis os osculatum est? Cur Dominae nostrae
*p. 13. sanctissimae Virginis, Mariae virginis et matris, *Deiparae effigies in Sedenia *urbe* sudorem emisit? cur aegroti et invalidi religiose venientes hoc sudore sanitati restituebantur?» — Et eis dixere: «Utrum haec mendacia sunt an vera?» — *Sed haeretici* ab errore redire abnuerunt; et, cum ex civitatis principibus essent, eos excommunicare metuere. Post haec, Germāna Egzi' surrexit et ad Regem nostrum orthodoxum venit cui erat nomen Agbe'a Ṣyon [1], filium *Regis* Yekuno Amlāk, qui, anno CCCIII postquam Zāguā a Delnaʿād filio *Regis* Anbasā Wedem imperium abstulerant, propter patris nostri Takla Hāymānot preces imperium receperat; ad Regem, castra apud Akuesem, quae Virginis locus est, tenentem, venit et omnes illorum errores enarravit. Rex, ad iram concitatus, Virginis effigiem aureo calamo pictam, quam semper precibus colebat totisque venerabatur viribus, e superiore suae domus murorum contignatione demisit, super thronum eburneum posuit, capitis velamento retecto

[1] Haec cum sequenti de Marqorēwos gestis narratione minime conveniunt; namque Regis Agbe'a Ṣyon temporibus Marqorēwos iam monachus fuisse traditur.

Digitized by Google

cam coram Germāna Egzi' omnibusque suis magistratibus et militibus patefecit, terque salutavit, septiesque preces suas prostratus absolvit; et surrexit cum sudor eius ac si aqua magna distillaret et lacrymae eius ac si hiemales imbres effluerent, et Virgini: «O Domina mea, inquit, an effigiem tuam colere dedecet, ut haeretici dicunt, in quorum corde Diabolus, qui ipsos agendi ratione generaverat, haereticam opinionem germinare fecit, ut Dominus noster in evangelio, cap. XXVIII, dicit: «Pater vester Satanas, et patris vestri desideria explere vultis»; ille enim antiquitus hominum animarum occisor est, nec in iustitia sedit; et dum vero loquitur, mendacia loquitur, nam mendax est et mendacii pater, ut Henoch, cap. LIII, dicit: «Improbitas e suis latebris egressa est.» — An Filii tui crucem colere dedecet quae a sanguine eius glorioso sancta est facta?» — Deinde, eius cordis constantiam et fidei vim et ipsum strenuo viro similem, qui salutationibus *ad Virginem* cotidie et mane et vespere assiduam operam dabat, adspiciens *Virgo* ei respondit et ex effigie cum eo collocuta est dicens: «Effigiem meam colere decet et Filii mei crucem colere.» — Quae audiens Rex valde laetatus est, omnesque milites et magistratus cum Germāna Egzi' obstupuerunt et illam effigiem «Testimonii effigiem» vocaverunt. *Ex heterodoxis quidam, qui contendendi ante Regem causa venerat, fronte terram versus cecidit, et ut cadaver duas horas moratus est; inde surrexit, et: «Ex errore meo, inquit, recessi, crucemque effigiemque venerabor!» — Post haec, Rex Ḥamalmāl qui centum militum praefectus erat cum Germāna Egzi' ad eius civitatem ire et civibus omnibus regium mandatum enuntiare iussit quod diceret: «Crucem effigiemque colite: qui crucem effigiemque non coluerit, eius collum ad laqueum meum, eius res quas sibi acquisivit ad milites meos, eius aedes ad ignis aestum, qui ex ignearum exoritur ballistarum ore, sunto!» — Ḥamalmāl, regius missus, cum Sikār, Germāna Egzi' civitatem, attigisset, cives omnes, mares et feminas, veteres et pueros, convocavit et regium mandatum enunciavit, quod cum audivissent omnes ex communi sententia dixerunt: «Quae Rex nobis iubet omnia facturi sumus et crucem effigiemque colituri.» — Heterodoxi illi ex errore suo recesserunt, et magnum gaudium civitatem affecit. Ḥamalmāl ad Regem reversus totam eorum conversionem et ad crucis nec non effigiei cultum consensum enarravit; Rex, his auditis, laetatus est et: «Propter gaudium, inquit, quo me affecerunt vectigalium immunes annos duos sunto!»; et perpetuum huius pro-

*p. 14.

Digitized by Google

vinciae imperium ad Germāna Egzi' eiusque liberos tradidit, dicens : «Huius provinciae fines ignis, centralis autem pars viridarium pro eo sunto!»

Generationum numerus, ab Adamo usque ad 'Agāti, Ruben filium, qui Agāmē praefectorum est pater : XXXV; ex 'Agāti usque ad Germāna Egzi' generationes LV; cunctae ab Adamo usque ad Germana Egzi' generationes XC.

CAPUT. — Generationum igitur numerum iterum scribere incipimus, patris nostri Maqorēwos precibus: eius Dei benedictio cum omnibus nobis in aeternum sit, Amen. Hic Germāna Egzi' uxorem cui erat nomen Presqelā — quod Ḥebesta Ḥeywat[1] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Ṣyon Mo'a, quod est Masqal Mo'a. Agbe'a Ṣyon Rex anno IX quo imperium potitus erat obiit : antea, Ṣenfa Asgad, Ḥezba Asgad, Ṣenf Ar'ed, tres, quinque annos imperaverant. — Hic vero uxorem cui erat nomen Ṭarsēdā — quod Ṭerit[2] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit
p. 15. nomen Yehudā — *quod A'emno[3] interpretatur. — Hic vero uxorem cui erat nomen Hērodyānā — quod Ḥerit[4] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Pāwlos — quod Berhān[5] interpretatur, et iterum Newāy Ḥeruy[6]. — Hic vero uxorem cui erat nomen Sofyā — quod Masfart[7] interpretatur — duxit, et *uxor* ei filium genuit cui fuit nomen Sem'on — quod Sem'ani Egzi'abeḥēr[8] interpretatur. — Hic vero uxorem cui erat nomen Krestos Mogasā duxit et uxor ei filium genuit cui fuit nomen Tomās, quod Ṣaḥāy[9] interpretatur, namque Solis pater hic fuit in provincia quae est Manbartā et cuius metropolis nomen Ḥayq Maṣḥal dicitur. Iste vero, Regis 'Amda Ṣyon diebus, qui annos XXX regnavit, fuit; et uxorem cui erat nomen Salomē, profecto Salomen alteram — quod nomen Salām[10] interpretatur — duxit. Erat Salomē ex provinciae cui nomen est Agāmē optimatibus exorta : parentes vero, sicut Abrahamus et Iob, divitiis et pulcherrima agendi ratione divites erant. — Liberis, vel maribus vel feminis, caruerant, quapropter diu magno dolore affecti erant. Semel, dum eius pater, cui erat nomen Ḥeywat Bena, in suo sacrario orat, Domini Angelus nonae diei horae tempore ei comparuit, ut ipse Cornelio, Gabriel

[1] *I. e.* : Panis Vitae. — [2] *I. e.* : Peculium. — [3] *I. e.* : Persuasio. — [4] *I. e.* : Selecta. — [5] *I. e.* : Lux. — [6] *I. e.* : Vas Electum. — [7] *I. e.* : Mensura. — [8] *I. e.* : Audi me Domine. — [9] *I. e.* : Sol. — [10] *I. e.* : Pax.

Digitized by Google

Zachariae ad dexteram sacrificii turis, Uriel Henochio et Hesdrae, Suriel Nohae, Henochio et Hesdrae, et Angeli duo Lothio Chaldaeo comparuerant; atque ad Tomās[1] : « Uxor tua, inquit, cui nomen est Embāmerēnā, tibi filiam genitura est, cui nulla fuit nec erit ex Hevae filiis par quae prophetas iustosque et martyres, sub Domina nostra sancta Virgine, Maria Virgine et Matre, Deipara, pepererunt. » — Haec e Gabrielis angeli ore cum audisset, Ḥeywat Bena magno gaudio gavisus est atque uxori suae Embāmerēnā — quod Maḇtot[2] interpretatur — retulit; his auditis, illa precibus oravit dicens : « Mihi equidem, sicuti viro meo apparuisti, appare quaeso, et sicuti virum meum certiorem fecisti me certiorem fac, ut secundum quae iubeas de hac puella benedicta agamus. » — Post haec, pristinus Domini Angelus cui erat nomen Raphael — quod Fawāsi Egzi'abeḥēr sive Fawaso Egzi'abeḥēr sive Mastafessehē Albāb[3] interpretatur — dum illa in sacrario deprecans erat descendit; fulgentissimum Angelum cum vidisset, metu perculsa tremuit, sicuti ista Samsonis mater, fulgentissimum Angelum adspiciens, metu percussa fuit, ut Iudicum *liber, qui Iudicum *p. 16.
historiae ianua est, dicit. Angelus autem metum ex ea removit, illa vero e terra qua ceciderat surrexit, et *Angelus* ei : « A carne edenda, inquit, et a bibendo mulso, quod vini mustum est annotinum[4] et . . .[5] ne dicamus : unde haec omnia inveniunt qui eo modo, auro et argento, melle et butyro, oleo et vino, vestibus et frugibus divites sunt, ut eorum opes sicuti maritimae orae arena et caeli astra numerari non possint? » — Haec ex Angeli ore cum audivisset, mulieris cor laetatum est, omniaque suo viro enarravit, atque ambo mirati sunt et dixerunt : « Voluntas Domini sit! » — E quo laetum Angeli nuntium audiverant, id est a die XXVIII mensis nēsān, quod est marmud atque aethiopico sermone miyāzyā, iciuniis et precibus et elemosynis manserunt usque ad diem VI *mensis* naḥasē; qua nocte sexta mensis naḥasē ante feriam quintam Ḥeywat Bena concubitu Embāmerēnā uxorem suam cognovit, ut mares feminas cognoscunt; illa vero Salomē concepit matrem Marqorēwos, solis iustitiae, die VI *mensis* naḥasē, die quo

[1] Sic in apographo Mari Gētā Gabra Ēwostātēwos : haud dubie vero Ḥeywat Bena legendum est. — [2] *I. e.* : Lampas. — [3] *I. e.* : Medicus Dominus sive Eum Dominus Sanavit sive Laetator Cordium. — [4] Cf. *Iudic.*, XIII, 3. — [5] Textus corruptus et mancus est.

Digitized by Google

Domina nostra sancta Virgo, virgo et mater, Deipara conceperat.

.....

.....Inde, septem annis confectis..... mense sābāṭ sive aethiopico idiomate yakātit, *provinciae* Tanbēn praefectus, cui erat nomen Baḥayla Egzi', cum multis numulariis magnisque copiis venit. Ipse enim ... decem minas (?) et unum argenti talentum *provinciae* Manbartā praefecto dederat ut sibi proportione sal praeberet; sed eum fefellerat, et ante Regem litem habuerant, nec Tanbēn praefectus testes invenerat, fidenter enim dederat, cum amor inter ipsos esset. Regis uxor Tanbēn praefecti soror erat; qua re illa ei dixit: «Si tibi vis est, eius terras popula, igne combure; ego vero apud Regem auxiliatrix tua ero.» — Qua causa, ille ad bellum gerendum venit. Manbartā praefectus pavit et ad ʿĀzabo, id est regionem Gāllā, aufugit. Et *Tanbēn praefectus* advenit tentoriumque suum erexit in platea vastissima ut Wagdā (?) et Feṣā (?) et Adurā (?), quae sub Ḥeywat Bena aedibus erat.

Provinciae Manbartā praefectus cum liberis a paganis interfectus est. Baḥayla Egzi', hospitio a Ḥeywat Bena accepto, provincia subiecta, suis rebus receptis, pristini amoris in provinciae Manbartā praefectum memor, eius necis poenam ab ʿAzabo petiit; denique in Tanbēn regressus est. Paulo post, Embāmerēnā, die 1 mensis genbot, feminam, cui fuit nomen Salomē inditum, peperit.

*p. 17. Post haec, metropolita, cui erat nomen Yāʿeqob, *metropolitarum duodecimus, e civitate Akuesem, imperii metropoli, surrexit et terram Tanbēn petiit ad festum Salāmā patris sui celebrandum in eius coenobio quod Enbā Kobaro appellatur, quo funibus ascendunt, unde funibus descendunt: mons enim valens est et excelsus.

Metropolita die xvii mensis ḥamlē Enbā Kobaro attigit; inde ad terram Agāmyā die vii naḥasē venit; hospes a Ḥeywat Bena acceptus, Salomē baptizavit. — Salomē magna pietate adolevit; quindecim annorum puella, a multis

Digitized by Google

frustra desiderabatur. Quam cum in ecclesia vidisset, Tomās, filius Sem'on, qui ex provinciae Manbartā optimatibus unus erat, magno amore perculsus, domum redux, sibi uxorem ut peteret patri suasit. Awdokis, domus oeconomus, quem Sem'on, libero suo assentiens, cum epistolis ad Ḥeywat Bena miserat, magnis cum muneribus et magna pompa ad Ḥeywat Bena ingressus, mandata retulit : cras Ḥeywat Bena petitioni concessit. Magna munera tum permutata : Sem'on missus inter munera « mille magna frusta salis quae gānfur dicuntur, et decem milia parvorum quae amolē dicuntur[1] » dedit. Ḥeywat Bena magnam dotem, sive dimidiam omnium rerum suarum partem et fidissimam ancillam, cui inditum erat nomen Manšo, gnatae tradidit. Salomē, domu patris egressa, decimum post itineris diem terram Manbartā, viri patriam, attigit.

Cives eam magnis nuptiarum solemnibus magnoque gaudio exceperunt. Vir autem in pulcherrimas aedes, quibus nomen erat Aday Sālā, *sponsam* misit... Hoc diebus iustorum regum Ramḥāy et Sāyfāy accidit. Illorum regum dies anni XXII fuere. Sāyfāy annos LII imperavit; diebus regis Sāyfāy, cum annum suum septimum et vigesimum ageret, Pāwlos, pater Sem'on, e Rege provinciarum munus accepit, a Takazē usque ad Arho, provinciarum omnium *munus* quae Manbartā, 'Aṣbi, Dārā, Ṣerā', Endartā, Saḥart, Tanbēn, Garāltā, Ḥawzēn, Ambā Senit, usque ad fines 'Adwā, sunt. Et eius muneris dies anni XXV fuere. Sāyfāy, anno II ex quo imperii potitus erat, eum provinciis praefecerat. Anno XXVII ex quo imperii potitus erat, Pāwlos obiit. Sem'on, patris sui loco, provinciis illis omnibus praepositus fuit. Anno LII ex quo imperii potitus erat, Sāyfāy obiit, et frater eius Ramḥāy regnavit, qui munus Sem'on confirmavit, eum enim iam antequam imperii potitus esset dilexerat. Anno imperii Ramḥāy VII, et II ex quo Salomē venerat, Sem'on, pater Tomās, obiit; ac magistratus alius, cui erat nomen Wasan Sagad, munus Sem'on accepit, et munus a Tomās recessit, hic enim huius mundi mos est. Nec propter hoc Tomās aeger animi fuit; sed Dominum,

[1] Fragmenta brevissima, n° 1.

Digitized by Google

veluti Iob, laudavit. Multae erant ei divitiae. *Ipse et uxor* pauperibus miserisque dabant.

Generationes ex Adamo usque ad Tomās XCV; ex ʿAgāti, filio Ruben, praefectorum patre, usque ad Tomās generationes XLV; anni a mundo: 6800, ab incarnatione: 1400; ex aera martyrum: 900, e regno islamiticorum: 300[1].

Salomē e Tomās filium concepit: prodigia permulta graviditatem comitata sunt. Inter cetera, celeberrimorum monachorum salutatio enarrabatur, de qua fere omnia ab igne sunt deleta in apographis; monachorum nomina quae leguntur sunt:

*p. 18. pater noster Besoy, id est Ṣahāy[2]; pater noster *[illegible], id est Ab Delew[3]; pater noster Awgin, id est ʿAwda Egzi'abeḥēr[4]; pater noster [illegible], id est Geyur[5]; pater noster Barsomā, id est Walda Ṣom[6]; pater noster Zar [illegible], id est Zar'e[7]; pater noster Demyānos, id est Tedmert[8]. Quattuor venerunt [illegible] Domini iussu nubi insidentes, et tres e deserto venerunt cui nomen est Māzebā, quod inter hostium provinciam cui est nomen Ṭelṭāl et infidelium provinciam cui est nomen ʿAzabo situm est: septem illi e mortuis surrexerant.

Tomās ad notitias de bello petendas ivit; namque *provinciae* Ṣerāʿ praefectus et Baʿāl Gādā bellum cum paganis gesserant, eisque victoria fuit. *Tomās* usque ad Feŝo advenit et cum praefectis convenit.

Yehyā quidam, qui rex populi Esmāʿēl erat, magno morbo laborans, ad Manbartā venit

e remotis terris, quibus sunt nomina Dobā et Waflā, quae apud Lāstā sunt, ubi vir iustus, imperii contemptor et eleemosynarum amator, Lālibalā, id est Yamān[9], ecclesiam Paradiso caelorumque regno similem condidit;

[1] Haec inter se discordantia, cum sequentibus notitiis non congruunt et fidei absona sunt. — [2] *I. e.*: Sol. — [3] *I. e.*: Pater dignus. — [4] *I. e.*: Diadema Domini. — [5] *I. e.*: Advena. — [6] *I. e.*: Filius Jeiunii. — [7] *I. e.*: Semen. — [8] *I. e.* Scientia. — [9] *I. e.*: Dextra manus.

Digitized by Google

divina virtute a Salomē sanatus, Christi sectator factus, baptismum ex Arkēlāwos « archipresbytero sive antistite[1] », et ex Anyānos « diaconorum praeposito[2] » accepit, sibi nomen Meherkā Salomē indidit, et progressu temporis usque ad sacerdotalem dignitatem pervenit. — Incantator quidam, Qopryānos, ne recte Salomē pareret, e Makkā venit et fascina coepit :

et daemonum qui aetherem incolunt nomina appellare coepit, qui vocantur Pēnēmu'e, hic omnes Set liberos decepit, e monte Armon descendere fecit et cum Caini filiis posuit, et alter equidem Gāder'ēl, hic Hevam decepit, et tertius vero Aseb'ēl, hic Cainum interficere docuit, et quartus Yeqon, hic cornicem cohibuit ne ad Noah suum nuntium afferret, et quintus Kesdyā', hic serpentem docuit [illegible] [daemones vero] quos Qopryānos iste evocavit quinque milia fuere.

Fascinum autem inane fuit. Qua re Qopryānos in christianam fidem ingressus est, sibi nomen Takla Giyorgis indidit et ad Makkā ut christianismum evulgaret rediit; sed ab infidelibus, suarum praedicationum causa, interfectus est.

Cum mensis nonus, qui est naḥasē, inciperet, [Salomē] ad ecclesiam ivit, quae in nomine Dominae nostrae sanctae Virginis, Virginis et Matris, Deiparae condita erat, in loco cui nomen est Dabašon, apud urbem cui nomen est Ḥayq Masḥal, in cuius (Dominae) tutelam christiani omnes se committunt et quam lubente corde et recta fide deprecantur.

Die XXIX mensis naḥasē, hora tertia, Salomē filium peperit. Decima die, nativitas magna cum laetitia celebrata est. Mense confecto, Salomē Amonēwos e terra Šerāfu in Ṣerā' misit qui certiorem de nativitate Agābos monachum piissimum, Dabra Sequert in Tanbēn incolentem, faceret.

[1] Fragm. brev. n° 2. — [2] Frag. brev. n° 3.

Digitized by Google

Puero nomen Marqorēwos inditum est; in die festo enim sancti Mercurii conceptus erat. Cum puer tertium ageret annum,

*p. 19. *hoc accidit tempore imperii Zāguē, cum imperium a manibus Delnaʿād, filii Davidis, abreptum esset; et imperium reversum est, et Yekuno Amlāk, Davidis filius, imperavit.

Marqorēwos, cum quintum ageret annum, ad Gadāma Qāḥēn missus est, ubi, cum aliis, abbā Pāwlos vir doctissimus erat [1] et cuius magistri Saraqa Berhān, Masqal Moʾa, Hellāwē Krestos, Kokaba Leddā, Habta Egzi', Taʾamānē Egzi', Gabra Masqal, Ḥiruta Amlāk et Qērlos, monachi clarissimi, fuerant. Multi vero pueri in schola illa erant : inter ceteros

Qirqos, Ēsi, Aboli, Yoḥannes Kamā, Awsābyos, Marqos, Madḥanina Egzi', Tēwodros, Abbā Nēr, Nābutē, Takla Egzi' et Saḥāya Leddā; hi sunt quorum nomina scimus, cum in eorum homiliarum libris invenissemus.

. . . . . .

. . . . . .Et litterarum ostia (*alphabetum*) didicit, ut antea didicerat, recitavit a prima littera usque ad earum finem, nec septem litterarum ordines e geʿez usque ad sābʿe errabat ▨▨▨ (post haec didicit) laudes, canticum quod ex Aethiopiae magistrorum ore dispositum et praeceptum est, sive psalterium Davidis, et dicta evangelistarum, Mathaei, Marci, Lucae et Iohannis; et modos musicos spiritalis Yārēd; parvum librum Apostoli, id est liber Iohannis filii Zebedaei, incipiens e quo dicit [2] «quod antea erat nuntiabimus vobis» usque ubi dicit «et Iesus Christi sanguis ab omnibus peccatis nostris nos purget»; librum apostoli, id est Petri epistulae prima et altera, et Iohannis epistulae prima, secunda et tertia, et Iacobi epistula una, et epistula ad Hebraeos; librum visionis Iohannis, Apocalypseos; librum de actis missorum, id est Apostolorum sanctorum historia quam Lucas evangelista scripsit; quatuordecim epistolas Pauli; qua-

[1] Frag. brev. n° 4. — [2] I Joh., 1, 1.

Digitized by Google

tuor evangelia; librum Apostoli, id est Synodum et Didascalia; librum Pacti, quem Dominus noster Iesus Christus, postquam e mortuis resurrexerat, suos Apostolos sanctos docuit; librum Henochi; librum Iobi; librum legis mosaicae, genesin, exodum, leviticum, numeros, deuteronomium; tres mosaicas leges Iosuae, Iudicum, Ruth; librum Kufālē, qui e libris legis mosaicae excerptus est; quatuor libros Regum dicentes [illegible]; quatuor libros qui Isaias, Ieremias, Hezechiel et Daniel sunt; quinque Salomonis libros qui proverbia (= *proverbiorum pars prima*), institutiones (= *proverbiorum pars altera*), sapientia et cantica canticorum sunt; duodecim minorum prophetarum libros; Siracidem; Ezrae apocalypsin et secundum *Ezrae librum; duos Paralipomenorum libros, qui Regum praestantiae sunt; et tres Macabaeorum libros. *p. 20.

Post haec, homilias didicit. Eodem tempore, arva colebat, acapna colligebat. Sic decem annos mansit. Inde, quintum et decimum annum agens, abeundi venia e Pāwlos accepta, omnibus magistris et fratribus, unicuique in eius cella, cum valedixisset, magno fletu profectus est.

Quomodo ad metropolitam ivit cui erat nomen [illegible] filius Pēṭros al-Qabqalis[1], dum imperium Dei gratia in regione Šawā erat et metropolis Ērar appellabatur et Qedma Asgad, Ḥezb Asgad, Ṣenʿ Arʿad reges erant, qui vicissim quinque annos imperavere. Post haec, e Gadāma Qāḥēn surrexit.....

Cum duodecim aliis, e suis terris conventis, sex diaconatum et sex sacerdotalem dignitatem petentibus, qui Zareʾa Buruk et Barakata Amlāk erant, et Feṣḥa Ṣyon, et Māʿeqaba Egziʾ, et Ymerḥana Egziʾ, et Yāfqerana Egziʾ, et Sadafa Dengel, et Takla Alfā, et Pāwlos, et Lēwi, et Abādir, et Besoy, profectus est. Cum eis et alii Šawā pertentes congressi sunt: Tomās, qui pater Marqorēwos erat; Benyām et Asāḥēl, gnati Ednā sororis Tomās; Ṭobyā et

[1] Nomen hic igni corruptum; in epitome (fol. 99 *v°*. 101 *v°* et 109 *v°*; cf. p. 22, l. 16; 23, l. 3, 16) ter Pēṭros tantum invenitur.

Digitized by Google

Takla Egzi', gnati Awdokis, quos Salomē ad Agābos Muquḥ, eremitam in Tanbēn, miserat; Berhāna Masqal et Māḫṣanta Masqal. Denique, octo et viginti hominum agmen fuit.

Et surrexerunt et attigerunt flumen cui nomen est Bāšelo; ad eius ripas pernoctaverunt. Mane, Bāšelo flumen traiecerunt. Et terram Amḥarā attigerunt, et in Malak Sānqā pernoctaverunt. Inde surrexerunt et terram Telomā petiverunt, et *ibi* commorati sunt. Mense quam surrexerant elapso, terram Šawā attigerunt, et in urbem, cui nomen erat Ērar, ingressi sunt; tunc Ṣenf Arʿad rex erat et Delnaʿād exercituum magister et Del Mogasā regina Regis uxor. Mensis, quo pervenerunt, mensis yakātit erat.

Romāna Warq, uxor Wald Hēr, qui magister hominum thronorum (liqa sabe'a manābert) erat et quem Rex in primis deamabat, hospitio advenas recepit. Tunc, cum pāpās Pēṭros, domum unam habitantes, erant abbā Ydo, abbā Laṭesun, pater noster (=abuna) qasis abbā Qeberyâl, praefectus eius domus (= seyuma bētu) Sāwiros filius Qozmos, et edug Fesseḥa Krestos;

hic enim illa die consedit ut cum metropolita consilium iniret de sacerdotum praeposito in terram Amḥarā mittendo.

Die IV mensis yakātit, tribus servis ut gramen pro mulis colligerent, tribus aliis ad asinos servandos, altero ad acapna colligenda, altero ad aquam postulandam, duobus ut excubias agerent in castris relictis, ad metropolitam processerunt. Metropolita Fetḥa Nagast secutus est :

librum legis illorum (= CCCXVIII Orthodoxorum), qui Fetḥa Nagast dicitur, in quo ius materiale et ius spiritale inveniuntur; cuius nomina haec sunt : taṭlās sive e Synodo haustum; alterum omen Mak est, sive Fetḥa Nagast alterum; tertium nomen Mag

Digitized by Google

est, sive Feṭha Nagast tertium; et quartum nomen Maǧ, sive Feṭha Nagast quartum.

Metropolita Pēṭros denique Tomās in nebura ed, Marqorēwos in diaconum et inde in sacerdotem elegit: ceteris munera, unicuique suum, dedit.

Die v mensis yakātit, Rex, qui cum Marqorēwos, Wald Hēr inducente, collocutus erat, secundum Marqorēwos consilia ecclesiam in Wagdā condere iussit, cui nomen Dabra Rā'ey imposuit et quam sancto Gabrieli dicavit. Eadem die, Marqorēwos, abeundi venia e metropolita recepta, cum sociis profectus, vespere Malzo attigit et in infidelium terram, Gizē Meder dictam, ad flumen Madbarā venit, et noctem apud sacerdotem Takla Wāḫed et uxorem eius Walatta Wāḫed transegit : infidelibus ad christianam fidem reductis, ibi quinque ecclesias condidit quas ad sacrandum Rex metropolitam Pēṭros misit.

Die xxx mensis yakātit, Marqorēwos coenobium suum Gadāma Qāḥēn attigit; sed ante quinque dies magister eius Pāwlos obitus erat, cuius loco abbā Samra Krestos antistes erat. Abbā 'Oṣ, qui Pāwlos magister fuerat, cum ei apparuisset in somnis, Marqorēwos ut Dabra Šemānā migraret hortatus est; qua causa, is e Gadāma Qāḥēn discessit, vespere Šeguālā pervenit et noctem apud ba'āl gādā Walda Gāber et eius uxorem Egzi' Ḫarayā transegit; inde Dipā Gālo, montem in Wagr Ḫaribā, attigit, ubi fratres suos Absādi et Mātēwos invenit; cum ipsis Gadāma Delmā, quod apud Magdalo est (ad Magdalo dexteram partem flumen 'Arz, ad sinistram flumen Māya Nērā sunt) petivit. In Gadāma Delmā antistitem Demyānos, qui mār Tewekeltena Egzi' et iusto Yerkebana Egzi' successerat, venerati sunt : erant tunc in coenobio Musē, Dāwit, Mātēwos, Ērmyās, Giyorgis, Maqāres, Barakata Alfā, Sem'on, Tasfā Wāḫed, Bakuera Ṣyon, Takla Ṣyon, Kēfā, Rezqellā, Sa-

Digitized by Google

daqā, Filā, Bulā, Tasfu, Ṣagā Za'ab, Meḥrata Ab, Sem'on, Filātāwos, Gabre'ēl, Iyu'ēl et Tāg patres; Asāḥēl, Gabra Masqal, Estifānos, Tanse'a Krestos, Za'ab Qāl, Gērlos, Romānos, Ērmyās, Dān'ēl, Ḥeywat Bena, Mesrāqa Egzi', Takla Egzi' Egzi'abeḥēr Keberna, Noḫ, Gabra Manfas Qedus, Abrehām, Zar'a Buruk, Zēnā Mikā'ēl, Besrāta Gabre'ēl, Gabra Krestos, Warada Qāl, Iyasus Mo'a et Egzi' Ṣawanena discipuli. In hoc tempore Ṣenf Ar'ad Rex diem obiit.

Cum Wedem Ar'ad imperii potitus esset, Marqorēwos in solitudinem reversus magnis abstinentiis et corporis afflictionibus vixit. Tunc, Merfāqinā coenobium in Šawā florentissimum a provinciae Morā praefecto, cum eius uxor El'artā magnas in coenobio fornicationes patrasset, simul cum bēta elǧeno, quod est precis domus[1], flammis deletum est.

Absādi, paulisper cum Marqorēwos commoratus, Dabra Šemānā, quo abuna Ēwosṭātēwos incolebat, petivit; ab Ēwosṭātēwos, octo et viginti annos natus, monachalem vestem accepit.

Marqorēwos cum discipulo Musē, mensis itinere confecto, Dabra Bazēqā attigit, inde Dabra Marmur, quinto mense Dabra Naguādguād; Euphratem traiecit; septimo mense ad Beḥēra 'Āzāf pervenit; iterum Euphratem traiecit; Hierosolymam visitavit; ante quam annus confectus esset, ad solitudinem suam regressus est.

Wedem Ar'ad quindecim post annos quam imperii potitus erat diem supremum obiit. Tum, 'Amda Ṣyon rex fuit, qui annos xxx, menses xi imperavit. Marqorēwos, trigesimum annum agens, ad Ēwosṭātēwos migrare statuit, qui tunc incolebat Dabra Šemānā.

[1] Fragm. brev. n° 5.

Digitized by Google

Hoc coenobium apud castra magistratuum Ḥenṭālo erat : e regione ipsius erat coenobium sancti abbā Sāmu'ēl, qui Sāmu'ēl de Wāldebbā non est, et cui coenobio erat nomen Maradā.

Ēwosṭātēwos, Marqorēwos inter discipulos recepit et monachali veste induit.

Cum Marqorēwos patris *nostri Ewosṭātēwos manibus monachus factus est, tertium et trigesimum annum agebat, et quartus erat annus imperii ʿAmda Ṣyon, Regis iusti, cui nomen imperii erat Mabraq Sagad, orthodoxi. *p. 21.

Quinto et decimo die post quam Marqorēwos monachalem vestem susceperat, Ēwosṭātēwos

ad aliam regionem e regionibus Tegrē profectus est, cui est nomen Lāstā, et veniam sequendi filio suo Absādi uni concessit, ut cum patre nostro Gērlos conveniret qui in coenobio cui nomen est Gebṣāwit erat : coenobium hoc in terris infidelium erat, quae Doba sunt et Waflā; fideles autem illis diebus perpauci erant.

Gērlos, a Mārmeḥnām de Dabra Lālibalā comitatus, cum Ēwosṭātēwos convenit; collocuti sunt, et postea ad sua coenobia regressi sunt. In hoc tempore Marqorēwos magna prodigia gessit, quae ad videnda multi ad Dabra Šemānā venerunt;

et urbes illorum hominum, qui ut Satanam in aere crucifixum viderent venerant, sunt regio Wāğerāt, et oppidum magnum Ḥenṭālo, et regio Maradā, et regio Saḥart usque ad fines Tanbēn et usque ad fines Lāstā et usque ad fines Endartā.

Ēwosṭātēwos reversus et Marqorēwos prodigia multa simul fecerunt; nec homo quidem de his certior factus est, usque dum monachus Abulides, ad festum commemorationis cuiusdam magistratus, cui nomen Zare'a Ṣyon fuerat[1], vino et hydromeli inebriatus, omnia praedicavit.

[1] Fragm. brev. n° 6

Digitized by Google

Marqorēwos quatuor annos in Dabra Šemānā commoratus est; Ewosṭātēwos autem ibi septem annos egit, e quibus tres antequam Marqorēwos veniret. Deinde, cum Marqorēwos annum ageret septimum et trigesimum, Regis ʿAmda Ṣyon orthodoxi anno VIII, Ēwosṭātēwos ad Dabra Sequert migrare statuit et Marqorēwos cum asino suo misit cui erat nomen Yemrāḥeka Krestos et super quem libros suos imposuerat :

qui erant Synodus, Didascalia, psalterium Davidis, quatuor Evangelia et quatuor Novi Libri, et Liber precum id est Weddāsē Amlāk per hebdomadem, et Simeon Stylita, et Liber precum patrum nostrorum Aegyptiacorum.

Ēwosṭātēwos, profectus, fines provinciae Saḥart apud Tanbēn attigit, quo noctu a Faqāda Krestos, praefecto provinciae Saḥart, cui tunc quatuor erant liberi : Gabra Krestos, Tanse'a Krestos, Manbara Krestos et Yamāna Krestos, hospitalitatem accepit. Sed Marqorēwos, cum fratribus Demyānos, Kozmos, Takla Alfā et Kiros profectus, rupem Demērā attigit : ibi latrones, quorum latibulum in rupe illa, Makāna Fayāt dictum[1], erat, asinum involaverunt, quem cum septem iam raptis bobus ʿAbiy ʿAd ad vendendum mittere cogitabant. Marqorēwos autem latrones ad bonam frugem recepit, asinum recuperavit et Dabra Sequert, ubi iam magister accesserat, pervenit.

Marqorēwos in Dabra Sequert septem annos cum Ēwosṭātēwos mansit, inde proficisci ad Dabra Māryām, quo pater eius spiritalis Dān'ēl inhumatus erat, et ad Dabra Barbarē statuit. Abeundi venia ab Ēwosṭātēwos recepta, cum annum quartum et quadragesimum ageret, Regis ʿAmda Ṣyon anno XV, cum suo discipulo Habta Egzi', profectus est.

[1] Fragm. brev., n° 7.

Digitized by Google

Et flumen cui est nomen Gebā transiit, et regionem cui est nomen Abargalē attigit, quae ad litus *fluminis* Takazi est. Huius regionis incolae pessimi sunt, nec advenas amant, et, si monachum adspexerint, monachum serpentem hominum voratorem putant.

Ibi fortuna ei adversa fuit. Denique, verberibus laceratus, in vincla coniectus, in foveam abreptus cum discipulo est. Discipulus vero ab angelo exemptus in Dabra Panṭālēwon aufugit,

Dabra Panṭālēwon, quod ad Akuesem, ʿAṣabo dictum, est, et ad antistitem cui erat nomen Za-Iyasus ingressus est.

Marqorēwos autem quinque annos in vinclis commoratus est. Postremo, monachi alii cum advenissent, populus captivum revocavit, et, multis de provincia Ṣalaint adiuvantibus, liberavit. Ipse multos ad christianam fidem reduxit :

his monitionibus e patris nostri Marqorēwos ore auditis, ex communi sententia dixerunt : « Sane, quae nobis iussisti perfecturi omnia sumus, et nobis liberisque nostris lex erunt. » — Hanc legem generationes illae usque ad mortem confirmaverunt; generationes autem quae postea fuere hanc legem reliquerunt et contempserunt, qua causa periere et peste mortui sunt.

His confectis rebus, Marqorēwos, proficiscens, Takazi transiit.

*Iter patris nostri Marqorēwos ad terram Agd, quae inter Darā est et Qarodā, vini regionem. Cum flumen Takazi traiecisset, in homines quosdam mercatores incidit, qui ad terram Guağām peregrinabantur, cum camelis asinisque sindones imposuissent et nigras colore vestes quas divites et nobiles temporibus moeroris induunt, etiam vestes quarum color ruber erat, quas reges et magistratus accingunt, et sericas albas et hyacinthinas, et coccina et byssum, et magnam salis copiam. *p. 22.

Digitized by Google

Incognitus cum mercatoribus itineris partem fecit; discedens inde, solus coenobium Dabra Agd petit, ubi die x mensis yakātit, Regis ʿAmda Ṣyon «Dei amantis[1]» imperii anno XX, ipse cum quinquagesimum ageret annum, pervenit. Brevi prece in ecclesia sancti Georgii (qedus Giyorgis liqa samāʿetāt) facta, a coenobii monacho cui erat nomen Ēsṭifānos in abbatis (mamher) ʿAmda Hāymānot conspectum deductus est : erant tunc coenobio monachi trecenti quinquaginta. Librum de virginis Mariae miraculis[2] et Synaxarium legendo mensem egit. Domicilio inter conventuales electo, se studiis piisque meditationibus omnino dedit; qua re fratres, qui manuum opera laborabant, in iras exarserunt : seditionem autem ʿAmda Hāymānot compescuit. Tres annos Marqorēwos, ʿAmda Hāymānot praesule, egit; quo tempore duos annos coenobii oeconomus (magābi) fuit et sua opera a summa caritate, quae regionem illam opprimebat, fratres eripuit; cetero, dabat se studiis. Tertium post annum, ʿAmda Hāymānot, qui valde Marqorēwos diligebat, supremum diem explevit, et Ṣaḥāya Leddā abbas cooptatus est. Eius temporibus, mores corrupti sunt; irae et protervae reclamationes in studiosum advenam surrexerunt, et Ṣaḥāya Leddā, qui eum odio persequebatur, ipsum ut deprimeret et veneratione spoliaret asinorum pastorem fecit. Marqorēwos cotidie mane a servorum magistro (liqa rade'e) abbā Gabra Krestos et ab oeconomo abbā Qozmos asinos quinque et triginta accipiebat, quos ad pabula in Mer'aya Marqorēwos, ad flumen (coenobium enim erat ad flumen Wedo «quod[3] in lacum, cui nomen est Ṣānā, ingreditur») propellebat; ibi, dum asini per pascua liberi perer-

[1] Fragm. brev., n° 8. — [2] Fragm. brev., n° 9. — [3] Fragm. brev., n° 10.

Digitized by Google

rant, in alta cella remotus precibus diem agebat; vespere, asinos sponte conventos ad coenobium reducebat.

Postquam pater noster Marqorēwos hunc cremum pede suo compresserat, pingue gramen et copiosissimum terra emisit, cui *gramini* nomen gāǧā[1] et lešā[2] et šankora est, et cuius altitudo asinorum colla assequebatur.

Irae autem non conticuere. Fratres asinos immutatorum pascuorum causa emacrescere dixerunt, quapropter abbā Ṣaḥāya Leddā eum acriter vituperavit, nec Marqorēwos aegritudo usque abbatis obitum cessavit. Sed subitaneo letali morbo percussus abbā Ṣaḥāya Leddā, antequam a vita recederet, pacem cum Marqorēwos pangere voluit; Ṣaḥāya Leddā mortuo, statim advenae amici vires auxerunt, et Marqorēwos coenobii antistes factus est.

Et pater noster [in Dabra Agd] annos duos cum asinos custodiret, annos tres cum pater esset, annos tres cum abbā ʿAmda Hāymānot simul commoratus est; universim patris nostri Marqorēwos in Gadāma Agd commoratio annis octo fuit. Ante, regionis incolae et communitas, e Gērlos temporibus usque ad abbā ʿAmda Hāymānot, cuius diebus pater noster Marqorēwos peregrinatus est, coenobium hoc Emā Šankoro appellaverant; post patris nostri Marqorēwos in eo commorationem coenobii nomen mutatum. Ac nominis mutationis causa haec fuit. Aegrotus venerat, quem pater noster Marqorēwos asinorum pastor sanavit : nobilis hominis ex civitatis quam Wedo dicunt optimatibus, gnatus erat. Ei, cum ad patrem eius et matrem eius venisset, et pater et mater et cognati dixere : «Quis te sanavit?» — Puer ille, asinorum (a'edug) nominis oblitus, eis : «Marqorēwos, inquit, aged pastor me sanavit.» — Pater eius et mater magnis cum muneribus et oblationibus, postquam abbā ʿAmda Hāymānot et abbā Ṣaḥāya Leddā obierant et pater noster Marqorēwos pater spiritalis eva-

[1] Amharico vulgari eloquio «avena» est. — [2] Tigraico (si etiam Amharico nescio) vulgari eloquio «gramen apud aquam germinans» est.

Digitized by Google

serat, venerunt, coenobium illud cui erat nomen Emā Sankoro attigerunt, et, sicut filius retulerat, dixerunt : «Ubi abbā Marqorēwos, aged pastor, est?» — Congregatio obstupuit dicens : «Quid illorum hominum verba aged pastor? quomodo «aged pastor» interpretatur?» — Quibus ad patrem nostrum Marqorēwos relatis, *pueri parentes* ingressi patri nostro Marqorēwos dixere : «An tu aged pastor, qui liberum nostrum sanasti?» — Tum pater noster Marqorēwos leniter risit atque communitati illisque hominibus:
*p. 23. «Oblitus, inquit, puer me *aged pastorem dixit, dum adeg (= asini) pastorem dixisse putabat.» Communitas et homines illi obstupuerunt. Communitati quae tulerant tradiderunt, et domum reversi sunt. Quapropter, rerum historicarum scriptores regionis incolas et communitatem qui hos post dies fuere, adhuc coenobio Dabra Agd nomen indidisse tradunt.

Novum a Marqorēwos, asinorum pastor cum esset, gestum miraculum enarrabatur : asinus, cum ex itinere ad coenobium declinasset, mercatorum agmen, quod Koso et Fogarā petebat, secutus est; sed, «cum constrictionis locum ad magni lacus litora cui est nomen Ṣānā attigissent[1]», asinus antequam dies decederet ad coenobium reversus est.

Marqorēwos, cum octavum et quinquagesimum annum ageret, Regis ʿAmda Ṣyon «Regis pacifici, qui cum iustitia Regem excelsorum coluit[2]», imperii anno XXVIII, Akuesem «metropolin regum liberorum Menilek filii Salomonis filii Davidis[3]», petivit; Sionis enim arcam venerari statuerat quae cum Menilek ad terram Agʿāzi venerat,

ut haec historia in libro scripta est cui nomen est Kebra Nagast, quem abbā Gregorius, Armeniae episcopus, et sine sanguinis effusione martyr, composuit de Sionis, quae tabernaculum Dei Israelis est, gloria et de Aethiopiae Regum gloria qui e lumbis Menilek filii Salomonis filii Davidis geniti sunt.

[1] Fragm. brev., n° 11. — [2] Fragm. brev., n° 12. — [3] Fragm. brev., n° 13.

Digitized by Google

Cum Akuesem attigisset, apud viduam aetate provectam et nobilissimam, cui erat nomen Ṣyon Kebrā, diversatus est. Praeter modum curiosi, Akuesem sacerdotes, abbā Qaṣala Ṣyon suadente, mulieres duas, Emna Eṣṭifānā et Emna Galilāwit, ad Ṣyon Kebrā miserunt quae de advena cognoscerent; certiores facti, ei magnum honorem tribuerunt. Sed, nominis et honorum fastidiosus, in parvam speluncam aufugit et ab ecclesiae visitationibus abstitit. Hoc tempore, magnus in Akuesem tumultus fuit. Puer de Daqqa Madabāy puellam spoponderat; sponsa vero ab alio rapta erat. Amborum familiae et amici, armis sumptis, proelium in Makāna Ṣyon apud Akuesem commiserunt et proelio viri de Madabāy, Adēt, Serē et ʿAdwā interfuerunt. Sed Akuesem sacerdotes et optimates inter pugnantes se interposuere.

Qui in ecclesia erant, haec de vehementi certamine et de magna caede cum audissent, ex ecclesia egressi sunt, sacerdotes et psaltes et praefecti, et qui antea munus absolverant et qui munere fungebantur, qui appellabantur Nabered[1] Mikā'ēl, Nabered Fesseḥā Ṣyon, Nabered Zagiyorgis, Nabered ʿAmda Hāymānot, Nabered Baqāla Ṣyon, Nabered Baḫayla Ṣyon, Nabered ʿAmda Ṣyon, Nabered Bakuera Ṣyon, Nabered Isāyeyās, Nabered Walda Hāymānot, Nabered Agāmso et Nabered Walda Leʿul : qui autem eo tempore annuo munere fungebantur, duo erant, Nabered Mikā'ēl et Nabered Fesseḥā Ṣyon, ut sanctum Evangelium quod Iohannes evangelista scripsit, parvo cap. CVIII et magno cap. XIII, de Cahifa summo sacerdote ait[2] : « nec suo corde haec vaticinatus est, sed cum summus sacerdos esset, et tempus eius annus ille erat. » Decem autem antiqui, qui munus absolverant, honore fruebantur ut munere fungentes nabered, neque a iudiciis, consiliis, perspicientia, omnibus legibus urbis Akuesem, quae caelestis Sionis locus est, segregabantur.

Egressi quoque sunt monachi et monachae, magistratus et hegu-

[1] Nabered corrupte = nebura ed, Auxumae antistes. — [2] Ioh., XI, 51.

Digitized by Google

meni, regum gnatae et eunuchi, homines et mulieres, senes et pueri, tabernaculum et evangelium tenentes et crucem et lucentia turibula et umbellas et duo aurea et argentea tympana, quae, cum metropolis in Akuesem esset, reges prisci dederant (qui Kālēb
*p. 24. sunt et Gabra Masqal, cuius diebus *Yārēd annui psalterii ordines ad regulam et normam composuit : iterum, Gabra Masqal, Domino indutus, *sancti* abbā Aragāwi coenobium, Dāmo appellatum, condidit) et aurea et argentea cymbala : canticum, quod de caelestis Sionis gloria erat, desiit, nec unus quidem in ecclesiae oppidique penetralibus mansit, nisi duodecim ministri Eucharistiam custodientes, nam custos et diaconus in bēta leḥēm[1] descenderant et Sacrificii sacramentum secundum leges canonesque a patribus nostris Apostolis in eorum constitutionibus constitutos perfectum erat. *Egressi sunt* et [illegible] et infirmi et claustrorum monachi et solitarii qui caprinis hispidis pellibus et [illegible] palmeis vestibus et corio induebantur et in oleastrorum et pāwkēnā radicibus habitabant et apud ecclesiae moenia et sub lapidem magnum quem Satanas, mendacii pater hominumque universorum adversarius, antequam tabernaculum Dei Israelis, coelestis Sion, adduceretur arte confecerat[2].

Huius tabernaculi de adventu rumorem cum e longinquo (*tabernaculo* tunc mensis circiter erat iter) audisset, Satanas expavit et ait : «Hoc loco som (*sardonycis*) equidem non manebo!» : gemmam enim medio fere loci in centro suspenderat ut ipsum homines hanc som (*sardonycem*) inspicientes lucis Deum dicerent, ac sôm interpretatio «gemma» est; quapropter urbs Akuesem vocata : namque Akuesem interpretatio «locus sema» est, id est «locus gemmae», propter som (*sardonycem*) quam Satanas in sanctuario quod condiderat ut lucum creator diceretur suspenderat. Antea, huius urbis nomen ʿAṣabo fuerat. Quibus dictis, Satanas iste hanc, quam in aedificio quod arte sua ad creaturas omnes seducendas exstruxerat, sardonycem fregit, surrexit, urbem Makkā, quae est Geddā, petiit, ubi antea Diabolus magister eius ad illam, filii sui Maḥammad patriam, benedicendam ceciderat. Satanas iste, qui e Diaboli militibus erat, illo loco mansit, patriam filii sui Maḥammad exornans, usquedum Maḥammad revelatus est; Maḥammad seducto, ei locum donavit ut

[1] Locus quo panis eucharisticus paratur. — [2] De magnis qui in Aksum urbe obeliscis sunt agitur; eos enim vulgus a diabolo confectos putat.

Digitized by Google

eius eiusque liberorum sedes usque adhuc esset. Deinde *Satanas* terram Šawā petiit, et in terra Šawā, omnes terrae Šawā homines in peccatum inducens, commoratus est : a patre nostro autem Takla Hāymānot, eius praedicationis temporibus, recessit et in terram ʿAdal aufugit; ac, post patris nostri Takla Hāymānot obitum, *ad terram Šawā rediit, nec admodum patris *p. 25. nostri Takla Hāymānot liberos miratus est nec metuit[1], et seducendo commoratus est. Pater noster Marqorēwos, cum sacerdotalis muneris suscipiendi causa regionem Šawā petisset, hunc Satanam omnes terrae Šawā incolas seducentem invenit; quem pater noster Marqorēwos in urbis medio crucifixit; inde eum e crucifixione deposuit et in magnum abyssum deiecit dicens : « Usque ad alterum Domini nostri Iesu Christi adventum mane! » — Et ad terram suam pater noster Marqorēwos rediit. Quae ex miraculorum a patre nostro Marqorēwos in terra Šawā gestorum historia supersunt, ecce, scripsimus.

Pugna diremta, sacerdotes, novorum iurgiorum evitandi causa, cras interfectos inhumari statuerunt. Sed, noctu, duo « nigri sicut corvi et sicut servi terrarum Dubani[2] », apud Marqorēwos speluncam duos, qui alterius factionis erant et quibus erant nomina Danfā et Abidārā, necaverunt : mane mortuorum socii, « ipsos hydromelis amantes et saccharum eos vincere et ambos domi et ruri, veluti crocodilos *fluminis* Takazi, arcte dormire[3] » solitos cum scirent, principio absentiam non animadverterunt, postea, cadaveribus ad Marqorēwos speluncam inventis, magna ira eum criminis arguerunt, in vincla iniecerunt, acriter vexaverunt. Ille autem se a culpa abesse demonstravit. Denique, iris omissis, nuptiae inter puerum de Daqqa Madabāy, cui antea virgo rapta erat sponsa, et filiam Zarʾa Ṣyon, praefecti provinciae Serē, pacem confirmaverunt. Post haec, Marqo-

[1] Hic de odio quod Ēwostātēwos discipuli in Takla Hāymānot discipulos saepe habuerunt agi videtur. — [2] Frag. brev., n° 14. — [3] Frag. brev., n° 15.

Digitized by Google

rēwos Akuesem, aedibus Emna Ṣyon Kebrā sibi electis, mansit; anno elapso, Ṣyon Kebrā diem supremum egit. Marqorēwos annos duos ibi, amatissimus et veneratissimus, incoluit; cum Akuesem civitas ei pagi feudum obtulisset, assentiri noluit. Postremo, cum «patris nostri Marqorēwos facinorum fama per omnem terrarum orbem, prope et longe, percrebuisset usque ad terram Šawā et usque ad terram Ḥamāsēn[1]», abire statuit.

Inde, caput novum incipiebat: «historia de patris nostri Marqorēwos itinere ad Gadāma Guarasā, quod in provincia Serē inferioris est[2]». — Marqorēwos, annum sexagesimum agens, ex Akuesem ad Gorasā migravit; Gorasā vero

solitudo asperrima et aestuosissima est; magna ibi et profunda spelunca invenitur; et in medio *solitudinis est* iter, quod usque Akuesem deducit.

Cum Gorasā peteret, Marqorēwos, «in itinere animal, cui nomen est bubalus, invenit, quod super gramen, id est quayā[3], obdormiebat[4]». — Inde, cum in Gorasā incoleret, venatores provincia Serē nati — alii vero Guağām oriundi erant, sed in Serē incolebant — qui venatum «cum igneis ballistis, id est naft[5]», venerant, apud eum congregati sunt, ex quibus quinque virgines, Tasfā Ḥawāryāt, Gaber Ḫēr, Zakāryās, Pākumis et Yā'eqob, monasticam vitam amplexi sunt.

Postea monachali veste patrem nostrum Zakāryās de Qarna Anbazā, et Takasta Berhān de Qosyāt et Yā'eqob de Ḫadbar induit: Zakāryās genuit Gabra Krestos, Gabra Krestos genuit Pākuemis: Pākuemis patrem nostrum Tasfā Ḥawāryāt de Wāldebbā genuit.

Ad historiae nostrae initium redimus dicentes: Patris nostri

[1] Frag. brev., n° 16. — [2] Frag. brev., n° 17. — [3] Vulgari tigraico eloquio «themeda triandra» est. — [4] Frag. brev., n° 18. — [5] Frag. brev., n° 19.

Digitized by Google

Gaber Ḫēr locus natalis et patria Huāḫuilā appellatur; patris nostri Zakāryās locus natalis et patria Ambā Gudā appellatur, quae prope urbem est cui nomen est Kuākuelā. Haec omnia in Gadāma Gorasā acciderunt, cuius finitimae regiones et proximae urbes Falfalit, Qāgmā, Ambā Ḫuāḫuilā, Kuākuelā et Ambā Gudā sunt; omnes autem, a Takazi usque ad Marab, provincia Serē dicuntur.

Ita, in Guarasā religiosa communitas apud Marqorēwos, hominibus multis et mulieribus convenientibus, orta est. Ecclesiam Virgini Mariae (pr. : Egze'etna Māryām) dicatam Marqorēwos condidit, super fratres Abrehām in oeconomum (magābi) et Yesḥaq in servorum magistrum (liqa rade'e) elegit, super monachas quandam 'Elēni antistitam (ema menēt) fecit.

Pater noster Marqorēwos, cum in Gadāma Gorasā esset, patrem suum abbā Ēwosṭātēwos in Gadāma Barāqit, in provincia cui nomen est Quaḫayn, morari ex auditu accepit, et altissime iter fecit. Quem aspicientes viatores nimbum a vento cui taro[1] est nomen involutum putabant; et viatores omnes, alter alteri, dicebant : «An taro hoc vidistis, quod *serpentis instar a capite suo usque ad suam caudam erat?» imbrium enim erat tempus, qua re taro dicebant. *p. 26.

Ēwosṭātēwos visitato, ad coenobium suum rediit; antistitem suo loco elegit, Yesḥaq et 'Elēni in anteriore munere confirmavit, ad oeconomum eligendum, Kefla Māryām suadens, fratres convocavit. Postea, decem cum fratribus, qui monachalem vestem nondum susceperant, et quorum nomina erant Zabdēwos, Takla Hāymānot, Baṣalota Mikā'ēl, Endreyās, Baḫayla Ab, Ṣagā Za'ab, Krestos Ḫarayo, Samrat Ṣyon, Kēfā et Takla Alfā, fratrem Zakāryās ut coenobium novum conderet misit, eique futura de coenobio condendo vaticinatus est :

«..... ubi multae sunt oleastrorum arbores, atque usque ad

[1] Amharico et tigraico vulgari eloquio «turbo» est.

Digitized by Google

dimidium montis te ascendere faciet ibique cum perventus sit requiescet. Tu autem locum illum a Domino tibi definitum nosceris. Huius coenobii signa duo super ipsum montes, alter hic alter illic, erunt; montium in medio via munita est quae descendere facit [illegible] et ascendere facit. Huic loco nomen antiquitus Medērā fuit. Ibi enim incantatores et simul erant malae beluae illis incantatoribus incantamentorum vi quae apud Satanam didicerant oboedientes : incantatores illi et illae malae beluae, cum Sionis tabernaculum venisset et in terra Akuesem resedisset, periere, qua causa locus Medērā usque adhuc appellatus. Inde ab hoc tempore autem Qarna Anbazā ab omnium generationum ore quae post me et post te venient appellabitur; namque leonem sub eum invenies, ipseque tibi iter monstrabit, atque duo illi montes cornua videntur, cum non cornua sed ulna dentesque unguesque longaque cauda pilosaque vestis vultusque terribilis leonibus sint; qua re, Qarna Anbazā appellabitur, anbazā enim aethiopico sermone, id est sermone Tegrē, anbasā (= *leo*) interpretatur.»

Illis temporibus ad Sionis tabernaculum adorandum quam saepissime Marqorēwos Akuesem ibat. Tum

Spiritus Sancti auxilio, pater noster Marqorēwos magistratum quendam, cui nomen erat Demṣa Selus, quem Rex ʿAmda Ṣyon a flumine Takazi usque ad flumen Marab et a flumine Marab usque ad magnum mare, id est Meṣwā, constituerat, venturum esse cognovit. Ille enim Regis sororem, Lud Sennā, quae in vitam antequam ʿAmda Ṣyon Rex ingressa erat et a Rege, cum unus pater unaque mater ambobus essent, in primis deamabatur, uxorem duxerat; atque, cum magistratus iste, Demṣa Selus, bellator et nobilis ortu et strenuissimus et huius mundi transeuntis opibus potens esset, et iuris magister et pauperum defensor, ʿAmda Ṣyon Rex ei sororem suam cui erat nomen Lud Sennā uxorem dederat.

Inde, Demṣa Selus, cum Tegrē attigisset, Gorasā ivit, et cum duobus familiaribus suis, quibus erant nomina Walda Selus et Gabra Selus, Gorasā transiit et patrem nostrum Marqorēwos adivit.

Digitized by Google

Marqorēwos, septem annos in Gadamā Gorasā commoratus, abire statuit.

Post haec, pater noster Marqorēwos, cum septimum annum ageret et sexagesimum, *Regis Sayfa Arʿād imperii anno VII, cuius *p. 27.
imperii anni octo et viginti fuere, e Gadāma Gorasā surrexit.

Postquam monachis et incolis valedixit, cum quinque discipulis, Gaber Ḫēr, Zaʾiyasus, Enṭonyos, Yāʿeqob et Batra Māryām, ad patrem suum Ēwosṭātēwos in Barāqit ivit : ibi, patris sui spiritalis Ēwosṭātēwos gratia, cum sua matre Salomē collocutus est. — Inde, discesserunt; Ēwosṭātēwos in Dabra Barquāḥ, Marqorēwos in Guadāʿ cum quinque discipulis, Salomē «in septo cui nomen est Addaqmašo[1]», Tomās in Māy Ṣaʿādā, «ista enim gentis suae terra erat[2]», sedem posuit. Marqorēwos magnum in Ambā Gudād coenobium constituit; inde, ancilla cui nomen erat Zaman Baḫa, homini, cui erat nomen Zawalda Māryām, nupta, e communitate discessit magnasque de coenobio quod in ʿAd Negdu et ʿAd Negsā et ʿAd Qast et ʿAd Ṣāylalā et ʿAd Basā et ʿAd Kunā et ʿAd Marā conditurus erat, visiones vidit. Angelus ei terrarum omnium, in quibus coenobium illud conditurus erat, nomina explanavit. «ʿAd Negdu advenae locus interpretatur[3]», Awrāsis enim ibi, cum incantamenta agens ex ʿAdal venisset, pagum condiderat qui postea dirutus est; quo loco, Dabra Demāḫ et Marqorēwos sepulcrum erunt.

Diebus Menilek Regis, Salomonis filii, homo quidam, cui nomen erat Negusen, e terra Akuesem venit et Marab flumen magnis cum copiis transivit, ut argenti et boum et caprini pecoris, hircorum arietumque tributum e liberis Chanaani, filii Cham, filii Nohae, patris Iapheti et Sem, susciperet, quibus dixerat : «Cha-

[1] Frag. brev., n° 20. — [2] Frag. brev., n° 21. — [3] Frag. brev., n° 23.

Digitized by Google

naani filius fratrum suorum servus sit[1] », qui *Chanaani liberi* regionem, cui nomen est Dubani, incolebant. Solitudinem illam pertransiit et terram Dubani attigit : Chanaani liberi eum magno honore, quia eorum erat princeps quem Menilek, terrae Agʿāzi Rex, super ipsos elegerat, exceperunt. Sex menses apud eos, regium tributum colligens, commoratus est. Sex post menses, ad Regem rediit, et per illum eremum suum transitum et iter habuit. Et pro sua consuetudine ad eremum illum e terra Dubani advenit tentoriumque suum plantavit; milites autem eius, unusquisque e more suo, in eremi planitie mapalia fecere; et qui ex Chanaani liberis venerant, terrae Dubani duces, quibus erant nomina Tobēl et Berteguāl, Yoqāṭin et Abrib, quattuor qui sub Negusen, Menilek servo, constituti erant, sua tentoria eodem modo posuere, et eorum homines, sicut milites Negusen, mapalia fecerunt. Et castra illius eremi in planitie metati sunt. Illa nocte, Negusen ancipite morbo aegrotavit, et usque ad mortem prope accessit : populus vero eum custodiebat. Missos ad Regem ut ipsum de illius morbo certiorem facerent misere. Missi iverunt et Regi servi sui Negusen infirmitatem renuntiaverunt, et Rex : — « Ubi aegrotavit, inquit, usque ad valetudinem maneat, et incolae, qui ad locum illum accolunt, res ei necessarias et militum commeatum suppeditent : duces autem Dubani, quos subter Negusen servum meum constitui, regni mei tributo sumpto, adveniant! » — Missi venere et Regis statutum dixere : Dubani duces, eius regni tributo sumpto, surrexerunt, profecti sunt, ad Regem ingressi prociderunt, se prostraverunt, tapetum osculati sunt et prius ei oblationes et dona et munera, postea regni tributum numeratum dederunt, quae regiae minister sive omnium rerum administrator accepit. *Angosā autem uxor, virum suum Negusen aegrotare audiens, magna frugum mellisque butyrique oleique copia super asinos imposita, cum illis Dubani ducibus venit, ad virum suum Negusen pervenit. Illi vero Dubani duces, eius infirmitatis vehementia adspecta, contristati sunt et in suam patriam cum militibus recessere. Negusen decem menses hoc morbo laboravit. Rex missos ad eum mittebat dicens : « Nonne sanatus es? nonne firmam valetudinem invenisti et praestantior parvo morbo fuisti? nonne te Dominus de morbi onere remisit? » Decimo mense confecto, sanatus est, valetudinem integram inve-

*p. 28.

[1] *Gen.*, IX, 25.

Digitized by Google

nit atque sanus ac primum et vivax evasit; species et vis quae primitus ei restitutae sunt. Qui e longinquo eius infirmitatis videndi causa veniebant homines, e Negusen nomine huic eremo ʿAd Nagsā nomen indiderunt; quapropter, quinque Regum temporibus qui postea regnavere, *eremus* ʿAd Nagsā nominatus est.

Ad Qast nomen ab arcu (qast) accepit quo venator e tribu Rafāyn, ibi a serpente zārāt[1] interfectus, utebatur.

Solitudo quae est Ṣaylalā tibi altera non videatur, namque tua solitudo erit; et eius nomen «tu equidem Sol istius solitudinis in vita et in morte es!» interpretatur.

. . . . . .

. . . . . Ibi homo erat quidam, cui erat nomen Ḥarasfosi; eius uxor Adlaklyā nominabatur, eius liberi sicut Iacobi liberi duodecim erant. . . . . Hic vero Ḥarasfosi, temporibus imperii Zāguē vita fruebatur : e pueritia strenuus; nullus erat ei iuvenis eius diebus par. Messium mense, eius uxor et liberi et servi ad agresta opera conficienda, quae frumenta et hordeum coedere sunt et mergites colligere et in struem congerere et pulchra per terras percipere, ruri fuerunt : ipse autem vaccinum butyrum melle commixtum ut biberet domi mansit. Sole incalescente, ad domus ostium, tapeto super cubiculum et bovina pelle super tapetum (locuples enim sua ratione erat) superpositis, somnus eum pressit; ille obdormivit et rhonchavit. Eius rhonchi rumore audito, leo e deserto venit, super eius cervicem prosiliit cervicemque apprehendit; ille autem experrectus leonis guttur apprehendit ipsumque anxit et necavit : vicissim leo et Ḥarasfosi sibi mortem attulerunt. Vespere, mulier et liberi et servi venerunt : leonem latere iacentem, Ḥarasfosi vero *sub parvo hoc cubili, abscisso ventre et *p. 29. butyro cum melle quod biberat in terram eiecto, iacentem invenerunt. Eius uxor hydriam nec non magnam ollam attulit, ollam super cubile posuit, et igne sub ea incenso, butyrum et mel a viri sui quem leo occiderat ventre profusa in ollam infudit, quae igne defervefecit et liquando purgavit; et butyrum ut antea lactescens

[1] An a zār? zār maleficus daemon noctu vagans (caeteri autem apud flumina sedentem dicunt) est.

Digitized by Google

et mel purum facta sunt. Mulier ea in hydriam infudit, et duas replevit hydrias. Eius enim vir ei vivens dixerat : « Butyrum cum bibissem et mel, leo me interfecturus veniet; ego autem ipsum interfecturus : ambo vicissim nobis mortem adlaturi. Leo ventrem meum discindet, et butyrum et mel quae biberam in terram effundentur; ego vero guttur eius, brachiis et crurum flectionibus contextis, excidam. Tu equidem butyrum illud et mel collige, igne defervefac, liquando purga, in hydrias infunde, atque hebdomaden cum commorareris, hebdomade confecta, iterum defervefac, et tu, uxor mea, duodecimque liberi mei, potate. Postquam potaritis, tu sane leaena, omnium orbis terrarum mulierum regina fies, et mulieres omnes propter in earum terra famam et rumorem te venerabuntur, te videntes metu cum suis liberis morientur. Illi quidem liberi mei quasi leonis gnati evadent : vis super eos et terror erit; rex ipsos convocabit et videns e suo throno surget, et vultu sub eorum pedibus posito propter terrorem super eos considentem adorabit. Inde, eius consiliarii ei suadebunt dicentes : « Viris illis strenuissimis magnam auri argentique copiam mitte, purpureis vestibus et candidis *eos* exorna, equos veloces mulosque tolutarios, servos ancillasque, iuvencas et capras, oves, asinos et camelos dona *eis;* namque ipsi, si in castris commorabuntur, super te regnabunt. Quis enim ex terrae hominibus et ex copiis tuis, quibus « qui adstitit deiicite, qui se custodivit findite[1] » dicere soles, te, qui nuper subter eorum pedes temetipsum prostravisti, inde ab hoc tempore timebit? » — Post haec, verbis consiliariorum auditis, rex *liberos meos domum* magnis cum divitiis multos per annos sufficientibus mittet. Ipsi ad te cum gaudio et in pace
*p. 30. revertentur. Quibus reversis, *hic nec tu nec tui et mei liberi commoramini; sed, ossibus meis collectis, cum rebus vestris omnibusque aedium vestrarum suppellectilibus omnique pecore vestro ad terram Adal proficiscimini; illa enim terra haereditas vestra erit[2]. Ibi cum perveneris, illius terrae puellas filiis meis, alteri alteram, in matrimonium da; postea, pro viribus, decem vel viginti vel quinquaginta *uxores* ducent, haec enim Dei mei Sāṭnā'ēl est voluntas. Cum in matrimonium liberis puellas dederis, morieris : te mecum inhumabunt et caro tua cum carne mea commiscebitur.

[1] Dubia interpretatio, textus enim aethiopicus corruptus est. — [2] De Balaw post gentis, cui nomen est Adkamé Melgā, adventum e Sarāwē usque ad Adal migrantibus hic agitur.

Digitized by Google

Decem millia et myriades liberi nostri fient. Imperium eorum liberis eorumque liberorum liberis dabitur; ex eorum liberis eorumque liberorum liberis, alter rex fiet, alter fequrā dicetur, alter Ḥağ appellabitur, alter Turkuibāš fiet et alter super navem mercator et alter bānyā et alter nāyb[1]: per eorum liberos eorumque liberorum liberos, Ismaelis et Abrahami et Meḥemmad et Yemar et Beştyānos meorum patrum lex confirmabitur; islamiticorum, qui in Aegypto et in Aethiopia sunt, imperium eorum vi eorumque liberorum vi in aeternum stabit; et patrum meorum regiones, quae ʿAdal et Ber ʿArab [illegible] et Meṣwā et Aegyptum et Eştenbul et Midiam et Ḥaqla Fārān sunt, eorum tempore eorumque liberorum tempore instaurabuntur.» — Haec enim Ḥarasfosi vivens uxori suae Adlākyā dixerat; quae verba cum perspecta haberet ..... et omnia quae uxori dixerat fuerunt, et uxori et eius liberis, ut dixerat, acciderunt... Atque, de hac appellatione, eremus tuus ex eius [Ḥarasfosi] habitatione appellatus et ʿAd Basā[2] dictus est.

Ad Kunā e monachorum ad coenobium invocationibus, qui dicent «manus estote contra adversarium nostrum», nomen accepit[3].

... Quae Ad Marā dicitur. Mercator islamicus magnis cum divitiis e terra Waflā et Dobā venit : huius mercatoris nomen Emar. Insulam, cui est nomen Meṣwā, attigit; omnia quae cupiebat et exoptabat emit, omnia quae cupiebat invenit, nec nave Ǧeddā atque e Ǧeddā terram Aegypti petere necesse fuit; omnia enim quae exoptaverat in hac insula Meṣwā, magna parvis et multa paucis et praestantiora malis cum *cmeret*, invenit. Cum in insula illa Meṣwā esset, *Meṣwā incolae et incolae Ḥamāsēn contendere, et superius *p. 31. iter, mercatorum omnium iter, interclusum est. Longum eorum bellorum tempus fuit et circiter annos decem protractum : caritas insulam Meṣwā oppressit, mercatores enim *qui annonas afferrebant itinere* omnes se abstinebant. Emar autem, itinere quod veniendo fecerat intercluso, cum sociis suis mercatoribus, qui cum eo advenerant, consilium iniit : «E torrida regione, inquit, in regionem

[1] Fequrā (=فقرا sing. فقير) apud septentrionales Aethiopes religionis islamicae principes dicuntur; ḥağ qui ad Maḥammad sepulcrum peregrinatus est; bānyā mercator indicus (Indici enim mercatores magni in Aethiopia habentur), etc. — [2] Id est : ʿAd Anbasā «urbs leonis». — [3] Frag. brev., n° 23.

Digitized by Google

torridam eamus; nobis patria nostra itinere Serē petenda est!» — Socii eius consenserunt, uno agmine facto surrexerunt, hunc eremum attigerunt, sepimentum in centrali parte fecerunt, tentorium suum unusquisque posuit, ibi sex menses commorati sunt, elephantes in aestuosis apud eremum terris venantes, eorum cornuum causa quae ipsis, ad mare mercaturam agentibus, magnum lucrum darent. Multa elephantum cornua, circiter quingenta, collegerunt; nec omnia venando collegerunt, sed eis magnum erat venenum, quo, sine hastarum vulneribus, elephantum dentes tantummodo auferrent; cuius veneni vehementia elephantes omnes exurie perierunt. Ipsi vero multa elephantum cornua collegerunt. Ad hunc modum cum essent, pax inter mare et aridum fuit; superius iter, quod interclusum erat, patefactum; illi vero, de pace rumorem, in hoc eremo commorantes, auditu acceperunt. Atque omnes ab eorum domini nomine locum Ad Mar nominavere. Post haec, surrexere, superius iter fecere, ad patriam suam regressi sunt. Quapropter locus ʿAd Mar dictus est.

Marqorēwos e Guadāʿ ad Gadāma Barquāḫ, Ēwosṭātēwos videndi causa, ivit. Ēwosṭātēwos septem annos ibi mansit:

...cuius loci incolae mali erant, nec lex vel constitutio eis, sicut infidelibus, erat, nec festorum celebratio nec eremitarum amor, nec advenarum hospitalitas.

Marqorēwos in Gadāma Barquāḫ, magnis corporis afflictationibus, annos duos commoratus est; ipse diaconali munere fungebatur, ʿAmda Hāymānot communitatis oeconomus erat, Yāʿqob servorum magister, Taʾamānē Egziʾ precum magister (liqa ṣalot); Zamāryām denique cathedram Ēwosṭātēwos et Zaselus eius libros ferebant. Inter piissimos ecclesiam frequentantes Zakāryās et eius uxor Māryām Sennā, Abrehām et uxor Walatta Dāwit, Zagiyorgis et uxor Walatta Giyorgis memorantur. Apud Gadāma Barquāḫ prodigiosus erat fons, cui nomen Māya Ṣalot[1] erat.

[1] Omnes salutares fontes, qui apud ecclesias prodigiosi habentur, Māy Ṣalot dicuntur.

Digitized by Google

Tribus annis in Guadāʿ, duobus in Barquāḥ actis, cum iam Ēwosṭātēwos septem annos in Barquāḥ fuisset et Marqorēwos suum secundum et septuagesimum annum ageret, Sayfa Arʿad Regis anno XII, die XXIV mensis ṭer, Marqorēwos cum Ēwosṭātēwos a Sarāwē profectus Hierosolymam ivit, in Iordani aquas ingressus est, in Aegyptum rediit, a patriarcha Beniamino benedictus Armeniam petiit, Ierichuntem attigit, Ierichuntis mare, octo et triginta diebus per aquas confectis, transiit et Armeniam attigit. Ēwosṭātēwos in Armenia mansit. Marqorēwos autem, ad terram Agʿāzi reversus, ad urbem Maqarkā, « quae urbs in medio *provinciae* Ḥamāsēn est[1] », pervenit et benigne receptus est. Inde, e Maqarkā ad Dabra Demāḫ — « Dabra Demāḫ capitis coenobium interpretatur[2] » — ivit, et sibi speluncam, cui nomen erat Weṭuh, elegit.

Huius loci clivus erat infidelium ostium, qui Šānqellā dicuntur, liberi liberorum Chami, quorum regio Dubani est et quorum urbs dicta est Matako, qui si interficiunt non anguntur.

Apud speluncam, serpentem terribilem necavit : serpens omnia deserti animalia vorabat, quorum nomina, difficilia intellectu, sunt :

Sive bubalus, sive ʿarigā, sive asilā, vel tanisā, vel siʿālā, vel dorcas, vel daspēdā, vel simia, vel onager(?), vel thos, vel daskano, vel ⁇, vel sus, vel pelecanus onocrotalus(?), vel kēraglyon.

Eius corpus latum est

*ad magnam speluncam, cui nomen est Ankokorā, templum infidelium, quod in infidelium terra qui serpentem illum colebant est. *p. 32.

Quo interfecto, ad videndum

[1] Frag. brev., n° 24. — [2] Frag. brev., n° 25.

Digitized by Google

gentes omnes, prope et procul, ex *orbis terrarum* quatuor angulis, ubi humana creatura invenitur, congregatae sunt; e Baqlā[1] usque ad hunc locum, a Kor Bāryā[2] usque hic, a terra Serē usque hic, a terra Dubani[3] usque hic, et a mari necnon a terra Torʿā[4] usque hic.

De eius religione et miraculis rumor multos apud eum paenitentes et piissimos collegit,

... inter quos magni liberi eius (= Marqorēwos) et primi, qui ipsum in virtutibus agendis retulerunt : abbā Endreyās de Efun, abbā Endreyās de Beḥnunā, abbā Abrahām de ʿAd Sarawāt, abbā Ḥeywat Bena (cuius monachale nomen Dāgma Iyemawet fuit) de Ḥeleleḥ, abbā Yesḥaq de ʿAd Zewāb, abbā Semʿon de Čaʿāt, abbā Enṭonyos de Māy Leṣuy, abbā Mārmeḥnām scriba de ʿAd Maʾamen, abbā Naʾamen Baʾegzi' de Belālāḥ, abbā Dāgmāy (= alter) Garimā de Māy ʿAyn, abbā Arkalēdes de Degē Deruy, abbā Besoy de Nādēr, abbā Nāfer de Aqotāb, abbā Yosṭinos de ʿAdagualbo... et coenobii domum longam et latam, amplam et pulchram, cubitos triginta longam, cubitos tres et decem, dodrantem, digitos duos et dimidium latam, condiderunt; ad coenobii domum, mapalia, unusquisque suum, quae frugum custodum casis similia erant, fecerunt... ecclesiam autem pulchram et iucundam, magnam et latam, fundationis praestantiae causa ecclesiae Agyā Sofyā, quam Constantinus Rex orthodoxus condiderat, similem condiderunt, Ḥamāsēn praefectis et Sarāwē praefectis, qui patris nostri Marqorēwos, eorum patris, preci fidebant, adiuvantibus. Pater noster Marqorēwos Sionis tabernaculum, quod ex abbā Beniamini, Alexandrini patriarchae, manibus, temporibus eius e terra Armeniae reditus, acceptum pater eius (= Ēwostātēwos) ei dederat, in ecclesia illa posuit, et die XXV *mensis* sanē, qui est ipsius ecclesiae sanctificationis festus, sanctificavit. Pater noster Marqorēwos mulieres multas ad vitam monasticam admisit; congregationis numerus hominum MD, mulierum vero monacharum D fuit. Et pater noster Marqorēwos virorum sedem a mulie-
*p. 33. rum sede distinxit; mulierum sedem *Zebān Aṣḥitā, virorum sedem Dabra Demāḥ elegit. Mulieribus ecclesiam pulchram condidit, qua sancti Michaelis tabernaculum immisit. Pater noster Marqorēwos

[1] Id est : e Septentrione. — [2] Id est : ab Austro versus orientem. — [3] Id est : ab Occasu. — [4] Id est : a Septentrione versus orientem.

Digitized by Google

autem e loco ad locum pererrabat, discipulos suos suasque filias explorabat, eos canonum leges quasi legem constitutionemque suam docebat, ut ipsos ipsasque corroboraret. Cum eos docuisset, ad tranquillitatis suae locum revertebatur. Dormiendi tempore, in stagnum, cui est nomen Degub ʿAbbāy, inibat, amicto et tunica et sabano et cucullo et cingulo et cilicio et corio suo *indutus* ingrediebatur, atque precibus et lacrymis, supplicationibus et gemitibus magnis et nimium misericordiam intercedendo morabatur.

Aquae, quae apud coenobium invenitur et cui nomen est Degub ʿAbbāy, benedixit magnamque salutarem virtutem dedit.

Cum annum suum nonum et octogesimum ageret, Regis Sayfa Arʿad anno XIX, iterum Armeniam ad Ēwosṭātēwos videndum petiit. Reversus, corruptum coenobium suum Dabra Demāḫ invenit, quod magnis et rigidis reprehensionibus emendavit.

Cum discipuli nimium increscerent, refugium novum, quod a Dabra Demāḫ unius diei itinere aberat, sibi elegit

in aestuosa regione cui est nomen Dambalās : eius recessus nomen Muḥaṭ ʿAbbāy est, ceteri autem rerum historicarum scriptores Māy Moni appellant.

Cotidie vero Dabra Demāḫ visitabat.

Cum autem septimum et octogesimum annum ageret, Regis Sayfa Arʿad anno XXV, tertio Armeniam petiit, namque Ēwosṭātēwos morti proximus erat : eo defuncto, ei in Mārmeḫnām ecclesia sepulcrum dedit. In Aethiopiam redux, fratrem suum Absādi diem obiisse invenit, et ad eius sepulcrum peregrinatus est[1];

Nos ambo enim patris nostri Absādi discipuli et patris nostri Marqorēwos discipuli, unius fidei, unius cuculli sumus; cucullum

[1] Hic in compendio nota est : «dal f. 272 rilevasi il Gadla Absādi essere stato composto anterioramente al Gadla Ewosṭātēwos».

Digitized by Google

nostrum est patris nostri Ēwosṭātēwos cucullum, et civitas nostra Alexandria, non terra Romae est.

E Dabrā Demāḥ ad urbem ʿAd Saguāgui ivit, et ibi corpus cum adfligeret commoratus est. In ʿAd Saguāgui coenobium condidit; monachali veste abbā Garima de ʿAd Saguāgui qui sibi nomen imposuit Bakuera Marqorēwos, abbā Krestos Bēzāna de Gadāma Marab, abbā Yekuno Amlāk de ʿAd Ḥenqert, abbā Ṣawana Egzi' de Māy Ṣaʿādā, Faqāda Egzi' de ʿEgalā, abbā Yesḥaq de Maratā, abbā Leʿul Ḫarayo de terra Oʿo induit. Tunc erat ei Habta Egzi' discipulus.

Decimum autem post annum, cum septimum et nonagesimum annum ageret, Regis Weden Asfarē anno VI, ex ʿAd Saguāgui ad Kuedo Falāsi migravit, quo speluncam sibi elegit. Cum multi ad eum monachale munus petentes convenissent, coenobium condidit.

Et pater noster Marqorēwos in solitudine, cui nomen est Barbar Zagi, monachorum, suorum liberorum, mapalia condidit; huius solitudinis a tergo praecipitium magnum, a fronte, si clivum descendunt, locus patens est.

Demhoy cum uxore AwqāfaD engeł quattuor annos ecclesiam in Barbar Zagi frequentavit; quapropter, filium eius Habana Marqorēwos, qui fulmine ictus erat, pater noster Marqorēwos ad vitam revocavit.

Caput. — Post patris nostri Marqorēwos mortem, conventus valde eius foederis vi crevit. Multos dies sancta agendo ibi discipuli eius commorati sunt. Magistri magni, ex eis qui lanae et coccini vestes, quae sericae lacernae sunt, induunt et mulis insidunt, e conventu illo egrediebantur, quorum numerus tunc LXI [illegible] tunc XC erat. Praefectus autem, cui erat nomen Deruy, eis invidit, ipsos fraude congregavit et : « Agite, inquit, omnes, magistri et qui sub vobis sunt fratres, gnati mei sponsae benedicite! » Ipsi vero eius fraudem non perceperunt. Laeto corde profecti sunt; et praefectus eis, cum
*p. 34. pervenissent, janua *patefacta, in umbraculum magnum, circiter

Digitized by Google

cubitos c longum et L latum, introduxit : monachi umbraculum replerunt. Inde familiaribus suis « ianuam claudite! » iussit, et pessulo clauserunt et imperata executi sunt. Post haec monachis magnam epularum potusque copiam dedit; et comederunt et biberunt. Inde, fortibus suis « ne unus quidem, inquit, raptim se vobis auferat cavete; unus si evaserit, vos pro eo eritis! » *Sicarii* contra monachos surrexerunt, ipsos gladio et hasta, ense et arcu necaverunt, ut liber ait[1] « namque propter te nos omnibus diebus interficient, ac sumus veluti oves quas mactant ». Interfectorum numerus ex magnis, qui sacerdotale munus acceperant vel non, LXV. Eo tempore, magister abba 'Enqua Marqorēwos erat; ipse, sicut pastor bonus, qui animam suam pro suis ovibus praebet, priusquam ceteri interfectus est. Monachorum autem, qui interfecti sunt, numerus CXXV. Et manu illius impii, cui erat nomen Deruy, qui Diocletianus alter fuit et Maximini socius, diaboli filius et Didiani frater, Herodis famulus et Decio proximus, Ṣirusāydān pravorum amantis, quinque Macabaeorum percussoris, similis, martyres fuere...

Post haec coenobium illud depopulatum est et desertum evasit : communitate vero dispersa, fratres quasi salis semen et odorifera aqua fuere. Ille autem scelestus in oppido suo, cui erat nomen Kuedo Falāsi — cuius nominis interpretatio Monachi Mons est, Kuedo enim aethiopico eloquio mons est — mansit. Multos post dies, magistratui illi, cui erat nomen Diruy, dixerunt : « Pater noster Marqorēwos te puniet filiorumque suorum monachorum cladem in te ulciscetur. » Haec cum homines Dei amantes ei dixissent, pavit ille et patris nostri Marqorēwos cathedram et metallicam pelvim quas abstulerat multaque alia ad eius coenobium Dabra Demāḫ[2] misit, dicens : « Patres mei, miseremini mei, et pro me patrem nostrum Marqorēwos precibus orate ut peccata mea remittat neque liberorum suorum monachorum cladem in me ulciscatur. » Post haec, quae miserat grata acceperunt : cathedra vero et metallica pelvis adhuc adsunt. Sed eius *Deruy* liberi et liberorum liberi benedictione caruere, et ex ipsis ne unus quidem patris locum suscepit et pro eo munus accepit...

Deinde (i.e. post coenobium in Barbar Zagi ad Kuedo Falāsi conditum) pater noster Marqorēwos, cum annum unum et centesimum

[1] *Ps.* XLIII, 22; cf. *Rom.*, VIII, 36. — [2] At Deruy temporibus Dabra Demāḫ diruta et desertum erat.

Digitized by Google

ageret, *Regis nostri Dāwit II, filii Sayfa Arʿad, imperii anno I, e suo coenobio, cui erat nomen Barbar Zagi, quod in regione cui est nomen Kuedo Falāsi est, surrexit, coenobium suum Dabra Demāḫ petiit et liberos suos salutavit : ipsi vero spiritali salutatione eum salutavere. *p. 35.

Ad Dabra Demāḫ reversus, inter Dabra Masel, Guedeb ʿAbbāy et Weṭuh pererrabat. Eo tempore, nubi insidens, duodecies Hierosolymam ivit. Postremo, cum in Christi sepulcro, cum economo imperatoris Aegypti, cui nomen erat Eṣṭenbul, esset, islamicum ʿAbdallā sanctorum librorum voce expugnavit, et, coram praefecto cui erat nomen Besṭyānos et coram militibus, ad christianam fidem reduxit : ʿAbdallā, nomine ʿAbdel Masiḫ, id est Gabra Krestos, sibi imposito, baptismum accepit. Quibus actis, Marqorēwos ad Dabra Demāḫ reversus est, discipulos suos edocendi causa.

Et de patris nostri Marqorēwos virtute et facinoribus rumor in universis Aethiopiae terris usque ad terram Šawā acceptus auribus est. Et Dāwit Rex, filius Sayfa Arʿad, qui eo tempore imperabat, de eius virtute et facinoribus rumorem auditu accepit. Patris nostri benedictio nobiscum sit. Amen.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, unius Dei : Domini auxilio scribemus historiam ⁂ legatione Dāwit Regis nostri et patris nostri Marqorēwos.

Audita Marqorēwos fama, Dāwit pium quendam hominem e sectatoribus suis cui erat nomen Walda Egzi', cui arcana sua proferebat et quem ad anachoretas suos dilectos sanctosque patres suos deprecationibus et precibus imperium suum tuentes mittere solebat, ad eum misit. *Walda Egzi'* ex urbe, cui erat nomen Ērar, surrexit et in provincia cui erat nomen Malzo pernoctavit. Hominum qui ipsum sequebantur numerus quinquaginta erat, quorum decem mulis insidebant, decem servi enses sumpserant et triginta erant clypeati, praeter ceteros viaticum ferentes et mulieres hydromeli ferentes et pistores panificas et aromatum conditrices et coquas et mulos et equos et asinos et servos qui vespere gramen in loco quo noctem acturi erant metebant; ille enim Regi proximus et de prae-

Digitized by Google

fectis unus erat : in urbe autem celeres quingentos et quingentos pedites se comitari iubebat, itineris tempore vero suorum militum plurimos domi reliquerat et cum paucis quos enumeravimus egressus erat. Terram Amḥarā attigit ibique feriatus est : duos a principe viae praemonstratores, qui ei viam usque ad terram Lāstā praemonstrarent, accepit, quos *cum terram Lāstā attigisset* ad eorum terram, terram Amḥarā, demisit. In terra Lāstā mensem commoratus est. *Terrae* Lāstā princeps eum magno honore excepit, eius enim recensor *Walda Egzi'* erat, qui Regi *terrae* Lāstā tributa tradebat, atque ille *terrae* Lāstā princeps, cum terram Šawā petiret, eius domum ingrediebatur et cum eo comedens et potans, *omnium praeter uxorem particeps usque ad muneris diem commorabatur, namque amici erant certi non fortuito. Qua causa, magno cum honore gaudioque eum excepit, et cum eo usque ad terram Tegrē progressus est et *provinciam* Wāǧerāt attigit; tunc domum suam regressus est. *Walda Egzi'* a Wāǧerāt ad Ḥenṭālo processit : Ba'āl Gādā ei praemonstratorem dedit, qui eum usque ad Serē adduxit; et *provinciae* Serē praefectus praemonstratorem ei dedit. Ille Marab flumen transiit, Māy Ṣa'adā *provinciam* attigit et diu ibi commoratus est. Atque e Māy Ṣa'adā surrexit et Kuedo Falāsi attigit : *provinciae* Sarāwē centurio ei praemonstratorem dedit qui ad Dabra Demāḫ eum adduxit. Regis missum discipuli ad communitatis domum duxerunt; mulieres vero *quae e Šawā venerant* ad Zebān Aṣḥitā, monacharum septum, transgressae sunt, ipsisque antistita aedes quibus solae fruerentur dedit. Ille regis missus, cui erat nomen Walda Egzi', ad patrem nostrum Marqorēwos ingressus est, cum patre nostro Marqorēwos convenit, et omnia quae Rex, eius dominus, dixerat retulit : « Pater, in tuis precibus noli oblivisci mei », et dixerat : « Tu animae meae pignus fies, et ego tibi liber ero et quae mihi dixeris omnia tibi faciam ». Hac Regis legatione audita, pater noster humili voce : « Ego autem, inquit, peccator et improbus, nec quae mihi Rex noster Dāwit, Davidis antiqui alter, dixit « in precibus tuis noli mei oblivisci », eis sum dignus; Regem enim vox glorificans decet ». Quapropter, multorum verba, unus cum esset, pater noster Marqorēwos misso retulit, ut liber Danielis ait : « Vobis Rex dicit : sed Dominus longum eius tempus faciat, et eius hostes remotos et proximos submittat! » Quam benedictionem cum pater noster Marqorēwos dixisset, quae ante speluncam suam saxa erant et ligna humana voce dixerunt : « Amen, amen : sit! sit! et benedic-

Digitized by Google

tionis tuae munus Regem nostrum Dāwit attingat, namque nec antea fuit nec postea Rex ei animi pulchritudine similis erit.» Quibus dictis, saxa et ligna conticuere. Audiens, Regis missus magno stupore perculsus est, atque horam meditatus est; inde respondit, et : «Pater, inquit, ut miraculorum tuorum famam in mea civitate auribus acceperam, sic vero nunc, praesens, oculis meis vidi : Dominum, qui ut tecum convenirem fecit vultumque tuum mihi monstravit vocemque tuam ut audirem fecit, laudo. Benedicti qui benedictionis tuae vocem audiunt liberi tui; et beati qui tuo iussu sunt
p. 37. discipuli; et magno aestimandi qui apud te sunt profani; *namque precibus tuis et sancto tuo coenobio, quod a pedum tuorum pulvere sanctum est factum, custodiuntur! Beatus qui te portavit venter; et beata quae te lactaverunt ubera!» His beatificationis vocibus Regis nostri Dāwit missus beatum patrem nostrum Marqorēwos praedicavit, qui coram eo miraculum patraverat cum ligna et saxa humano eloquio sicuti Hosiannae lapides, loquendi facultate praedita, collocuta erant. Parvum vere patri nostro Marqorēwos miraculum hoc fuit, namque maiora et praestantiora plane ipse fecit; Regis autem missus hoc maximum putavit. Post haec, Regis missus mensem in patris nostri Marqorēwos coenobio commoratus est, et quatuor tentoria, aliud conviviis idoneum, aliud habitaculo [quo] sui cubicularii essent, aliud propinquis et militibus, aliud hospitibus qui salutationis causa veniebant apud ecclesiam erexit. Omnes *provinciarum* Ḥamāsēn et Sarāwē incolae ei oves et iuvencas et capras, argentum et vestes ferebant, quae omnia *missus* communitati ad edendum et bibendum dabat. Cotidie mane et vespere famuli eius a monacharum septo veniebant; mulieres autem ancillae eius non veniebant, namque in hoc patris nostri Marqorēwos coenobio secundum Patrum sanctorum iussa non admittebantur. Cotidie mane, hic Regis missus mirabatur; cum mensem enim commoraretur nulla die facinus aliquod magnum non videbat. Post haec, Regis missus abeundi veniam a patre nostro Marqorēwos petiit, atque pater noster Marqorēwos ei benedixit et ad Regem remisit. Eius benedictio nobiscum in sempiternum sit, Amen.

Caput. — Post haec, patris nostri Marqorēwos vitae anno cviii, et Regis nostri Dāwit imperii anno VIII, *Walda Egzi'* surrexit, qua venerat via *usus* rediit et ad dominum suum, Regem nostrum Dāwit venit, cui patris nostri Marqorēwos verba exposuit, miracula etiam quae coram ipso ad speluncam fecerat enarravit et :

Digitized by Google

«Cum imperio tuo, inquit, o mi domine, Rex, benedixisset, saxa et ligna humano eloquio dixere «Amen et amen, sicut dixisti, o pater noster Marqorēwos, fiat et fiat!» — et omnia quae *Marqorēwos* coram eo fecerat facinora, mensem enim cum eo commoratus erat, retulit. Patris nostri Marqorēwos miraculorum historiam cum audisset, Rex noster admiratione perculsus est, et : «Vere monachus, inquit, ille est. Utinam Domini misericordia ut cum eo conveniam faciat et eius vultum necnon benedictionem mihi ostendat! utinam eius prodigiorum vim videam et eius iustitiae solatio permulcer! utinam eius gratia me inveniat et *eius auxilii beneficium me attingat!» — A diebus illis et ab illa hora Regis nostri Dāwit animus cum patris nostri Marqorēwos animo, et patris nostri Marqorēwos animus cum Regis nostri Dāwit animo vinctus est, ut Davidis animus cum animo Ionathani et Ionathani animus cum Davidis animo vinctus est. *p. 38.

Hoc tempore, infidelis quidam cui erat nomen Sa'aladin, filius Ḥaqladin, in terra 'Adal surrexit et Regi nostro Dāwit, Regis nostri Sayfa Ar'ad filio, adversatus est. Rex regios milites multos innumerasque copias misit : probrose se gessere[1]. Dāwit Rex, copias suas profligatas ac turpiter redeuntes cum videret, magno dolore affectus animo de agendo fluctuabat : Domino autem et patris nostri Marqorēwos precibus semetipsum commisit; nec spes eius fefellit, sicuti infidelium reges Deo et monacho intercessore carentes. Post haec, magistratum quendam, cui erat nomen Del Sagad, ad patrem nostrum Marqorēwos, erga quem amore animus suus vinctus erat, misit dicens : «Sa'aladin, filii Ḥaqladin, probra aspice, quaeso; eius etiam odium et blasphemias in imperium quod nobis Dominus ut mundum corrigamus commisit, nosce! Quid tibi, o mi pater Marqorēwos, de adflictione dicam quae me invenit et de sollicitudine, huius infidelis Sa'aladin causa Sennacheribo Ninivis regi similis, qui Dominum, Deum tuum, temporibus Hizchiae Iudaeorum regis, patris mei, probro affecit? sed meum dolorem tuae preces minuent; pro me intercede, quaeso; pro copiis meis precare, pro meo imperio et diademate et throno gratiam pete : silere, o pater Domino indute, noli; namque tu, pater, sicut Isaias Amosi filius es, propter cuius preces Domini Angelus uno die centum octoginta quinque milia militum Sennacheribi percussit; ego vero ut Hiz-

[1] Textus autem corruptus videtur.

Digitized by Google

chias, Acas filius, Iudaeorum rex sum, et calamitas mea est sicuti eius calamitas et nuntius meus sicuti eius nuntius.» — Magistratus Del Sagad, Regis nostri Dāwit missus, ad patrem nostrum Marqorēwos pervenit, de Regis dolore nuntium dixit et de eius fletu epistulam ostendit. Eius nuntii verba cum audisset et de eius fletu epistulam cum vidisset, pater noster Marqorēwos dolore affectus
*p. 39. est. Et huic Regis misso Del Sagad veniam abeundi dedit, *dicens: «Haec domino nostro, Regi, refer: «Metuere noli, namque tibi Dominus auxilium dabit et Sa'aladin adversarium tuum in manus tuas occludet.» — Regis missus Del Sagad, regressus, ad Regem pervenit et ei quae pater noster Marqorēwos dixerat retulit, qua causa Rex laetatus est et in patris nostri Marqorēwos precibus, Dei, sui Domini, vi, spem posuit. Patris nostri Marqorēwos benedictio nobiscum sit in sempiternum, Amen.

Caput. — Post haec, pater noster Marqorēwos, in cellam suam ingressus, pro Rege Dāwit, filio Sayfa Ar'ad, oravit... Cum suae precis verba, magno cordis fervore et incensarum lacrimarum effusione, multiplicavisset, sicuti vocem e caelo auribus percepit quae dicebat: — «Ecce, precem tuam audivi, lacrimas tuas recepi; nunc vero Sa'aladin infidelem, filium Ḥaqladin inimici, in Dāwit Regis christiani manus reducturus sum, ut tu, Marqorēwos, mi serve, dixisti; filium tuum Mārmeḥnām ad Regem mitte!» — Hac laetitiae et victoriae voce percepta, pater noster Marqorēwos Domino, suo Deo, qui hanc ut audiret iubili et victoriae vocem fecerat, se prostravit; e sua cella egressus, quam e caelo de Regis victoria et de Sa'aladin clade vocem acceperat liberis suis retulit, quae cum audissent liberi eius, gaudio affecti, Dominum magnificavere. — Eius benedictio cum nobis omnibus in sempiternum sit, Amen.

Caput. — Patris nostri Marqorēwos ad Dāwit Regem, Sayfa Ar'ad filium, nuntii historiam scribemus.

Anno eius vitae cxv, et Regis nostri Dāwit, filii Sayfa Ar'ad, imperii anno XII, *Marqorēwos* Mārmeḥnām liberum suum, cuius agendi ratio praestans et fides orthodoxa et vox pulchra et humilitas perfecta erat, qui omnibus viis continens et sicut Lucas prudens erat, et sapiens qui Petri et Pauli eius magistrorum historiam scripserat, cum fratribus suis duobus, quibus erat nomen Fāsiladas et Besoy, *ad Regem* misit. Inde, pater noster Marqorēwos libero suo Mārmeḥnām: «Euge, inquit; cum Rege colloquere: Dominus adversarium tuum in tuas manus reduxit, dicens. Si vero tibi Rex:

Digitized by Google

Quomodo Dominum in manus meas meum hostem reduxisse pernoscam? dixerit; tu : Dominae nostrae Mariae effigiem adferri iube, ipsaque humano eloquio usa tibi enarratura est, dices.» — Mārmeḥnām patri nostro Marqorēwos abeundi veniam petiit et egressus est; tres ipsi, *Domini potentia conducente et patris nostri Marqorēwos precibus eos veluti pupillam tuentibus, profecti sunt et ad Regem pervenerunt. Mārmeḥnām ad eum ingressus se prostravit, coram Rege stetit et omnia quae ei pater noster Marqorēwos dixerat retulit. Rex autem : «Quomodo, inquit, quae dixisti futura esse pernoscam? Mihi vero dubium de patris nostri Marqorēwos voce non est.» — Abbā Mārmeḥnām ei : «Salvationis effigiem adferri iube, ipsa quae tibi pater noster Marqorēwos dixit enarratura est.» — Rex e superiore contignatione, quae ad throni sui caput erat, Salvationis effigiem, aureo calamo pictam, omnibus aptis calamis exornatam, visu pulcherrimam, quae carne induta videbatur, deduxit; cui pater noster Mārmeḥnām : «Ut tibi, inquit, pater noster Marqorēwos, servus tuus, dixit, Regi *de victoria* enarra, quaeso; ut ope tua eius vocis iustitia demonstretur.» — Effigies Regem exaudivit et : «Vera, inquit, Marqorēwos, dilectus meus et meo Filio dilectus, dixit, mendacium a suis verbis abest. Quinta feria, die XVII mensis ṭer, Sa'aladin merum multum potabit et *se* inebriabit [illegible] cum copiis tuis et eius equus Asbāb[1], hydromeli odorato, inter fortes tuos eum adferet : tui fortes autem Sa'aladin interficient, eius caput abscindent et tibi mittent. Hodie vero dies a mensis ṭer initio XIV : die XIX eius cladis rumorem audies, die XXVIII caput eius ad te adferent. Marqorēwos, cui Filius meus benedixit, verba pro mendacio habere noli.» — Inde effigies illa siluit. Hoc magno nuntio ex imaginis ore percepto, Rex et praefecti et omnes copiae mirati sunt valde et dixerunt : «Tantum miraculum nec diebus nostris vidimus nec a patribus nostris auditu accepimus.» — Post haec, *Mārmeḥnām* fratres, monachi, ingressi sunt, se prostravere, et coram Rege adstiterunt; Rex enim eis : «Sistite!» dixerat, et steterunt. Inde surrexerunt et Regi benedixere; pater noster vero Mārmeḥnām precem oravit et dixit : «Pater noster qui es in caelis» *et cetera*, dicite» quam post precem, remissionem et solatium Regi dedit. Postea, ab eius conspectu egressis, Regis servi pulcherrima hospitia in *domus regiae*

*p. 40.

[1] Textus dubius vel corruptus videtur. Asbāb vero «excubiae» interpretatur.

Digitized by Google

penetralibus, ad Regis uxoris aedes cui erat nomen Dengel Ṣawanā, dederunt.

Postea, quae effigies et pater noster Marqorēwos dixerant omnia accidere. Regis copiae, magna vi peracta, haereticis interfectis, ne uno quidem in vita relicto, victoria consecuta, regressae magno cum gaudio sunt : urbs universa eorum vocibus contremuit et
*p. 41. *urbis incolae omnes egressi, tympanis et bucinarum sonitu et citharis et cornibus et nablis et iucundis epiniciis, redeuntes acceperunt, et gaudium magnum die illa fuit. Rex vero super magnum aureum thronum *a redeuntibus* inventus est. Duobus aureis uraniscis ad Regis dexteram et sinistram in ampla platea, quam glarea repleverat ad lacus litora qui in regia domo erat, erectis; quattuor magnis ianuis, quibus erant nomina Kuālhibar et Ṭārasembā et Gān Takal et Abun Bar, patefactis; milites omnes, pedites et celeres, sagittarii et ballistarii, trophaea ad Regem proiecturi ingressi sunt; trophaea unusquisque singillatim proiecit et Sa'aladin caput, qui Goliath alter, contra Dāwit II, filium Sayfa Ar'ad, cervicem suam extulerat, tulerunt. Dāwit vero cum eius caput recisum et ante se proiectum vidisset, magno gaudio affectus haec cecinit :

Marqorēwos, praestantium facinorum auctor,
Sa'aladin, regem Adal, interfecit.
Ejus manus clypeo *usus*, *quod est* Crux,
Et eius hasta, *quae sunt* verba Evangelii,
Et eius gladio, *quae sunt* preces potestatem dantes et habentes,
Et eius vi, *quae* est Excelsi Patris vox.

[illegible] vis.

Post haec, Rex Dāwit militibus suis dixit :

In [illegible] et praestanti Marqorēwos deprecatoris fidere,
Dāwit et Marqorēwos est persuasio,
Dāwit et Marqorēwos est salvatio,
Dāwit et Marqorēwos est bellum.

Milites omnes, sicuti [illegible] eis Rex dixerat dicentes, magnum plausum dederunt; et magnus clamor et ovatio iucunda cum [illegible], peditum libationibus, equitum ludis fuerunt. Quibus epiniciis tres dies, usque ad mensis yakātit initium, commorati sunt. Deinde Rex, patre nostro Mārmeḥnām appellato, ei : « Ad patrem nostrum Marqorēwos, inquit, perge, gaudiumque meum totum enarra: duo

Digitized by Google

illi fratres tui mecum, quoad Dominus voluntatem suam perficiat, maneant.» — Post haec, *provinciae* Sarāwē praefectum, *cui erat nomen Dabāsina Egzi', appellavit et ei : « Dic mihi, inquit, quale patris nostri coenobium et qualis nostra coenobii terra; utrum aestuosa an frigore recreata sit, et an circum urbes multae sint.» — Et Dabāsina Egzi' ei dixit : «Sane, aestuosa regio est, et multae circum coenobium sunt urbes.» — Tunc Rex : «Urbes illas aestuosas et frigore recreatas descriptas mihi trade!» Dabāsina Egzi', urbibus descriptis, secundum Regis iussa, *libellum* ei tradidit quod Rex Ǧawār eius domi arcario commisit dicens : «Tutum ac securum redde!» — Pater noster Mārmeḫnām ad patrem nostrum Marqorēwos pervenit et quae Rex ei mandaverat omnia retulit. Pater noster Marqorēwos ei dixit : «Pulcherrima vero Dominus, Davidis eius patris Deus, pro Rege egit.» — Eius benedictio nobiscum in sempiternum sit, Amen. *p. 42.

Caput. — De Regis nostri Dāwit cum patre nostro Marqorēwos in terra Sarāwē conventus causis scribemus.

Alexandrini Patriarchae litterae advenere dicentes : «Magnis afficior iniuriis; iniuriae meae innumerabiles vero et immanes : nec unus iniurias patior, sed et metropolitae omnes et episcopi et ecclesiae et fideles universi christiani ab Aegyptiorum tyranni manibus vexantur. Ipse foedus quod pater meus Beniaminus cum eius patre Emar, filio Aṣ, iuramento firmaverat, rupit. Sed te adstante non opprimar. Ad me cum copiis tuis veni, quaeso, de equorum et mulorum unguibus tristari noli! salvum me ex Aegyptiorum tyranni manibus fac!» — Patriarchae litteris lectis, Rex noster Dāwit, magno dolore affectus, copias suas congregavit, surrexit, ad terram Sarāwē pervenit, terram Ḥamāsēn attigit. Cum in terra Ḥamāsēn esset, patrem nostrum Marqorēwos appellavit. Pater noster Marqorēwos cum liberis suis ivit et cum Rege congressus est. Rex laetatus : «Dominus benedicatur, inquit, qui mihi vultum tuum ostendit!» Et eius corporis exilitate et vocis tenuitate percepta (totus enim fame et siti, prostrationibus et genuflectionibus, vigiliis et consistendo magnis miserationibus consumptus erat, ut umbra videretur et phantasma, atque speciei rubor mutatus et quasi fuligo esset) [illegible] et *Rex* ei dixit : «O pater, an homo non es? nonne aliquantulum panis delibabis [illegible] paximatium unum siccum vel panis dimidium vel panis [illegible] quadrans non manet?» — Et ei pater noster Marqorēwos : «Multa vero edo

Digitized by Google

*p. 43. [illegible], sed macilentiam meam Satanas *bonarum rerum osor fecit et [illegible] in oculo tuo, qui omnes adflictos perspicit, me satiari [illegible] frustra in tua lingua, o mi domine, o Rex.» — Et Rex noster Dāwit ei : «[illegible] Edepol, haec humilia tua verba te monachum verum demonstrant.» — Post haec, Rex patri nostro Marqorēwos dixit: «Usque redeam, hic mane.» — Et ei: «Pulcherrime, inquit, praestolaturus voci tuae parebo.» — Rex magna cum vi surrexit, nec imperii sui copiis numerus erat, namque mirabilis erat rex.

Scribemus igitur quae e patribus nostris antiquis de Regis nostri Dāwit copiarum magnitudine accepimus. Historiographi sescenta milia celerum in eius castris, praeter eius praefectorum magistratuumque optimatumque celeres, fuisse tradunt. Cicera et lentes, iterum, quo primi agminis praefectus castra fecerat sata, germinavisse, pullulavisse, spicas emisisse; antequam extremum agmen adveniret maturavisse; extremum agmen vero spicas — messis tertio mense quam satum est venit — comedisse, fructus messuisse; nec Regis nostri Dāwit copias unquam iter intermisisse nec milites intervallo a militibus, duces a ducibus disiunctos esse : haec dicentes rerum historicarum scriptores in Maṣḥafa nobiyāt invenimus.

Rex noster Dāwit usque ad terram Sennār pervenit. Eius adventus rumore audito, Aegyptiorum tyrannus metu perculsus est, et mundus universus nimis ipsi angustus fuit; magnis efflagitationibus pacem cum patriarcha pepigit. Patriarcha litteras cum Iesu cruce misit, dicens : «Ad terram tuam sedate revertere, pacem enim pepigi : benedicat Dominus regno tuo; copias tuas augeat; thronum tuum in generationes generationum confirmet; ius regis, regum filii, tibi servet; hostes tuos submittat et longiores dies tuos faciat!» — Patriarchae epistulam cum vidisset, Rex noster Dāwit, pacis causa quam cum Aegyptiorum tyranno pepigerat gavisus, Iesus cruce a patriarchae missis recepta, placide regressus est, terram Ḥamāsēn attigit, cum patre nostro Marqorēwos convenit et de Domini magnitudine collocuti sunt. Et Rex patri nostro Marqorēwos dixit : «O pater Marqorēwos, mihi negare noli! res enim, de qua tibi supplicaturus sum, mihi est.» — Pater noster Marqorēwos ei : «Sicuti dixisti, o mi domine, o Rex, fiat.» — Et Rex ei : «Civitates et terras, ut filiis liberisque tuis sint et propter commemorationem meam in sempiternum, *ut sacrificium et sacramentum altaris celebrent et ut *discipuli tui* supplicationes precesque

*p. 44.

Digitized by Google

faciant, e me accipe, quaeso!» — His e Regis voce auditis, pater noster Marqorēwos magna cum ira surrexit; Rex autem, cum e throno suo surrexisset, magnis efflagitationibus sistere fecit, precibus supplicationibusque ei suasit, atque propter patris nostri Marqorēwos adsensum laetatus est. Eius preces et benedictio nobiscum sint, Amen.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, unius Dei. Scribemus historiam acceptionis civitatum terrarumque patris nostri Marqorēwos a Regis nostri Dāwit manibus, qui tunc e terra Sennār redux erat, Iesu cruce e patriarchae missis recepta, cum ei patriarcha pacem cum Aegyptiorum tyranno peractam nuntiasset et quiete ad terram eius regredi iussisset. — Rex vero Ġawār suae domi arcario dixit : «Mihi libellum quod tibi commisi adfer!» — Arcarius secundum Regis iussum libellum attulit; et Rex, Sarāwē praefecto Dabāsina Egzi' appellato, coram eo civitates illas, quarum numerus quinque et octoginta erat, legit. Civitates illas Rex noster Dāwit patri nostri Marqorēwos donavit dicens : «Tibi liberisque tuis in sempiternum sint!» — Iterum ei dixit : «*Earum terrarum* fines ignis, centralis autem pars viridarium pro te sunto!» — Imperii bucinatores misit; qui, a finibus ad fines peregrinantes, terras bucinarum sonitu circumvenerunt, et tertiam post hebdomadem regressi sunt. Deinde, Rex noster Dāwit domum suam, patris nostri Marqorēwos benedictione suscepta, rediit, et pater noster Marqorēwos in coenobium suum, Dabra Demāḫ, ingressus est. Eius preces et benedictio cum nobis omnibus sint.

Caput. — Scribemus igitur civitatum numerum, quas Rex noster Dāwit, filius Sayfa Ar'ad, patri nostri Marqorēwos, qui Dabra Demāḫ *coenobii* sol est, dedit.

1. Dabra Demāḫ. — 2. Anqaṣo. — 3. 'Ad Sabe'a Serē. — 4. 'Ad Kāhsu. — 5. 'Ad Ċandog. — 6. Guadā'. — 7. Māy Leṣuy. — 8. Ambā Gudād. — 9. 'Ad Abbazā. — 10. 'Ad Ṣanfā.

11. 'Ad Zarbiēn.
12. 'Ad Warāsi.
13. 'Ad Sāmrā.
14. 'Ad Daqq Bāryā.
15. 'Ad Ma'amen.
16. 'Ad Daqq Mašo.
17. 'Ad Gabā.
18. Māy Agām.
Id est, 'Ad Rafāy[1].
19. Danbalās.
20. Māy Moni.
21. Māy Daguālē.

[1] In ms. a posteriore manu haec adiecta videbantur

Digitized by Google

*p. 45. 22. *Gāq.
ʿAd Libān, Zebān Samāʿetāt, usque ad Dubani[1].
23. Aguāleʿe.
ʿAd Ṣaṣar[1].
24. Dālek.
ʿAd Bāri[1].
25. ʿAd Tamanāy.
ʿAd Aṭāl[1].
26. Ad Homar.
ʿAd Mānā[1].
27. Ayṣagabnā.
Ṣaʿādā ʿAddi[1].
28. [illegible] usque ad Dubani.
ʿAd Fenneʿ[1].
29. Māy Ḥaris.
30. ʿAd Waylay.
31. Neʿed.
32. ʿAd Balsay.
33. ʿAd Selṭān.
34. Kuākhyā.
locus patris Gaber Hēr[1].
35. Dāmbā Miṣ.
36. Meruq (F. 297 r.).
37. ʿAd Guarato.
38. ʿAd Ṣāʿdi.
39. ʿAbiy ʿAddi.
40. ʿAd Gandafar.
41. ʿAd Kebud.
42. ʿAd Abisā.
*p. 46. 43. ʿAd Bulād.
44. Helilek.
locus *patris* Dāgma Iyemawt[1].
45. ʿAd Ǧemal.
46. ʿAd Adēnāy.
47. Baʿāt Anṣwā.
Apud flumen ʿAd Ḥaṣabā[1].
48. Ṭeʿum Kudo.
49. Beḥnunā.
50. ʿAd Kiros.
51. ʿAd Sarāwāt.
In planitie[1].
52. ʿAd Yoḥanneso.
Apud Māya Ṭāṭu[1].
53. ʿAd Ayā.
Ad flumen Māʿedawyā[1].
54. ʿAd Kabibo.
55. Māy Laḥam.
In Māy Haro, quod descendit e (*aut* quo?) Māy Ṣaqamṭā[1].
56. ʿAd Sargis.
57. Eddā abbā Anānyā.
58. Arqezānā.
59. ʿAd Sāmrāy.
60. ʿAd Māni.
61. Dāmbā.
et eius fines exitus Meṭḥan et Embā Bāryā et Māya Imat usque ad Marab[1].
62. ʿAd Kuālā.
63. ʿAd Ḫābar.
64. ʿAd Mālē usque ad Metekāl Alāmā.
65. Dahdak Nābo.
66. *Adogālbo.
67. Bēt abbā Garimā usque ad Māy ʿAyn.
68. Eddā abbā Endreyās, de Efun.
69. ʿAd Tasfā Leʿul.
70. O'o.

[1] In ms. a posteriore manu haec adiecta videbantur.

Digitized by Google

71. Maragañā, ʿAd Sangui.
72. Barbar Zagi.
73. Kuedo Falāsi.
ʿAd Bāri[1].
74. Terra Selusit.
Barrāh[1].
75. ʿAd Gu'ubo.
ʿAd Zarnā[1].
76. Makā Radā'i.
Tākitā[1].
77. ʿAd Zammar.
ʿAd Agarāy. Ṣarantā[1].
ʿAd Garṭaṭi[1].
78. ʿAd Debus.
79. ʿAd Abbazā Habtoy.
80. Ṣeneʿeto.
81. Ṣi'at.
82. ʿAd Daqq Senʿā.
Edāgā Deḫnā[1].
83. Bāmbeqo.
84. In Ḥamāsēn, vero, Adeqē.
Qāqebdā[1].
85. ʿAd Abzamāt.
Wagariqo[1].
86. ʿAd Guāʿdād.
87. Dāʿro Pāwlos.
88. Maqarkā.
89. Aqotāb.

Hic civitatum est numerus, quas Rex noster Dāwit, filius Sayfa Arʿad, patri nostro Marqorēwos dedit, ut ei praemonstratores ad regnum caelorum essent. Nunc vero, vos liberi Belēn Sagadē et homines *provinciae* Sarāwē, *coenobii* nec feuda nec arva transgredimini vel defraudate; nec omnia quae Dabra Demāḫ peculium sint pro ceteris locis habete, namque ibi multi iusti sunt et ex omnibus abbā Marqorēwos coenobiis Dabra Demāḫ maximum est. Patris nostri Marqorēwos benedictio cum nobis omnibus in sempiternum sit, Amen.

Caput. — Patris nostri Marqorēwos civitatum, quae in terra Serē sunt, numerum scribemus : 1. Qarna Anbazā. 2. Aṣāṣemā. 3. Guarasā. 4. Embā Ḫuāḫuilā. 5. Qāgmā. 6. Ṣāḫlo. 7. Felfeli. 8. Saqar Dāmbā. 9. ʿAd Ḫadguy. 10. Adeqē. 11. Barqāho. 12. Madalbā. 13. Maṣbalibā. 14. Ċarambā. — Et in terra Adēt autem Edāgā Besoy. — Patris nostri Marqorēwos preces et benedictio cum nobis omnibus in sempiternum sint, Amen et amen.

Salomē cum sua gnata Makbeyu, sorore Marqorēwos, in Addeqmēso incolebat. Venator quidam, e Regis Šawā sectatoribus, Makbeyu in solitudines pererrantem vi deprehendit et cognovit ut mares feminas cognoscunt, et

[1] In ms. a posteriore manu haec adiecta videbantur.

Digitized by Google

eius virginitatem fregit, virgo enim illa erat[1]». Novem post menses, Makbeyu filium peperit cui nomen Tēwodros inditum est, et quem celeberrimum sacerdotem futurum esse Marqorēwos vaticinatus est[2].

Olim Filpos, Absādi et Marqorēwos in Guadāʿ congressi mysticas sibi invicem visiones retulerunt et explicaveruntus est[3].

p. 47. *Cum pater noster Marqorēwos in coenobio suo Dabra Demāḫ esset, mulier quaedam, locuples, cui nomen erat Dengel Ṣyon, eius historia audita, ex urbe sua surrexit : urbs eius vero terra Ṣalamt erat, et peculiariter Ǧān Amorā appellabatur. Venit et flumen Takazi transiecit: cum ea multi erant homines, et filius eius equidem aeger et infirmus super lecticam vehebatur. Illa ad terram Sarāwē pervenit et eius coenobium, Guarasā, attigit.

Illa, vero, unius ex optimatibus uxor erat, cui nomen Tasfā Ṣyon. Marqorēwos puerum sanavit; qua de causa Tasfā Ṣyon et multi e provincia Ṣalamt magnis cum muneribus ad coenobium convenerunt; «e Gadāma Guarasā surrexerunt, flumen Marab transiverunt et Dabra Demāḫ attigerunt[4]», ubi munera antistiti dederunt.

Deinde Marqorēwos abbā Endreyās ad Gadāma Efun, abbā Abrehām ad ʿAd Sarawāt, abbā Yesḥay ad ʿAd Zewāb, abbā Semʿon ad terram Ṣēʿāt, abbā Enṭonyos ad Māy Leṣuy quo ipse serpentis vulnere periit; abbā Mārmeḫnām ad ʿAd Maʿāmen, abbā Yosṭenos ad Adogolbo, abbā Garimā ad ʿAd Saguāgui vel praecise ad fontem ʿAd Marab, abbā Naʾamen Baʾegziʾ ad Ḫeleleḫ, Dāgmāy Garimā ad Maragañā misit.

Mātēwos, ex optimatibus terrae Šawā, facinoribus, quae coram Regis misso Walda Egziʾ facta erant, auditis, Regi Dāwit veniam eundi ad sanctum petiit.

[1] Fragm. brev., n° 26. — [2] Huius narrationis locus hic fuisse non videtur. — [3] Huius narrationis locus hic fuisse non videtur. — [4] Fragm. brev., n° 27.

Digitized by Google

Eo tempore Rex noster Dāwit, filius Sayfa Arʿad, cum annos XXIX menses V imperasset, diem obiit, et Tēwodros filius suus annos III imperavit.

Ne Rex novus veniam abeundi negaret veritus, Mātēwos cum suis noctu aufugit, flumen Bāšelo in Amḥarā (*sic!*) transiit, Dabra Demāḫ attigit, et, a Marqorēwos monachali veste indutus, coenobia in Sarāwē et Serē condidit; denique, e Serē ad Sarāwē incedens, diem supremum egit: de sua vita historia (*seu* maṣḥafa gadl) exstat. Sepulcrum eius in Addeq Ṣenʿā est.

Cum pater noster Marqorēwos annum suum centesimum ageret et vigesimum, Rex noster Dāwit II, die IX *mensis* ṭeqemt mortuus est: cum pater noster Marqorēwos annum ageret centesimum et vigesimum tertium, Rex noster Tēwodros, filius Dāwit II, die XXX *mensis* sanē mortuus est, et Yesḥaq imperavit qui Georgii sacellum in Dimā condidit. Anno VII post quam Rex noster Yesḥaq rex factus erat, cum pater noster Marqorēwos annum suum centesimum et trigesimum ageret, descendit e caelo

eius mortis nuntium. Paulo post,

eius anima dimidiae noctis tempore, quae inter quintam feriam et sextam erat, die X mensis fāmēnotā syriaco idiomate, die XI mensis fērmā Francorum idiomate, die XVI mensis sebāṭ coptico[1] idiomate, aethiopico autem idiomate die XVI mensis tāḫsās, e corpore exiit.

Salomē, abbā Tomās, abbā Zakāryās, abbā Besoy, discipuli universi, e Dabra Demāḫ et e Gadāma Guarasā conventi, magnos de eo fletus fecere. Inde, abbā Tēwodros, abbā Warada Qāl, abbā Tomās, abbā Mazgaba Sellāsē, abbā Mārmeḥnām, abbā Abrehām, abbā ʿAmda Hāymānot et abbā Barakata Sellāsē sancti cadaver ad Dabra Demāḫ inhumavere.

[1] Sic cod., coptico mense pro syriaco et vicissim apposito.

Digitized by Google

Ut Marqorēwos exoptaverat, abbā Gaber Ḫēr coenobii Dabra Demāḫ antistes factus est : erant tunc coenobio fratres nongenti, monachae trecentae et quinquaginta. Sed, cum Gaber Ḫēr humili loco natus esset, seditio in coenobio contra eum exorta est. Dabra Demāḫ declinavit : pestilentia magna, compluribus interfectis, ceteris fugatis, omnino vastavit. Quo Marqorēwos maximum coenobium condiderat, solitudo et rudera fuere. Gaber Ḫēr ad Sirē, ad Qarna Ambazā incessit, muneris insignia antistiti Zakāryās tradidit, in Wāǧerāt se recepit, in Gadāma Arārāt mortuus est. Et desertum in Dabra Demāḫ usque ad Regem Susenyos, annos centum et septuaginta quinque fuit : proximarum terrarum agricolae tantum ad annuum festum celebrandum quotannis ibi conveniebant.

Caput. — Iterum, patris nostri Takla Iyasus, eremitae, spiritalium generationum numerum scribemus.

Pater noster Zakāryās patrem nostrum Pākuemis genuit; et pater noster Pākuemis patrem nostrum Tasfā Ḥawāryāt genuit; et pater noster Tasfā Ḥawāryāt patrem nostrum Tomās de Ati genuit, et pater noster Tomās patrem nostrum Ṣēwā Dengel de Guenāguenā genuit, et pater noster Ṣēwā Dengel patrem nostrum Me'emana Dengel de Čugi genuit; et pater noster Me'emana Dengel patrem nostrum Tawalda Madḫen genuit. Pater noster Tawalda Madḫen ex Adāgāt ad Sarāwē venit, et patrem nostrum Filpos de Bāmbeqo
*p. 48. genuit, inde ad suam terram Adāgāt rediit : eius monachatus temporibus, *pater noster Tawalda Madḫen patrem nostrum Filpos super cathedram secundum magistrorum canones posuit et ei crucem dedit, deinde in pace ad terram suam rediit; et pater noster Filpos in coenobium suum Bāmbeqo ingressus est. Patris nostri Tawalda Madḫen benedictio nobiscum in sempiternum sit, Amen.

Caput. — Iterum, quomodo pater noster Takla Iyasus, citharoedus, e patris eius Filpos de Bāmbeqo manibus monachatum accepit scribemus.

Patris nostri Takla Iyasus initium generationis et terra gentilicia 'Ad Ḥezbāy fuit : patri eius Amina Ab, matri eius Ēlsābēt nomen fuit. Eius pueritiae diebus, haec ei agendi ratio fuit. Sicut

Digitized by Google

David filius Esei, ovium pastor erat; et socium quendam, cui erat nomen Germā Sellāsē inditum, in primis deamabat. Die quadam, cum iocando luderent ambo, dixerunt: «Seminis nostrum membrum recidamus, namque ipsum patres nostri ad inferna nos deiicere dixere.» Post haec, seminis membrum reciderunt[1]..... et eos tulerunt domumque induxerunt. Deinde e vulnere convaluere. Tunc, ad patrem nostrum Filpos de Bāmbeqo ambos duxere, et discipuli eius fuere. Et pater noster Filpos ad Dabra Demāḫ, ubi pater eius Marqorēwos sepultus erat, venit, in ipsius finibus stetit et patrem nostrum Takla Iyasus, qui tunc annum agebat quintum et vigesimum[2], monachali veste induit et vaticinatus est[3].... His dictis, pater noster Filpos ad suum coenobium Bāmbeqo rediit. Pater noster Takla Iyasus annos decem in ʿAd Sabeʾa Šerē commoratus est, et quotannis, cum archangeli Gabrielis tabernaculum teneret, patris eius Marqorēwos commemorationem in suo coenobio Dabra Demāḫ, ubi eius ossa humata erant, cum militibus multis celebrabat, namque infidelium ad coenobii locum adventus metum intendebat, ut nunc Abrantāti solitudo metum intendit quo milites multi quotannis magno metu, Quattuor Animalium festo, id est die VIII mensis ḫedār, peregrinantur. Inde, cum *Takla Iyasus*, annos quinque et viginti natus, vitae monasticae annum ageret decimum, pater noster Filpos venit, patrem nostrum Takla Iyasus super cathedram posuit *et crucem ei dedit, nec *Takla Iyasus* ab hac die usque ad eius mortis tempus egressus est. Regis nostri Susenyos imperii anno II, pater noster Takla Iyasus suam sedem in Dabra Demāḫ confirmavit. Cum pater noster Takla Iyasus annum ageret tertium et sexagesimum, Rex noster Susenyos, qui Alexandrinam fidem oderat et Romanam fidem diligebat, mortuus est; filius eius Fāsiladas, orthodoxus, cui nomen imperii ʿAlam Sagad inditum est, Rex fuit. Pater noster Takla Iyasus Dabra Demāḫ restituit et confirmavit; conventuales vero multiplicati sunt valde; una die, pueros et veteres centum et quinquaginta, mulieres autem quinque et nonaginta monachali veste induit. Iterum, ab ipso quattuor cucullo et stola generati sunt liberi, quorum propter facinora eius nomen et nomen patris eius Marqorēwos celebrata sunt; et istorum liberi eorumque liberorum liberi crevere et adhuc

*p. 49.

[1] Quinque manuscripti versus igne deleti. — [2] Haec cum sequentibus minime conveniunt: an «quintum et decimum» legendum est? — [3] Quatuor versus manuscripti igne deleti.

Digitized by Google

sunt; pater noster Mesrāqāwi, pater noster Mafqarē Krestos, pater noster Temherta Ḫebuʿāt, pater noster Maswāʿeta Ṣyon : hi vero Dabra Demāḫ post patrem nostrum Marqorēwos restauravere. Pater noster Takla Iyasus usque ad Regis nostri Yoḥannes, cui nomen imperii fuit Aʾlāf Sagad, imperii annum XII mansit. Rex noster iste Yoḥannes patrem nostrum Takla Iyasus dilexit. Huius Regis temporibus Dabra Demāḫ valde restauratum est. Huius Regis consilii et patris nostri Takla Iyasus consilio, feminae et mares simul fuere, quae vero antea patris nostri Marqorēwos constitutio non fuerat. Patris nostri Takla Iyasus vitae dies omnes anni CX fuere. Ipse autem die XXIX mensis ḫamlē obiit et in eius coenobio Dabra Demāḫ, quod suis precibus et supplicationibus renovaverat, humatus est. Patris nostri Takla Iyasus benedictio cum nobis omnibus in sempiternum sit. Fiat et fiat! Amen et amen!

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

PRINCETON UNIVERSITY LIBRARY PAIR>
32101 030752834

Digitized by Google

Digitized by Google